



# SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 32 / Hejmar 377 / Gulan 2013

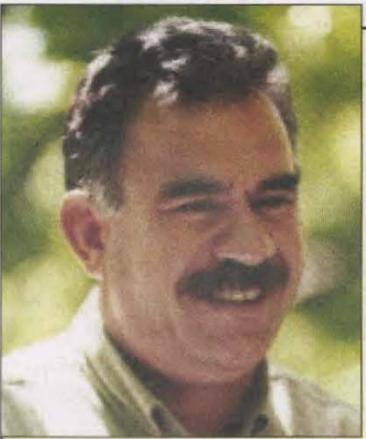


## BİZİM BAŞARIMIZ İNSANLIĞIN BAŞARISI OLACAK

● Önder Apo yeni bir mücadele dönemi başlıyor dedi. Dolayısıyla demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi bizler için en uygun, en fazla mücadele imkanı verecek, en fazla kazandıracaktır. Dolayısıyla en fazla et-

kili olacağımız mücadele dönemi başlıyor. Yeni sürece böyle yaklaşıldığı zaman kazanılır; kendiliğinden bir şeyler gelecek yaklaşımı içinde ve beklentili ruh halinde bulunma durumu ise kaybettirir. Bu açıdan demokratik kur-

tuluş ve özgür yaşamı inşa etme hamlesini mücadeleyi yükseltme ve bu temelde başarıya ulaşma hamlesi olarak görüp gereklerini yerine getirmek tüm özgürlük ve demokrasi savaşçıların görevidir. **sayfa 4'te**



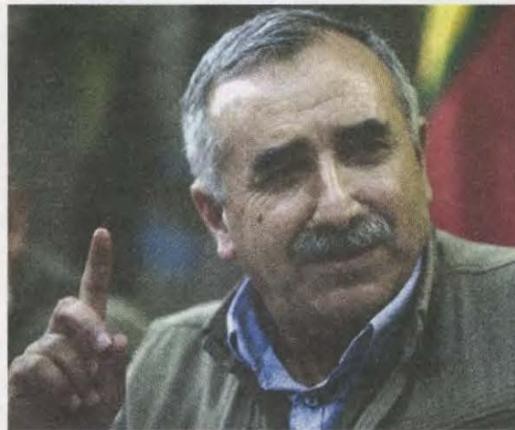
### KAZANILMIŞ ŞEHİTLER PARTİSİNİN DOĞRU SAVAŞÇILARI OLALIM

ABDULLAH ÖCALAN

● 18 Mayıs Şehitler Günü'nde aslında daha fazla doğru yaşamın ve hatta başarının esasını oluşturan bu özü görebilmeliyiz. Üzerinde yoğunlaşmanın ve onu geleceğe taşımanın tüm tedbirlerini şahsımızda somutlaştırabilmeliyiz. Bu çok önemlidir. Bu öyle herhangi birkaç şehidi veya PKK'nin şehitler bilançosunu göz önüne getirmek değildir. Yine sadece "ne kadar değerli yoldaşımızı kaybetmişiz" diyerek üzüntümüzü ortaya koymak da değildir. Bu şehitlerin ne kadar değer ifade ettiklerinin sıg bir kavranışı da değildir.

Tamı tamına başarı için emredilen yaşama ve savaşmaya güç yetirebilme sorunudur. Şimdi bunu anlayabilecek misiniz? Bu konuda bütün olumsuzluklarımızın, düzenin etkileri kadar kendi ihanet, teslimiyet, hatta her türlü ilkel ve insanlık dışı tortularımızın hesabını yapabilecek miyiz? Bunlarla savaşımı sürdürebilecek miyiz? Buna son derece özlü ve dürüst olmak kadar, başarıyla karşılık verebilecek miyiz? Sorun işte budur. Kendine güvenen bu soruların cevabını doğru verdi mi, o aslında şehidin anısına en doğru karşılığı vermiştir. **sayfa 16'da**

### BI PÊNGAVA RIZGARIYA DEMOKRATİK Û AVAKIRINA JİYANA AZAD EM SERDEMA NÛ YA TÊKOŞÎNÊ PÊŞ BIXIN Û RÊBER APO AZAD BIKIN



● Hemleya siyasî hemleya Rizgariya Demokratik û Avakirina Jiyana Azad e. Ango dem dema hemleyê ye. Vekişîn, vakirina zemîna pêngavê ye. Ji ber vê yekê ev vekişîn naşibe yê berê. Elbet ev dem demekê wisa ye ku ali-yên xwe yê xeter û bi risk hene, lê di heman demê de ev dem demeke stratejîk û pir girîng e. Di vê demê de beriya her kesî divê gerîlayên Azadiya Kurdistan rast tevbigerin û rast fêm bikin. Ji ber ku esas ên niha di demê de rol dileyzin gerîla ye. Çavê her kesî li ser gerîlayên Azadiya Kurdistanê ye. **sayfa 20'de**

### KAHRAMAN ŞEHİTLERİMİZ DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA HAMLEMİZDE YAŞIYOR

● Şehitler gerçeği her zaman Önderliği doğru anlamayı ve başarıyla uygulamaya çalışmayı ifade eder. Dolayısıyla şehitler çizgisinde yürümek demek, Önderliği doğru anlamak ve başarıyla uygulamak demektir. Bu bakımdan ancak Önder Apo'nun geliştirdiği yeni mücadele sürecini doğru anlayıp başarıyla uyguladığımız ölçüde, kahraman şehitlerin izinde, onların çizgisinde yürümüş oluruz. Bu nedenle

Şehitler gününde ve ayında kahraman şehitlerimizi doğru anmak ve anlamak demek, onların anılarına doğru sahip çıkmak demek, Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği ve gerillanın 8 Mayıs'ta başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü, Önder Apo'nun ifade ettiği "Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi"ni doğru anlamayı ve başarıyla uygulamayı gerektirir. **sayfa 11'de**

# ÖRGÜTSÜZ TEK BİR KÜRT KALMAMALI

Ortadoğu uzun süredir tarihinin en önemli süreçlerinden birisini yaşıyor. II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulan yapay devlet ve hükümetler artık yeni yüzyılın ihtiyaçlarına cevap veremediği, miadını doldurduğu için bir bir yıkılıyor. Tunus'tan başlayarak Mısır'a ardından Yemen'e ve Libya'ya, son birkaç yıldır da Suriye'ye kadar ulaşan serhildanlar, Ortadoğu'daki halklar açısından yeni bir dönemin başlangıcını ifade ediyor. Her ne kadar öncüsüz de gelişse, var olan iktidara alternatifleri olmasa da Ortadoğu halklarının bu ayağa kalkışı, diktatör rejimleri ve bunun temsilcilerini artık kabul etmemesi, onlara karşı her şeyi göze alarak mücadele içerisine girmesi belki de yüzyıllardır yaşanmayan bir gerçekliğin ilk defa tecelli etmesi oluyor.

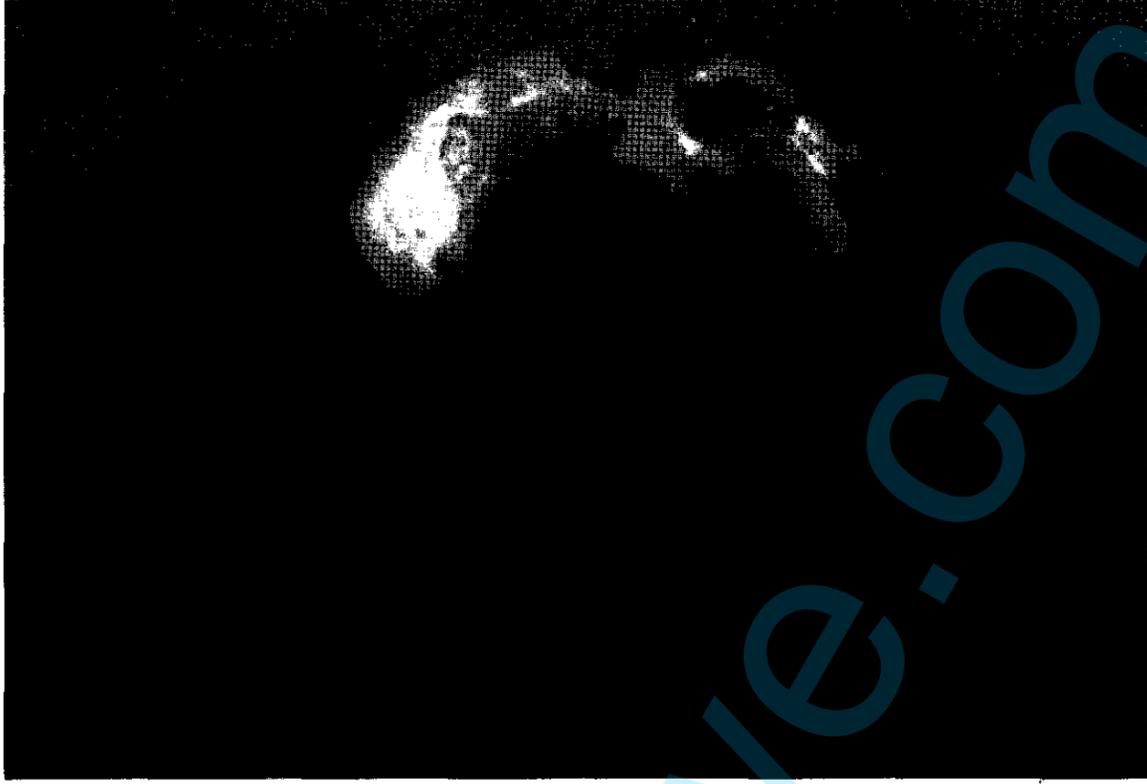
Ortadoğu halkları yüzyıllardır, iktidar sahiplerine karşı bazı ayağa kalkışları, isyanları olsa da rejimleri devirecek şekilde kitlesel bir ayağa kalkışı yaşamamıştı. Her ne kadar özde onları kabul etmese, yaşattığı doğal toplum özellikleriyle bir direniş içerisinde olsa da, fiili olarak iktidar sahiplerine karşı bir ayağa kalkışı, onlara karşı mücadelesi olmamıştır. Kısmi olarak ayağa kalkışlar da örgütsüz ve kitle desteğinden yoksun oldukları için katliamlarla bastırılmıştır. Bu anlamda yaşanan gelişmeler Ortadoğu halkları açısından yeni bir başlangıcın ifadesi olmaktadır. Belki hemen devrilen diktatör rejimlerin yeri özgürlükçü, demokrat rejimlerle doldurulmayacak, ama hiçbir şey de eskisi gibi olamayacaktır Ortadoğu'da halklar ve iktidarlar açısından.

Bu anlamda Önderliğin yıllar önce ifade ettiği "2000'li yıllar halkların baharı olacak" tespitinin Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler göz önüne alındığında ne kadar doğru olduğu şimdi daha net anlaşılmaktadır.

## Düğüm Suriye'de çözülecek

Tabii yaşanan gelişmeleri her ne kadar kontrolsüz olarak ortaya çıkararak yayılsa, bir halk hareketi kimliğine bürünse de ABD ve Batılı güçler bu durumu kendi lehlerine çevirmek için büyük çaba sarf etmişlerdir. Varolan Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında ele alındığında ortaya çıkan bu halk ayaklanmaları ABD'nin aslında bir yönden işine gelmiş, projesini uygulamak için uygun zemin yaratmıştır. Bu anlamda ilk başlarda ne kadar sessiz kalsa da kendisine bağlı diktatörlerin düşeceğini farkına varınca hemen onlara yüz çevirmiş, hatta iktidarı bırakmaları için açıktan dayatma içerisine girmiştir. Bu yüzden de ki, Tunus ve Mısır'da rejimler kansız değiştirilmiş, Libya'da ise Kaddafi rejiminin direnmesi sonucu büyük bir savaşla rejim alaşağı edilmiş, Kaddafi ve oğulları adeta ibreti alem olsun diye kameralar karşısında dövülmüş, işkence görmüş ve sonra da öldürülmüştür.

Fakat asıl savaş ve belki tümüyle



**"Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin en çok da AKP'nin yüzünü deşifre ettiği açıktır. Yıllarca kardeşim dediği diktatörleri koruyan AKP ve lideri Erdoğan, halk hareketleri gelişince bu kez aynı ABD gibi Makyevelist bir yaklaşımla tam tersi pozisyon almıştır. Değişimin mutlak olacağını gördükleri için 'iktidar için her şey mübah' mantığı ile 'kardeşleri'ni ortada bırakmıştır."**

Ortadoğu'yu etkileyecek gelişmeler Suriye'de yaşanmaktadır. Genel olarak partimizin birçok değerlendirmesinde Suriye'de yaşananlar konusunda çok isabetli tespitler yapmış ve yaklaşımını da baştan itibaren bu isabetli perspektiflere göre belirlemiştir. Partimizin Suriye'ye ilişkin tespitleri ve önerileri şöyle özetlenebilir; "Suriye'de yaşanan gelişmeler bir nevi Ortadoğu'nun da kaderini belirleyecektir. Eğer Esat rejimi kendisini dönüştürüp doğru yolda adımlar atarsa ve her şeyden önemlisi de Kürtler başta olmak üzere diğer toplulukların hak ve özgürlüklerini verirse varolan dar boğazdan kurtulma ihtimali vardır. Fakat bunun tersini yapar, demokratikleşmez, hak ve özgürlükleri vermez, şiddeti dayatırsa ciddi bir yıkımı hatta parçalanmayı yaşar." Partimizin bu belirlemeleri, zaman içerisinde bir bir ortaya çıktı. Ne Suriye demokratikleşme adımları attı, halkları özgürleştirdi ne de dış güçler—başta Türkiye olmak üzere—Suriye'yi rahat bıraktı. Şu an yaşanan ise tek kelimeye bir yıkımdır. Birçok yerde neredeyse taş taş üstünde kalmadı. Milyonlarca insan ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. Günde onlarca insan hayatını kaybediyor, katlediliyor.

Şu açık ki, Suriye hiçbir Ortadoğu ülkesine benzememektedir. Suriye'de yaşanacak olumlu veya olumsuz gelişmeler tüm coğrafyada yansımaları bulacak, Ortadoğu'nun geleceği de buna göre şekillenecektir. Bu açıdan Suriye'ye yönelik politikalarda özellikle Batılı güçler Libya benzeri bir yaklaşım

içerisinde olamamıştır. Her ne kadar Türkiye, açıktan Suriye'ye müdahaleyi dayatsa, bu konuda ciddi çaba harcasa da başta ABD olmak üzere diğer Batılı güçler buna yanaşmamış, Türkiye'nin müdahaleci çabalarına destek vermemiştir.

## Türkiye'nin Suriye politikası ve sonuçları

Türkiye Suriye'yi bir iç sorunu olarak görmekte ve her seferisinde bunu dile getirmektedir. Bunun sebebi de Güney (Başur) Kürdistan'dan sonra Güneybatı (Rojava) Kürdistan'da da Kürtlerin belli bir statü kazanmasını istememesidir. Statü kazanacaksa bile, PKK'ye yakın hiçbir güçle olmamalı bu! Eğer burada da Kürtler belli bir statü kazanırsa en büyük parçanın bulunduğu Kuzey Kürdistan'da yaşayan 20 milyon Kürt'ün hakkını vermezlik yapamayacaktır haliyle. Bu da katı merkezi bir ulus devlet olan Türkiye'nin hiç istemediği bir gelişmedir. Bu anlamda Suriye'de kendi istediği dışında bir gelişme istememiş, istememektedir Türkiye Cumhuriyeti devleti. Özellikle de Kürtlerin herhangi bir hak kazanmaması için tüm gücünü, imkanlarını seferber etmiştir.

Bu anlamda baştan beri Suriye muhalefetine her türlü desteği verirken, Kürtleri muhalifler içerisinde kabul bile etmemiştir. Kendi denetiminde bazı oluşumlara gitmiş, Türkiye toprakları üzerinde onlara kamp, eğitim imkanı, silah vb yardımlarda bulunmuş adeta

Türkiye üzerinden açık bir ordu örgütleyerek Suriye'de savaşmasını sağlamıştır.

Hatta Müslüman Kardeşler etrafında kurmak istediği yeni Suriye'de Kürtlere hiçbir hak verilmemesi için baştan işini sağlama almaya çalışmış, Suriye'nin bölünmesini kırmızı çizgisi saymıştır. Muhaliflere de bunu karar haline getirmiştir.

Türk devleti ve AKP hükümeti, Suriye'nin Libya, Mısır, Tunus gibi erken düşeceğini sandığı için herkesten önce harekete geçmiş, örgütlediği muhalifler aracılığıyla rejimi değiştirmeye çalışmıştır.

Ama Batılı güçler Suriye'ye müdahale konusunda Türkiye ile aynı düşüncede değildi. Öncelikle Suriye rejimi düşürüldükten sonra yerine geçecek ciddi ve örgütlü bir muhalefetin olmadığı Batılı güçler tarafından bilinmektedir. Varolan rejimin yerine yenisi koyulmuyorsa o zaman Esat rejiminin düşürülmesi başta İsrail olmak üzere, Batılı güçlerin hiçbir işine yaramayacak, hatta belki de daha kötü sonuçlarla karşı karşıya kalabileceklerdi. O sebeple Suriye müdahale konusunda hiç de acele etmediler, etmiyorlar.

Bu anlamda Türkiye Suriye politikalarında ciddi anlamda yanlışlıklar yapmış, adeta bir kumar oynamıştır. Libya'da olduğu gibi Suriye'ye de bir askeri müdahale yapılacağı, bunu da Türkiye üzerinden olacağı düşüncesi ile öncelikle yıllardır Türkiye'de yaşayan Müslüman Kardeşler örgütü (İhvanü'l-Müslimin) başta olmak üzere içinde el

Kaide militanlarının da olduğu birçok gücü Suriye'de desteklemiş, hatta silahlandırmıştır. Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye subayları tarafından eğitildiği, silahlandırıldığı, yaralıların Türkiye'de tedavi edildiği, sıkışınca Türkiye'ye girdikleri artık herkes tarafından bilinmektedir. Ki bu durum TV'lere bile yansımaktadır.

Türk devleti Suriye'ye müdahaleyi gerçekleştirmek için Suriye'den kaçan insanlara kamplar kurmuş, tüm dünyaya Suriye'de ciddi sorunlar yaşanıyor, Esat rejimi Suriye halkına çok büyük baskılar yapıyor, bu yüzden yüzbinlerce insan Türkiye'ye kaçıyor propagandasıyla müdahaleyi adeta dayatmıştır. Tabii bir ordusunu da her an müdahaleye hazır bir şekilde sınırdan tutmuştur.

Fakat tüm bunlara rağmen Türkiye'nin Suriye'ye uluslararası müdahale kararı aldirma çabaları sonuç vermemiştir. Sonuçta da boynunu bükerek ABD'nin ve diğer güçlerin aldığı kararlara uymak durumunda kalmıştır.

Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin en çok da AKP'nin yüzünü deşifre ettiği açıktır. Yıllarca kardeşim dediği diktatörleri koruyan AKP ve lideri Erdoğan, halk hareketleri gelişince bu kez aynı ABD gibi Makyevelist bir yaklaşımla tam tersi pozisyon almıştır. Değişimin mutlak olacağını gördükleri için 'iktidar için her şey mübah' mantığı ile 'kardeşleri'ni ortada bırakmıştır. Ki bu Erdoğan Sudan'ın halkına karşı suç işlediği gerekçesi ile uluslararası alanda hakkında birden fazla tutuklama kararı olan El Beşir'i bile savunmuş, ülkesinde misafir olarak ağırlamıştı.

Ortadoğu'da ılımlı islam tek demokratik ülke vb yaftaları kendisine yakıştıran AKP, önce uzun bir süre "komşularla sızır sorun" gibi ucube bir politika izlemiştir Ortadoğu'da. İran'la, Irak'la, Suriye ile o derece yakınlaşmışlardır ki, Suriye ile ortak bakanlar kurulu toplantıları bile yapmışlardır. Tabii bu yakınlaşmanın tek amacı Kürtler aynı statüde tutmak amaçlıydı. Yapılan tüm anlaşmaların temel esprisi de hep buydu.

Fakat Arap Baharı'nın başlamasıyla birlikte Türkiye'nin sızır sorun politikasının anlamsızlığı da ortaya çıkmıştır. Çünkü Türk devleti daha sonra tüm komşularıyla adeta boğaz boğaza gelmiştir. Suriye'ye uluslararası müdahaleyi dayatmasının yanı sıra, İran'a yönelik de ABD patentli füze savunma sistemini kabul etmesi, ardından da kurması; yine Irak şia rejimine karşı sınımları desteklemesi, hatta onları örgütlemesi, şia hükümetle yaşadığı sürtüşmeler bu politikanın bir bütünen boşa çıktığını göstermektedir.

AKP, yeni oluşturulmak istenen Ortadoğu'da, kendince bir rol üstlenmiştir. Tüm Batılı güçlerin İran, Suriye gibi ülkelerden rahatsızlığını bildiği ve buralara müdahalenin kesinliğini gördüğü için bu durumdan ne kadar kazançlı çıkacağını hesabı yapmaktadır.

Bu uğursuz rol, belki de milyonlarca

insanın ölümüne sebep olacaktır. Ama AKP hükümeti, amacına ulaşmak için bunu göze almıştır. Ki, bunu yaparak Ortadoğu'nun 'lider ülkesi' ağabeyi olacağını düşünmektedir. Hatta belki de Osmanlı gibi tüm Ortadoğu'yu yeniden yönetebileceğini hayal etmektedir. Ama bu rüya önce Suriye'de ardından da Kürdistan'da bozulmuştur.

Denilebilir ki, ABD ve Batılı güçler Türkiye'nin Suriye politikalarına uzun süre sesini çıkartmamıştır. Türkiye'nin tüm enerjisini burada harcayacağını ve sonuçta beceremeyip kendilerine muhtaç kalacağını bildikleri için açıktan olmasa da alttan alta bunu desteklemişlerdir de. Ve aynen düşündükleri gibi de olmuştur. Sonuçta Türkiye Suriye'de batağa saplanıp kalmıştır. Rejimin teslim olmaması, muhalefetin dağınık ve örgütsüz oluşu, yine muhalif içerisinde El Kaide vb güçlerin bulunması Türkiye'yi derin bir çıkmazın içerisinde sokmuştur. Çünkü Batılı güçler El Kaide vb aşırı unsurlarla bir arada görünen bir Türkiye'nin tabii ki Suriye politikalarına destek vermezdi. Vermediler de.

Serikani vb yerlerde Kürtlere karşı da kullanılan bu güçlerin başarısızlığı, hatta ciddi darbeler yemesi, uluslararası güçlerin tepkileri sonuçta Suriye muhaliflerine yeni bir çeki düzen vermeyi beraberinde getirmiştir. Bunun sonucu olarak da ABD ve bazı Arap ülkeleri öncülüğünde muhalifler yeni bir formasyona kavuşturulmuş ve Türkiye'nin denetiminden büyük oranda çıkartılmıştır.

Bu ve benzeri durumlar imkansız hayaller içindeki Erdoğan rejimini çok geçmeden rüyadan uyandırmıştır. Özellikle Suriye'de her geçen gün daha fazla dibe batmasının yanı sıra 2012 yılında gerillanın gerçekleştirdiği Devrimci Halk Savaşı, AKP ve Türk devletini 'Kürt sorunu çözülmeden, Kürtlerle barış yapılmadan Türkiye asla Ortadoğu'da isteği yere ulaşamaz' noktasına getirmiştir. Bunun sonucu olarak da Önderlikle görüşmeler başlamış süreç gerillanın 8 Mayıs'ta geri çekilme kararının alınmasına kadar ilerlemiş ve geri çekilen ilk gerilla grupları Medya Savunma Alanları'na ulaşmıştır.

### Geri çekilme ve sonrası

Geri çekilme ile birlikte Özgürlük mücadelemiz açısından yeni bir sürecin başladığı açıktır. Önderlik Newroz'da okunan mektubunda şöyle ifade etmektedir bunu: "Artık 'silahlar sussun, fikirler ve siyasetler konuşsun' noktasına geldik. Yok sayan, inkar eden, dışlayan modernist paradigma yerle bir oldu. Akan kan Türküne, Kürdüne, Lazına, Çerkezine bakmadan insandan, bu coğrafyanın bağrından akıyor.

Ben, bu çağırma kulak veren milyonların şahitliğinde diyorum ki; artık yeni bir dönem başlıyor, silah değil, siyaset öne çıkıyor. Artık silahlı unsurlarımızın sınır ötesine çekilmesi aşamasına gelinmiştir.

Yüreğini bana açan, bu davaya inanan herkesin sürecin hassasiyetlerini sonuna kadar gözeteceğine inanıyorum.

Bu bir son değil, yeni bir başlangıçtır. Bu mücadeleyi bırakma değil, daha farklı bir mücadeleyi başlatmadır."

Evet, yeni bir süreç başlıyor Kürt ve Türkiye halkları açısından. Eğer karşı taraf üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir ve ucuz yaklaşmazsa, basit hesaplar yapmazsa belki de bu top raklarda hayal gibi görünen barış, demokratik çözüm hayata geçecektir.

Ama bu öyle kolay gerçekleşecek, her şeyin güllük gülistanlık olacağı bir süreç de değildir. Çok zorlu, eğer ruhuna uygun yaklaşmazsa ciddi zorlanmalar yaşanacağı bir süreçtir de. Barış gerçekten zor ve meşakattir bir yolculuktur coğrafyamız açısından. Hele hele Türkiye Cumhuriyeti gibi bir devletin başı konusunda üzerine düşenleri çok kolay bir şekilde yapacağını asla beklememek gerekiyor. Devletten hiçbir beklentiye girmeden, demokratik siyasal mücadeleyi tüm gücümüzle sürdürerek, yaygınlaştırarak hak ve özgürlüklerimizi söke söke almamız gerekiyor. Başka türlü bir beklenti içinde olmak, birilerinin bize özgürlüğü vereceğini beklemek safdillik olur, büyük bir gaflet olur.

Belki de savaş sürecinden çok daha zor bir döneme girdik. Eğer Özgürlük hareketinin kadroları, taraftarları, sem-

tüm özgünlüklerine göre örgütleyip, bilinçlendirmedikçe, kendi kendini yönetir duruma getirmediğimiz kesinlikle başarıya ulaştığımızı düşünmememiz gerekiyor. Örgütlü olmayan bir topluluğun hakları elinden çok kolay alınır. Bu sebeple, önce toplumu bir bütünen örgütlemek, kendi kendini yönetir duruma getirmek temel görevimiz olmalıdır.

Kapitalist modernite sistemi, insanları yönetebilmek için öncelikle onları parçalamayı esas alır. Böl, parçala, yönet taktiği bu anlamda sadece devletler için değil insanlar için de geçerlidir. Toplular, insanlar öyle ciddi bir parçalanmaya maruz bırakılmıştır, aralarına nefret tohumları ekilmiştir ki, bir araya gelmeleri mümkün bile olamamaktadır.

yerel yönetimleri iyi işletmek, iş alanları açmak, işsizliğe çözüm olacak yaratıcı projeler geliştirmektir.

Büyük çoğunluğu işsiz gençlerden oluşan bir kitledir Kürtler. Mafyasından değişik suç örgütlerine, tarikatlarından kontra örgütlenmelerine herkesin el attığı kullanmak istediği, hatta kullandığı çok büyük bir kesim mevcut. Bunlar kullanılır durumdan çıkarılmadıkça Kürdistan halkı için büyük bir tehdit oluşturmaya devam edecektir.

Sayı olarak oldukça kalabalık bir gençlik potansiyeli mevcuttur toplumumuzda. Örgütsüz, öfkeli, tepkilerini kanalize edecek yer bulamadığı için patlamaya hazır bir bombayı andıran bu gençlik, başı sürecinde eğer doğru ör-

hep öyle kalmıştır. Ne içerisinde ciddi bir etkinlik mevcuttur ne de toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir örgütlülük. Genel olarak aynı yurtseverin sürekli gelip gittiği, çay içip bilardo oynadığı yerler haline gelmiştir. Demek yönetimleri ve tabii ki kadrolar ise birakalım demeklere daha fazla insan gelmesini, farkında olmadan olanları kaçırtan bir pozisyonadadır.

Yeni dönemde dernekler kesinlikle 1990'lı yıllardan kalan bu biçim ve içerikten kurtulmalıdır. (Ki şimdi birçok demek çok fazla gelen giden olmadığı için kendisini bile finanse edememektedir.) Burada sorulması gereken asıl soru 'niçin Kürtler demeklere gelmiyor?' değildir; bu haliyle dernekler niye gelinsindir!..

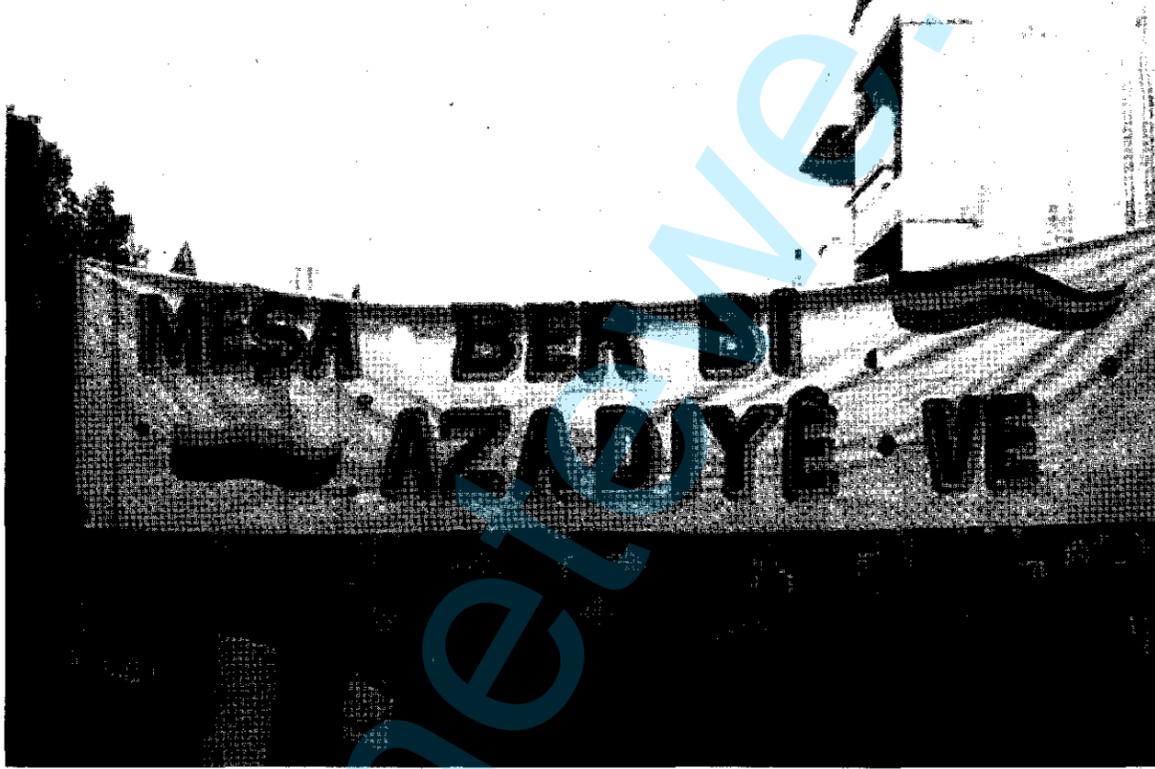
Eğer dernekler insanların sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarına cevap vermiyorsa; gençlere, kadınlara hiçbir şey sunmuyorsa insanlar demeklere tabii ki gitmezler. Öncelikle insanları dernekler çekebilecek aktiviteler, güçlü organizasyonlar olmalıdır. Bu sebeple demekler toplumun sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak bir muhtevada olmalıdır.

"Halk mücadeleye bağlıdır, ne sunulsa kabul eder" gibi saçma bir düşünce, birçok çalışmamızı başansız kılan temel yaklaşım olmaktadır. Bu yüzden çok yoğunlaşmadan, yeterince konuşulup tartışılmadan birçok şey yapılıyor. Halk meclisleri buna iyi bir örnektir. Kişilerin bakış ve yaklaşımına, duygu ve düşüncesine göre oluşturulmaya çalışılan halk meclisleri; kelimenin gerçek anlamıyla bir gecekondu pratiğini yaşıyor. Bugün kurulanlar yarın bir başkası tarafından bozulduğu için de yıllardır neredeyse hiçbir yerde gerçek anlamıyla işleyen meclisler bir türlü oluşturulamıyor. Bir de içerisinde küçük iktidar sevdalıları olunca adeta bulunduğu yeni örgütlenmekten çok dağıtan bir yapıya dönüşüyor. Yıllardır bu kadar çalışma yürütülmesine rağmen birçok yerde hala meclisler oluşturulamaması da ayrı bir değerlendirme konusudur.

Aslında tüm mesele tabandan örgütlenmenin tam olarak gerçekleştirilememesi, yerellerde bulunan insanların kendi kendini yönetecek duruma getirilmemesidir. Temel eksiklik buradadır. Yerelde yaşayan insanlar varolan sorunları da bilirler. Ve bunun çözümünü de rahatlıkla ortaya koyabilirler. Ama bunu yapabilmek için öncelikle iyi bir yönetim, güçlü bir örgütlülük ve inisiyatif gerekmektedir. Yerellerde bulunan insanlara yeteri kadar inisiyatif tanındıkça herkes kendi kendini yönetmeyi öğrenebilecektir. Belki ilk başta biraz zorlanma, sağa sola kaymalar olacaktır. Ama zamanla bu doğru rotaya girecektir. Burada insanlara güven çok önemlidir. Ki zaten amaç toplumun kendi kendini yönetmesini öğretmekse, bunun başlangıcı da ancak yerele daha fazla inisiyatif vererek olabilir.

Sonuç olarak, başlayan yeni süreçte başan ve başansızlık tarafların örgütlü gücüne göre belirlenecektir. Bu sebeple bizim açımızdan dönemin temel sloganı "örgütsüz tek Kürt kalmamalıdır, tüm toplum tabandan başlayarak özgünlüklerine göre örgütlenmeli" olmak zorundadır. Bunu yaparsak başarı kaçınılmaz olacaktır.

Demeklerimiz genel olarak 1990'lı yılların mantığına göre kurulmuş ve



patizanları, dostları olarak kendimizi çok iyi hazırlamazsak; dilimizi, kültürümüzü, zihniyetimizi siyasal mücadeleye uygun bir hale getiremezsek, siyasal mücadelenin ruhuna uygun bir yoğunlaşma içerisine giremezsek bu süreci kaybetmek içten bile olmaz. Nikaragua'daki Sandinist Devrimi'nin seçimlerle kaybedildiğini hiç unutmamamız gerekiyor. Öyle 'çok emek harcadık, çok savaştık, çok şuyduk buyduk' demek, siyasal mücadele açısından hiçbir anlam ifade etmiyor. Önemli olan geçmişte yapılanların üstüne yeni şeyler ekleyerek kendimizi donatmamız, yeni dönemin ihtiyaçlarına göre hazırlıklı olmamızdır.

Çözüm sürecinde olmanın çözüme ulaştığımız anlamına gelmediği de hiçbir zaman unutulmaması gereken diğer bir konudur. Çözümü belirleyecek olan örgütlü gücümüz, öz demokratik örgütlenme alanlarımız, ideolojik mücadelemiz ve yine bunun siyasal demokratik mücadele duruşuna ve tarzına yansımaları olacaktır.

Şurası açık ki, toplumu tabandan

Bu yüzden kapitalist moderniteye karşı en önemli mücadele toplumu baştan sona örgütlemektir. Bireyi yok etmekten, gücünü, yeteneklerini köreltmekten onu topluma feda etmeden toplumsallaştırmak kapitalizme karşı en büyük kazanım ve başarı olacaktır.

### Başarı için örgütlenmek şart

Yine bunun yanında toplumun öz ekonomik örgütlenmelerini de yaratmak da çok önemlidir. Günümüz dünyasında ekonomik özgürlük olmadıkça söz hakkı bile verilmez çok kimseye. Ekonomik olarak bağımlı olan ülkelerin, yaşanan ekonomik krizde nasıl iflas ettiğini, ekonomisi güçlü ülkelere daha fazla bağlandığını çok net görüyoruz. Bu sebeple güçlü, toplumsal bir ekonomik örgütlenme amaçlarımıza ulaşmak için olmazsa olmazdır. Tabii bu 'zengin Kürtleri Kürdistan'a yatırım için davet ederek' olacak bir iş değildir. Sanki toplumumuzu sömüren azmış gibi bir de zengin Kürtlere sömürmek çok anlamlı değildir. Olması gereken,

**"Toplumu tabandan tüm özgünlüklerine göre örgütleyip, bilinçlendirmedikçe, kendi kendini yönetir duruma getirmediğimiz kesinlikle başarıya ulaştığımızı düşünmememiz gerekiyor. Örgütlü olmayan bir topluluğun hakları elinden çok kolay alınır. Bu sebeple, önce toplumu bir bütünen örgütlemek, kendi kendini yönetir duruma getirmek temel görevimiz olmaktadır."**

## Demokratik kurtuluşu ve özgür yaşamı inşa hamlesini

# Kararlılıkla sahiplenip pratikleştirelim

Yeni bir sürece giriyoruz hareket olarak. Ortadoğu'da çok sıcak bir siyasal mücadele sürmekte. Türkiye de bölgede yoğun bir siyasal mücadele içinde. Aynı durum Kürdistan için de geçerli. Özgürlük sosyolojisi kitabında belirtilen yaradılış anı dönemini yaşıyoruz. Eski dengeler yıkıldıktan sonra yaşanan geçiş süreci de tamamlanmak üzere. Yeni dengelerin oluşacağı, oluşmaya başladığı ya da yeni dengeleri net biçimde oluşturacak bir zaman dilimi içindeyiz. Özellikle Ortadoğu'da yaşanan siyasal mücadele sürecini böyle değerlendirmek gerekir. Tabii dünyanın durumunu, kapitalist sistemin durumunu ele almadan da Ortadoğu'daki, Türkiye'deki ve Kürdistan'daki gelişmeleri tam anlayamayız. Dünyadaki gelişmeler de bölgesel siyasal gelişmeyi etkiliyor.

Çok kapsamlı değerlendirmeden şunu söyleyebiliriz ki, 1939-45 yılları arasında yaşanan II. Dünya Savaşı, aslında devletçi sistemin büyük oranda ifasını beraberinde getirmiştir. Beş bin yıllık devletçi sistemin II. Dünya Savaşıyla birlikte ne kadar gereksiz olduğu ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle II. Dünya Savaşı'nda yaşananların devletçi sistemin krizi olduğu gibi, devletçi sistemin aşılma sürecini de hızlandıran gelişmeler ortaya çıkartmıştır.

Çokça tartışıldığı gibi pozitivist bilimciliğin ifası da yine bu sürece tekabül ediyor. Yani II. Dünya Savaşıyla birlikte pozitivist bilimin nasıl bir anlayış olduğu ortaya çıktı. Önderliğin sık sık savunmalarında sade bir dille ifade ettiği gibi, bu kadar katliamlara yol açılmışsa, bu kadar doğa krize giriyorsa, toplumsal sorunlar bu kadar ağırlaşmışsa ve bunu önleyemiyorsa o zaman bu bilimde sorun vardır. Hem de aydınlanmadan bu yanan bilim çağından söz ediliyor! Ama sosyal sorunların, insanlık sorunlarının en fazla ağırlaştığı süreç de bu süreç oluyor. Yani kapitalizm ve kapitalizmin pozitivist bilim anlayışının her alana yansımaları sorunları ağırlaştırmış bulunuyor.

### Kapitalizm Ortadoğu'ya hala hakim olamıyor

Gelinen aşamada 1945'lerde hızlanarak da gelişen, 21. yüzyılda görüldüğü gibi sürdürülemez bir kapitalist modernite gerçekliği var. Önderlik Bir Halkı Savunma kitabında; "sistem artık bir kriz merkezi gibi çalışıyor ve böyle kendini ayakta tutuyor," diye belirtiyordu. Tabii kendini ayakta tutmaya çalışırken de esas olarak da topluma saldırarak, toplumu bitirerek bunu yapıyor. Yani kapitalist sistemin varlığını sürdürme kanunu toplumu bitirmekten geçiyor. Toplumu bitirmeden, toplumu yok etmeden, topluma saldırmadan kapitalist sistemin ayakta kalması mümkün değildir. Hele günümüzün tüketim toplumu denen ancak tüketimi hızlandırarak daha fazla tüketim diyerek kendisini yaşatma sürecine geldiği bir noktada bu şu anlama geliyor; daha fazla toplumu bitirme, toplumu tümünden yok edecek noktaya gelirme. Bu da krizi daha da derinleştiriyor. Önderlik kapitalizme kanserli toplum dedi, yani kendini yiyen, kendini tüketen, kendini tüketerek yaşatmaya çalışan, sonunda da kendini tüketerek bitiren bir sistem gerçekliği var. Toplumu tüketerek yaşayan bir sistemin ömrünün de uzun olmayacağı açıktır. Özcesi bunlar kapitalist modernist sistemin tümüyle gereksiz hale geldiğini göstermektedir.

Toplumlar da devletçi sistemlerin, iktidarcı sistemlerin toplum üzerinde yük olan sistemlerin gereksizliğini yakından görüyorlar. Önderliğin savunmalarında belirttiği gibi, eskiden toplumlar bir padişahı, bir kralı kaldırmazken şimdi her yerde toplumun üzerinde yük olan devasa bir burjuvazi var, asker-sivil bürokrasisi var. Öte yandan bireycilik de şahlandırılıp neredeyse herkes bir kral ve padişah haline gelince toplum artık bunların hiçbirisini kaldırmaz duruma gelmiştir. Öyle ki her burjuvazi bir kraldan daha fazla toplumu iliklerine kadar sömüren bir güce ulaşmıştır. Toplumlar bunu binlerce yılın yürütülen özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle ve bunun yarattığı bilinçle görüyor. Sistemin yaşanmazlığını, her gün önüne yeni sorunlar çıkarması, bir nevi bireyinde, toplumunda her gün sorunlarla karşı karşıya gelmesi, sorunları yakıcı bir biçimde hissetmesi, devletçi sistemi, kapitalist modernist sistemi toplumlar açısından da gereksiz hale getirmiştir. 'Artık tarihin sonu' diyen kapitalizmin gerçekten sonuna doğru gidilmektedir. Tabii bu yirmi otuz yılda sonlanacak bir durum değil. İnsanlık tarihi bir bütün olarak düşünüldüğünde, insanlık tarihi açısından zamanların uzunluğu, kısalığı ifade edildiğinde gerçekten de çok uzun olmayan bir zamanda kapitalist sistemin ömrünün sonuna gelineceğini söylemek gerekmektedir.

Bu tabii önemli bir veridir. Bu veri halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesinin, özgürlük ve demokrasi bilincinin gelişmesiyle birleştiğinde her yerde halkların özgür ve demokratik geleceğine umut veren bir durumu ifade etmektedir. Tabii bu sistemin kendiliğinden yıkılması anlamına gelmeyecek, determinist bir durum veya nihayet sonunda böyle olacak biçiminde bir yargıyla bunu söylemiyoruz. Ama gerçekten objektif durum böyledir. Bu objektif durum yanında, tarih ve toplum içinde bilinçlenme önemli bir düzeyi ifade ediyor. Eğer özgürlük ve demokrasi güçleri gerçekten güçlü bir ideolojik teorik yaklaşımla sistemi doğru çözer ve doğru politika, araç ve yöntemlerle cevap verebilirlerse, bu sistemi çözdük, geriletmek, toplumlara demokratik topluma dayalı güç yaparak demokrasi, özgürlük, komünal demokratik yaşam çağını başlatmak zor olmayacaktır.

Önderliğin sıkça belirttiği gibi, 19. yüzyılda da kapitalizm önemli bir krize girmişti. 20. yüzyılda kapitalizmin peygamberleri olarak tanımlanan Marks, Engels sistemi çözümlenmek, sistemi aşmak için önemli bir çaba içine girdiler, ideolojik teorik çaba içinde oldular. Bu çabaların hedefi gereksizleşen devletçi sömürü sistemine karşı insanların özgürlük, demokrasi, sosyalizm seçeneğini ortaya çıkartmaktı. Bunun için düşünsel olarak büyük bir yoğunlukta oldular. Pratiğe de girdiler. Gereksizleşen kapitalist modernist sisteme ve genelde de devletçi sisteme karşı, sömürücü sisteme karşı bir mücadele durumu ortaya çıktı.

Bu açıdan 20. yüzyıl bir mücadele dönemi olarak ifade edilebilir. Ancak esas olarak da bütün sorunların kaynağında yer alan devletçi sistemin iyi çözümlenmemesi, gereksizleşen ya da gereksizliği ortaya çıkan devleti aşan bir ideolojik teorik yaklaşımın ortaya konulmaması bütün emekleri, bütün çabaları nihai amaca ulaşma açısından verimsiz hale getirmiş ve sonuçsuz bırakmıştır. Şimdi tüm bu önemli dene-



yimlerin üzerinden Önder Apo beş bin yıllık sistemi başlangıcından, kökten çözererek ilk sömürü, ilk egemenlik biçimi olan erkek egemenliğinin kadın üzerindeki baskı ve sömürsünden başlayarak, bütün sistemi çözererek, devletin ne olduğunu, devletin nasıl aşılması gerektiğini çok kapsamlı ortaya koymuştur.

Devletçi sistemin gereksizleşmesi ve toplumların özgür ve demokratik çağının gelmesini sağlayacak bir ideolojik teorik yaklaşım ve egemenlerin yapılarına geçişi olan devletçi sisteme karşı ezilenlerin, halkların yapılarına geçişini, Demokratik Konfederalizm, demokratik toplum, ahlaki politik toplum ve komünal demokratik yaşam çerçevesinde bir alternatif olarak ortaya koymuştur. Sistemin sömürsüne karşı halkların direnişini geliştirip kendi özgür ve demokratik yaşamlarını sağlayacak yapılarca gerçeğe ulaştırmak açısından Önder Apo'nun paradigmasını, değerlendirmelerini çok umut verici bir değer ve gelişme olarak görmek gerekir. Belki Ortadoğu'da yeterince gündemleştirilmedi, dünya halklarının gündemine koyamadık, ama Önderliğin değerlendirmelerini, çözümlenmelerini sadece Kürdistan açısından bütün insanlığın özgürlüğü ve kurtuluşu açısından geliştirilen çözümlenmeler olduğunu söylememiz gerekiyor. Şimdi elimizde böyle bir ideolojik teorik çözümlenme gücü var.

En başta da bizim böyle bir gücü elimizde bulunduruyor olmamız çok tarihi değerinde bir imkan ve fırsattır. Kapitalist modernist sistemin krize girdiği bir dönemde, yine Ortadoğu'da yaşanan kriz ve yeni dengelerin oluşma sürecinde önümüzü doğru gören, doğru değerlendiren, önümüze çıkacak engelleri doğru taktik, strateji, politika ve yapılarca gerçeğiyle aşırarak bir donanıma sahip durumdayız. Yani böyle bir donanımla süreçleri karşılıyoruz. Her ne kadar önderlik paradigmasını tümünden toplumsallaştıramamış olsak da, böyle bir pozisyonumuz bulunmaktadır.

Dünya durumunun Ortadoğu'ya yansımaları daha da krizli durum olmaktadır. Her ne kadar kapitalist modernist sistem dünyanın başka yerlerinde kendi hakimiyetini sağlayarak ömrünü uzatmaya çalışsa da, gerçekten tam hakim olmadığı alanların başında Ortadoğu geliyor. Ortadoğu'ya hala hakim olamıyor. En önemlisi de kültürel olarak hakim olamıyor. Kendi zihniyetini, kendi ideolojik hakimiyetini bu alanda kurmada zorla-

yor. Bu coğrafyanın binlerce yıla dayanan kültürü ve değerleri vardı. Bunun içinde din formuyla oluşan değerleri de vardır. Şimdi buna bir de Önder Apo'nun paradigması eklenince sistemin Ortadoğu'da ideolojik hakimiyet kurma çabaları daha da zorlaştı. Askeri saldırılarla, ekonomik saldırılarla ve diğer saldırılarla bölgeye girmek istese de, bir türü hakimiyet kuramamaktadır. Ortadoğu'da böyle bir siyasal, toplumsal, kültürel gerçekliği yaşıyoruz.

### ABD müdahalesi Irak'ta sonuç alamadı

Soğuk savaştan oluşan dengelerin yıkılmasından sonra ABD bölgeye müdahale ederek kendi istediği bir bölge düzeni kurmayı hedefliyordu. Bu müdahale öncesi uluslararası komployla Önder Apo esaret altına alındı. Bir yönüyle müdahale bu komployla başlatıldı. O zaman da ideolojik ve siyasi hakimiyeti önünde en temel güçlerden biri olacak PKK'yi görüyordur. Komplo bu nedenle planladı ve pratikleştirdi. Ama geldiğimiz aşamada bunun başarılı olamadığını görüyoruz. Önder Apo'nun esareti sonrası Irak'a müdahale edildi. Eğer müdahale günleri hatırlanırsa, bu müdahaleyle kısa sürede Ortadoğu'ya çekidüzen verilmesi hesaplanıyordu. Ortadoğu'ya da verilen çekidüzenle dünya tamamen yeni bir sisteme kavuşacaktı. Yani Yeni Dünya Düzeni Ortadoğu'daki sistem hakimiyetinden sonra oturacaktı. Irak müdahalesi böyle değerlendiriliyordu.

2004'te içimizde çıkan tasfiyecilik de, ABD'nin müdahalesiyle artık herkesin hiza geleceğini, hiç kimsenin bunun karşısında duramayacağını, ABD'nin ideolojisine ve politikalarına uymayan bütün güçlerin tasfiye olacağını, yok olacağını söyleyip, buna ayak uydurmazsak, bu sistemin bir parçası olmazsak biz de yok oluruz diyerek tasfiyeciliği hakim kılmaya çalışmıştı. Gerçekten de o dönemde emperyalizm hem askeri saldırısıyla hem kültürel saldırısıyla böyle bir algı yaratmaya ve böyle bir algı çerçevesinde de Ortadoğu'nun diğer güçlerini de teslim almaya yöneldi. Bu konuda yoğun bir psikolojik savaş yürütüldü. Herkes ABD kaybetse kaybetse bin tane asker kaybeder, fazlası olursa bu ABD için kıyamet gibi bir şey olur, diyordu. Ancak görüldü ki, kayıpları on bini aştı. Sonuç itibarıyla ABD bölgeye hakim olamadı. Irak'ta şu

anda sistem açısından eskisinden daha kötü bir durum ortaya çıktı. Sistem belki daha önce diktatörler üzerinden toplumları kontrol ediyor ve bu temelde bölgesel güvenliğini sağlıyordu. Saddam'ı yıkarak daha güvenli hale gelmediğini gördü. Kendisi açısından daha da tehlikeli hale gelen süreçler ortaya çıktı.

Hareketimiz sistem müdahalesinin hangi sonuçları yaratıp yaratamayacağını önceden görmüş, ona göre doğru yaklaşımını ve tutumunu ortaya koymuştu. Önderliğin Atina savunması, Ortadoğu'ya müdahaleden önce gerçekleşmişti. Önder Apo paradigma değişikliğini, ona bağlı sistemini ortaya koyduğu gibi, müdahale eden güçlere karşı da alternatif bir sistemin nasıl olacağını göstermişti. Aslında Önder Apo'nun Atina savunmasında ortaya koyduğu paradigma değişikimi II. Kongre Gel döneminde tüm elimize ulaşan Bir Halkı Savunmak adlı savunmasıyla tamamlanmıştı. Yeni paradigmaya dayalı bu ideolojik müdahalesini sisteme karşı kendi alternatif sistemini kurmak için sunmuştu. Zaten savunmasının bölgeye müdahale eden güçlere karşı olduğunu açıkça ifade etmişti. Ama bu paradigma tasfiyecilik tarafından tersinden ele alınarak sisteme ayak uydurmanın bir vesilesi yapılmak istendi. Bunun sonucu örgüt ağır bir darbe aldı.

Eğer tasfiyecilik olmasaydı gerçekten önderlik paradigmasına doğru sahiplenme olsaydı, doğru hakim kılınıysaydı, Önderliğin paradigmasını doğru uygulansaydı daha o dönemde 2003-2004 süreci ve sonrasına daha doğru müdahale ederek bugün sadece Kürdistan'da, Türkiye'de ve bütün parçalarda değil bütün Ortadoğu'da etkili hale gelirdik. Böylece ABD'nin müdahalesine karşı alternatif bir sistem olarak kendisini toplumlara, halklara sunabilecek bir düzey ortaya çıkacaktı. Ancak tasfiyecilik bize bu fırsatı vermedi. Hareketin üzerinde yük olan tasfiyecilikten kurtulmuş olsak da böyle bir büyük siyasal olumsuzluğu da ortaya çıkarmış oldu. Kuşkusuz o süreçten sonra belli düzeyde örgütte bir gelişme sağlandı. Belirli bir mücadele gücü ortaya çıkırsa Önderliğin paradigması önünde engel olan güçlerin etkisizleştirilmesi sonucu oldu. Çünkü gerçekten de paradigmanın önünde de engeldiler, öncesi de zaten sorundular. Daha sonra eksikliğiyle, yetersizliğiyle önderlik paradigması çerçevesinde gelişmeler yaşandı. Ama gerçekten örgüt tas-

fiyeciliği yaşamasaydı onları da önderlik paradigması doğrultusunda çalışmalar içine soksaydık süreç çok farklı olabilirdi. ABD müdahalesi Irak'ta sonuç alamadı. Yeni ciddi sorunlar ortaya çıkardı. ABD bölgede kendi sistemini kurmayı hedefliyordu, ama Irak'ta hakim olamayınca bölgenin bazı güçleriyle, eski bloklarla da uzlaşarak, geçmişten gelen çeşitli güç bloklarına da dayanarak kontrollü bir savaş, kontrol edebileceği bir kriz anlayışıyla Ortadoğu'ya kendi stratejisini yürütmeye kararlıydı. Özellikle de Arap Baharı denen döneme kadar politikası böyleydi. Irak'tan geri çekilmesi de bu politika çerçevesinde olmuştu.

### Ortadoğu tarihi bilinmeden doğru tahlil yapılamaz

Bu süreçte 'Arap Baharı' denen bir olgu devreye girdi. 'Arap Baharı', halkların uyanışı deniliyor. Bu bir gerçekliği de ifade ediyor. Bundan sonra Ortadoğu halkları eski durumda olmayacaktır. Yeni siyasi dinamikler devreye girecektir. Şunu vurgulamalıyız ki, bizim hareketimiz 30-40 yıldır mücadele eden bölgede en uzun süreli ve topluma dayanan etkili harekettir. Ortadoğu'da bu kadar uzun süreli, bu kadar topluma dayanan başka bir hareket olmamıştır. Kırk yıldır bu halk ayakta, her gün yürüyor, neredeyse her ev bu mücadeleden etkilenmiştir. Belki İran İslam Devrimi biraz bütün toplumu etkileyen bir devrim olarak ortaya çıkmıştır, ama onun bizim devrimimiz gibi ne ideolojik olarak toplumu kökten değiştirecek bir doğrultusu vardı, ne de bu kadar uzun süreli bir mücadele yürüttü. Belki uzun süreli mücadelenin dezavantajlarından söz edilebilir, ama uzun süreli mücadelenin avantajları da var. Kürdistan Devrimi bütün gericiliği kıra kıra geldi bugünlere. Dolayısıyla devrimin toplum içinde derinleşmesi gerçekleşti. Belki uzun sürmesinin dezavantajları oldu, ama bir de olumlu, avantajları yönünden bakıldığında gerçekten toplumsal devrimi kökleştiren, derinleştiren bir mücadele gerçeği ortaya çıktı. Bu tabii Arap dünyasını da, bütün toplumları da etkiliyordu. Bunu görmeyenler gelecek, 'Arap Baharı' denen siyasi hareketliliği ve Ortadoğu'da yaşananları ifade etmek doğru olmaz. Tabii Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin birçok nedeni var. Binlerce yıllık bir kültür geleneği var. Önder Apo daha önceki birçok savunmasında bunları değerlendirdi. Ortadoğu'da siyasal gelişmelerin belirlenmesinde askerî güç mü etkili olur, ekonomik güç mü etkili olur, şu mu etkili olur, bu mu etkili olur, irdelemesini yaptıktan sonra, yeni uygarlık gerçeğini veya yeni uyanışları, yeni hareketleri, yeni yükselişleri ortaya çıkaracak költürdür dedi. Bu açıdan AİHM savunmalarının ikinci kitabında Ortadoğu yeni uygarlık sentezi olabilir mi sorusuna cevap veriyordu. Ortadoğu'nun hangi potansiyellere sahip olduğunu, sisteme karşı hangi tepkileri gösterebileceğini ortaya koymuş ve Ortadoğu'nun yeni uygarlık sentezini yaratacak güce sahip olduğunu belirtmişti. Bireyci kapitalizmin yükselişiyle birlikte bunun daha da gerekli ve olanaklı hale geldiğini söylemişti. Ortadoğu tarih boyu toplumsallığı temsil etmiş bir coğrafyadır. İnsanın ilk toplumsallaştığı coğrafya Ortadoğu olduğu için toplumsal karakteri olan tek tanrı dinler de bu coğrafyada ortaya çıkmıştır. Bir yönüyle bu dinler

toplumsallığa sahiplenme temelinde Ortadoğu'da neşet etmiştir.

Şimdi kapitalizmin bireyciliği şahlandırdığı toplumu bu kadar dağıtmasına karşı toplumsallığı bu kadar form haline getiren, kültür haline getiren bir yerde tabii bu sisteme karşı tepki içten içe değerler düzeyinde yaşanacak ve yeni uygarlık alternatifini aramaya çalışacaktır. Öte yandan son iki yüzyıllık kapitalist modernite Ortadoğu'yu daha da bunalmalara ve çıkmaza sokmuştur. Belki de kapitalist sistemin en büyük darbesini Ortadoğu yemiştir. Bir nevi kapitalizm iki yüzyıldır Ortadoğu'ya yönelerek büyük acılar çektirmiştir. Sadece askerî saldırı değil, sosyal alanda, kültürel alanda saldırarak dağıtmaya, teslim almaya çalışmaktadır. Bütün bunların yarattığı etkiler var, bu etkilerin sonuçları var. Bunlar tabii toplumda kaynama, bir rahatsızlık, huzursuzluğu üst düzeye çıkarmıştır.

Kapitalist sistem son iki yüzyıllık pratiğiyle gördü ki kendisinin maketi olan, tamamen bir ajan karaktere sahip, toplumla tümünden bağıni koparmış iktidar bloklarıyla kendi egemenliğini sürdürmesi mümkün değildir. İşte Şah'ın beyaz devrimi ve Baas'ın modernleşme girişimi, Türkiye'de kemalist hareket ve onun yarattığı toplum, Arap dünyasının en güçlü hareketlerden biri olan El Fetih'in içine düştüğü durum. Bütün bunlar kapitalist sisteme bölgede yeni ve belirli düzeyde topluma dayanan ve meşruiyet kazanmış işbirlikçilerle bölgede varlığını sürdürebileceği gerçeğini göstermiştir. Zaten kapitalist sistem, emperyalist sistem yıllardır bunun hazırlığını yapıyordu. İlk başlarda Yeşil Kuşak adı altında Sovyetler Birliğine karşı belirli islami kesimleri örgütleyerek, içine ajan sızdırıp kendi politikaları doğrultusunda hareket ettirerek islami güçleri kontrol etme politikası izledi. Bu nedenle ABD'nin islamcılar içinde özellikle 1950'lerden sonra çalışması kapsamlıdır. Yani ilişkileri derindir. Birçok ajani var, birçok işbirlikçisi var. Bunları komünizme, Sovyetler Birliği'ne, yine Türkiye'de ve başka yerlerde olduğu gibi sosyalistlere ve muhalif güçlere karşı kullanıyordu. Sovyetlerin dağılmasından sonra yeşil kuşak projesi ve kurduğu ilişkiler giderek yeni bir biçime kavuştu. Yeni işbirlikçi iktidar bloklarına ihtiyaç duyulduğu anda ilk akla gelen bunlar oldu. Önceleri hazırladığı belirli islami güçlere dayalı ajan yapısı kullanması gerekiyordu. Hem kültür anlamında, hem ekonomik sistemini geliştirme anlamında bunu yapması gerekiyordu. Bu temelde Müslüman Kardeşlerle ilişkisini son 30-40 yılda geliştirmiştir. Önceden Seyit Kutub'un radikal söylemlerine dayanan bu akımı kontrol altına almıştır.

12 Eylül 1980'de de Türkiye'de de böyle bir ılımlı işbirlikçi siyasal islami ortaya çıkarma, Türkiye'yi bunlar üzerinden kontrol etme politikası geliştirilmiştir. 12 Eylül bu yönüyle de sistemi başkalaşıma uğratma darbesidir. Artık o eski kemalist ve dar ufuklu iktidar bloğu ne Türkiye içinde sistemin ihtiyacına cevap verebilirdi, ne de bölgede. Bu açıdan 12 Eylül darbesi aslında AKP iktidarının oluşmasının ilk önemli adımıdır. Devrimci hareketler bu projenin önünde engel görüldüğü için ağır bir şiddet kullanılarak tasfiye edilmişlerdir. AKP'yi iktidara kadar taşıyan böyle bir proje tabii Kenan Evren'in veya 12 Eylül askerî darbesini yapanların kafasından çıkmış bir olay değildir. Bir

## "12 Eylül 1980'de de Türkiye'de de böyle bir ılımlı işbirlikçi siyasal islami ortaya çıkarma, Türkiye'yi bunlar üzerinden kontrol etme politikası geliştirilmiştir. 12 Eylül bu yönüyle de sistemi başkalaşıma uğratma darbesidir. Artık o eski kemalist ve dar ufuklu iktidar bloğu ne Türkiye içinde sistemin ihtiyacına cevap verebilirdi, ne de bölgede. Bu açıdan 12 Eylül darbesi aslında AKP iktidarının oluşmasının ilk önemli adımıdır."

ABD projesidir. Türkiye'de böyle bir akım zaten vardı. Yine komünizme karşı mücadeleye demekleri içinde bu islami kesimlere de el atılmıştı. Fethullah Gülen'in bugün Atlantik ötesinde yaşaması böyle bir tarihsel sürece dayanmaktadır.

'Arap Baharı' Tunus'ta patlayınca, daha sonra Mısır'dan diğer alanlara doğru yayılınca sistem derhal müdahale etmiştir. Yani bu Arap Baharı denen gelişmeleri çeşitli güçler kendilerine göre değerlendiriyor. Kuşkusuz daha sonra sistem müdahale etmiştir. Ancak başlangıcında ABD yönlendirdi, bir ABD planı olarak ortaya çıktı demek yanlıştır. Bu hareketlerin ortaya çıkmasının bir tarihsel toplumsal temeli vardır. Zaten toplumlar mevcut iktidarlardan rahatsızdı. Bu iktidarların çoğu iki kutuplu dünya düzeninde bir tarafa dayanarak kendi halklarının kafaları üzerinde boza pişiriyorlardı. Bu iktidarlara yönelik derinden büyük tepkiler vardı. Buna bölge ve dünyadaki diğer gelişmeler de eklenip toplumca cesaretlenince bu hareketler ortaya çıktı. Bu hareketlerin tam da ABD'nin önceden öngördüğü işbirlikçi iktidarlara dönüşürebileceği görülünce müdahale edildi. Bu süreci fırsat bilerek kendine yakın olan işbirlikçi islami teşvik edip onları öne çıkararak bu Arap Baharı üzerinden ılımlı işbirlikçi islami dayanan güçler üzerinden Ortadoğu'da yeni sistemini kurma doğrultusunda hareket etti. Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da, Yemen'de bunları uyguladı. Bu konuda belirli düzeyde başarılı da oldu. Hem kendi işbirlikçilerini iktidara getirdi, hem de halkların özgürlük eğilimini saptırarak onları böyle işbirlikçi islami iktidarlara grupları, çevreleri içinde eriterek, onların içinde asimile ederek böylelikle muhalefeti kendi sistem gerçeğinin parçası haline getirmiş ve kontrol etmiştir. Tunus'ta, Libya'da, Mısır'da, Yemen'de yaşanan bunlardır.

Bu hareketler ne kadar yönlendirmeye açık olsalar ve yönlendirilmiş bulunsalar da bölgeyi değiştirecek bir dinamizmi taşıyorlardı. Nitekim Ortadoğu artık eski Ortadoğu olamayacaktır. Nitekim şimdiden ortaya çıkan bu Arap ruhu ekşiğiyle, yetersizliğiyle, yanlışlığıyla bölgeyi şu veyahut da bu düzeyde değiştirmektedir. Artık ABD'nin yönlendirmesine giren güçler yanında Arap halkları içinde yeni siyasal güçler, yeni mücadele güçleri, yeni demokratik güçler, yeni özgürlükçü güçler başta olmak üzere radikal islamcılar gibi çok geniş yelpazede yeni toplumsal ve siyasal dinamikler ortaya çıkmıştır. Hiçbir siyasi eğilime fırsat vermeyen eski iktidarlara dağılıp Pandora'nın kutusu ya da kazanın kapağı açılınca basınç altına alınan toplumsal kesimlerin, siyasal kesimlerin hepsi tarih sahnesine çıktı. Bu açıdan Ortadoğu'da yeni bir toplumsal dinamizmin, siyasal dinamizmin ortaya çıktığını söylemek gerekiyor. Her ne kadar ABD buna müdahale edip, yönlendirmeye çalışsa da objektif gerçek

budur. Bunu küçümsemek gerekiyor. Yeni güç odaklarının, toplumsal hareketlerin, siyasal güçlerin tarih sahnesine çıktığı bir Ortadoğu yaşıyoruz. Bu yönüyle Ortadoğu'da çok dinamik bir döneme girildi. ABD ve Avrupa belirli düzeyde etkisini artırıyor. Ancak Ortadoğu öyle sistemin istediği gibi kontrol edeceği bir coğrafya değil. Sistemin belirli bir müdahalesi ve etkisi gerçekleşmiş olsa da Ortadoğu öyle sistem tarafından kontrol edilecek bir konuma girmedi. Belli bir avantaj kazandı, ama sorunlar hala bütün ağırlığıyla devam ediyor.

### Libya müdahalesinden sonra Türkiye çark etti

Mısır'dan sonra Suriye'de de toplumsal ve siyasal hareketlilik gelişti. Arap dünyası açısından geçmişten beri iki etkili ülke vardı. Biri Mısır, diğeri de Suriye'di. Mısır dağıldı, Suriye kalmıştı. Irak Baas iktidarı önceden çökmüştü. Suriye rejimi siyasal olarak Ortadoğu dengelerini çok önemli düzeyde etkiliyordu. Bunun tarihsel temeli de vardır. Ortadoğu'da hemen hemen birçok sistem Suriye'ye dayanarak kendini var edip geliştirmişti. Ortadoğu'da Suriye ve Mezopotamya'ya hakim olmadan bir sistem kurulamıyor. Emeviler Suriye'de hakim olduktan sonra Ortadoğu'da imparatorluk haline geldiler. Osmanlı'nın da imparatorluk haline gelmesi Suriye'yi ele geçirmesi sonrasındır. 1517'de Suriye'yi ele geçirdikten sonra bütün Ortadoğu kapıları Osmanlı İmparatorluğuna açılmıştır. Bu nedenle sistem burayı da değiştirmek, dönüştürmek, kontrol altına almak istedi. Libya süreci zaten biliniyor, Libya süreciyle birlikte yeni dengeler oluştu; yeni ilişkiler devreye girdi. Aslında Ortadoğu'daki bu süreç toplumsal ve siyasal anlamda yaratılış anıdır. Eskiden buna devrim dönemleri denirdi. Bu tür süreçlerde ittifaklar sorunu çok önemlidir. Siyasal güçler kurdukları ilişkilere dayanarak kendilerini etkin kılabiliyorlar, güç olabiliyorlar. Geçiş süreci tamamlanıp sonuca doğru gidilirken ittifaklar daha belirginleşmeye, herkes kendini daha da netleştirmeye başladı.

Geçiş sürecinde bundan üç yıl önce, beş yıl öncesine kadar ittifaklar sık sık değişiyordu, kaygandı. Bu geçiş sürecinde bir gün şununla ittifak kuruyordu, bir gün bununla kuruyordu. Yani anlık, günlük durumlara göre ittifaklar değişiyordu. Şimdi dengelerin yeniden kurulmasına doğru gidilirken ittifaklar daha da belirginleşmeye, herkes safını, yerini netleştirmeye başladı. Bu nedenle Libya müdahalesine kadar Türkiye hem ABD'yi hem de ABD ile sorunu olan ülkeleri idare ederek sıfır sorun politikası dediği herkesle dost olacağını hesapladığı bir politika izliyordu. Dünyada olmamış bir şeyi, yani bütün güçleri kendine dost yapacak bir politika izlemeye çalışıyordu. Ama Libya müdahalesiyle birlikte, o güne kadar ilişkide olduğu İrani, Iraklı bırakarak tamamen ABD cephesinde yer aldı. Aslında bu yer alış başlı başına Ortadoğu'da artık dengelerin giderek netleştiğini, herkesin yerini net olarak ortaya koyduğu gerçeğinin en somut ifadesi olarak ele alınabilir. Türkiye Libya savaşına katılmadan bir hafta önce ne işi var NATO'nun Libya'da derken, bir hafta sonra NATO saldırılarının merkezi İzmir oldu.

Türkiye saf değiştirirken 'dengeler kurulacak, Suriye'ye de müdahale edilecek o zaman ben tamamen ABD'nin atına bineyim,' diye düşündü. 'Tavrımı böyle koyayım, oluşacak yeni dengelerde bende etkili olayım' düşüncesiyle hareket etti. Türkiye'yi bu noktaya götüren, ABD'nin bölge taşeronu olmasına götüren bu oldu. Kuşkusuz öncede de taşerondu. Ancak Libya müdahalesiyle birlikte tamamen tek yönlü bir politika izledi. AKP hükümeti buna dayanarak bizi tasfiye edeceğini hesapladı. AKP'nin esasa hedefi bizdik. Çünkü biz tasfiye edilmeden ne iktidarını güvenceye alabilirdi, ne de Ortadoğu'da ve bölgede etkili olabilirdi. Tümünden bu saf değiştirmeyi, bizi tasfiye etmenin bir tercihi, bir hamlesi olarak da gündeme getirdi. Bu nedenle Suriye'de olaylar başlayınca Türkiye en öne atıldı. Suudi Arabistan ve Katar'la birlikte Suriye'yi yıkmanın öncülüğünü soyundular. Suriye'de kısa sürede bir muhalefet oluştu. İlk önce toplumsal hareketler olarak başlayan bu muhalefet rejimi sıkıştırdı. Genilim ve çatışmalar artınca savaş durumu ortaya çıktı. İktidar birçok alanda hakimiyetini kaybetti. İslami güçler Türkiye tarafından desteklendi ve önemli bir güç oldular. Bu arada Suriye'deki Kürt özgürlük hareketinin de etkili bir müdahalesi oldu. Bu çabuk kararlaştırılmış ve hızlı hareket edilmiş bir müdahaleydi. Hem meşru savunma güçlendirildi hem de halk hareketiyle toplumsal güç yaratıldı. Kısa sürede Suriye'de üçüncü güç haline geldi. Kim demokrasiden yana olursa onunla ilişkilenecek bir politika izlendi. Tüm demokratik dinamiklerle ilişkilendi. Bu politika sonuç alıcı oldu ve Kürtler kendi demokratik kurumlaşmaları temelinde özgürlük sistemlerini kuran konuma geldiler.

Suriye'de islamcılar da belirli bir güç oldular. Ama bunların gelişmesiyle birlikte Suriye'de Libya, Mısır ve Tunus'tan farklı bir durum ortaya çıktı. Suriye deyince akla tabii Fransa gelir. Fransa'nın eski sömürgesidir, orada halen etkindir. Fransa'nın yanında ABD de işin içine etkin girmiştir. Suriye'nin yanında İsrail ve Lübnan gerçeği var. Türkiye erkenden müdahale ederek Suriye rejiminin kısa sürede devrilmesini hedefledi. Esad rejimi erken devrilsin, yerine yeni bir iktidar olsun ki Kürtler güç kazanmasın! Türkiye'nin hesabı buydu. Eğer Suriye'de devrim süreci uzun sürer devlet çatlarsa, yani devlet dağılırsa ortaya özgür Kürdistan çıkar, bir de demokratik Suriye çıkar. Hem Kürdistan hem demokratik Suriye gerçeği kendisine kötü örnek olur düşüncesiyle bir an önce yıkıp yeni bir merkezi otoriter güç oluşmasını hedefliyordu. Hatta ilk önce Esad'ı ikna etmek istedi. Korkusu, sistemin dağılıp devrimci güçlerin ortaya çıkıp güçlenmesiydi. Devrim uzarsa devlet dağılır, bir daha merkezi güçlü olduğu bir iktidar kurulamazdı. Türkiye bu amaçla erken müdahale etti, ama klasik iktidar bloklarının yerine ne konulacak konusunda Türkiye ile Batı arasında çelişki çıktı. Rojava'daki Kürt devrimi gerçekleşmeseydi Suriye'deki dengeler farklı değişebilirdi, siyasal islamcılar Kürdistan'ı da kullanarak daha etkili hale gelebilirdi. O siyasal islamcı güçler tek alternatif güç olabiliyordu. Ama Kürt devrimiyle birlikte sadece Kürtler açısından değil, Suriye geneli açısından da alternatif bir seçenek ortaya çıktı. Yeni bir güç, bir ve

**"Kapitalist sistem son iki yüzyıllık pratiğiyle gördü ki kendisinin maketi olan, tamamen bir ajan karaktere sahip, toplumla tümünden bağıni koparmış iktidar bloklarıyla kendi egemenliğini sürdürmesi mümkün değildir. İşte Şah'ın beyaz devrimi ve Baas'ın modernleşme girişimi, Türkiye'de kemalist hareket ve onun yarattığı toplum, Arap dünyasının en güçlü hareketlerden biri olan El Fetih'in içine düştüğü durum."**

istem alternatifini ortaya çıktı. Yani Esad'ın, Baas'ın ve siyasal islamcılarının dışında farklı bir sistem olabilir, farklı bir Suriye tabiri algısını ortaya çıkardık. Rojava'da sadece Rojava için, Kürtler için demokratik bir sistem ortaya çıkarmadık, bütün Suriye için bir örnek ortaya çıkardık. Kürdistan'daki demokratik topluma dayalı bu siyasal anlayış aslında bütün Arapları etkiledi. Yani bizim mücadelemiz Suriye siyasetindeki dengeleri çok etkiledi. Suriye'de radikal islamcılarının etkili olamaması, hakim olamaması, Türkiye'nin hakim olamaması bu mücadelenin sonucudur. Kuşkusuz Baas'tan çok rahatsız olan ve kurtulmak isteyen önemli bir güç var. Bunlar devleti istemiyor, ama bizim alternatif toplumsal ve siyasal gerçekliğini görünce siyasal islamcılarının gelişme dinamiği tıkanıp ve dağıldı. Dolayısıyla Türkiye'nin politikaları başarısız oldu.

Türkiye'nin politikalarıyla ABD ve Fransa'nın politikalarının örtüşmemesi de Türkiye'nin politikalarının başarısızlığında etkili oldu. ABD, Fransa ve diğer müttefikleri Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da siyasal islamcılar tercih ederken, Suriye'de bunların iktidar olmasını doğru bulmadılar. Yeni Ortadoğu stratejisinde kendi hakimiyetlerinin sağlanması açısından Suriye'nin siyasal islama teslim edilmesini kabul etmediler. Suriye'nin bir yanında İsrail, bir yanında Hıristiyanların da önemli düzeyde varlığını sürdürdüğü Lübnan var. Lübnan'da yıllarca Hıristiyan-müslüman çatışması oldu, ABD müdahale etti, Fransa müdahale etti. Bu yönüyle sadece bir İsrail hassasiyeti yok, bir de Lübnan hassasiyeti var. Öte yandan Türkiye'deki islamcı güçleri kontrol ediyorlar, ama Türkiye'deki siyasal islamcıların Suriye'deki islamcı güçlerle birleşip güç olmasını kendileri için tehlikeli gördüler. Hatta diğer ülkelerdeki siyasal islamcılar kontrol etme açısından da Suriye'nin farklı bir siyasal kimyada bir ülke olmasını gerekli görmekteydiler. Eğer Türkiye'deki siyasal islamcılarla Suriye'dekiler birleşirse ne Türkiye'deki ne de Mısır ve diğer ülkelerdeki islamcılar kontrol edebileceklerini düşündüler. Bir taraftan Suriye ile böyle bir baraj kuruyorlar, diğer taraftan Güney Kürdistan'da etkileri var. Tüm bunlar işbirlikçi siyasal islama dayalı kurmak istedikleri Ortadoğu sistemini kontrol etmek amaçlıdır. Yani bu güçler için Suriye ve Güney Kürdistan frenini oluşturuyorlar. Böylelikle işbirlikçi siyasal islama dayalı yeni Ortadoğu düzenini düşündükleri kontrol açısından da dengelemiş oluyorlar.

Suriye'de Esad böyle bir siyasal konjonktür ve konsept çerçevesinde devrilmeyi istemiyor. Esad'ın devrilmemesinin esas etkeni Esad'ın gücü değildir. Ama Esad bu gerçekliği göremeyen direnci arttı, bundan güç aldı, direndi. Yoksa daha çabuk yıkılabilirdi. Biraz Rusya da, Çin de destek verdi. Mevcut rejim politikasını "ben gidersen yerime islamcılar gelir" söylemine dayandırıyor. Hem tabanını böyle tutuyor, hem de dış güçleri dengeliyor. Bu politikasıyla ömrünü uzatıyor. Tabii ki Esad gidecek. Baas sistemini götürmek istiyorlar. Ama bunu yaparken çeşitli güçleri de içine alan bir iktidar bloğu ve dayandığı toplumsal gücü oluşturmak istiyorlar. Hıristiyanlar var, Kürtler var, Dürziler var, yine siyasal islamcı olmayan toplumsal kesimler var, emekçiler var, sol kesimler var. Bunlar içinde kendi politikalarına yakın olanları etkili kılmaya çalışıyorlar. Kuşkusuz geniş yelpazeye dayalı belirli düzeyde demokratikleşmeyi sağlayacak bir iktidar bloğuyla yeni Suriye oluşturulmaya çalışılıyor. Şimdi bunun görüşmeleri var. Çin'le görüşülüyor, Rusya ile görüşülüyor. Bu konuda bir uzlaşma aranıyor. Uzlaşmanın sonuç vereceğini de düşünmek lazım. Çin ve Rusya Esad'ın kalmasında ısrarı değildir. ABD ve Batı da siyasal islamcılarını saf dışı etmek

istiyor. Bu çerçevede Esad'ın olmadığı, geniş toplumsal kesimlere dayanan, ama siyasal islamcılarının ve Baas'ın bir kesimini de sistem içine alan bir Suriye üzerinde uzlaşma sağlanacağı görülüyor. Bu uzlaşma sağlandıktan sonra buna karşı çıkanların üzerine gidecekleri de anlaşılmaktadır. Bu açıdan Türkiye'nin dediği olmadı. Türkiye şimdi eski politikasını bırakarak ABD'nin öngördüğü politikaya gelmiş durumda. Şimdiye kadarki ilişkide olduğu siyasal islamcılarla bağını koparacak. Sadece ılımlı kesimlerle ilişki kuracak, bunları da ABD politikası doğrultusunda ikna etme görevi üstlenecek. Şimdi bu politika ekseninde kendime ne kadar avantaj sağladığımı peşindedir. ABD Dışişleri Bakanı John Kerry defalarca geldi görüştü. Bu görüşmeler de Türkiye'yi Suriye ve Ortadoğu politikasında ABD'nin istediği düzeyde dizayn etme temelinde gerçekleşmiştir.

### KDP Rojava'da kendisini etkili kılmak istiyor

Suriye'de Rojava'nın durumu önemlidir. Kürtler önemli bir güç kazanmışlardır. Suriye eski Suriye olmayacak, Kürtler de bir statü kazanacaktır. Suriye'deki altüst oluşun uzun sürmesi ve sistemin dağılması Kürtlerin lehine olmuştur. Şunu söyleyebiliriz, bizim açımızdan önemli bir güç ortaya çıkmıştır. Eğer Suriye'deki altüst oluş kısa sürseydi durum farklı olabilirdi. Yeni bir Esad, yeni bir iktidar gücü oluşturularak devrimci demokratik güçler başta olmak üzere tarih sahnesine çıkan tüm yeni demokratik siyasal hareketlilikleri kendini örgütleyemez ve bölülebilir. Bu açıdan Suriye'deki krizin uzun sürmesi olumlu olmuştur. Eski iktidar parçalanmıştır, dağılmıştır. İktidar aygıtı, devlet aygıtı dağılıma göstermiştir. Şu anda kendini zor ayakta tutuyor. Bu açıdan belirli bir düzeyde demokratikleşecek Suriye içinde Kürtler de etkin bir demokratik güç olarak yerini alacaktır. Ama ABD "Apo Kürtünü" değil de Barzani Kürtünü Rojava'da etkili kılmak isteyecektir. Hala uluslararası güçler PYD'yi kabul edip etmemede tereddüt içindedirler. Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketine ve PYD'ye yönelik eski katı yaklaşımları belirli düzeyde kırılmıştır. Fakat eski politikalarından tümden vazgeçmiş değillerdir. KDP'nin son günlerdeki yaklaşımları bunu gösteriyor. İran'ın da PYD'den rahatsız olması KDP'yi PYD üzerine sürme politikasına götürmektedir. Diğer yandan KDP'yi cesaretlendiren bir ABD-İsrail ve Türkiye gerçekliği var. KDP'nin son zamanlardaki yaklaşımları var. Rojava'da kendisine yakın olan, ama bize ılımlı yaklaşan kesimleri etkisizleştirip daha sert yaklaşım gösterenleri desteklemesi bunu ortaya koymaktadır.

KDP Rojava'da kendisini etkili kılmak istiyor. ABD de var olmasını istiyor. Bu hala bir tehlike olarak devam ediyor. Eğer mevcut gücümüzü doğru kullanırsak tehlike değildir, hiç kimse bu gücün karşısından duramaz, ABD de bir şey yapamaz, KDP de, dünya da. Dünyada Rojava devrimi kadar toplumsal tabanı ve siyasal pozisyonu güçlü devrim az görülür. Devrimler toplumun çoğunluğunu ayağa kaldırmaz. Devrim demek toplumun yüzde yetmiş, yüzde seksenini, yüzde doksanını harekete geçirmek demek değildir. Yüzde otuzunu güçlü örgütleyip harekete geçirdin mi devrim yapmış olursun. Geniş kesimler çoğu zaman izleyici olurlar. Ama Rojava devrimi toplumun yüzde seksenini kapsayan bir devrimdir. Çoğu da Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin etkindedir. Yani toplumsal tabanı çok güçlüdür. Yaşlıdan, kadına, çocuğa kadar herkes bu devrimin içindedir. Bu yönüyle köklü bir devrim yaşanmaktadır. Eğer bu dev-



nime doğru yaklaşırsa, doğru örgütlenilirse, toplum güç yapılırsa bu devrimin yıkılması mümkün değildir. Ama topluma dayanarak bunun yapılması gerekiyor. Ancak klasik yaklaşımların, reel sosyalist yaklaşımların, merkezîyetçi buyurgan yaklaşımların var olduğu söyleniyor ve eleştiriliyor. Gerçekten o tür eğilimler var. Bunların aşılması gerekiyor.

Şöyle bir yanığı var; sanki Sovyetlerin ilk dönemlerinde böyle anlayış vardı. Sovyetlerin başlangıcındaki anlayış topluma dayanan, toplumun etkisinin var olduğu bir anlayıştı. Üstten bakan, merkezîyetçi reel sosyalist anlayışlar daha sonradan geliştirildi. Yoksa devrimin ilk yıllarında öyle bürokratik, öyle üstten dayatan, çok merkezîyetçi, ben derim tüm toplum yapar biçimindeki anlayış hakim değildi. Toplumdan gücünü alan bir devim yaşanmıştı. Reel sosyalist anlayışlar var diyoruz. Bunlar kabul edilemez. Kuşkusuz tümüyle böyle değil. Önderliğimizin paradigması da anlayışı da belirli düzeyde var. Birçok kadromuz bu yönlü eğitim görmüşlerdir. Bu nedenle Önderlik paradigmasını uygulamaya çalışıyorlar. Ama diğer taraftan eski klasik sol ve iktidarcı anlayışlar da sürüyor. Bunlar da toplumu rahatsız ediyor. Yani toplumu etkileyememe, üstte kalma, toplumun gücünü tam açığa çıkarmama, örgütlü gücüne dayanıp, yani demokratik topluma dayanıp gerçekten hiç kimsenin artık sarsamayacağı güç haline gelme düzeyi yakalanamadı. Belirli oranda örgütlendi, önemli bir güç oldu, önemli bir devrim oldu. Eğer Önderlik paradigması doğru uygulanır, yapılanma gücü doğru açığa çıkarılırsa bu devrimi kimse yenemez. Bu devrimi başarıya götürmemek sadece oradaki kadrolar için değil, tüm Özgürlük hareketi açısından sorgulanır bir durum yaratır.

Rojava'da kesinlikle başarı için her türlü koşul ve imkan vardır. Eksiklikleri gidererek paradigma doğru uygulanırsa ABD de, KDP de ne yaparsa yapsın sonuç alamazlar. Kuşkusuz KDP'yi etkisiz hale getirmede doğru araç ve yöntemlerin kullanılması gerekir. Bu açıdan da demokratik ulus anlayışını geliştirmek önemlidir. Demokratik ulus anlayışını geliştirirsek, toplumun diğer kesimini katarsak o zaman etkili olmazlar. Dar yaklaşım yetersiz kalır. Diğer Kürt siyasi kesimleri, etnik topluluklar var, dinsel topluluklar var, farklı sosyal yapılar sürece katılırsa, bu konuda sorun olmazsa Rojava'da devrimin tüm engellere rağmen başarıya ulaşacağını söylemek gerekir. KDP ve diğer güçler askeri güçler oluşturup provokasyon yaparak Rojava Devrimi'ne müdahalenin gerekçesini yaratma gibi bir uğursuz plan peşindedirler. Herkes özgürce siyaset yapabilir, örgütlenebilir; ancak askeri güç örgütleyip provokasyon yaparak Roja-

va'ya müdahale gerekçesi yaratmanın da hiçbir haklı ve meşru yanı olamaz. Bu açıdan bu tür eğilimlerin de zamanla fark edilip etkisizleştirilmesi önem kazanmış bulunmaktadır.

### İran'ı Libya ve Suriye gibi ele almak yanlışır

Özcesi Rojava'daki demokratik devrim Suriye'de üçüncü güçtür. Hem de tek alternatiftir. Aslında bu karakteri tüm Ortadoğu için geçerlidir. Rojava devrimi Suriye'nin demokratikleşmesinin merkezidir. Suriye demokratikleşmesi Kürt eksenine oturacaktır. Nasıl olursa olsun, Suriye'nin demokratikleşmesinin rengini, mayasını Rojava devrimi belirleyecektir. Çünkü başka alternatifte yok. Tek alternatif Rojava'da Özgürlük hareketidir. Aslında Kürt özgürlük hareketi Rojava'da kendisini iyi anlatamamıştır. Eğer kendini iyi anlatabilseydi şu anda Suriye'de devrimin öncüsü olunur, Suriye genelinde etkili alternatif bir siyasal hareket haline gelerek kendisini her güce kabul ettirirdi. Çünkü başka alternatif yok. Hiçbir güç de Rojava Devrimi'nin ortaya koyduğu projeyi reddedemezdi. Bu projeyi bütün herkes, Araplarda kabul eder.

Suriye'deki sürecin sonucu Ortadoğu'daki şekillenmeyi belirleyecektir. Şimdi zaten belli ittifaklarda belirginleşmiştir. Suriye üzerinde İran'ın da etkisi var, Lübnan'da Hizbullah'ı da kullanıyor. Irak da mevcut durumda Suriye rejimini ayakta tutan etkenlerden biri. Suriye belli bir süreden sonra bir değişim yaşayacak, yeni sistem kuruluşuna gidecektir. Buradan bazı kesimlerin belirttiği gibi Suriye'den sonra sıra İran'a gelecek yaklaşımları gerçekçi değildir. İran'da büyük karışıklıklar olacak, İran'a ABD müdahale edecek gibi öngörüler içinde olmamak lazım. İran'ın durumu biraz farklıdır. Suriye üzerinde ABD ve Fransa anlaşacaklar, ama İran'ın durumu farklıdır. Çin, Hindistan ve Rusya için İran önemlidir. İran'da ABD'nin istediği bir rejimin olması Avrasya'nın, yani Çin, Rusya ve Hindistan'ın kuşatılması ve baskı altına alınması anlamına gelecektir. Bu açıdan bu durumu engellemek için Rusya ve Çin her imkanını kullanacaktır. Dolayısıyla ABD'nin bu alanda keskin bir müdahale girişimi içinde olması İran'ın komu düşünülmediğinde zordur. İran'ı Libya ve Suriye gibi ele almak yanlıştır. İran'da değişim süreci zamana yayılarak sıkıntı yaratılıp gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. ABD İran için böyle bir politika yürütüyor. İran toplumu da buna yatkındır. İran İslam Devrimi de bizim devrimimiz gibi uzun sürüp derinleşmemiş olsa da toplumsal bir devrimdi. Bu yönüyle İran'da dengeler biraz daha sarsılırsa İran toplumu patlayabilir. Yani İran'da zaman içinde muhalefete dayalı bir toplumsal hareketlilik ortaya çıkabilir. İran

öyle bir toplumdur ki bir ayağa kalktı mı önünde asker, polis dayanamaz. İran'da kısa sürede bir şey beklenmemelidir. Bu tür değerlendirmeler eskiden beri vardır, ama gerçekleşmemiştir. Kuşkusuz Suriye'den sonra İran daralmış olacak, daha da sıkıntıya düşecek. Suriye'deki değişimden sonra İran'daki Hizbullah'ın da pozisyonu sınırlanacaktır.

İran kendisini Ortadoğu'daki istikrarsızlıklar üzerinden yaşatarak ayakta kalıyor. Ortadoğu hep istikrarsız oldu, ama İran hep ayakta kaldı. Mevcut istikrarsızlık yerine geçiş süreci tamamlanır da dengeler oturmaya başlarsa İran rejimi şundaki mevcut haliyle ayakta kalamaz. Ancak kendini dönüştürerek ayakta kalabilir. O potansiyel var mı, var. Aslında İran rejimi Önderliğin Ortadoğu savunmasında belirttiği gibi milliyetçi daralma içine girerse kaybeder. Ama milliyetçi daralma içine girmez de tarihine uygun biçimde bütün diğer halkları kapsayan bir sistem olursa İran kendini kurtarabilir, ayakta kalabilir, hem de öz değerleriyle. İran'ın bir devlet geleneği var. Bu da farklılıkları kabul eden bir devlet geleneğidir. İran'ın gençlerinde bu vardır. Hatta şu anda Yahudiler varlığını bile İran'ın (Perslerin) bu anlayışına borçludurlar. Roma İmparatorluğu döneminde hepsi bugünkü Güney Kürdistan'a göç ettiriliyor. Daha sonra Persler geliyorlar, onlara vatanlarına dönmeleri için yardımcı oluyorlar. Kalanlar da varlıklarını bir tehdit görmeden sürdürüyorlar. İran geleneğinde farklılıklarla yaşamak vardır. İlk Siyaset Bilimi kitabı olarak da ifade edilen siyasetnamede Nizamülmülk padişaha öğütlerinde; "İlişkilerini tek bir topluma, etnik kimliğe dayandırmayacaksın, ancak farklı milletlere dayandırsan ayakta kalabilirsin," diyor. Tanhte de böyle ayakta kalıyor. Ama şu anda böyle bir zihniyet yok. Ne Hamaney'de bu var ne de zaten Ahmedinejad'ta. Her ikisinde de milliyetçilik var. Bu nedenle tarihlerine ters bir konumu yaşadıklarından İran için muhalefet farklı etnik ve dinsel topluluklardan da yanına alarak etkili hale gelebilir.

İran şu anda Irak'ta etkili olmaya çalışıyor, etkilidir de. Fakat Irak söz konusu olunca şunu belirtmek lazım; sünniler Irak sistemi içinde yer almadıkları müddetçe Irak'ı kimse istikrara kavuşturamaz. Bunun tarihsel, toplumsal temeli vardır. Sünniler Irak'ta tarihten beridir hep etkili olmuşlardır. Sadece Saddam zamanı değil, önceden de etkililerdi. Örgütlenmeye ve harekete geçmeye yatkındırlar. Bu özellikler şiiilerde zayıftır. Yönetim gücü, yönetme kapasitesi sünnilerde var. Nüfusu azdır, ama örgütlenip sorun çıkarma, etkili olma potansiyelleri güçlüdür. Bu bakımdan Irak'ta demokratik ulusal yaklaşım gösterilirse sünniler de siyasal yaşamın içine etkin katılırlarsa o zaman Irak istikrara kavuşabilir. İran politikası şiiilerin çok hakim olmasını is-

tediği için, sünni kesimi sistem içine alamıyor; ilişki kuramıyor, sindiremiyorlar. Bu şu demektir, Irak'ta sorunlar bir süre daha devam edecektir. İran'ın şii haki-miyetini sağlama durumu ve buna da-yanarak kendini ayakta tutması politikası Irak'ta sorunları devam ettirecektir. Do-layısıyla Irak'ta da sorunların kısa sürede biteceği gibi bir öngöründe bulunmamak lazımdır. Kürtlerle de sorunlar devam edecektir. Kürtlerin yapması gereken mez-hepçiliğe düşmemesidir. Şiilerin de, sün-nilerin de, bütün diğer farklılıkların da içinde olduğu bir demokratik ulus projesi dayatmalıdır. Bunu yapabilirlerse Kürtler Irak'ta öncü olabilirler. Hem şiileri, hem sünnileri bütün halkları etkileyebilirler. Yoksa şu anda sünnilerin anlayışıyla da şiilerin anlayışıyla da Irak'ın istikrara kavuşması mümkün değildir. Öyle kimse de sünnileri susturacak durumda değildir. Irak'ta sünnilerin susturulacağı sanılı-yorsa bu büyük bir gaflettir. Irak tarihini anlamaktır. Diğer taraftan sünnileri sürekli destekleyen Ürdün, Suudi Ara-bistan var. Bu bakımdan istikrarsızlık orada devam edecektir.

Şu anda Güney Kürdistan da bir altüst oluş içindedir. KDP şunu bunu zorlamak istese de eski gücünde değildir. Irak'ta da KDP'nin etkisi kalmamıştır. Siyasal İslamcılar Güney'de giderek güçlenmektedir. Öyle ki, demokratik bir ortam ve serbest seçim olsa Behdinan'da islamcılar önemli bir güç olurlar. KDP'nin dayandığı toplumsal taban giderek daralıyor. Toplumda tepki var. Bizim para-digmamız, alternatif bir hareket olmamız, alternatif bir toplum projemizin olması siyasal zihniyetimiz Güney Kürdistan'ı çok etkiliyor. Siyasal islamcılar daha fazla gelişiyorsa nedeni budur. Bizim alternatif toplum projemiz nedeniyle KDP'ye olan tepkiler bu kesimlere yö-nelinir. Çünkü PKK gerçeği, önderlik gerçeği, bizim alternatif gerçeğimiz Gü-ney toplumunu da etkiliyor. PÇDK'nin durumu ayrı. PÇDK doğru bir örgüt, yö-netim ve kadro anlayışına ulaşamadığı, bu yönlü etkili bir projesi ve çabası ol-madığı için gelişmiyor. Devrimci tarz, devrimci öncülük, akışkanlık ve sürük-leycilik yakalanamadığı için PKK'nin et-kisini örgütleyemiyorlar. Çok fazla şu imkan tanınsin, şu imkan verilsin yakla-şımı olunca devrimci tarz tutturulamıyor, bu nedenle de etkili olamıyorlar.

Bizim paradigmamıza, bizim zihniyet ve karakterimize uygun bir öncülük ve kadro anlayışıyla Güney'de büyük ge-lişmeler yaratılabilir. Ancak bu eksikliği gideremedik. Öncülük, kadro anlayışını köklü değiştiremedik. Sorun niyette değil. Kuşkusuz Güney ortamı paradigmamızın ve önderlik gerçeğinin etkili kılınmasını ihtiyaç haline getirmiştir. Bu açıdan yakın zamanda böyle bir gelişme de müm-kündür. Güney sisteminin varlığı geliş-meye engel oluyor demek doğru değildir. Orada da önderlik gerçeğimiz ve hare-ketimiz etkili olacaktır.

### Yeni bir döneme girdik

Önder Apo'nun demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı yeniden inşa hamlesiyle mücadele tarihimizde yeni bir döneme girmiş bulunuyoruz. Bu süreç yoğun tar-tışılıyor ve değerlendiriliyor. Doğru da anlaşılması gerekiyor. Kırk yıldır bir mü-cadele yürütüyoruz. Bu mücadele çıkışı itibarıyla de gerçekten radikal, köklü de-

ğişimleri, dönüşümleri içeren bir hareketti. Bu hareketin devrimci, köklü değiştiren, dönüştüren karakteri ilk çıkışında oluştu. İlk çıkışından itibaren siyasal, sosyal, kültürel sorunlara da köklü değiştirme, dönüştürme çerçevesinde yaklaştı. So-mut ifadesi olarak Önder Apo daha ilk çıkışında kendine ihanet ettirilmemiş tek bir Kürt kalmamıştır, değerlendirmesinde bulunmuştu. Kürt'ün siyasal duruşunu kendi gerçeğine ihanet olarak değer-lendiriyordu. Başlarken şunu da söyledi, Kürdistan'da tam insan yoktur, sağlam insan yoktur, herkes eksiktir, siz de ek-siksiz; kendinizi böyle göreceksiniz. Toplum da böyle, çalışacağınız arka-daşlar da böyle. Bunu bilerek devrime gireceksiniz ve değiştireceksiniz, dön-üştüreceksiniz, yaklaşımı içinde olmuştur. Böyle köklü eleştiri ve köklü dönüşümü ifade etmiştir. İlk hedef de kendine ihanet ettirilmiş Kürt'ten özgürlüğü için mücadele eden bir halk yaratmaktır. Esas hedef buydu. PKK ve Önder Apo gerçeğinin ilk ortaya koyduğu hedef buydu. Bu konuda kırk yıldır büyük, kıran kırana bir mücadele verildi. Bölge devletleri anla-mında, iç gerçiklik anlamında, uluslararası güçlerin saldırısı anlamında bütün bu olumsuzluklara rağmen hepsine karşı koya koya, mücadele ede ede bugünlere geldi. PKK zor koşullarda mücadele et-menin devrimciliği olarak, zor koşullarda başarmanın devrimciliği olarak tarih sa-hnesine çıktı. Bütün zor koşulları da ken-disi için mücadele ve varlık gerekeşi olarak gördü ve bu büyük mücadeleyi bugüne kadar kesintisiz sürdürdü.

Önder Apo'nun esaretiyle bu müca-dele kesintiye uğratılmak, tasfiye edilmek istendi. Ancak Önder Apo önderlik ger-çeği ve gücüyle bunu da boşa çıkardı. Halkın ve örgütün mücadelesine öncülük eden, hepsine perspektif ve doğrultu veren, uluslararası komployu boşa çı-karma sistemini de zihniyetini de yaratan Önder Apo oldu. Daha ilk yakalandığı an bile kendi esaretini Kürt sorununun çözümü için değerlendirmek istedi. İlk düşündüğü, komployu nasıl boşa çık-a-rınm, esaret koşullarını bile mücadelenin hizmetine nasıl sokarım olmuştur. Esaret altına alınır alınmaz uçakta düşündüğü, şimdi yeni pozisyonda nasıl mücadele edeceğim, kendimi nasıl konumlandıra-cağım, Özgürlük mücadelesini bu ko-şullarda nasıl sağlıklı, güvenli yürüte-ceğim, olmuştur. Düşüncesi bu oldu ve buna göre bütün davranışlarını ve söz-lerini buna göre ayarladı. İlk esaret altına alınma sırasındaki ve mahkeme koşullarındaki değerlendirmeleri bile ta-mamen mücadelenin gelişme zeminini yaratma ve kendi pozisyonunu da mü-cadeleye hizmet eder hale getirme ama-çlıdır. Bulunduğu koşulları değerlendirerek mahkemeye söylediği ilk sözlerle şunu demek istedi; *"ben esaret altındayım, bakın esarete aldınız, hiçbir kompleksiniz olmasın, gelin bu kompleksiz ortamda bu sorunu çözün."* Kendi pozisyonunu bile Türk devletinin kaygılarını giderme ve o durumunu bile bir çözüm için teşvik etme olarak ele aldı. Tabii sadece bir boyutu buydu, ama bir bütün olarak bir denge içinde bunu da ortaya koydu. Öte yandan saldırılar ağırdı, o saldırıları boşa çıkarmak istedi. Bir de o dönemde örgütün sıkıntısı vardı. Sıkıntı şöyleydi, onu da yeni bir döneme girerken ifade etmek lazım. Gerçekten örgütün bir de-ğişime dönüşüme ihtiyacı vardı. Önderlik

## "AKP'nin iktidara getirilmesinin bir nedeni de uluslararası güçlerin bölgeye müdahale etmesiydi. ABD Irak'a müdahale sürecinde Türkiye'de siyasal islamcı bir partinin iktidarda olmasını kendi çıkarına uygun gördü. Türkiye'deki egemen güç odakları da bize karşı mücadelede diğer partiler çok zayıf konumda olduğundan AKP'yi desteklediler. Bize karşı mücadele edecek başka bir güç kalmamıştı."

bunu hissediyordu, bunu yaratmaya ça-lışıyordu. V. Kongre'de de aslında bunu yaratmaya çalıştı. Genel olarak gerçekten de bir değişimi öngören bir kongreydi. Önderlik bütün belgeleri de ona göre hazırlamıştı. Ama kongre bu rolü tam yerine getiremediği gibi, kongre sonrası da hedeflenenler yerine getirilemedi.

V. Kongre sonrası hareketi daha etkili mücadele eder konuma getirecek de-ğişimin yapılamamasının nedenleri vardı. Bunlardan biri, tasfiyeciliği eğilimdi. Zeki şahsında somutlaşan bu tür eğilimler Önderliğin radikal kararlar almasını en-gelliyordu. Çünkü ciddi değişim süreçleri sağlıklı ortamlarda olur. Ortam ve örgüt rahat değil ve sorunlar yaşıyorsa bazı değişiklikler yapmak ters sonuçlar ve-rebilir. Nitekim 2003'te değişim neredeyse örgütün alabora olmasıyla sonuçlana-caktı. 1990'lı yıllarda Zeki tasfiyeciliği ve başka zorlayıcı etkenler köklü değişim yapmayı engelliyordu. Yoksa Önder Apo esaretinden önce de köklü değişimler yapmayı düşünüyordu. Ancak örgüt için-deki o yaşanan sorunlar Önderliğin de-ğişim hamlelerini, değişim girişimlerini sıkıntıya soktu ve bedeli ağır oldu. Yoksa Önderlik daha 1990'lı yılların başında kendi düşünce dinamiğiyle değişimi ya-ratmaya, örgütü değiştirmeye başlamıştı. Ama dediğimiz gibi tasfiyecilik onu ve başka etkenler bunu engelledi. Değişimi zamanında yapamama sonucu kompo-önleneemedi. Önderlik biz zindandayken bize hep şunu derdi, siz zindana düştü-nüz, başarısızlığın derdi. Doğru dev-rimcilik yapsaydınız, doğru tedbir alsay-dınız zindana düşmezsiniz, derdi. Bizi hep öyle eleştirdi. Bizim zindana düş-memizi başarısızlık olarak eleştirdi. Ken-disi zindana düşüşünde de bu durumu sorguladı. Önderlik zindana düşmesinin önemli nedenleri olarak yetersizlik ve vefasız dostları gösterdi. Kimi yakla-şımında ve sistemde sorunlar vardı. Bu bakımdan Önder Apo örgütü o sı-kıntılardan çıkarmak ve yeniden mü-cadele eder hale getirmek için 2000'den sonra paradigmatik dönüşümü gündeme getirdi. Böylelikle örgüt yeniden etkili mücadele eder hale geldi. O değişimlerin hepsi örgütü yeniden daha etkin müca-dele eder hale getirme çabalarıydı. Ön-derlik çabalarını, değişimi, dönüşümü hep böyle gördü. Zaten bir devrimci hare-ket için değişim dönüşümün böyle ol-ması gerekiyor. Hep daha etkili mücadele etmek, konumunu daha güçlendirmek, sistem karşısında daha güçlü pozisyona gelmek! Önderlik her zaman böyle bir yoğunlaşma içinde olmuştur.

İmralı yıllarını da uluslararası kom-ployu boşa çıkararak örgütü daha etkili hale getirecek yoğunlaşma içinde geçirdi, Yoğunlaşmalarını örgüte yansıttı. Bu yo-ğunlaşma ve yeni paradigma çerçeve-sinde PKK belirli bir değişim dönüşüme uğratıldı. Örgütümüz 2000'lerdeki ya da 1995'lerdeki örgüt değildir. Adım adım bu örgüt önemli bir ideolojik, teorik, pa-radigmasal değişime uğradı. Zihniyet

ve yapısal değişime uğradı. Önderlik AİHM savunmalarında zihniyet ve vicdan devriminden söz etti. Bunlar önemli dü-zeyde gerçekleşti. Bütün bunlar müca-delemizi güçlendirdi. Mücadelemizi daha etkili kılar hale geldi. Ya da düşman sal-dınları karşısında kendini koruyabilen, kendini ayakta tutabilen bir pozisyon kazandı. Bunun görülmesi gerekiyor.

### AKP'ye karşı büyük bir mücadele yürüttük

2004 1 Haziran Hamlesi'yle de mü-cadelemiz bu paradigma çerçevesinde sürekli bir gelişme gösterdi. Eksikliği ve yetersizliğiyle tasfiyeciliği atlatarak de-ğişim sürecini yaratıp örgütü mücadele eden, toplumsal tabanda da kendisini güçlendiren, her alanda kendisini ge-nişleten bir pozisyon kazandı. Yeni sü-rece değinmeden önce geçen yıllardaki mücadelemizi de kısaca değerlendirelim.

Biz son yıllarda AKP'ye karşı büyük mücadele yürüttük. Mücadele edip de-ğiştik, dönüştürmek istedik. Önderliğin görüşme notları var. Bu görüşmen not-larında AKP için itihahçılardan daha teh-likelidir değerlendirmesi yapmıştır. Son savunmasında da bu yönlü kapsamlı de-ğerlendirmeler yapılmıştır. O yönüyle ger-çekten büyük bir mücadele yürüttük. Son iki yıl nasıl bir mücadele yürüttüğümüzün somut kanıtıdır. Ancak bu mücadelemiz askeri ve siyasal olarak sonuç almamıştı. Sonuç alacak kapasitesi vardı. Mücadele geçen dönemden bugüne gelişmeler de yarattı, başarılar da oldu. O yönüyle bir gerileme değil, sürekli bir gelişme, güç-lenme içinde oldu, ama istediğimiz kesin sonuçları da tam alamadık.

AKP'nin iktidara getirilmesinin bir ne-deni de uluslararası güçlerin bölgeye müdahale etmesiydi. ABD Irak'a müda-hale sürecinde Türkiye'de siyasal islamcı bir partinin iktidarda olmasını kendi çı-karına uygun gördü. Türkiye'deki egemen güç odakları da bize karşı mücadelede diğer partiler çok zayıf konumda oldu-ğundan AKP'yi desteklediler. Bize karşı mücadele edecek başka bir güç kalma-mıştı. Eski klasik güçler çökmüştü. Bize karşı mücadele edecek durumda de-ğildiler. O nedenle o klasik iktidar blokları, asker sivil bürokrasi de AKP'yi destekledi, iktidar olmasını istedi. Çünkü diğer iktidar blokları üzerinden artık dış güçlerin des-teği alınmazdı. Aynı zamanda dış güçler Irak müdahalesi çerçevesinde AKP'yi iktidarda görmek istiyorlardı. İç güçler de bundan faydalanarak hem bölgeye müdahale etme imkanına kavuşma, hem de dış destek alarak bizi tasfiye etmek istiyorlardı. AKP gerçekten uzun süre bizi tasfiye etmek için yoğun bir mücadele yürüttü. Bize karşı yürütülen bu savaşın süreçleri ve aşamaları var. Özeti şudur: Önderlik görüşme notunda da çok somut bir biçimde ifade ediyor; AKP *"Kürtleri en iyi ben ederim, en iyi ben tasfiye ederim, en iyi ben oyalırım"* diyerek diğer güçlerin desteğini alarak iktidarda kaldı. Bu çerçevede bugüne kadar AKP'yi iktidarda tutan temel etken biz olduk. AKP Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme iddiasına dayanarak ve başka da alternatif olmadığı için iktidarı sürdürdü. Yoksa klasik iktidar blokları AKP'nin bu kadar uzun süre iktidarda kalmasına ta-hammül etmezlerdi.

AKP'ye karşı hem genilla olarak hem de halk serhildanı olarak mücadele yü-

rüttük. Bunun yanında siyasal mücadele de yürütüldü. Eğer olabılırsa AKP'ye de çözüm için adım attırma çabaları oldu. 2006 ateşkesi oldu, daha sonraları ya-pılan ateşkesler oldu. Fakat Önderlik 2006 ateşkesini hiç içine sindirmedi. 2006 ateşkes süreci şöyleydi: AKP de sıkışmış, devlet de sıkışmış, ikisi de sı-kışık durumda. AKP ile devlet arasında da sorunlar var. Böyle bir dönemde biz ateşkes yaparak AKP'yi rahatlatıktık. Ön-derlik böyle değerlendiriyor. Eğer mü-cadele etseydik, sıkıştırıp belki daha er-ken sonuca gidebilirdik diye düşünmek-tedir. O nedenle 2006 ateşkesine hep soğuk yaklaştı. Bana doğru bilgi verilsen ya-pmazdım dedi. Zaten 2006 ateşkesin-den bir iki hafta sonra şunu söyledi. *"Bir iki ay içinde adım atılmazsa bunu bir oyun sayarım, bir kompo sayarım"* dedi. Nitekim AKP'nin sıkışık dönemden kurtulmasını sağladı. AKP o ara dönemi böyle geçirdi, sonra da sistemle bir uz-laşma içine girdi. Dolmabahçe'de klasik iktidar bloklarıyla uzlaşarak bize karşı savaş hükümeti haline geldi.

Bu süre içerisinde Oslo görüşmeleri de var. O süreçte örgütün yaklaşımı şö-leydi; AKP'nin politikaları da az çok bili-niyor, bir çözüm politikası olmadığı gö-rülüyordu. Ama Önderlik de hareket de toplumu ve devleti bir çözüme hazırlayıp AKP'yi zorlayabilir miyiz diye yaklaştı. Oslo görüşmelerinin mantığı, hareketin bu görüşmeleri yürütmesi böyle oldu. AKP'nin çözüm yaklaşımı var, AKP çö-zebilir diye bu görüşmeler sürdürülmedi. Hem devleti ve toplumu hazırlamak, hem bize saldırıan uluslararası güçleri frenlemek için böyle bir yaklaşım uygun görüldü. Ama bu görüşmeler sürecinde AKP'nin bir çözüm yaklaşımı olmadığı daha net bir biçimde görüldü. Önder Apo çözümünü kolaylaştıran üç protokol hazırlamıştı. Protokollerin reddedilmesi bunu ifade ediyordu. Yoksa şu andaki Önderliğin mektuplarında ortaya koyduğu ve bugün ü aşama dediği çözüm yaklaşımıyla o protokoller arasında çok fark yoktur. Ay-nısıdır. Şimdi sadece bu protokoller aş-a-malandırılmış ve bir proje biçiminde su-nulmuştur. O zaman aşama yoktu, ama içeriği böyleydi. Fakat AKP'nin bir çözüm politikası olmadığı için ondan bir sonuç alınamadı. Ama sonuç alınmadı derken, herhangi bir somut sonuç çıkmamasından söz ediyoruz. PKK ile görüşmek zorunda kalmaları, Önderliğin yanına gidip gel-meleri, bizimle Önderlik arasında sürekli mektup alıp veriş yapmaları yeni bir du-rumdur. Önderlikle hareket arasında mek-tuplar gidip geliyordu. Biz AKP'nin ne düşündüğünün farkındaydık, öyle gözü küllü değildik. AKP hükümeti zorlandığı için bu görüşme sürecini kabul etmek zorunda kalmıştı. Biz de o koşullardan yararlanmaya, o koşulları değerlendir-meye çalıştık. Hem devlet ve toplumu hazırlama hem de kendi sistemimizi, kendi örgütlenmemizi geliştirme konu-sunda değerlendirmeye çalıştık. Ama so-nuç itibarıyla bir şey çıkmadı.

Önder Apo gerçekten de demokratik siyasal yollardan çözümlü istiyordu. Düşünce sistemi ve paradigması bunu tercih ediyordu. Oslo'da da en son pro-tokollerle bu tutumunu net olarak ortaya koydu. 2010'da Devrimci Halk Savaşı dönemi denen mücadele başladı, ama sonradan yine AKP'ye bir şans daha verdi. Fakat Önder Apo AKP'nin politi-kalarının bir çözüm politikası olmadığını

**"İran şu anda Irak'ta etkili olmaya çalışıyor, etkilidir de. Fakat Irak söz konusu olunca şunu belirtmek lazım; sünniler Irak sistemi içinde yer almadıkları müddetçe Irak'ı kimse istikrara kavuşturamaz. Bunun tarihsel, toplumsal temeli vardır. Sünniler Irak'ta tarihten beridir hep etkili olmuşlardır. Örgütlenmeye ve harekete geçmeye yatkındırlar. Bu özellikler Şiilerde zayıftır."**

görüyordu. Onun için "AKP çözmekten, PKK de devrim yapmaktan korkuyor" dedi. Böyle bir değerlendirme yaptı. Bu yönüyle Önderlik AKP'nin ve devletin durumunu kapsamlı olarak değerlendirmiyordu. Şunu söyleyebiliriz; Önderliğin devleti ve AKP'yi tanıma düzeyi çok yüksektir. Hepimizin toplamından daha iyi tanıma kapasitesi vardır. Yaşadıklarıyla, yoğunlaşmasıyla, bu yönüyle Türk devleti üzerinde, iktidarları üzerinde en fazla yoğunlaşan bir önderlik gerçeğini ifade ediyor. Zaten bu yoğunlaşma Önderliği büyüttü. Önderliği büyük yapan Ortadoğu üzerinde, Türk devleti üzerinde, Kürt gerçeği üzerinde yoğunlaşmasıydı. Bu yönüyle içeride de Türk devletini tanıma, değerlendirme gücü çok yüksek oldu. Buna göre değerlendirmelerini yapıyor, buna göre politika belirliyor ve önümüze koyuyordu. Oslo görüşmelerinde de Önderlik de hareket de olabilirse adım attırmak istedi, ama olmadı.

### 2012'nin kazananı Özgürlük hareketi oldu

Sonra işte 2011 ve 2012 süreci yaşandı. Gerçekten de tasfiye edilmek istendik. AKP'nin bu tutumu takınmasında ABD'nin bölgeye müdahalesinin de etkisi var. Nasıl ki 2001 İktisat Kuleleri olayından sonra ABD'nin terörizme karşı mücadele politikasından yararlandıysa, ABD'nin terörizmi önceden önlemek için her türlü müdahale yapma konseptinden Türkiye'yi yararlandırdıysa, yakın döneme kadar bize karşı mücadele ederken bunu da önemli oranda değerlendirdiyse, ABD'nin Arap Baharı'ndan sonra bölgede daha etkili olmak istemesini de değerlendirip bizi tasfiye etmek istedi. 2011 ve 2012'de savaşın bu kadar şiddetli sürmesinin nedeni buydu. Bizi tasfiye etmeyi hedefliyordu. Dış güçlere dayanarak bunu yapacağını düşünüyordu. İçeride de kendini güçlü hissediyordu. KDP'nin de büyük bir desteği vardı. Şunu belirtebiliriz, geçen dönemde mücadelemizin istediği sonucu almasındaki en büyük engellerden birisi de KDP olmuştur. KDP bu anlamıyla sadece AKP ile ilişkilenecek mücadelemize karşı tutumu nedeniyle tarihsel olarak Kürt karşıtı bir konumda bulunmuştur. Devrim karşıtlığını sadece Kuzeyde değil, Kürdistan'ın bütün parçalarında Kürt halkının özgürlüğünün karşıtlığını yapmıştır. AKP buna da dayanarak, dış güce ve içerideki gücüne dayanarak bizi tasfiye etmek istedi. Buna inandı. Ama 2012'de görüldü ki bu olmadı. Bu yönüyle 2012'deki mücadelemiz, Devrimci Halk Savaşı Hamlemiz istediğimiz tüm hedeflere ulaşamadı, istediğimiz düzeyde olmadı, ama ilk defa bu düzeyde devleti sarstı. Bunu kendileri de herkes de kabul etti. PKK ilk defa bu düzeyde askeri bir hamle yaptı, Türk ordusunu zorladı. Bu yönüyle 2012 açısından, yani savaşların sonuçları açısından değerlendirilirse siyasi olarak askeri alanda kazanan biz olduk. Gerileyen, daralan, bize karşı tasfiye politikasından sonuç almayan Türk devleti oldu. Sıkıştı ve gerçekten önemli darbeler yedi. Botan'da, Bingöl'de, Dersim'de darbe yedi. Askeri olarak önemli bir zorlanma yaşadı.

Rojava Devrimi de mücadelemizi olumlu etkilerken, Türk devletini de bölgesel politikalar açısından önemli düzeyde daralttı. Sadece mücadelemiz Rojava'yı etkilemedi, Rojava devrimi toplumsal mücadeleyi, toplumun özgürlük tutkusunu, mücadele azmini pekiştirdi. Önderliğin duruşu da bu dönemde mücadelemize büyük bir güç kattı. Bu, devlete karşı bir duruştu. Mücadeleyi etkili hale getirme duruşuydu. Devlete, size karşı mücadele edeceğim, mesajı verirken bizi de kararlı bir biçimde müca-



deleye sevk eden, bütün toplumsal güçleri etkili mücadeleye sevk eden bir duruş oldu. Önderliğin görüşmemesi, bizi etkili mücadele ettirmek içindi. Başka seçeneğiniz yok, mücadele edeceksiniz, sonuç alacaksınız, dedi. Devlete de adım atmazsan benim duruşum böyledir sonuna kadar mücadele edeceğiz, mesajı verdi. Bu duruşu mücadelemizin gelişmesinde etkili olduğu gibi, düşmanı da ürküttü. Öyle ki, Mehmet görüşmeye gittiğinde Kürt Halk Önderi, "sen nasıl gelirsin, sen bu yükü kaldıramazsın, bu yükü kaldıracak durumda değilsin" dedi ve reddetti. Önder Apo kendi duruşunun mücadele açısından, devlet açısından ne anlama geldiğini iyi bildiği için Mehmet'e öyle bir tutum gösterdi. Önderliğin duruşu, zindan direnişiyle birleşince AKP daha da zorlandı. O kadar zorlandı ki, Mehmet'in Önderlikle görüşmesini sağlamak için Önderlikle harekete kaygılandırarak haberler uçurdu. Bunun sonucunda Kürt özgürlük hareketi Mehmet'i göndererek Önderliğin durumunu öğrenmek istedi. Mehmet gittiğinde de Kürt Halk Önderi tutum koydu. Devlet sıkışınca Önderlikle bir görüşme yaptırıp kendi üzerindeki baskıyı hafifletmeye çalıştı. Bu, toplumu gevşetmeye yönelik bir adımdı. Zaten bu gevşetme tutumu kongre öncesiydi. Kongreden güçlü ve etkili çıkmak için de hem Önderliğin görüşmesini sağladı, hem de KDP'yi ve Mursi'yi getirtti, böylece kongreden pozisyonunu güçlendirerek çıkmayı hedefledi. Daha sonra açlık grevi sürecinde Önderlikle görüşmeler yaptırıldı. Önderlik AKP'nin sıkıştığını, zorlandığını gördü. Bu yönüyle Önderlik girişim başlattı. Bu girişimi AKP'nin sıkıştığını gören Önderlik tarafından yapılmış bir hamle olarak ele almak gerekmektedir.

Bu hamleyi yaratan zeminin çeşitli boyutları var. Birinci boyutu kırk yıllık mücadelemizin geldiği düzeydir. İkincisi, Ortadoğu'da şu anda gelişen durumdur. Esas önemlisi de Önder Apo'nun paradigmasıdır. Yeni özgürlükçü demokratik paradigmasıdır. Bu paradigmanın devrimci karakteridir. Bu süreci değerlendirirken bu paradigmanın devrimci ve özgürlükçü karakterini çok iyi anlamamız gerekiyor. Bu çerçevede anlamadığımız, anlatmadığımız çerçevede anlaşılması zordur. Bizim açımızdan zor olur, toplum açısından zor olur, bütün dostlar, bütün güçler açısından zor olur. Tabii ki kırk yıllık bir mücadeleye dayanıyor, önemli bir toplumsal güç yaratmışız. Gerçekten büyük bir devrimle köklü devrimle demokratik toplum gerçeğini ortaya çıkarmışız. Bu çok önemli bir veridir. Çok önemli bir olgudur. Bu gerçeklik devrimsel gelişmeleri ifade edecek bir düzeyi ifade ediyor. Uluslararası durum da bu hamleyi daha da anlamlı kılıyor. Ortadoğu'da politik hamle yapma zamanıdır. Nitekim

herkes kendine göre bir politik hamle yapmaya çalışıyor. Kim bu süreçte politik hamle yapar, politik sürece müdahil olursa o kazanabilir, o etkili olabilir. Geçen dönemde bunu yaptık. Silahlı mücadeleyi yükselterek, radikal bir duruş, devrimci bir duruş göstererek sürece müdahale ettik. Rojava Devrimi de bunun bir parçası olarak gelişmiş ve derinleşmiştir. Geçiş süreçlerinin karakteri şöyledir; kim etkili olursa, kim müdahil olursa, kim kararlı olursa onlar kazanır. Seyredenler, izleyenler kesinlikle bu süreçlerde kaybederler. Etkili olmayanlar, güçsüz olanlar bu süreçte kaybederler. Bunun en somut ifadesi 20. yüzyılın başında Kürtlerin kaybetmesidir. Örgütsüzdür, politika yoktur, izleyicidir. Birileri venirse hak elde edecek. En fazla yaptıkları, BM'ye, şuraya buraya dilekçe yazıp Kürtlerin de haklarının verilmesi istemidir. Bunun dışında bir şey yok. Bu nedenle sonuç alamamışlardır.

Önder Apo böyle tarihi bir dönemde aktif bir müdahale yaparak Kürtleri politikasız bırakmamak ve gelişmelere yön vermek istemiştir. Bu süreçte herkes politika üretirken, herkesin bir Kürt politikası varken, herkesin bir bölge politikası varken, Kürt politikaları ve bölge politikaları kapsamlıyken, bir bütünün parçası olarak yürürlüğe konulurken Önderlik de Türkiye'yi demokratikleştiren, Kürt sorununa demokratik çözüm arayan ve bu temelde de Ortadoğu'da demokratikleşme sürecini hızlandıran bir hamle yapmıştır. Bu hamleyi bir bütün Ortadoğu ve bunun parçası olan Kürt politikasını ortaya koymak ve pratikleştirmek için gerçekleşmiş bir siyasal müdahale olarak görmek gerekir.

### Meşru savunma savaşı halklar için zorunludur

Kuşkusuz Ortadoğu gerçeğinde hemen bir normalleşmenin gelişmesi mümkün değildir. Bizim demokratik çözüm hamlemiz, Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununun çözüm yaklaşımımızın Ortadoğu'ya da bir müdahale olduğunu, bu gelişirse Ortadoğu'daki her şeyi değiştireceğini, bütün süreçleri etkileyeceğini, yani bütün ülkeleri demokratikleşme önünde bu sürece sokacağını, o eski gerici iktidarları sarsacağını görmek gerekir. Bu demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesinin sadece Türkiye'nin demokratikleşmesini değil, Kürtlerin merkezinde olduğu bir Ortadoğu demokratikleşmesini sağlatacağını görmek ve bu temelde Türkiye'deki bu süreci bir yönüyle normalleşme, ama bir yönüyle de Ortadoğu'daki o kaos aralığındaki sürece müdahale ederek, daha aktif ve etkili mücadele eder hale gelip tüm Ortadoğu'yu demokratikleştiren, demokratikleşmeye sokan bir kufvara sokmak istiyor.

Demokratik çözüm hamlesinin paradigmasal yaklaşımı önemlidir. Şunu görmek lazım. Meşru savunma savaşı halklar için zorunlu bir savaştır. Egemenleri güç yapan iki şey vardır; Birincisi sistemlerin merkezi olmasıdır. Bütün merkezi sistemler, merkezileşmiş egemenleri güç yapar, egemenler ancak merkezi sistemin olduğu, merkezileşmenin olduğu yerde ellerindeki imkanları kullanarak iktidarı ellerine geçirirler. Bütün merkezi sistemler, demokratik olmayan, gücün merkezde yoğunlaştığı örgütlenme modelleri de, siyasal sistemler de egemenleri güç yapar. Halklar bu tür sistemlerde güç olamazlar. Egemenlerin güç olmasının birinci kanunu budur, ikincisiyse şiddettir, savaştır. Savaş, ezilenlerin, toplumların özgürlük aracı, mücadele aracı, güç olma aracı değildir. Şiddet ezilenleri değil, egemenleri güç yapan bir araçtır. Bu her zaman böyleydi. Dün de böyleydi, bugün de böyledir, yarın da böyle olacaktır. Zorunlu Meşru Savunma Savaşları dışında ezilenlerin savaş araçlarına başvurması çıkarlarına değildir. Bu açıdan paradigmasal olarak da eğer gerekirse meşru savunma sonuna kadar yapılmalı, meşru savunma gerektiği zaman tek ferdi kalmayana kadar özgürlüğü için sonuna kadar savaşmayı bilmek lazım. Bu da bir özgürlük tutkusudur, bu da bir özgürlük duruşudur, bir özgürlük çizgisidir. Ama özgürlüğü ve demokrasiyi kazanmak istiyorsak eğer gerçekten demokratikleşme imkanları varsa, demokratik siyaset imkanları varsa bunu değerlendirmek ise en büyük kazanım, en büyük avantajdır. Çünkü ezilenler, ezilen topluluklar, halklar ancak ve ancak demokratik süreçlerde, demokratik süreçlerin imkan dahilinde girdiği süreçlerde kendilerini güç yaparlar. Çünkü toplumun ezici gücüdürler. Egemenler ise bir azınlıktır. Azınlıklar ancak şiddet aracı olursa güç olabilir. Ya da merkezileşmiş bir modelde ekonomik ya da başka güçlerini kullanarak -bu bir darbe de olabilir. Çünkü merkezileşmiş modeller darbe yapmaya yatkın modellerdir- kendilerini etkili kılarlar. Çünkü o merkezi düzeneği ele geçirdiğin zaman sistemi kontrol edersin, hakim olursun, sen sistemi yürütürsün. O açıdan ezilenlerin mücadele yaklaşımında, perspektifinde, mücadele araçlarında iki şeyi esas almalıyız. Bir demokratik mücadele imkanları varsa bunu kullanmaları, bunu tercih etmeleridir. Çünkü buna dayanarak güç olabilirler. Egemenler ise demokratik süreçlerde güç olma imkanını ve avantajını kaybederler. Demokratik siyaseti, demokratik süreci, demokratik toplumu devreye sokmak demek egemenlerin güç olma avantajını kaybettirip toplumların güç olma avantajını devreye koymaktır. Bir diğeri de demokratik siyaseti devreye sokmak,

buna dayanmaktır. Ezilenler kesinlikle merkezileşmiş olmayan modeller esas almalıdırlar. Onu oluşturmalıdırlar. Merkezileşmiş modellere karşı çıkarak merkezileşmiş olmayan topluma dayalı daha demokratik, daha tabana dayalı modelleri, yani merkezileşmişliği aşındıran, merkezi etkisiz kılan, bir merkezin etkili olmasını engelleyen modelleri esas almalıdırlar. Çünkü etkili bir merkez olmazsa, merkezileşmiş olmazsa egemenler istediği kadar uğraşsın hangi merkezi ele geçirip güç olacaklar? Olamazlar. O bakımdan Önder Apo Demokratik Konfederalizm dedi. Demokratik konfederalizmin mantığı esas olarak da egemenleri güç olmaktan çıkaran, ezilenleri, ezilen toplulukları güç yapan bir siyasal ve örgütlenme modelidir. Böyle olduğu için Önder Apo demokratik özgürlükçü sisteminde bu modeli tercih etmiş, bunu toplumların önüne koymuştur. Bu açıdan bu iki durumu dayatmak, buna dayanarak kendi paradigmasını, kendi özgürlük sistemini kurmak ezilenlerin amacı ve hedefi olmalıdır.

Önder Apo bu paradigmaya dayalı bir önderlik gerçeğidir. Aslında doğru olan, şimdiye kadar da uygulanması gereken, ama şimdiye kadar ezilenlerin yeterince sahip çıkmadığı bir modeldir. Geçmişte bu tür çabalar olmadı değil, ama tam bir sistem haline getirilemedi. Yani ezilenlerin kendilerini güç yapma modeli nedir? Ezilenler hangi sistemi tercih etmeleri ve hangi sistem için mücadele etmeleri konusunda muğlaklıklar vardı. Hala da var. Hala devlet konusunda solun netleşmemesi bunu ifade ediyor. Hala demokratik siyaset, demokratik topluma dayanarak güç olma biçimindeki siyasal hamleye hiçbir değerlendirme yapmadan, bir ideolojik ve teorik yaklaşım göstermeden peşinen itiraz etmeleri ya da bunun üzerinde tereddüt ve kuşku uyandırmaları, aslında ezilenler cephesinde toplumların güç olma gerçeğine karşı muğlak yaklaşımın, belirsizliğin sonucudur. Soldaki yaklaşımları, belirli kesimlerdeki yaklaşımları böyle değerlendirmek gerekiyor.

Bu açıdan bu süreci değerlendirirken Önderliğin bu paradigmasal yaklaşımını iyi izah etmek gerekiyor. Bunun üzerinde önemli durmak gerekir. Önderlik demokratik siyaset olacak, fikir olacak, bunlar öne çıkacak, hatta sol da diğer güçler de yasallaşacak, artık solun üzerinde baskı olmayacak, artık Mustafa Suphiler dönemi kapanacak derken kast ettiği eğer demokratikleşmeyi biraz yaratabilsek, ezilenlere böyle bir güç olma imkanı yaratabilsek bu çok önemlidir, çok değerlidir, demek istemesidir. Bu ezilenler için, Türkiye'de ezilen topluluklar için yeni bir tarih başlatacak, Türkiye'de 1830'dan beri oluşan devleti sınırlama ve toplumun hak elde etmesi yaklaşımından çok daha fazla gelişme yaratacak, sonuç ortaya çıkaracaktır, diyor. Tabii ki 1830'dan beri söylenenlerin hepsi devletçi zihniyete dayanan demokratikleşme, yani üst toplumun tüm den egemenleri güç olmaktan çıkarmayan, ama topluma da biraz mücadele içerisinde belirli haklar, belirli yumsamalar tanıyan bir demokratik zihniyet ya da demokrasi perspektifidir. Yoksa egemenlerin halkın mücadelesi karşısında sınırlı bir uzlaşmaya dayanan ve bu temelde kendini yaşatma imkanı bulan bir sistemi ifade etmiyoruz. Ya da Batı'da 1215 Magna Carta'dan başlayarak, topluma da belirli nefes alma imkanları tanıyan ve üst toplum egemenliğini ifade eden bir demokratikleşmeden söz etmiyoruz. Radikal demokrasiden, toplumun tabandan örgütlenmesine dayanan ve güç olmasını sağlayan doğrudan demokrasiden söz ediyoruz. Önder Apo bu geri çekilme sürecini ya da yeni ham-

lesini silahlı güçleri geriye çekerek bir demokratikleşmeye, Türkiye'de demokratik adım atmaya fırsat verme, Kürt sorununun çözümü açısından adım atmaya fırsat verme yaklaşımıyla hareket etmektedir. Bu da bir taktik. Ama esas taktik biraz önce belirttiğim amaçlara ulaşmak içindir.

### Başarı için önce tereddütsüz yüklenmek gerekir

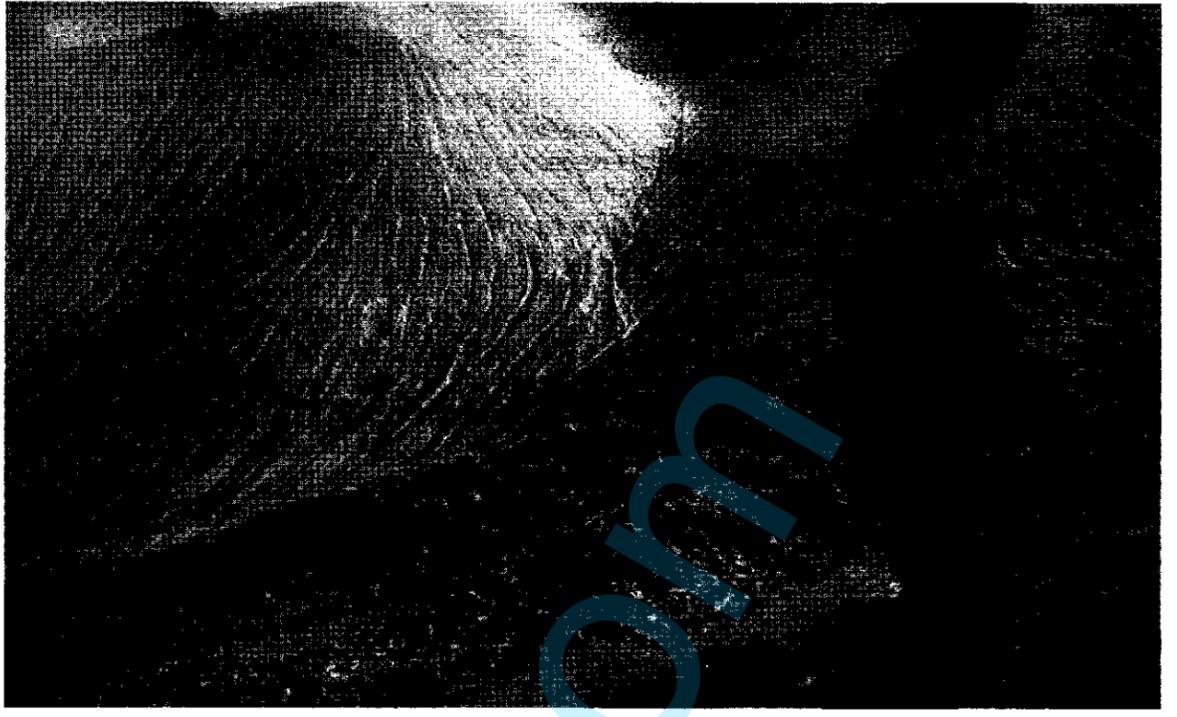
Oslo sürecinde de geri çekilme çok dayatıldı, esas tartışma buydu. O zaman reddedildi. Önderlik de öyle bir şey gündeme koymadı. Ama gelinen aşamada devlet çok sıkıştı için böyle bir adım atarak demokratikleşme imkanını yaratmak istiyor. Çünkü şimdiye kadar silahlı güçler sınır içindeyken adım atmamız diyorlar, genelinin varlığını adım atmamaya bahane gösteriyorlardı. Önderlik silahlı güçleri geriye çekerek demokrasi güçlerini genişletmek, yani bak silahlı güçler geri çekildi, artık demokratikleşme adımları atılabilir, Kürt sorunu çözülebilir eğilimini güçlendirmek istemektedir. Bu subjektif bir düşünceden kaynaklanmıyor. Bu yapırsa demokratikleşmenin ve Kürt sorununun çözümünün önünün açılacağını düşünüyor. Önder Apo Türkiye'de bunun koşullarının oluştuğunu düşünüyor. Böyle bir ortamda Türkiye'de böyle bir demokratikleşmeye güç verecek kesimlerin olduğunu düşünüyor. Öte taraftan Kürt toplumunun geldiği önemli bir düzey var. Demokratik topluma dayalı güç düzeyi var. Bölgedeki dengeler çerçevesinde Türkiye'nin Kürt sorununu çatışmalı olarak kaldırmayacağını düşünerek de böyle bir adım atarak Türkiye'yi demokratik çözüm kulvarına sokmak istiyor. Türk devletini, AKP'yi böyle bir kulvara sokmak mümkün müdür, diyor. Belki taktik bir adım olarak görülebilir, ama başarıya ulaşırsa stratejik bir projeyi ifade edeceği de açıktır. AKP ve devleti demokratik çözüm kulvarına, sorunları demokratik siyasetle, demokratik yöntemle çözmeye kulvarına sokmaya çalışıyor. Bunu yapabilirse Kürt'ün demokratik toplum gücü var. Belki de dünyanın en demokratik toplum gücü Kürtlerde vardır. Buna inanmak lazım.

Kırk yıllık mücadele toplumda büyük bir demokratikleşme gücü ortaya çıkarmıştır, derinleşmiştir. Kürtlerin demokratik topluma dayalı güçlenmesi söz konusudur. Kürtlerin son kırk yılda yaşadığı devrimleri küçümsemek gerekir. Devrimlerin gücü görüldüğünden daha fazladır. Kürt devrimi de çok etkilidir. Her zaman örnek verilir, 1789 Fransız Devrimi bütün dünyayı etkilemiştir. Öyle bir etkidir ki, Rusya Fransa ile savaştığında bu devrimin etkisindedir. Savaş ve Banş romanını yazan Tolstoy bu gerçeği çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Ruslar Fransızlarla savaşıyor, ama Rus sarayı, Rus burjuvazisi Fransız Devrimi'ne özeniyor, onu taklit etmeye çalışıyor, onu yaşıyor. Şimdi bizim de kırk yıllık devrimimiz öyle sıradan bir devrim değildir. Fransız Devrimi'nin de kendisine göre yeni bir toplum hedefi ve etkisi var, ama Kürdistan'da geliştirdiğimiz demokratik toplum devrimi ya da Kürdistan'da gerçekleştirilen demokratik, sosyal kültürel, ulusal devrim çok etkilidir, çok köklüdür. Bir kere bunu hissetmek lazım, devrimimizin gücüne inanmak lazım. Bu büyük Kürt Devrimi'nin bizim tarafımızdan da çok iyi tanındığını, hissedildiğini düşünüyorum. Bu devrimin etkinliğine, derinliğine inanmada ya da ona güven duymada zayıflıklar var. Bazı sorunlarımız bundan kaynaklanıyor. Önderlik devrimimizin gücünün yeterince anlaşılmadığını düşünerek klasik kaygılar dedi. Düşünebiliyor musunuz Fransız Devrimi Moskova'yı bile bu kadar etkiliyor, savaştığı gücü etkiliyor, ama bu kadar kapsamlı

Kürt devrimi 21. yüzyıl iletişim ve bilişim çağında Güney Kürdistan'ı etkilemeyecek, Rojava'yı etkilemeyecek, Ortadoğu'yu etkilemeyecek! Bu mümkün müdür? Aksine çok derinden etkilemektedir. Bu açıdan Önderlik bu adımları atarken yarattığı devrimin gücüne, onun yarattığı Kürt gerçeğine, onun Türkiye'de yarattığı etkisine güveniyor. Sadece ben söyledim, doğrusu budur, pratikleşecek demiyor. Sadece imkanlar temelinde doğru siyaseti ve araçları ortaya koyuyor. Bunu pratikleştirecek de Türkiye'deki demokrasi güçleridir, Kürtlerdir. Ortadoğu'daki diğer demokrasi güçlerinin de bu sürece katılmasını istiyor. Eğer demokrasi güçleri bu hamleyi sahiplenirse başarının imkan dahilinde olduğunu söylüyor. Kürtlere, Türkiye'deki demokrasi güçlerine sahiplenirseniz Türkiye bu kulvara girer, Türkiye'ye demokratikleşme yönünde adım atabiliriz, sonuçlar alabiliriz, Türkiye'yi değiştirebiliriz diyor. Bu bir gerçeği ifade ediyor, soyut değildir. Gerçekten de somut temelleri olan, tarihsel temelleri olan bir adımdır. Böyle bir kulvara AKP ve devlet girebilir mi? Girebilir. Eğer demokrasi güçleri ve Kürtler sağlam durursa AKP ve devleti böyle bir kulvara sokmak mümkündür.

Siyaset konusunda kafaların netleşmesi gerekir. Siyaset şudur, siyasetçilerin önünde tek seçenek yoktur. Siyaset, politikacı bunlardan en uygununu tercih eder. Siyaset, seçeneklerden en uygununu tercih eden ve uygulayanların, pratikleştirenlerin başarılı olduğu bir alandır. Tabii ki siyaset alternatiften birini tercih etme olgusu olduğu gibi, tercih ettikten sonra bunu kararlılıkla, tereddütsüz uygulamayı gerektirir. Önderliğin bu hamlesi konusunda en önemli duruş da özellikle bizim hareketimizin bu süreci sahiplenmesi ve pratikleşmesidir. Hem hareketin, hem toplumun, hem demokrasi güçlerinin bu sürece sahiplenmesi ve gereklerini yerine getirmesi gerekir. Çünkü siyasal hamlelerin, siyasal tercihlerin başansı onun arkasındaki gücün kararlılığı ve kararlı bir biçimde uygulamasından geçer. Bu açıdan toplumda, demokrasi güçlerinde ve bizim güçlerimiz içinde var olan tereddütlerin tümünden giderilmesi gerekir. Giderilmesi için belirttiğim ezilenler açısından belirttiğim mücadele parametrelerinin iyi kavratılması gerekir. Bunlar kavratılmadan, yani bu adım önderlik paradigması çerçevesinde ele alınmadan ve tarihsel mücadele için iyi oturulmadan toplumsal bu sürecin parçası olup hareket geçiremez. Önderlik doğru ve yerinde tarihsel bir hamle yaptı. Bu hamle gerçekten çok doğru, çok etkili ve çözücü bir hamledir, ama bu kendiliğinden başarıya ulaşmaz. Ya da önderliktir, söylediyse doğrudur, denilerek bu mücadeleye etkili sahiplenilemez. O açıdan bu demokratikleşme sürecine, hamlesine katılımı daha bilinçli ve etkin hale getirmemiz gerekiyor. Bu yönüyle toplumdaki, belirli güçlerdeki tereddütleri mutlaka ortadan kaldırmamız gerekir. Başarı için bu şarttır. Çünkü tercih edilen bir siyaset ancak kararlı ve tereddütsüz bir biçimde sahiplenilirse başarıya götürülebilir. Tereddütü yaklaşmak, şu kaygı, bu kaygı demek aslında bu hamleye sahiplenmemek ve sürece girmemek demektir. Hatta dolaylı olarak başarısızlığın parçası olmak demektir.

Kuşkusuz bu hamle ile de yüzde yüz başarıya ulaşacak değildir. Hiç kimse böyle bir garanti veremez. Siyasette böyle bir şey yoktur. Siyasette doğru seçeneği tespit etmek ve bu seçenek etrafında doğru mücadele ederek başarı elde etmeyi sağlamak yaklaşımı önemlidir. Önderlik bir ruhani lider gibi, ol dedi olacak diye bir şey yok. Mücadele böyle değildir, böyle anlaşılabilir. Siyaset de, devrimcilik de böyle yapılmaz. Önderlik adım attı sonucu ne olacak diye beklenebilir mi? sadece teorik olarak, siyasi olarak atılan doğru adımların ken-



diliğinden sonuç vereceğini beklemek devrimcilerin mahkum ettiği kendiliğindenciliktir. Böyle yaklaşmak devrimci olmamak, devrimci siyasi yaklaşımla düşünmemektir. Bu sürece yaklaşırken, mücadelenin örgütlenmesi, bir devrimci örgüt olarak bu hamleye bakmak, hem bir devrimci örgüt olarak, hem halk olarak böyle yaklaşmak ve sürece müdahil olmak çok çok önemlidir. Yoksa sürecin tözleşmesi, başarısızlığa uğraması da mümkündür. Bunun sorumlusu da bu demokratik çözüm hamlesi değil, bu çözüm hamlesine tereddütü ve kaygılı yaklaşanlar ve bu temelde sürece etkili katılmayanlar olur. Bunu herkesin bilmesi gerekir. Yoksa ben şöyle kaygılıydım demek kimseyi kurtarmaz. Böyle sözlerin hiçbir değeri yoktur. Böyle sözleri söyleyenler daha baştan kendilerini suçlu gösterenlerdir. Başarısızlığın esas aktörleri bu tür yaklaşanlar olur.

Tabii ki Önderlik bu müzakereleri yaparken belirli adımları da tartışıyor. Adımların atılmasını istiyor. Niye istiyor? Türkiye demokratikleşecek. Nasıl demokratikleşecek? Demokratikleşme hiç şekli şemalı olmayan bir şey midir? Kürt sorununda bir çözüm olmadan, hiç adım atmadan demokratikleşme olabilir mi? Olamaz. Türkiye'nin demokratikleşmesi diyoruz, demokratik siyaset diyoruz, o demokratik siyasetin, demokratik kültür ve fikirlerin mücadelesi ortamının yaratılması bile demokratik mücadeleyle olur. Bu konuda adımlar atılmasıyla olur. Kürt sorununda hiç adım atılmayacak, hiçbir şey yapılmayacak, ama demokratik siyaset olacak, Türkiye demokratikleşecek, demokratik zemin de olacak, mümkün değildir. Çünkü demokratik siyaseti engelleyen zaten Kürt sorunundaki geriliklerdir, inkar ve imha siyasetidir. Zaten demokratikleşmenin olmamasına neden olan Kürt sorununda çözümsüzlük anlayışıdır. Şimdiye kadar Kürtler yararlanır denilerek demokratikleşme adımları atılmamıştır. Demokratik adımları bugüne kadar sınırlayan, Kürtlerin yararlarını korkusudur. Eğer Kürtler yararlarını korkusu olmasaydı, böyle bir kaygı olmasaydı Türkiye'de önemli adımlar atılabilirdi. İşte şimdi eyalet sistemi, federasyon tartışılıyor! Kürt sorunu olmasaydı Türkiye rahatlıkla federasyona gidebilirdi. Niye gitmiyor, bu kadar merkezileşmeye dayanıyor? Çünkü Kürtler yararlarını diye düşünülüyor. Demek ki demokratikleşmenin de olması, demokratik zeminin de olması için Kürt sorununda belli adımlar atılması gerekmektedir. Önderlik bunları ortaya koyuyor. En son görüşme notunda şu şu adımlar atılmazsa o ajan anayasası olur, demektedir. Kürt sorununun çözümü konusunda; kimlik tanımından kültüre kadar, kendi kendini yönetmesine kadar adım atmazsa demokratik siyaset ortamı doğmuş olur mu?

Türkiye belirli oranda demokratikleşmiş olur mu? Olmaz.

### Amaç önce çözüm zihniyetini yaratmak

Bu açıdan bu süreç Kürt sorununun çözümünü de öngören bir süreçtir. Çünkü demokratikleşmeyle Kürt sorununun çözümü arasında doğrudan bağ vardır. Bunu böyle de öngörmek lazım. Kürtler içinde bazı tartışmalar oluyormuş. Türkiye'nin demokratikleşmesi bizim derdimize mi kaldı, yönlü değerlendirmeler yapılmıyormuş. Tabii ki bizim derdimizdir. Türkiye demokratikleşmeden Kürt sorunu çözülemez. Demokratik zihniyete ulaşılmadan Kürt sorunu çözülemez. Çünkü şimdiki yaklaşımımız, stratejimiz Türkiye sınırları içinde Kürt sorununa çözüm bulmaktır. Önderlik Kürt özgürlük hareketine sen kesin sonucu sağlayacak koparıcı bir mücadele yürütemedin, derken, devlete de sen de ezemedin, o halde siyaset yoluyla belirli bir çözüme ulaşacaksınız, demiştir. Belki Türk devleti hemen radikal bir biçimde çözüme gelemez, düşüncesiyle belirli bir makul çözümlü yaratmaya çalışıyor. Mevcut süreç gereği politik değerlendirmeler yapıyor. Arabayı atın önüne koşmayalım diyor. Bu açıdan hem Önderliğin makul yaklaşımını anlamak hem de Kürt sorununda adımlar atılmadan bu sürecin gelişemeyeceğini görmek gerekiyor. Önderlik değerlendirmeleri ve tutumuyla Kürt halkına ve Türkiye'ye bu yönlü mesajlar veriyor.

Önderliğin Newroz açıklamasının her cümlesi, her paragrafı çok çok önemliydi. Önemli bir perspektifi, paradigmayı ifade ediyordu. Demokratik ve özgürlükçü karakteriyle devrimsel nitelikte sonuçlar yaratacak bir mesajdı. Bazı güçler bunu saptırdılar. Çok yüzyes ve kaba bir saptırma içine girdiler. Hiçbir ideolojik-teorik dayanağı olmayan tepkisel, duygusal değerlendirmeler yaptılar. Biz şimdi bir demokratikleşme hamlesi yaparak Türkiye'yi demokratikleştirmeye, dönüştürmeye çalışıyoruz. Hamlenin amacı ve hedefi budur. Kırk yıllık mücadele bunun için yürütülüyor. PKK'nin karakteri budur. Biz demokratikleşme yapacağız, ama Türkiye'de AKP hegemonyasına destek olacağız; ya da görüşmeler sonucu Türkiye'de islamcı bir devlet çıkacak; ya da önderlik misaku milliden söz etti diye bundan Türkiye'nin Ortadoğu'da hegemonyacı bir güç olmasına icazet sonucu çıkarılacak! Bunlar hiçbir ideolojik teorik değeri olmayan, Önderliğin mesajının tersini ifade eden boş değerlendirmelerdir. Demokratikleşme demek zaten her türlü hegemonyalaşmaya karşı mücadele demektir. Her türlü hegemonyanın önünün kesilmesi demektir. Türkiye demokratikleştiğinde ne kemalistlerin he-

gemonyası kalır ne islamcılığın ne de başka bir gücün. Zaten demokratikleşme demek bir gücün hegemon zihniyette olmadan demokratik kurallar ve demokratik anayasa çerçevesinde siyasal mücadele etmesini, bu kurallar içinde mücadeleye yürütmesini ifade eder. Bir hegemonya yaratmayı değil, demokratik anayasa içinde, belirli kurallar içinde her gücün varlığını kabul etmeyi ifade eder. Yani hegemonya zihniyetinden vazgeçmeyi ifade eder.

Önderlik zaten AKP hegemonyasını kabul etmeyeceğiz, dedi. Kaldı ki demokratikleşme her türlü hegemonyayı etkisiz kılar mücadelesidir. Diğer taraftan da Kürt sorununu çözümlen demokratikleşen Türkiye Ortadoğu'da artık yeni Osmanlı hegemonyacı zihniyetten vazgeçen Türkiye olur. Şu ayırıcı, Türkiye demokratikleşirse, tabii ki bu demokratikleşmenin merkezinde Kürtler olacaktır. Kürtlerin merkezinde olduğu, etkisinde olduğu bir demokratikleşme de Ortadoğu'yu, Suriye'yi, İran'ı, Irak'ı etkiler. Bu etki de kötü bir etki değildir. Bunu İran yapsa İran etkili olur, Suriye yapsa Suriye etkili olur, Irak yapsa Irak etkili olur. Bu hegomon bir şey değildir. Bu etki özgürlükçü demokratik bir etkidir. Bu etkiden kimsenin rahatsız olmasına gerek yoktur. O yönüyle Önderlik bölgeyi etkilemekten söz ederken, Türkiye ile Kürtlerin sorununu çözümlen bölgeyi etkilemek derken bu bütün Ortadoğu halklarının çıkarına olan, Ortadoğu halkların özgürlük ve demokrasinin önünü açan bir olumlu etkilidir. Bunda tartışılacak, olumsuzlanacak bir yan yoktur.

Bu sürece karşı çıkanlar olacaktır. Bu konuda saf olmamak lazım. ABD'de de Avrupa'da da çeşitli güçler Türkiye ile gerçek bir demokratik çözüm yapmamızdan rahatsızlık duyacaklardır. Türkiye ile demokratik bir uzlaşmayı kolay kolay sindirmeleri zordur. Bunu göz önünde tutmak lazım. KDP açıklama yapıyor, Avrupa, ABD açıklama yapıyor, ama bunların çoğu samimi değildir. Bu açıdan sonuca giderken bunlara inanarak değil, bunların bu çözüme karşı olduğunu düşünerek çok dikkatli, tedbirli, örgütü ve sağlam durarak yürümek lazım.

Önderliğin paralel devlet dediği değerlendirmeler var. Üç paralel devletten söz ediyor. Bir, CHP'nin ve MHP'nin de içinde olduğu aslında Yahudi-Ermeni etkisinde olan paralel devlet. CHP ve MHP politikalarını Ermeni ve Yahudi lobilerinin izdüşümü gibi değerlendiriyor. Rum etkisinde olan paralel devleti de daha çok AB yanlısı kesimler olarak değerlendirdi. Bunlar gerçekten etkilidirler ve Kürt sorununun çözümünü istemiyorlar. Önderlik bunu değerlendirirken Ermeni soykırımına karşı çıktığı için değil, Ermenilerin o soykırımı kabul ettirmek için Kürt sorununu çözülmesin, Türkiye üzerinde baskı ku-

rarız, Kürtlerin mücadelesi üzerinde de baskı kurar, kabul ettiririz, anlayışı olduğu için onların tutumunu eleştirmektedir. Yani Kürtlerin sırtından politika yapmalarını eleştirdi. Şu anda CHP ve MHP şiddetle karşı çıkıyor. Önderlik onları Ermeni, Yahudi etkisindeki paralel devlet olarak değerlendiriyor. Onların politikalarına hizmet eden bir paralel devlet yaklaşımı olarak değerlendiriyor. Bu açıdan bu sürece bu tür karşı çıkılmalar olacak, bu tür engellemeler olacak. Bunu da bilmek gerekir. Bu yönüyle bu sorun çözülecek, Türkiye demokratikleşecek, Avrupa, ABD ve KDP de bunu destekleyecek biçiminde bir yanlılığı içine düşmemek lazım. KDP de bizim mücadelemiz ortamında kendini yaşatıyordu. Bu nedenle sabote birçok yerden gelebilir. Bu konuda saf olmamak gerekiyor. Bu yönüyle engelleyici tutumların geleceğini bilmek lazım. Bu nedenle esas çözüm gücünü topluma, demokrasi güçlerine, dostlarımıza dayandırmamız lazım. Böyle yaparsak her türlü engeli aşarız. ABD engelini de Avrupa engelini de aşarız. Çünkü önemli bir toplum gücüne sahibiz. Bu yönüyle önümüzdeki sürecin zorlu bir mücadele olduğunu görmemiz lazım. Sıradan, yüzeysel yaklaşmamak gerekiyor. Saf olmamak lazım.

Kürt sorununun çözümü birçok çevre tarafından istenmiyor. Şunu belirtelim, verdiğimiz mücadeleyi Afrika'da, Uzakdoğu'da ya da başka bir yerde verseydik on defa bu sorun çözüldü. Ancak çözümü istemeyenlerin engellemesiyle karşılaşırız. Ancak ezilmemiz de istenmiyor. Rum lobileri, Ermeni lobileri Yahudi lobileri PKK'nin de ezilmesini istemiyor, Kürtlerin de ezilmesini istemiyor. Önderlik buna tavşana kaç, taziye tut, politikası dedi. Bu gerçeğini bilmemiz lazım. Bunu bilmeden, bunu anlamadan da Kürt sorununda politika yapmak, üretmek kolay değil. Bu tehlikeleri de bilmek, politika üretirken bunu dikkate almak, tedbirleri de buna göre almak gerekir. Kaygıdan çok, tereddütten çok bu tür şeyleri görüp tedbirler almak daha anlamlıdır. Kaygı ve tereddüt kimse hiçbir şey yapamaz. Kaygılı ve tereddütlü yaklaşımlar bir politika ne kadar doğru olursa olsun başa-

rısızlığı getirir. Kaygıya, tereddütte dayanan politikalar baştan kaybeder. Bu açıdan bu tür yaklaşımları almak gerekir.

Bizim süreci başarıya götürme açısından yapacaklarımız var. En önemlisi ideolojik mücadeledir. Basın başta olmak üzere ideolojik mücadele vermek çok önemlidir. Hem Kürt sorununun demokratik çözümü açısından ideolojik mücadele vermek önemlidir, hem de AKP'nin, diğer güçlerin Kürdistan'da etkili olma politikalarına karşı ideolojik mücadele gereklidir. Dünyada bireycilik çok gelişmiş, bireycilik o kadar gelişmiş ki, bizim özgürlükçü demokratik projelerimiz, mücadelemiz önündeki en büyük engel bireyciliktir. Yani ortulardan, ekonomiden, şundan bundan daha büyük engel bireyciliktir. O açıdan bireyciliğe karşı çok büyük bir mücadele etmek gerekir. Örneğin Rojava'daki devrim ortamı bireyciliği kırıp halkı toplumsallık etrafında örgütlemek açısından büyük bir fırsattır. Bu fırsat içinde örgütlenip bireyciliği alt etmek gerekiyor. Devrim ortamları bireyciliği alt etmenin, bu tür bireycilikleri ortadan kaldırmanın zeminini sunar. Rojava'da bu güçlüdür.

Önümüzdeki dönemde en az siyasal tartışmalar kadar Türkiye'de sosyal faaliyetlerimizi de yansıtmak çok çok önemlidir. Siyasal tartışmalara endeksli yaklaşımlarımızı aşırarak sosyal faaliyetlere endeksli çalışmalara ağırlık vermek toplumun zihniyetinin değişim ve dönüşüm yaşamında devrimsel değişiklikler yaratır. Çünkü toplum yaşamı ve bununla ilgili faaliyetler yaşamın esasıdır. Ne var ki herkesin gözü siyasetçi olmadıkça, herkesin gözü milletvekili olmadıkça, bir şeyler olmadıkça. Ama toplumun herhangi bir sorunuyla ilgilenme, bu konuda toplumun içinde, toplumla yaşayarak belirli toplumsal sorunlara çözüm bulma yaklaşımı zayıftır. Bizim paradigmamız bu konuda güçlü perspektifler sunuyor, ama gerçekten Türkiye'de şimdiye kadar bu temel çok zayıftır. Zayıf olduğu gibi bazı girişimler de aslında egemen sistemin ufku aşmıyor. Bu açıdan tehlike sistemin ideolojik saldırısı ve sosyal faaliyetleri karşısında savunmasız durumda kalmaktır. Sistem

daha şimdiden ekonomik, sosyal, kültürel entegrasyon faaliyetlerini planlıyor. Her tarafa ekonomi girmeli, her tarafa sosyal bilimciler girmeli, toplumla ilgilenmeli, büyük bir rehabilitasyon yapılmalıdır diyorlar. Yani Kürdistan'da rehabilitasyon seferberliği planlıyorlar. Yani Kürdistan'da sistemi yeniden inşa etme hamlesi yapmak istiyorlar. Biz demokratikleşme hamlesi, özgür yaşamı inşa hamlesi diyoruz, onlar kardeşliği pekiştirme diyerek kültürel soykırımı yeni bir entegrasyon hamlesiyle yürütmeyi düşünüyorlar. Bu açıdan özgür yaşamı inşa etme hamlesi karşısında karşı tarafın da entegrasyon hamlesi bulunmaktadır.

Belki şimdiye kadar gerillamız vardı, başka güçlerimiz vardı, her yere kolay kolay giremiyorlardı, şimdi demokratik siyaset ortamı doğarsa, herkes çalışmasını serbestçe yapacak. Böyle bir ortamda seferberlik düzeyinde siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik inşa çalışmalarımız çok çok önemlidir. Sosyal çalışmalarımız çok çok önemli olacak. Eğitim çalışmalarını çok önemli hale gelecek. Tüm toplumun paradigma temelinde eğitilmesi ve özgür yaşamı inşa seferberliğine katılması gerekmektedir. Toplum, kadını, genci, erkeği, kadını, sokak sokak, mahalle mahalle eğitmezsek, bir zihniyet eğitiminden geçirmesek, bir seferberlikten geçirmesek o zaman başarılı olamayabiliriz. Önderlik fikir, ideoloji, demokratik siyaset, örgütlü toplumun siyasetidir. Demokratik siyaset demek, komün örgütlemek demektir, meclis örgütlemek demektir, sokağı örgütlemek demektir, köyü örgütlemek demektir. İdeolojik mücadele verip insanları uygun zemin yaratıp örgütlenmeye uygun hale getirmeden, örgütlü toplum haline getirmeden demokratik siyaset yapamayız. Demokratik siyaset BDP'lilerin yaptığı değildir. Onlar belirli yönüyle demokratik siyasetçi olabilir, ama onların yaptığı demokratik siyasetin çok azıdır. Demokratik siyaseti eğer öyle anlarsak, BDP'miz var, BDP örgütlenecek, oy alacak, BDP'ye endeksli kurumlar kurulacak demek demokratik siyaset değildir. De-

demokratik siyaset, toplumun, köyün, mahallenin örgütlenip siyasete müdahale edip kendi kararlarını kendi aldığı, kendi sistemini kurduğu, kendi kendini yönettiği Demokratik Konfederalizm sistemini yaratma çabasıdır. Demokratik siyaset odur. Bu bakımdan demokratik siyaset algısını da değiştirmemiz lazım. Kuzey Kürdistan'da özellikle demokratik siyaset derken BDP çok önde, etkili, hatta otorite. Herkes onlara uymak zorunda. Onlar topluma uymak, toplumun sesini dinlemek durumundadır. Ne var ki onlar biraz daha üsttedir. O algının kırılması lazım. Kuşkusuz BDP çalışması da olması lazım, ama esas o değildir.

Bir husus daha var, Kürt basınının da bu konuda oynaması gereken önemli rol var. Demokratik çözüm bir yönüyle demokratik anayasa çözümüdür. Öyle görmek lazım. Hem bizim çabamızla hem demokrasi güçlerinin çabasıyla Türkiye nasıl demokratikleşir, Kürt sorunu nasıl çözülür algısını yaratmamız lazım. Öyle bir anlayış geliştirmeliyiz ki, AKP demokratik olmayan bir anayasa yaklaşımı içine girdiğinde toplum tepki göstermeli, bu demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü değildir diyebilmelidir. Öyle bir demokratikleşme algısı, öyle bir Kürt sorununun demokratik çözümü algısı yaratmalıyız ki, bunu toplumsal desteğe kuvuşturmalıyız. AKP ya da devlet buna yanaşmadığı zaman toplum buna tepki göstermelidir. Bu açıdan demokratik anayasa çalışması yapma, bunun algısını yaratma çok çok önemlidir. Bunu yapmazsak, topluma mal edemezsek AKP kendine göre anayasa yapar, kendine göre de yasa yapar. Bakın demokratik adımlar attım, Kürt sorununun çözümünde gelişme sağladım diyebilir. Bu tür durumların ortaya çıkmaması için bu yumuşama sürecini iyi değerlendirelim. 2000'li yılları değerlendirmedik. Yine 2008-2009-2010 yıllarını iyi değerlendirmedik. Eğer uygun ortamları iyi değerlendireydik Türk devleti siyasi soykırım operasyonlarını dahi yapamazdı. Dolayısıyla bu süreci fırsat olarak görüp demokratik anayasa algısı yaratmaktan her türlü örgütlenmeyi gerçekleştirilmeye kadar değerlendirmemiz

lazım. Önderlik 1999'da kompo sürecinde, ben size aylar kazandırıyorum, bunu anlayın, değerini bilin, diyordu.

Bizde muhalif olma eğilimi güçlüdür, ama pozitif eylem yapma etkisi gerçekten zayıftır. Önderlik beşinci savunmada pozitif eyleme ağırlık veriyor. Tamam muhalif olmak, devlete tepki göstermek önemlidir, mücadelenin parçasıdır. Ama inşa edici ve kurucu olmak mücadeleyi köklü güçlendirmek demektir. Dolayısıyla bu konuda algı değişmesi yaratmak çok önemlidir. Toplumumuz eyleme gidiyor, taş atıyor, ama örgütlenmeye gelince bu konuya yatkın değildir. Bunu mutlaka aş-tırmamız gerekiyor. Bu yönüyle mücadelemizin önemli bir yanını bu çerçevede değerlendirmemiz gerekiyor. Bunu derken demokratik serhildan tabii ki yine sürecektir. Hem bir taraftan demokratik sistemimizi inşa edeceğiz, hem de bir yandan demokratik serhildanlarımızla devlet üzerinde baskı yürüteceğiz. Demokrasi gerilim demektir. Demokrasi devlette toplum uzlaştı, yan yana kuzu kuzu yaşayacaklar değildir, sürekli bir gerilimi ifade eder. O gerilim içinde sürekli demokratikleşmeyi geliştirme, devleti geriletmeyi ifade eder. Yani sürekli bir mücadeleyi ifade eder. Demokrasiyi de böyle anlamak gerekir. Demokratikleşme mücadelenin yeni biçimidir. Toplum için en iyi mücadele biçimini ifade eder. Demokratikleşme mücadeleden vazgeçme anlamına gelmiyor. Nitekim Önder Apo yeni bir mücadele dönemi başlıyor dedi. Dolayısıyla demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi bizler için en uygun, en fazla mücadele imkanı verecek, en fazla kazandıracaktır. Dolayısıyla en fazla etkili olacağımız mücadele dönemi başlıyor. Yeni sürece böyle yaklaşıldığı zaman kazanılır; kendiliğinden bir şeyler gelecek yaklaşımı içinde ve beklenti ruh halinde bulunma durumu ise kaybettirir. Bu açıdan demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa etme hamlesini mücadeleyi yükseltme ve bu temelde başarıya ulaşma hamlesi olarak görüp gereklerini yerine getirmek tüm özgürlük ve demokrasi savaşçıların görevidir.

# Özgürlük için vuruşanlar unutulmaz



Adı, soyadı: **Fatma ÖZER**  
Kod adı: **Hevi BOTAN**  
Doğum yeri ve tarihi: **Silrt, 1980**  
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**  
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Mayıs 2007, Çirav/Botan**

**T**anıdığımız güzel kadın çok az yazıyoruz. Dağları ve insanları soluk soluğa beraber yaşadığımız, içimizde taşıdığımız, bizi biz yapan o güzellikleri belki unutmuyoruz ama yazmıyoruz, anlatmıyoruz. Sadece yüreğimizde kalıyor, sürekli kendümüzümüz sığınakları gibi kalıyor. Anlatmak çok zor olduğu için olsa gerek.

Aslında bunların tümünü Şehit Murat arkadaşın, Mektubunun ilk satırlarında "... gelecek kuşaklar bilecekler mi, hatırlayacaklar mı? Unutacaklar mı? ... en güzel, en kahraman çocukların tek tek nasıl şehit düştüklerini bilecekler mi?..." diye soruyor. Belki de her gerilla

hayatında birkaç kez hatta daha fazla bu soruyu kendine sormuştur.

Hevi yoldaş bir isyan kıızıydı, direngendi, toplumun faili meçhul cinayetler ile teslim alınmak istendiği bir dönemin ardından dağlara gönlünü, halkına yaşamını verecek kadar yurt sevgisiyle doluydu. O bizim buğday başağımızdı, Gabar'ın, Beytüşşebab'ın, Besta'nın patikalarında toplara, tanklara, tüfeklere ve kalleşlere karşı yürümüş bir buğday başağı.

Onu 96 yılında ilk katıldığı zaman gördüm. Sarı saçları ve bal rengi gözleri vardı. Etrafa sanki kaybettiği bir şeyi bulmuş, bir daha kaybetmemek için sıkı sıkı sarılmış bir çocuk gözleri ile bakıyordu. Henüz silahı yoktu. Arkadaşlardan aldığı silahı sıkı sıkı göğsüne bastırılmıştı. Dümdüz sarı saçları, gözlerini ve yüzünü kapatıyor, silahı bırakmamak istemediğinden olsa gerek saçlarını düzeltmiyor, aralarından bize bakıyordu. Bakışlarını yakalamaya çalışıyordum. Çok farklı görünüyordu. Bakışları hiç törpülenmemişti. Öyle dolaysız bakıyordu ki sanki baktığı yeri elleri ile değil de gözleri ile tutuyordu. Yanan ateşe, ağaçlara, taşlara bize baktığında sanki bizde başka bir şeyler görüyordu.

Onu öyle dikkatli seyretmemden rahatsız olsa gerek, bana bir şey sorarcasına baktı. Önderliğin bir arkadaşına

"Yavru aslan gibi bakıyorsun" dediğini hatırladım. O ender bulunan dolaysız duruşuna güvenerek "Önderlik seni görse 'yavru aslan gibi bakıyorsun' derdi" dedim. Başını biraz öne getirip durdu, sonra, "Keşke, Önderliği görseydim bana hiçbir şey söylemeseydi" dedi. Sözlerine hem duygulandım hem güldüm. Biraz kızdı "heval tu çima diken" dedi. Güldüm. Düşündüm, niye gülüyorum diye ama yine de güldüm.

O gün ayrıldık, yeni savaşçı eğitimi için gitti. Daha sonra sık sık bir araya geldiğimiz on bir yıl boyunca onu her gördüğümde o gün, bakışlarının bende yarattığı duyguyu hep anımsadım.

Hevi yoldaşı tanınamamış olanlar çok şey kaybetmiştir. O Koçerdi. Dideran aşiretinden geliyordu. Koçerlerin bin yıllardır değişmeyen özgürlük tutkularına, kavgalarına, gezdikleri tüm zozanlara, tüm çalın halaylara tanıklık etmiş sanırdınız. Öyle suskun, öylesine canlı; öyle yaşlı, öylesine hayat doluydu ki tüm bu çelişkili görünen duyguları ahenk içinde yaşayan bir güzelliği, gençecik bir yüreği vardı. Onda Botan insanının, Koçerlerin, dağ Kürtlerinin ruh halini yakaladınız. Akli ile hisleri parçalanmamış, duyguları ile eylemleri çelişmeyen, son yüzyılların ölçülerine vurulamayacak bir kültürün insanıydı Hevi. Beytüşşebab zozanlarında onu bir

kayanın başında omzundan hiç indirmediği özenle yapılmış kefiyesi, elinde silahı ile otururken görseydiniz bin yıllardır orda duruyor sanırdınız. Sarı saçları, heybetli görüntüsü ve yüreği ile o zozanlara, o kayalara, o patikalara, o silaha yakışıyordu. O gerillacıya yakışıyordu gerillacılık da ona...

Hevi, korkusuz bir Koçer kıızıydı. En yoğun çatışmalarda çevresinden gelip geçen mermilere hiç almadığını gördüm. Botana düşmanın en yoğun yöneldiği yıllarda çatışmaların, açlığın, zorluğun içinde gerillacılığa bir daha bulunulmayacak bir yaşam bilinci ile sarılırdı. Yurtseverliği sarılırdı, Önderlik sevgisi, yaşam tutkusuydu. Sanki, suskundu ama yaşama duyarlılığı çok yüksekti. Yüreğinde bir çocuk vardı. Bu korkusuzluk, bağlılık ve yüreğindeki çocuğu bilmekti belki bizi ona bu denli sevgiyle bağlayan.

Yurdumuza, Önderliğimize, Gerillaya, dağlara ve yoldaşlara bağlı kalarak şehitlerin unutulmayacağını göstereceğiz. Biz gerillalar zaman zaman bunu birbirimize sorsak, günlüklerimize yazsak da biliriz "Özgürlük için vuruşanlar unutulmaz..."

Anısı mücadele gerekçemiz olacak.  
Mücadele arkadaşları adına  
Newroz Ceren

## PKK'nin tüm kadro ve sempatizan yapısına

## KAHRAMAN ŞEHİTLERİMİZ DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA HAMLEMİZDE YAŞIYOR

## PKK YÜRÜTME KOMİTESİ

## Değerli yoldaşlar

**18** Mayıs 1977'de başlayan tarihi kahramanlık yürüyüşümüz devam ediyor. Gerçekleşen Şehitler Günümüzün 36. yılını yaşıyoruz. Yeni bir Mayıs, Şehitler Ayı'nda bulunuyoruz. Bu Şehitler Ayı'nı Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği 'Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni geliştirerek yaşıyoruz. Bu temelde ilk büyük şehidimiz **Haki Karer** yoldaş şahsında tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Onların anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözü-müzü bir kez daha yineliyoruz. Kahraman şehitlerimizin izinde Demokratik Kurtuluş Hamlemizin ve gerillanın başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nün zaferine ulaşacağına inanıyoruz.

## Değerli yoldaşlar

Son 36 yılda Kürdistan, tarihinin en büyük özgürlük yürüyüşüne sahne oldu. 18 Mayıs 1977'de başlayan büyük direniş, 20 binden fazla kahraman şehit vererek Kürt halk kahramanlığını ortaya çıkardı. Önder Apo öncülüğünde gerçekleşen bu büyük özgürlük mücadelesi her zaman önüne büyük hedefler koyan hamleler biçiminde gerçekleşti. Her mücadele yılının yeni hamleleri de mart ve mayıs aylarında çıkış yaptı. Böylece bu iki ay, yani mart ve mayıs ayları, Kürt halkının kahramanlık ayları olarak hayat buldu. Mart ayı **Mazlumların, Agitlerin** kahramanca direnişleriyle, Newrozların yeniden canlandırılmasıyla büyük bir hamle ayı haline gelirken; mayıs ayı da **Hakilerin, Hatilerin, Ferhatların, Karasungurların, Mizginlerin** kahramanca direnişleriyle her yılın büyük bir direniş hamlesi ayı haline geldi.

Kürdistan özgürlük mücadelesi ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de verdi. Bu nedenle 18 Mayıs, partimiz tarafından "**Kürdistan Şehitler Günü**" olarak ilan edildi. Haki Karer yoldaşın anısını sahiplenme ve başlattığı direniş geliştirerek zafer taşıma yürüyüşünde, Mayıs ayının her gününde onlarca kahraman yoldaşımız şehit düştü. 1 Mayıs 1977'de kontrgerillanın saldırılan sonucunda Taksim 1 Mayıs kutlamalarında 37 işçi ve devrimci katledilirken, özgürlük hareketimiz de 1 Mayıs 1985'te Garzan direnişinin yaratıcıları olan **Ramazan Kaplan** ve bir grup yoldaşımız şehadete ulaştı. 2 Mayıs 1983'te **Mehmet Karasungur** ve **İbrahim Bilgin** yoldaşlar Güney Kürdistan'da gerilla mücadelesinin ilk adımlarını atarken

şehit düştüler. 9 Mayıs'ta İran rejimi tarafından **Ronahi, Soran, Ferhad** ve **Ferzad** yoldaşlar idam edilirken, 11 Mayıs'ta **Hozan Mizgin** yoldaş Garzan'da direnerek şehit düştü. 17 Mayıs, **Ferhat Kurtay** ve üç arkadaşının Diyarbakır Zindan karanlığını aydınlatan direnişine tanık oldu. 19 Mayıs 1978'de **Halil Çavgun** yoldaş, Kürdistan özgürlük hareketinin şehitlerinin anılarına nasıl sahip çıkılacağını hepimize gösterdi.

Geçen otuz altı yıllık büyük kahramanlık mücadelesi içerisinde mayıs ayının her gününde neredeyse onlarca şehit verdik. Böylece mayıs ayı özgürlük mücadelemizin en büyük direniş ayı, hamlesel çıkış ayı, sömürgeci ve soykırımcı rejime büyük darbeler vurma ayı haline geldi. Bu nedendir ki, 18 Mayıs'ı "**Şehitler Günü**" olarak ilan eden partimiz, Mayıs ayını da "**Kürdistan Şehitler Ayı**" olarak ilan etti. Partimizin bu kararını derinden benimseyen halkımız her Mayıs ayını kahraman oğullarını ve kızlarını anma, onların anılarına daha güçlü bağlanma, onların çizgisinde kendini sorgulayıp yenileme ve böylece özgürlük mücadelesine daha güçlü ve daha kararlı bir biçimde katılma ayı haline getirdi.

## Değerli yoldaşlar

Çok iyi biliyoruz ki, PKK'yi PKK yapan ve bugün Kürt halkının kahraman öncüsü haline getiren, onun şehitler verme gücünü göstermesidir. Şehitlerimiz, gerçekleşen Önderlik, pratikleşen PKK'dir. Şehadet, bir davanın en üst temsilciliğidir. Bir davanın haklılığı, büyüklüğü, zafer taşıma gücüne sahip olması, onun uğruna ölümüne mücadele edilmesiyse etle tımak gibi bağlıdır. **Kemal Pîr** yoldaşın dediği gibi, özgür yaşam uğruna ölünecek kadar sevildiğinde gerçekleştirilebilir. Bu nedenle PKK'nin ulusal özgürlük ve demokrasi davası, ölümsüz kahraman şehitleriyle zafer garantisine kavuşmuştur. Haki Karer yoldaşla başlayan ve sayıları 20 bine ulaşan kahraman şehitlerimiz, Kürdistan'daki tüm gelişmelerin gerçek yaratıcısı ve sahipleri olmuştur. Kürdistan'da onur, şeref, haysiyet, insanlık, özgürlük ruhu, özgürlük bilinci, direnme azmi, cesaret ve fedakarlığı, parti, halk ve gerilla örgütülüğü, özgür yaşam, özgür ülke ve halkın kurtuluşu, tüm bunların bileşkesi olan büyük Önderlik gerçekleşmesi, her şey, kahraman şehitlerimizin yarattığı tarihi gelişmeler olarak ortaya çıkmıştır. Kahraman şehitlerimiz Kürdistan'ın kurtuluşu için, özgür yaşam ve demokratik toplum

için, özgür insanlık ve halkların kardeşliği için verdiğimiz savaşın silinmez kanıtlarıdır. PKK davasını kalıcı kılan ve zafer yolunda kahramanca yürüten gerçeklik, şehitler öncülüğüdür.

Bu nedenle Önder Apo, her zaman kahraman şehitlerimizin yaşayan canlı gerçekliğimiz olduğunu ifade etmiştir. Onların PKK biçiminde yaşadığını ve bize öncülük ettiğini vurgulamıştır. Şehadetin doğru anlaşılması ve şehitlerin anılarına doğru sahip çıkılması gerektiğini belirtmiştir. Her kahraman şehidimizin anısını özgürlük mücadelesinde yeni bir gelişme hamlesine dönüştürerek karşılık vermeyi, şehadet gerçekliğini doğru anlamının ve anıya doğru sahip çıkmanın tek biçimi olduğunu ortaya koymuştur. Şehitlerimizin her zaman her yerde en temel güç kaynağımız olduğunu, tüm zorlukları yenmenin, engelleri aşmanın şehitlerden alınan güçle gerçekleşebileceğini ve bu bakımdan da şehadet gerçeğini doğru anlayıp sahiplenilenlerin her zaman başarı ve zafer yolunda ilerleyeceğini söylemiştir. Şehitlerimizin geçmişimiz, bugünümüz ve özgür geleceğimiz olduğunu ifade etmiştir. Özgürlük yürüyüşünde başarılı olmamızın tek ölçütünün şehitler çizgisinde yürümek, şehitler gerçeğinde kendimizi sorgulayarak yenilemek ve böylece şehitler çizgisinde partileşen militanlar haline gelmek olduğunu hep hatırlatmıştır.

Dolayısıyla yeni bir Şehitler Günü ve Ayı'nı yaşarken, Önder Apo'nun bu belirlemeleri temelinde kahraman şehitlerimize sahip çıkmak, onları anlamak, özümsemek, anılarını doğru temsil etmek ve amaçlarını başarmak için mücadele azim ve kararlılığımızı daha çok geliştirmeliyiz. Bu temelde şehitler çizgisinde kendimizi eleştirel ve öz eleştirel sorgulamadan geçirecek, yenilemek, düzeltmek, temizlemek, her türlü kirden ve pastan arındırarak başarıyan parti militanları haline gelmek gerekmektedir.

## Değerli yoldaşlar

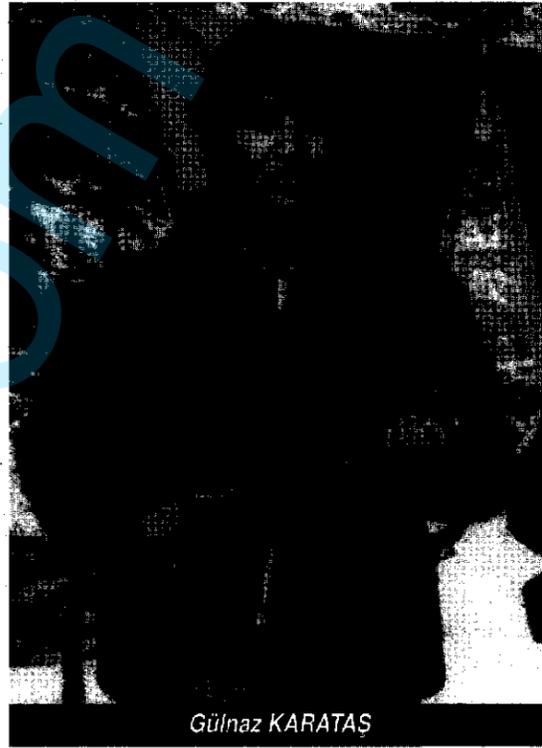
Çok iyi biliyoruz ki, PKK bir şehitler partisidir. Önder Apo, şehitlerin PKK'li olduğunu vurgulamıştır. PKK'nin yaşayan şehitler gerçeği olduğunu ifade etmiştir. Kahraman şehitlerimizin PKK'de yaşadığını ve özgürlük mücadelemize önderlik ettiğini söylemiştir. Partimizin ve özgürlük mücadelemizin gelişimi, şehadet halkalarının birbirine eklenmesiyle gerçekleşmiştir. Bu biçimde şehitler halkasının birbirine eklenmesi, büyük bir kahramanlık yürüyüşünü, tarihi bir Önderlik doğuşu,

güçlü bir parti öncülüğünü ve Kürt halkının yeniden dirilişini sağlamıştır. Parti ve özgürlük mücadelesi tarihimiz, gerçek anlamda bir Önderlik yürüyüşü tarihi, kahraman şehitler tarihi olarak ortaya çıkmıştır. Bu tarihin doğru anlaşılması, derslerinin doğru ve yeterli bir biçimde bilince çıkarılması Kürt halkının önümüzdeki süreçte özgürlük yürüyüşünü her zaman zafer çizgisinde yürütmesinin temelidir. Bu tarihi derslerin doğru çıkarılıp özümsemesi, tüm parti militanları, HPG komutan ve savaşçıları için de şarttır.

Onların doğru partileşmeleri, görev ve sorumluluklarının bilincine doğru ve derinlikli bir biçimde vararak başarı çizgisinde yürüyebilmeleri buna bağlıdır. Her şeyden önce şunu çok iyi bilmeliyiz ki; Önderlik doğuş, şehitlerin anısına doğru sahip çıkma temelinde gerçekleşmiştir.

Önder Apo her zaman **Mahlrlerin, Denizlerin, İbrahimlerin** anısına bağlılığın ve o anılara doğru sahip çıkarak başarıya götürmenin gereği olarak özgürlük yürüyüşüne çıktığını ifade etmiştir. 30 Mart 1972'de Kızılder'e de Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmeleri, 6 Mayıs 1972'de Ankara Mamak Cezaevi'nde Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idam edilmesi, 18 Mayıs 1973'te Diyarbakır Zindanı'nda İbrahim Kaypak'ın işkencede katledilmesi, Önder Apo'nun özgürlük yürüyüşünü başlatmasının temeli olmuştur. Dolayısıyla Önderlik doğuş ve gerçekleşme tamamen kahraman şehitlerin anısına doğru sahip çıkma ve onları yaşatıp zafer taşıma gerçeği olarak oluşmuştur.

Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan bir Önderliğin büyük bir şehadet hareketi yaratacağı, gelişiminin her adımını şehadet çizgisinde kahramanca bir mücadeleyle gerçekleştireceği açıktır. Nitekim PKK'nin cisimleşmesi ve bugüne kadar gelişme süreci de tamamen bu biçimde gerçekleşmiştir. Daha ideolojik gruplaşmanın gerçekleştiği süreçte, ideolojik grup döneminin öncü militanlarından Haki Karer yoldaşın 18 Mayıs 1977'de Antep'te ajan provokatör bir grubun saldırısıyla şehadeti



Gülnaz KARATAS

gerçekleşmiştir. Haki yoldaşın şehadeti, şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan Önderlik doğuşun bir ideolojik siyasi çizgi, ideolojik grup haline geldiğinin kanıtı olmuştur. Dolayısıyla da bu şehadet, mevcut ideolojik politik çizgiyi ve oluşan ideolojik grubu bir parti hareketi haline getirmeyi ve böylece Kürdistan Özgürlük mücadelesini parti öncülüğünde yürütmeyi şart kılmıştır. Nitekim Önder Apo her zaman PKK programının ve partileşmenin Haki Karer yoldaşın anısını yaşatmak üzere verilen bir karar ve atılan adım olduğunu ifade etmiştir. PKK'nin yaşayan Haki Karer gerçeği, dolayısıyla da şehitler gerçeği olduğunu vurgulamıştır.

Kuşkusuz şehitlerin anısına Önderlik doğuşu gerçekleştiren, ideolojik grup döneminde bile kahraman şehitler vermeyi bilen bir hareketin partileşmesi de büyük bir direnişle ve kahraman şehitler vererek gerçekleşecektir. Nitekim başta Hilvan-Siverek direniş olmak üzere 1978-80 partileşme döneminde Haki Karer yoldaş halkasına eklenen onlarca "parti şehidi" gerçeği ortaya çıkmıştır. **Halil Çavgun, Salih Kandal, Cuma Tak** ve **Mehmet Kurt** gibi parti militanlığında ve özgürlük mücadelesinde büyük bir bilinç ve cesaret örneği olan kahraman militanlar yaratılmıştır. Yani PKK'nin partileşmesi, kahraman şehitler vermeyi ifade eden büyük bir mücadele, cesaret ve fedakarlık ile gerçekleşmiştir. Nasıl ki Önderlik doğuş şehitlerin anısının cisimleşmesi ise, nasıl ki ideolojik gruplaşma büyük şehitler vermeyi göze alma temelinde gerçekleşmişse, parti-



Kemal PİR



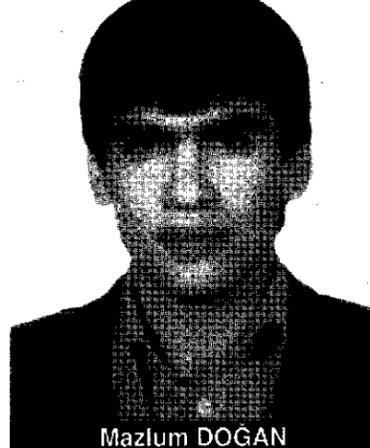
Akif YILMAZ



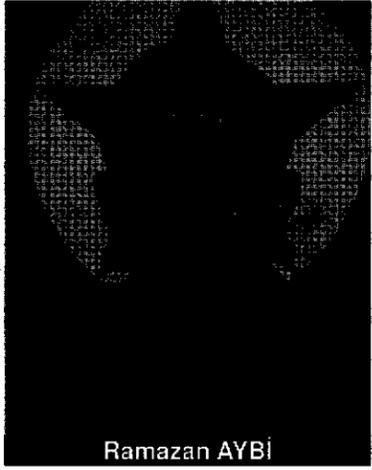
Hayri DURMUŞ



Mahsum KORKMAZ



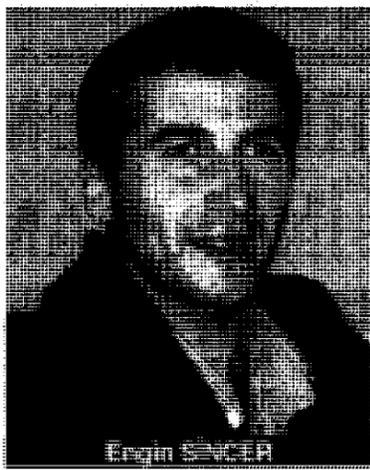
Mazlum DOĞAN



Ramazan AYBI



Serdar YALÇIN



Ergin SENCER



Mizbah KIZILEP



Abdulkemim ERTAS

leşme süreci de artan şehitler halkası temelinde başlatılan kahramanlık yürüyüşünü devam ettirerek, daha çok şehit vererek gerçekleşmiş, PKK bir şehitler partisi, şehitler öncülüğü olarak ortaya çıkmıştır.

Kendisini "şehitler partisi" olarak cisimleştiren, onlarca şehit verme temelinde gerçekleşen bir partinin de büyük bir kahramanlık yürüyüşü geliştireceği, Kürt halkının şehitler komutasına kavuşmasını ifade edeceği açıktır. Nitekim daha sonraki gelişmeler tamamen böyle bir çizgide gerçekleşmiştir. PKK'nin büyük bir bilinç, cesaret ve fedakarlık olayı olarak kahraman şehitler vermeye göze alma temelinde doğuşunu gerçekleştirdiğini ve böylece Kürt halkının özgürlük yürüyüşünde böyle bir komutaya, kummay güce sahip olduğunu gören sömürgeci ve kültürel soykırımcı rejim, 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesiyle bu gelişmeleri ortadan kaldırmak, faşist askeri saldırganlığı doruğa ulaştırarak tüm devrimci birikimi ve değerleri yok etmek istemiştir. Bu faşist saldırganlığa karşı, Önder Apo öncülüğündeki parti hareketimiz büyük zindan direnişi ve yurtdışı mücadelesiyle karşılık vermiştir. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı gelişen yurtdışı ve büyük zindan direnişleri de Önderliksel doğuş ve partileşme sürecinin kahramanlık ruhuna ve çizgisine uygun bir biçimde gerçekleşmiştir. Nitekim bu büyük direnişlerin canlı etkisi hala günümüzde taptaze olarak yaşamakta ve özgürlük mücadelemize öncülük etmekte, Kürt gençliğinin, Kürt kadınlarının, Kürt halkının özgürlük ruhu, özgürlük bilinci, cesaret ve fedakarlığı olarak yaşam bulmaktadır. Parti ve mücadele ölçülerimizi, onun fedai çizgisini temsil etmektedir. Bu temelde tarihin en büyük direnişlerinden biri olan büyük zindan direnişimiz gerçekleşmiştir. **Mazlum Doğan, Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Akif Yılmaz, Ali Çiçek, Ferhat Kurtay** ve diğer kahraman şehit yoldaşlar öncülüğündeki bu tarihi zindan direnişi, Kürdistan devriminin tarzı olan zor koşullarda mücadele ederek kazanma gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu temelde Kürt halkının özgürlük ruhu, bilinci, duygusu ve direniş ölçüsü olarak günümüze kadar yaşamış, bundan sonra da yaşamaya devam edecektir.

Yine zindan direnişinin geliştiği dönemde 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı Filistin-Arap halkıyla ve direnişyle

omuz omuza halkların özgürlüğü ve kardeşliği temelinde yürütülen mücadele içerisinde başta **Abdulkadir Çubukçu, Kemal Çelik ve İsmet Özkan** yoldaşlar olmak üzere 10'dan fazla kahraman parti militanı şehit verilmiştir. Bir yandan zindanlarda 12 Eylül faşizminin her türlü baskı, işkence, katliam ve teslim alma çabalarına karşı parti davasını ve Önderlik çizgisine bağlılığı en üstte tutarak, parti çizgisinde yaşamayı tek doğru ve özgür yaşam olarak kabul eden zindan direnişçiliği gerçekleşirken diğer yandan da bölgenin öncü direniş gücü olan Filistin halkının direniş mücadelesiyle omuz omuza her türlü emperyalist, faşist, sömürgeci saldırganlığa karşı kahraman şehitler verme temelinde ortak direniş içinde olunmuştur. Böyle bir direnişle, PKK'nin enternasyonalizmi, halkların kardeşliği çizgisi, sadece bir niyet ve söz olmaktan çıkıp, komşu halklarla ve bölge halklarıyla her türlü gericiğe karşı omuz omuza savaşma gerçeği haline gelmiştir.

Bütün bunlar, daha birkaç yıl gibi bir süre içerisinde 12 Eylül faşist askeri saldırganlığını yenilgiye uğratan, boşa çıkartan, onun ideolojik yenilgisini ve siyasi başansızlığını kanıtlayan gerçeklikler olmuştur.

### Değerli yoldaşlar

Önderliksel doğuşu şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan, ideolojik gruplaşmayı ve partileşmeyi kahraman şehitler vererek gerçekleştiren ve 12 Eylül faşist askeri saldırganlığına karşı zindanda ve yurtdışında onlarca kahraman şehit verme temelinde tarihin en büyük direnişini gerçekleştiren parti hareketimizin ülkeye dönüşü ve 12 Eylül faşizmine karşı devrimci direniş geliştirisi de elbette bu çizgiye uygun ve görkemli olmuştur. Nitekim pratik gelişmeler de tamamen böyle bir gerçekliği ifade etmiştir. Her türlü zorluk ve imkansızlık ortamında adeta iğne ucuyla kuyu kazarcasına yürütülen çaba, bu temelde ülkeye dönüş ve gerillayı hazırlama mücadelesi de kahraman şehitler verme temelinde gerçekleşmiştir.

Daha ülkeye geri dönüş yolculuğunda Hêzil Çayı'nda şehit düşen **Şahin Kılavuz** ve grubu, bu gerçekliğin canlı kanıtıdır. Yine ortaya çıkan İran-Irak Savaşı'nın yarattığı kritik zemine dayanarak ülkede gerilla mücadelesinin temellerini atmaya çalışırken, **Mehmet**

**Karasungur** ve **İbrahim Bilgin** yoldaşların şehit düşüşü, gerilla mücadelesinin ne kadar zorlu, cesur ve fedakar bir yaklaşımla gerçekleşeceğini açık kanıtı olmuştur. Siverek Direnişi'nin de öncü komutanlarından olan Mehmet Karasungur ve Şahin Kılavuz yoldaşların daha ülkeye geri dönüş ve gerilla pratiğini hazırlama mücadelesi içerisinde şehit düşmeleri, Kürdistan'da gerilla direnişinin zorluklara ve engellere karşı ne kadar büyük bir cesaret ve fedakarlıkla kahramanca mücadele gerektirdiğinin en açık kanıtı olmuştur.

Nitekim 15 Ağustos 1984 tarihi gerilla atılımı da tamamen böyle bir gerçeklik temelinde hayat bulmuştur. TC devletinin inkar ve imhacı zihniyet ve siyaset temelinde gerçekleştirdiği faşist askeri saldırganlığa karşı, ideolojik zafer kazanmış büyük zindan direnişçiliğini dağa taşımayı ve gerilla direnişine dönüştürmeyi ifade eden 15 Ağustos gerilla atılımının da büyük kahramanlıklar temelinde gerçekleştiği, Kürt halk kahramanlığının en derin ölçü ve özelliklerini ortaya çıkardığı, Kürt halkını, gençliğini ve kadınlarını kahramanlaştırdığı çok iyi bilinmektedir. **Agit (Mahsum Korkmaz)** yoldaşın, bu büyük halk kahramanlığı döneminin sembol militanı ve ölümsüz komutanı olarak cisimleştiği tartışmasız bir gerçekliktir. Agit komutanlığı altında kahramanca yürüyen **Erdallar, Seyfettinler, Bedranlar, Havvalar, Saadetler, Çiçekler** ve **Bêrtanların** faşizme ve her türlü gericiğe karşı Kürt halk kahramanlığının yaratıcısı olan yüzlerce kahraman şehidin öncüleri olduğunu görüyoruz. Kuşkusuz Önderliksel doğuşu, ideolojik gruplaşması, partileşmesi kahramanca şehitler verme temelinde gerçekleşen bir hareketin, faşist sömürgeci saldırganlığa karşı yürüteceği gerilla direnişinin de daha büyük ve daha çok sayıda kahraman vererek gerçekleşeceği açıktır. Nitekim 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı 15 Ağustos direniş atılımı dönemi de tamamen böyle bir kahramanlık çizgisinde gerçekleşmiştir. Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olarak doğan Önderlik gerçeği, yine şehitler zincirinin halkaları biçiminde gerçekleşen partileşme, 15 Ağustos kahramanlık direnişleriyle de Kürt halkının öz savunma gücü olan gerilla örgütülüğüne ve öncülüğüne kavuşmuştur. Böylece Kürt halkı özgürlük bilinci olarak Önderlik, özgürlük iradesi olarak partiyle birlikte,

özgürlük kılıcı olarak gerillasına da sahip olmuştur. Özgürlük bilinci, iradesi ve kılıcı birleşerek 1980'lerin büyük kahramanlık direnişini ortaya çıkarmıştır.

Kahramanlık çizgisindeki bu büyük öncü gerilla direnişinin 1990'ların başından itibaren halk serhildanlarını ortaya çıkardığını ve bu temelde de ulusal diriliş devriminin gerçekleştiğini biliyoruz. Kuşkusuz Önderliksel doğuştan itibaren yaşanan mücadele gerçekliğine uygun bir biçimde bu serhildan dönemi de, yani ulusal diriliş devrimi süreci de büyük cesaret ve fedakarlık gerektiren öncü bir direnişle kahramanca şehitler verme temelinde gerçekleşmiştir. Başta **Bêrvanlar** ve **Vedat Aydınlar** olmak üzere, halkımızın ulusal dirilişini gerçekleştiren büyük serhildan hareketi, onlarca halk kahramanını, halk öncüsünü ortaya çıkarmış ve şehit vermiştir. Kürdistan'da hiçbir şeyin büyük cesaret ve fedakarlık göstermeden, kahramanca direnmeden, tam bir fedai militan çizgide mücadele etmeden, şehadet çizgisinde yürümeden elde edilemeyeceği gerçeği bu ulusal diriliş devrimi döneminde de netçe görülmüştür. Kürdistan'da her şeyin ancak kahramanlık çizgisinde fedai mücadeleyle sağlandığı, adeta dişle, tımkıla sökülerek kazanıldığı, kahramanca şehitler verilerek özgürlük bilinci ve örgütülüğünün yaratıldığı, özgürlük davasında gelişme sağlandığı net bir biçimde bir kez daha ortaya çıkmıştır. **Bêrvanlar** ve **Vedatlar** büyük halk önderleri olarak özgür toplumun, demokratik toplumun ve ulusal dirilişin bedelleri olarak Kürt halkının özgürce tarih sahnesine çıkışını sağlamıştır. Aynı zamanda serhildandaki kadın öncülüğü, bunun **Bêrvan** gibi büyük bir militanla gerçekleşmesi, Kürt halkının özgürlük temelinde tarih sahnesine çıkışı olduğunu, Kürt halkı özgürlüğünün kadın özgürlüğü olarak vücut bulduğunu açıkça kanıtlamıştır.

### Değerli yoldaşlar

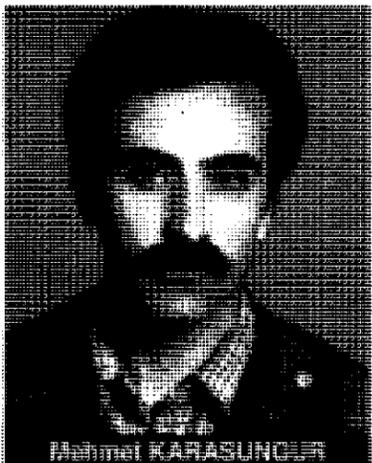
Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olarak Önderliksel doğuşunu gerçekleştiren, kahraman şehitler vererek kendini partileştiren, yine büyük şehitler verme temelinde kendisini gerillalaştıran ve halklaştıran bir hareketin her türlü saldırganlığa karşı yarattığı bu büyük devrimsel değerleri, her türlü bedeli göze alarak kahramanlık çizgisinde yü-



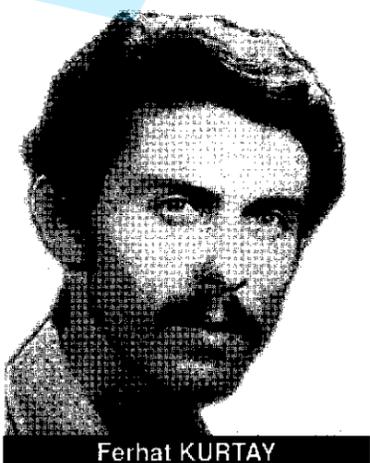
Zeynep KINACI

riteceği bir direnişle koruyup savunacağı ve onları büyütüp zafere taşımaya çalışacağı tartışmasız bir gerçekliktir.

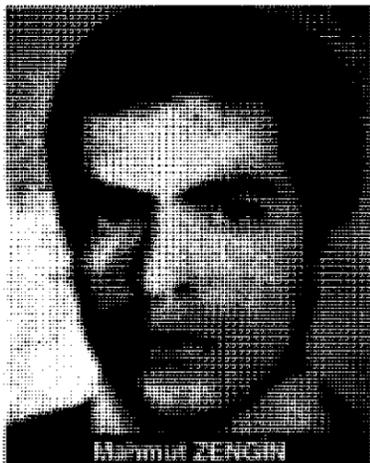
Nitekim 1990'lı yıllarda Kürt halkına karşı yürütülen kırı savaşa karşı mücadele de böyle bir çizgide gelişmiştir. Topyekun özel savaş konsepti temelinde saldırı yürüten Türk inkar ve imha rejimine karşı, onun başta Önderlik ve gerilla olmak üzere, tüm devrim değerlerini imha ve tasfiye etme amacına karşı 1993-98 döneminde Önderliği ve devrimci değerleri savunmak amacıyla büyük bir gerilla ve halk direnişini gerçekleştirmiştir. Kürdistan'da Devrimci Halk Savaşı'nın en yoğun ve kapsamlı bir biçimde yaşandığı bu direniş süreci içerisinde de, PKK ve Kürt halkı en değerli evlatlarını şehit vererek yarattığı devrim değerlerini savunmuş ve daha ileriye taşımıştır. Başta Parti Merkez Komite üyelerimiz **Kemal, Cemal** ve **Halil** yoldaşlar olmak üzere, bu direniş



Mehmet KARASUNGUR



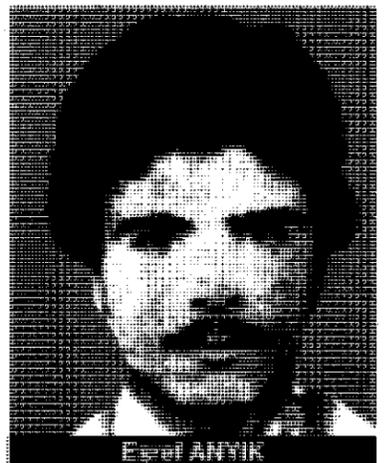
Ferhat KURTAY



Mahsum ZENGİN



Necmi ÖNER



Esat ANIR



Ali Drej



Guhar ÇEKİRGE



Aydın BARAN



Emrah BAYER



Zeynep CELALIYAN

döneminin her yılında binden fazla şehit vermeyi göze alarak bu durum sağlanmıştır. Yine Kürt halkının ve kadınının büyük fedaisi *Zilan* yoldaşın kahramanca direnişiyi topyekun özel savaş konseptinin Önderlik, Parti ve halk gerçekliğimize dönük saldırganlığı boşa çıkartılmış ve sonuçsuz bırakılmıştır. Dolayısıyla sayıları neredeyse 10 bine yaklaşan 1990'lı yılların kahraman şehitleri, Önderliği ve devrim değerlerini koruma ve iletilmenin şehitleri olarak tarihte yerlerini almıştır.

Kuşkusuz Türk sömürgeci, soykırımcı rejiminin topyekun özel savaş konsepti temelindeki imha ve tasfiye amaçlı saldırganlığının zirveye ulaştığı süreç, Uluslararası komplo dönemi olmuştur. Kapitalist modernite gericiliğiyle de tam bir birlik ve uyum sağlama temelinde gelişen uluslararası komplo saldırganlığı, Önder Apo'nun imhası temelinde parti hareketimizi tasfiye etmeyi ve bunlara dayanarak Kürt soykırımını sonuca götürmeyi hedeflemiştir. Bu saldırganlık, ülke içinde gerillaya ve halka karşı olduğu kadar, ülke dışında, bölgede ve dünyanın her alanında tam bir uluslararası gerici blok oluşturmayı ifade eden temelde Önderliğimize ve halkımıza karşı tarihin en gerici bir saldırganlığı, insanlığın yüz karası olarak ortaya çıkmıştır.

Bu saldırganlık 9 Ekim 1998'den itibaren başlayıp kapsamlaşmış, 15 Şubat 1999 komplosuyla kendini İmralı sistemi haline getirmiştir. Önderliğimizin imhasını, parti hareketimizin tasfiyesini, dolayısıyla Kürt soykırımının sonuçlandırılmasını hedefleyen bu tarihi uluslararası komploya karşı partimiz ve halkımız "*Güneşimizi Karartamazsınız!*" şiarıyla büyük bir fedai direnişiyi içerisine girmiş, Önder Apo'nun etrafında ateşten bir çember oluşturmuş, uluslararası kompunun Önder Apo'yu imha hedefini böyle büyük bir direnişle boşa çıkartmayı bilmiştir. Güneşimizi Karartamazsınız fedai direnişinin de bu temelde özgürlük mücadelesi tarihimizde büyük kahraman şehitleri ortaya çıkmıştır. Her dönemde olduğundan daha fazla uluslararası komploya karşı direniş fedai çizgisinde büyük şehitler vererek gerçekleşmiştir. Zindanlarda *Semalann, Fikrilerin* başlattığı Önder Apo'yu savunma ve sahiplenme direniş; *Tayhanlann, Rojbînlerin, Ferhatlann, Şaristanlann* fedai eylemleriyle, Kürt halkının, gençliğinin ve kadınlarının

ülke içinde ve yurtdışındaki kahramanca direnişleri temelinde doruğa ulaşmıştır. Yine bu dönemde ağır kış koşullarına rağmen, Önder Apo'yu sahiplenmek ve savunmak üzere gerilla büyük bir direniş içerisine girmiş, *Amed ve Ferhat* yoldaşlar başta olmak üzere yüzlerce fedai militan bu direniş içerisinde şehit düşmüştür. Böylece Önderliği ve devrim değerlerini sahiplenme ve savunma direniş, uluslararası komploya karşı Güneşimizi Karartamazsınız şiarıyla gelişen fedai direniş temelinde doruğa ulaşmış ve uluslararası komploya daha baştan boşa çıkaran bir direniş ruhu ortaya çıkarmıştır.

### Değerli yoldaşlar

Uluslararası komploya ve onun yarattığı İmralı sistemine karşı, Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun çözümü temelinde gelişen büyük halk direniş 2003 yılından itibaren gerillanın da belirli düzeyde katılımıyla giderek boyutlanan ve şiddetlenen bir mücadele süreci haline gelmiştir. Özellikle her türlü oyun ve saldırıya rağmen Önder Apo'yu imha edemeyen, İmralı sistemi içerisindeki ağır tecrit ve izolasyona rağmen Önder Apo'nun ideolojik siyasi imhasını gerçekleştiremeyen, hem fiziki hem de ideolojik siyasi imha politikasında başarısızlığa uğrayan uluslararası komplo sisteminin 2002 yılından itibaren örgütümüzü içten bölüp, parçalama ve eritmeyi hedefleyen, böylece Önder Apo'yu örgütsüz bırakarak ve örgütsel yapıyı tasfiye ederek yenilgiye uğratma hedefine karşı, Önderlik çizgisini her koşulda savunmanın, bu çizgiye sahip çıkmanın ve hayata geçirmenin şehitleri olarak tarihe geçmişlerdir. Tasfiyeciliğe karşı Önderlik çizgisini sahiplenme ve uygulamanın, yaşayıp yaşatmanın kahraman şehitleri olmuşlardır.

Nitekim parti hareketimiz bu tasfiyeci saldırganlık karşısında bazı kayıplar vermiş olsa da, sonuçta Önder Apo'nun geliştirdiği tutum ve mücadele, ortaya çıkardığı paradigma değişikliği ve gerçekleştirdiği yeniden yapılanma temelinde tasfiyeciliğin tasfiyesini sağlayarak yeniden büyük bir gelişme yaratmayı

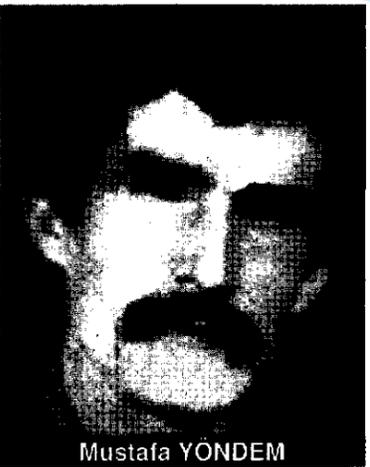
bilmiştir. Eğer böylesi karanlık bir dönemde iç ve dış gericiliğin birleşerek uluslararası komplo temelinde hareketimizi bölüp parçalamayı, Önder Apo'yu bu temelde yenilgiye uğratmayı hedefleyen saldırılar karşısında özgürlük hareketimiz varlığını korumuş ve gelişimini sağlamışsa, bu da Önder Apo'nun sürece müdahalesi, gerçekleştirdiği paradigma değişimi ve bu temelde yenilenme ve yeniden yapılanma belirleyici rol oynamıştır. Kuşkusuz Önderlik çizgisini en üst düzeyde sahiplenerek her türlü zorluğa göğüs germe temelinde direnen şehit yoldaşlarımız yoldaşlıklarını göstererek Önder Apo'nun çabalarının başanya ulaşmasındaki temel güç olmuşlardır. Her türlü gerici tasfiyeci saldırganlık, böyle bir Önderlik, gerilla ve halk direnişiyi yenilgiye uğratılmıştır. Nitekim AKP hükümetiyle kendini yenileyen ve içten tasfiyeciliği dayatarak özgürlük hareketimizi parçalayıp yenilgiye uğratmak isteyen sömürgeci rejim bunları başaramayınca, ABD-AKP ittifakı temelinde topyekun savaşı 2006 yılından itibaren yeniden devreye koymuştur. Özellikle 5 Kasım 2007 tarihinde gerçekleşen Bush-Erdogan görüşmesiyle tam bir ABD-AKP ittifakı haline gelen bu topyekun saldırganlık, 2007 ve 2008 yılları boyunca Güney Kürdistan'ı da içine alacak şekilde ve yeni teknik araçları devreye koyarak gerillayı imha etmek amacıyla yoğun bir askeri saldırganlık haline gelmiştir. İşte ABD-AKP ittifakının 2007-2009 yıllarını kapsayan bu topyekun savaş konsepti temelindeki saldırganlığına karşı da Önderlik, gerilla ve halk olarak hareketimiz "Êdî Bes e!" şiarı temelinde topyekun bir direniş konumunu sürdürmüştür. Böyle bir direniş içerisinde de mücadele tarihimizin en büyük şehitleri verilmiştir. Başta *Adil, Gülbahar, Kurtay, Ferhat, Nuda* ve *Ayhan* yoldaşlar olmak üzere yüzlerce öncül militan yoldaş Zagros'ta, Botan'da, Orta Saha'da, Dersim'de, Serhat ve Amanos'ta, Kuzey Kürdistan'ın dört bir yanında AKP-ABD ittifakının geliştirdiği

bu faşist sömürgeci saldırganlığa karşı büyük bir fedai direnişini ortaya çıkarmıştır. Sonuç olarak Botan'da, Zap'da, Zagros'ta askeri bakımdan ve İmralı direnişiyi ideolojik bakımdan yenilgiye uğratılan bu topyekun saldırganlık, 29 Mart 2009 yerel seçimiyle de siyasi olarak yenilgiye uğratılınca, bu sefer, 14 Nisan 2009 tarihinden itibaren Siyasi Soykırım Operasyonları'na yönelmiştir. Yaşadığı yenilgiyi kabul ederek ve 29 Mart yerel seçim sonuçlarını dikkate alıp Kürt sorununun siyasi çözümüne adım atması gerekirken, 14 Nisan Siyasi Soykırım Operasyonları'yla Kürt demokratik siyasetini tasfiye etmeyi, dolayısıyla Kürt sorununun siyasi çözüm zeminini yok etmeyi hedeflemesi, AKP'nin savaştan başka bir politikası olmadığını ortaya koymuştur. Nitekim Başbakan Tayyip Erdoğan "sil baştan yapıyoruz" diyerek, 12 Eylül faşist-askeri rejimi gibi "KCK Operasyonları" adı altında tüm demokratik siyaseti tasfiye etmeyi hedefleyen büyük bir siyasi ve askeri saldırganlığa yönelmiştir. İşte böyle bir saldırganlığa karşı da Önder Apo'nun artık Kürt sorununun demokratik siyasi çözüm zemininin kalmadığını değerlendirerek geri çekilmesi ardından özgürlük hareketimiz 1 Haziran 2010 tarihinde Dördüncü Stratejik Hamle Dönemi'ni başlatmıştır. Kürt sorununun siyasi çözüm zemininin tümünden ortadan kalkması ardından geriye kalan tek çare olarak Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü Devrimci Halk Savaşı yöntemiyle, Kürt halkının özgücüne ve topyekun direnişine dayanarak gerçekleştirmeyi hedeflemiştir.

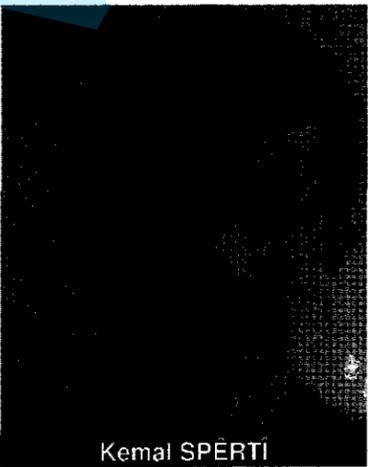
2010-12 yılları arasında yaşanan bu mücadele süreci, özgürlük mücadelesi tarihimizin en kapsamlı ve derin mücadele süreçlerinden biri olmuştur. Yine otuz yıllık savaş tarihimizin en kapsamlı ve derinlikli, en keskin savaş süreçlerinden birini ifade etmiştir. Özellikle 12 Haziran 2011 genel seçimleri ardından elde ettiği yüzde 50'lik oy oranına dayanarak PKK'yi silah zoruyla imha ve tasfiye edeceği anlayışına kapılan ve hesabını yapan AKP'nin geliştirdiği topyekun özel savaş saldırganlığına karşı, gerilla güçlerimiz ve halkımız topyekun direniş temelinde kapsamlı bir direniş mücadelesi içinde olmuştur. Devrimci Halk Savaşı planlamasıyla geliştirilen bu büyük direniş, tarihimizin en büyük askeri ve siyasi



Leyla Wali HASAN



Mustafa YONDEM



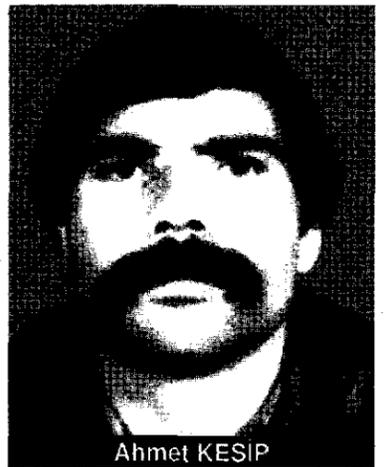
Kemal SPERTİ



M. Emin ASLAN



Abdülkadir CUBUKÇU



Ahmet KESİP



Sevcan ALGÜNERHAN



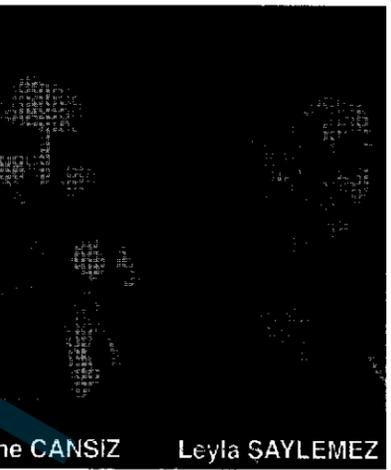
Sema YÜCE



Sultan TOROS



Fidan DOĞAN



Sakine CANSIZ

Leyla SAYLEMEZ

direnış dönemlerinden biri olmuştur. Sonuçta ağır bedeller vermiş olsa da, AKP'nin topyekun savaş konsepti temelinde PKK'yi imha ve tasfiye etme planlarını boşa çıkartıp başarısız kılmayı, kendinden önceki özel savaş hükümetleri gibi AKP hükümetini de askeri bakımdan yenilgiye uğratmayı başarmıştır.

Kuşkusuz bu büyük Devrimci Halk Savaşı dönemi de daha önceki dönemler gibi bedeller verilmeden, büyük kahramanlıklar gösterilmeden gerçekleşmemiştir. TC tarihinin en iddialı hükümetlerinden birisi olan AKP'nin imha ve tasfiye planını yenilgiye uğratmak üzere yürütülen büyük Devrimci Halk Savaşı Hamlesi içerisinde de büyük kahraman şehitler verilmiş, mücadele büyük şehitler verme pahasına kazanılmıştır. Sayı bakımından önceki savaş dönemlerinden az olsa da, savaş tarihinin komuta düzeyindeki en çok ve büyük şehitler bu dönemde yaşanmıştır.

Başta Kandil direnişinin sembolü Simko yoldaş olmak üzere, 2011-12 Devrimci Halk Savaşı süreci içerisinde değişik alanlarda onlarca yoldaş şehit düşmüştür. Xakurkê direnişinin öncüleri olarak **Rüstem, Çiçek, Afişer, Rozerin** yoldaşlar; yine Zap direnişinin öncü komutanları olarak **Brusk ve Ruken** yoldaşlar; Hakkari direnişinin öncü komutanları olarak **Baz ve Zozan** yoldaşlar; Cudî direnişinin öncü komutanları olarak **Rubar, Binevs, Serbest ve Sadık** yoldaşlar; Besta direnişinin öncü komutanı olarak **Hamza** yoldaş; Garzan direnişinin öncü komutanları olarak **Arjin ve Berfin** yoldaşlar; Amed-Erzurum direnişinin öncü komutanları olarak **Armanç, Mahir ve Zin** yoldaşlar; Dersim direnişinin öncü komutanları olarak **Aziz ve Celal** yoldaşlar; 2012 fedai direnişinin ruhunu yaratan **Andok ve Êriş** yoldaşlar; yine Van direnişinin öncü komutanları olarak **Mehmet Guyî, Rêvan, Mêrxwas ve Nergiz** yoldaşlar kahramanca direnerek şehit düşmüşlerdir. En son olarak da, 2012 yılının güz döneminde **Rojîn Gevda, Cesur, Numan Amed ve Akif Mardin** yoldaşlar, Zagros'da, Amed'de, Mardin'de gösterdikleri kahramanca direniş içerisinde şehit düşmüşlerdir.

Bu dönemde direniş Kuzey'de olduğu kadar Rojava'da da gelişmiş, Botan'ın, Kuzey Kürdistan'ın büyük komutanı olduğu kadar, Rojava'nın, Rojava direnişinin öncü komutanı olan

Xebat Derik yoldaş da bu direniş döneminde şehit düşmüştür. Kahraman ve Simko yoldaşlarla başlayan, Rojin, Cesur, Numan ve Akif yoldaşlarla doruğa ulaşan bu büyük şehadet hareketi, AKP'nin uluslararası güçlerden de aldığı destekle ve iç gericiliğe dayanarak partimizi imha ve tasfiye etmek amaçlı planını boşa çıkartmayı ve yenilgiye uğratmayı bilmiştir. Özgürlük hareketimiz, isimlerini sıraladığımız yoldaşlar öncülüğünde beş yüzü aşkın kahraman yoldaşın şehadet düzeyinde direniş temelinde Dördüncü Stratejik Dönem'i başarıyla kazanmayı bilmiştir. Bu kahraman şehit yoldaşlar öncülüğündeki büyük direniş, AKP'nin siyasi soykırım operasyonlarını boşa çıkarttığı gibi, PKK'yi topyekun özel savaş saldırısıyla imha etme plan ve hesaplarını da yenilgiye uğratmayı bilmiştir. Nitekim Devrimci Halk Savaşı hamlesi temelinde gelişen bu büyük gerilla direnişine dayalı olarak gençleri, kadınları ve çocuklarıyla Kürt halkı, yine Kürt demokratik siyaseti, her türlü baskıya, tutuklamaya, işkenceye karşı yiğitçe direnmiş, en son üçüncü büyük zindan direnişiyse doruğa ulaşmıştır. Gerilla ve halk direnişinin bu biçimde iç içe geçerek büyük kahraman şehitler verme temelinde gelişmesi ve Dördüncü Stratejik Dönem'de hedeflenenlerin önemli ölçüde başarılması, AKP'nin silah zoruyla ve tutuklama yöntemiyle Kürdistan özgürlük hareketini imha ve tasfiye etme planını boşa çıkartmıştır. Her ne kadar Devrimci Halk Savaşı'nın plan ve amaçları tam gerçekleştirilmemiş olsa da AKP'nin imha ve tasfiye planının başarısız kılınarak yenilgiye uğratılmış olduğu tartışmasız bir gerçektir.

Dolayısıyla 2010-12 şehitleri, Devrimci Halk Savaşı hamlesinde zafer kazanmanın şehitleri olmuşlardır. AKP'nin siyasi soykırım operasyonlarını yenilgiye uğratmanın şehitleri olmuşlardır. PKK'yi topyekun savaş konseptiyle imha ve tasfiye etme planını boşa çıkartmanın ve yenilgiye uğratmanın şehitleri olmuşlardır. PKK'nin her koşul altında, her türlü askeri şiddetliliğe karşı direnebileceğinin ve başarabileceğinin, Kürdistan gerillasının yenilmezliğinin en açık kanıtları olmuşlardır. Bir kere daha dost düşman herkese, PKK'nin, yani Kürt halkının özgürlük iradesinin zindanlarla, askeri saldırılarla, katliamlarla yok edilemeyeceğini, ezilemeyeceğini, yenilgiye uğratılmaya-

cağını göstermişlerdir. Bu bakımdan Devrimci Halk Savaşı'nın kahraman şehitleri, her koşulda PKK ve Kürt halkının özgürlük için her türlü bedeli ödeme temelinde direnme, cesaret, kararlılık ve azmine sahip olduğunu, bunu her zaman gerektiğinde gerçekleştirebileceğini netçe ortaya koymuşlardır.

### Değerli yoldaşlar

Çok açık bir biçimde görüyoruz ki, parti ve mücadele tarihimizin her adımı kahraman şehitler verme temelinde büyük şehadetlere dayalı olarak ve büyük şehitler öncülüğünde gerçekleşmiştir. Kırk yıllık bu büyük halk direniş tam bir fedailik ve kahramanlık çizgisinde gerçekleşmiştir. Halkımızı var eden, yeniden diriltiren, özgürlüğü için bilinç, örgütlülük, cesaret ve fedakarlık kazanmasına yol açan, halkımızı Önderliğine, öncü partisine, gerillasına, her türlü kadın, gençlik ve demokratik-siyasi örgütlülüğüne kavuşturan bu kahraman şehitler öncülüğünde gerçekleşen mücadele olmuştur.

İşte Önder Apo'nun 2013 Newroz'uyla başlattığı yeni demokratik çözüm süreci, kırk yılı alan ve şehitler öncülüğünde gerçekleşen böyle büyük bir mücadelenin yarattığı birikimler temelinde gerçekleşmektedir. Önder Apo, yeni demokratik siyasi mücadele hamlesini tamamen kırk yıllık direnişle ve otuz yıllık savaşla yaratılmış olan bu büyük birikime dayandırarak başlatmaktadır. Bu yeni demokratik çözüm süreci, Önderlik ve şehitler çizgisinde gerçekleşen büyük mücadelenin içinde bulunduğumuz süreçteki yeni hamlesi olmaktadır.

Dikkat edilirse, Newroz'da Önder Apo tarafından ilan edilen bu yeni süreç de daha önceki dönemlere benzer bir biçimde kahraman şehitler vermeyi içeren büyük bir direniş biçiminde gelişmektedir. Daha bu yeni sürecin hazırlık döneminde Paris Katliamı'yla şehit düşen Sara, Rojin ve Ronahî yoldaşlar geçişi, açıkça bunu ifade etmektedir. Nasıl ki daha ideolojik grup ve çizgi yeni şekillenir, partileşmenin yolu aralanırken ilk büyük parti şehidimiz olan Haki Karer yoldaş bir ajan provokatör saldırıyla şehit düşmüşse, Sara, Rojin ve Ronahî yoldaşların Paris'te uluslararası gerici bir saldırıyla katledilmeleri de yeni demokratik siyasi mücadele hamlesinin başlatılması arifesinde gerçekleşmiştir.

Önder Apo ve PKK'nin öncü grup düzeyi Haki Karer'in katledilmesiyle partileşme adımını atmaktan alıkonulmak istenmişse, Paris Katliamı ile Sara, Rojin ve Ronahî yoldaşların şehit edilmeleriyle de Önder Apo'nun ve hareketimizin bu yeni demokratik siyasi mücadele hamlesini başlatması, demokratik çözüm adımı atması engellenmek istenmiştir. Önder Apo ve parti hareketimiz böyle yeni bir tarihi adım atmaktan alıkonulmaya çalışılmıştır. Yine nasıl ki 18 Mayıs 1977 Antep katliamından Önder Apo partileşme adımı daha kararlılıkla atma sonucunu çıkartmışsa, 9 Ocak 2013 Paris Katliamı'ndan da demokratik siyasi çözüm hamlesini daha büyük bir kararlılıkla geliştirme sonucunu çıkartmıştır.

Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği bu yeni demokratik siyasi mücadele süreci böyle bir Önderliksel değerlendirme ve kararlaştırmaya dayanmaktadır. Dikkat edilirse, daha ilk atımda Sara, Rojin ve Ronahî yoldaşlar gibi büyük şehitler vermiş olması, bu yeni demokratik siyasi mücadele sürecinin de kahraman şehitler verme temelinde, fedai şehadet çizgisinde mücadele edilerek kazanılacağını göstermektedir. Yeni mücadele sürecini ifade eden bu büyük hamle de, daha önceki mücadele dönemlerinde olduğu gibi kahraman şehitlerimizin izinde gelişecek ve onların amaçlarının başlanması olacaktır.

### Değerli yoldaşlar

Dikkat edilirse Önder Apo'nun planlayıp geliştirdiği bu yeni demokratik siyasi mücadele hamlesi de Newroz'da, yani mart ayında ulusal kahramanlık günümüz ve haftamızda ilan edildi. Bu temelde gerillanın demokratik çözüm yürüyüşü mayısta başlıyor ve yürütülüyor. Şehitler ayımız, Önder Apo'nun başlattığı yeni mücadele hamlesine gerillanın katılım durumunu ifade ediyor. Dikkat edilirse bu yeni mücadele dönemi de başta Sara, Rojin ve Ronahî yoldaşlar olmak üzere kahraman şehitler verilerek başladı. Bu nedenle bundan önceki mücadele dönemlerimizde olduğu gibi, kahraman şehitlerimizin çizgisinde yürünerek, onlar doğru anlaşılıp hayata geçirilerek başlanacaktır.

Şehitler geçişi her zaman Önderliği doğru anlamayı ve başarıyla uygulamaya çalışmayı ifade eder. Dolayısıyla şehitler çizgisinde yürünmek demek, Önderliği doğru anlamak ve başarıyla

uygulamak demektir. Bu bakımdan ancak Önder Apo'nun geliştirdiği yeni mücadele sürecini doğru anlayıp başarıyla uyguladığımız ölçüde, kahraman şehitlerin izinde, onların çizgisinde yürümüş oluruz. Bu nedenle Şehitler Günü'nde ve Ayı'nda kahraman şehitlerimizi doğru anmak ve anlamak demek, onların anılarına doğru sahip çıkmak demek, Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği ve gerillanın 8 Mayıs'ta başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü, Önder Apo'nun ifade ettiği 'Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni doğru anlamayı ve başarıyla uygulamayı gerektirir. Militan görev, doğru partililik, Önderliğe ve partiye doğru katılım ve başaran kadro ve sempatan olmak ancak bununla mümkündür.

O halde demek ki, Apocu militanlar olarak her birimize düşen temel görev, bu süreci doğru ve derinlikli anlamak ve onun başarısı için doğru bir tarz, üslup ve yeterli bir tempoyla görev ve sorumluluklarımızın gereğini yerine getirmektir. Bu konuda ertelemeye, kafa karışıklığına ve muğlaklığa asla ve asla yer vermemektir. Burada şu hususları bir kez daha açıkça ifade etmek istiyoruz ki, bu noktada kaygı, anlamazlık ve başarısızlık gibi durumlar hiçbir değer ifade etmez. Sürecin bu biçimde karşılanması, bunlarla ifade edilmeye çalışılmasının hiçbir anlamı ve değeri yoktur. Önderlik süreç değerlendirmesini yapmış, kararını vermiş, yeni süreci ilan etmiş, demokratik çözüm sürecini başlatmıştır. Özgürlük hareketi yönetimi de bu tarihi çözüm hamlesini sahiplenme ve başarıya ulaştırma kararını vermiştir. Eğer bir Önderlik hareketi olarak bu hareketin başaran militanları olarak yürümek istiyorsak, bu durumda bizlere ve tüm yurtseverlere düşen temel görev, Önder Apo'nun başlattığı bu süreci doğru ve tam anlamak ve anı anına başarılı bir biçimde hayata geçirmektir. Böyle bir durumda herhangi bir itiraz, muğlaklık, farklı tutum, anlayış ya da gereğelenirime söz konusu olamaz. Bu biçimde ortaya çıkmak, Önderlik geçişiyle gelişkiye düşmeyi ifade eder. Bu da Önderlik militanları açısından asla, bir an bile içine düşülmeyecek bir durumdur.

Kuşkusuz devrimciler her zaman kaygı taşırlar. Kendilerini tutucu yapmamak kaydıyla her şeyi biraz da kaygı ve kuşkuyla karşılarlar. Ama bu kaygı ve kuşku ne içindir? Kendilerini daha



Edip ÇİCEK



Fatma AYKAC



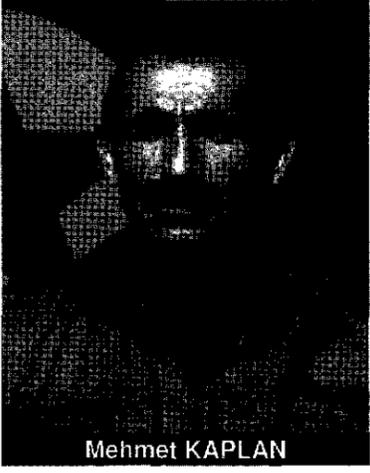
Ferzad KEMANGER



Hamdiye MUTAS



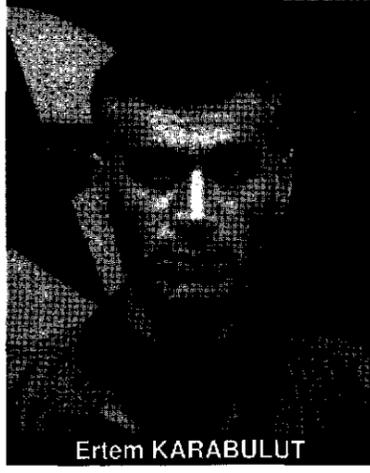
Hüseyin AKDOĞAN



Mehmet KAPLAN



Nazan BAYRAM



Ertem KARABULUT



Mehmet BİÇEÇEK



Süreyya ASLAN

duyarlı, daha dikkatli, daha örgütlü, daha tedbirli ve daha kararlı kılmak içindir. Yoksa duyarsızlığa, dikkatsizliğe, kararsızlığa, muğlaklığa yol açan bir kaygı ve kuşku durumu yanlıştır, gericiştir. İnsanı tutucu kılar. Süreç karşısında geriye çeker. Böyle bir kaygının hiçbir değeri ve anlamı yoktur. Çünkü siyasette başarı, seçeneklerden birini tercih ettikten sonra bu doğrultuda başarı araçlarını yaratıp gerekli çaba ve mücadeleyi vermektir. Dolayısıyla aşırı kaygı belirtmek süreci doğru anlamamayı ve etkili katılmayı getirir ki, bir devrimci militan açısından en tehlikeli durumlardan birisi budur.

Bir Önderlik hareketi ve militanı olarak bizim konumumuz, görevimiz, Önderliğin başlattığı süreç karşısında kaygı ifade etmek değil, onu anında anlayarak sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini pratikte başarıyla yerine getirmek üzere mücadele etmektir. Hareketimiz bu yönlü gerekli tutumunu ortaya koymuştur. Militan duruş bu doğrultuda mücadele hamlesine katılmayı gerektirir. Başaran militan olmak böyle hareket etmeyi ister. Çünkü Önder Apo'nun kararlaştırdığı ve ilan ettiği süreç, hepimize, tüm partiye, halka, bütün bölge halklarına ve demokratik insanlığa görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Önder Apo Newroz'daki çağrısıyla herkesi insanlığın yüz karası durumuna gelmiş olan bu uluslararası komplonun sona erdirilmesine, böyle bir komploya yol açmış olan Kürt Kültürel Soykırım rejimini, yani Kürt'ü inkar ve imha eden zihniyet ve siyaseti ortadan kaldırmak için elbirliğiyle çalışmaya davet etmektedir; bu dünyada yaşayan herkesi bütün bunlarla sorumlu kılmaktadır.

Elbette ki böyle bir sürecin başarıya ulaştırılmasında herkesten daha çok görev ve sorumluluk Apocu militanlara, parti militanlarına, HPG ve YJA STAR'ın komutan ve savaşı güçlerine düşmektedir. Önderlik militanı olmak, Önderlik düşünce ve kararlarının uygulanmasıyla kendini görevli ve sorumlu görmek demektir. Bu bakımdan Önder Apo kararlaştırıp ilan ettiği bu süreçle aslında her birimize tarihi görev ve sorumluluklar yüklemiştir. O halde bize düşen, bu görev ve sorumlulukların ne olduğunu anında ve bütün derinliğiyle anlamak ve doğru bir tarz, üslup ve yeterli tempoyla ba-

şarılı bir biçimde hayata geçirmektir. Sürecin başarısı, bizim görev ve sorumluluklarımızı doğru anlamamıza ve başarıyla uygulamamıza bağlıdır. Eğer biz bunu yapamazsak, Apocu militanlar olarak görev ve sorumluluklarımızı zamanında yeterince anlayamaz ve başarılı bir biçimde hayata geçiremezsek, o zaman yeni sürecin başarı kazanması gerçekleşmez. Ortaya yetersizlik çıkar ya da başarısızlık çıkar. Eğer böyle bir yetersizlik veya başarısızlık ortaya çıkarsa da bundan elbetteki biz sorumlu oluruz. Tarih ve Önderlik çizgisi bizleri, Apocu militanlar sorumlu tutar. Başka kimseyi sorumlu tutmaz. Bu bakımdan "ben kaygı belirtirim, bundan sonraki sürecin gelişimi konusunda sorumluluktan kendimi kurtarırım" sananlar büyük yanığı içindedirler. Tarihsel sorumluluktan böyle kurtulamaz. Tarihsel sorumluluktan ancak tarihi görevler başarıyla yerine getirilerek kurtulunur. Önderlik hareketinin militanı olmak, kadro ve komutanı olmak, savaşçısı olmak ancak bu biçimde mümkündür.

Özcesi aşırı derecede kaygılar ifade etmek, hep "kaygılıyım" diyerek süreç karşısındaki duruşu muğlaklaştırmak demek, süreci doğru anlamayı, sürecin yüklediği görev ve sorumlulukları tam görüp üstlenmeyi ve onları başarıyla yerine getirmeyi engelleyici sonuçlar doğurur. Bu da sürecin başaran militanı olmaktan bizi uzaklaştırır ki, bu durumda da Önderlik çizgisi ve tarih bizi başarısızlıkla mahkum eder ve yargılar. Tehlike işte buradadır. Kaygılı durumu aşırı abartmak ve uzatmak, onu bir marifetmiş gibi sanmak işte böyle bir tehlike içermektedir.

Aynı durum anlamazlık konusunda da böyledir, başarısızlık konusunda da böyledir. Dikkat edelim; Önder Apo, başlattığı yeni sürecin başarıya mahkum olduğunu ifade etmiştir. Başarısızlığın asla kabul edilemeyeceğini vurgulamıştır. Bu nedenle de "ya başarı, ya başan" dedi. Başarıdan başka hiçbir şey öngörmedi. Yeni süreç Önderlik açısından böyle tanımlanıyor. Bu hepimiz için geçerlidir. Bu sürecin başarısını sağlamak Apocu militanlar olarak elbette bizim görevimizdir. Kuşkusuz yalnız başına Önderlik süreci başaracak, sürecin gerektirdiği görev ve sorumlulukların gereğini yerine getirecek değildir. Parti olarak, hareket olarak, gerilla olarak ve halk olarak biz Önder Apo'nun baş-

lattığı sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini başarıyla yerine getirdiğimiz ölçüde bu sürecin başarılması sağlanacaktır.

Bunun için de kaygıyla, muğlak yaklaşımı anında aşmak, derin bir yoğunlaşma, yeterince araştırma ve tartışma ile süreci doğru ve derinlikli bir biçimde anlamak, sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların bilincine vararak onları sahiplenip etkili, başarılı bir biçimde yerine getirmek durumundayız. Kaygılar ifade etmek, anlamazlık konumunda kalmak, bir militan açısından başarısızlığa baştan mahkum olmayı ifade eder. Başarısızlıkla başlanarak da Apocu militan olunmaz, Önderlik militanı olunmaz, kahraman şehitlerimizin çizgisinden yürüyen militan haline gelinmez. Çünkü şehitler Önderliği her zaman doğru ve tam anlayanlardır. Başkalarının anlamadığı, görmediği dönemlerde bile Önderlik gerçeğini gören, anlayan, Önderliksel duruşu, ruhu, felsefeyi, düşüncüyü, onun büyüklüğünü görenlere ona katılan ve bağlananlardır. İşte Haki Karer gerçeği bunu ifade ediyor. Haki Karer'in ilk büyük Apocu olması buradan geliyor. Önder Apo'nun "benim gizli ruhum gibiydi" demesi bunu ifade ediyor. Ortada daha Önderlik yokken, parti yokken, bir grup bile yokken, hiçbir değer imkan bile yokken, sadece Önder Apo'nun düşünceleri varken, bunları görüp büyüklüğünü, doğruluğunu anlayan, kabul eden ve ona bağlanan ilk büyük şehit olması Haki Karer'i en büyük Önderlik militanı ve bütün şehitlerin şehidi yapıyor.

O bakımdan kaygılı, muğlak kalmak, anlamazlık içinde olmak, başarıya kilitlenmemek kesinlikle şehitler gerçeğinden uzak olmayı, şehitler çizgisine girmemeyi ifade eder. Böyle bir duruma hiçbir arkadaşımızı hiçbir biçimde düşmemelidir. Bu konudaki zayıf yaklaşımlarımız, esnetici, liberalize edici, muğlaklaştırıcı tutumlarımız her zaman başarısızlığımızın nedeni olmuştur. Hata, eksiklik ve yetersizliklerimizi hep bu hususların ortaya çıkardığı bilinmelidir. Eğer pratik mücadelede hedeflediklerimizi başaramadıysak, pratiğimiz yetersiz kaldıysa ve hatalar içerdiyse, buralarda Önder Apo'nun değerlendirmesi, görüş ve kararlarını zamanında anlamama ve kaygısızca katılmamaya yol açmıştır. Anlama zayıflığı, katılımdaki şu veya bu biçimde içimizde taşıdığımız kaygılar, bizi hata ve yetersizlikleri ya-

şayan konumda tutmuş ve pratikte başarısız kılmıştır.

Bu konuda en yakın örnek, geçen yıllarda yaşadığımız Devrimci Halk Savaşı Hamlesi sürecidir. Arkadaşlarımız hala süreci anlamamaktan söz ediyorlardı. Hem de en keskin savaş alanlarında, savaştan birinci dereceden görevli ve sorumlularken. Aylar geçti, yıllar geçti, hep "anlamada yetersiz kaldık, süreci anlamadık" dedik. Anlamadan da Önderlik ve parti militanı olunabileceğini sandık. Oysaki süreç eğer tam hedefleneni yaratmadıysa ve ağır bedeller verildiyse, bunun altında bizim kaygılı ve anlamadaki zayıf yaklaşımlarımız yatmaktaydı. Eğer yeni sürece böyle yaklaşılsa, bu tehlikelidir. Böyle yaklaşanlar yeni süreçte hata yaparlar, başarıyı yaratamaz ve yetersiz kalırlar. Başaramayan ya da az başaran konumuna düşerler.

O halde tüm yoldaşlar bütün bunlardan ders çıkartarak yeni sürece yaklaşmalıdırlar. Şehitler günümüzü ve Şehitler ayımızı tamamen böyle bir sorgulama ve anlayış kazanma temelinde karşılamalı, şehitler gerçeğine bu temelde ulaşmaları büyük önem taşımaktadır. Önderlik gerçeğini doğru ve tam anlayan ve zamanında başarıyla uygulayan militanlar haline geldikleri ölçüde kahraman şehitlerin anılarına doğru bağlanan, onların izinde başarıyla yürüyen militan olacaklarını bilmelidirler.

Bu noktada asla hata yapmamamız, kendimizi yanlışa ve başarısızlığa açık bir vaziyette tutmamamız lazımdır. Önderlik gereken değerlendirmeleri yapmış, kararını vermiş, süreci ilan etmiş, özgürlük yürüyüşünü başlatmıştır; Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni ilan etmiştir. Yönetimimiz bunu Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü olarak tanımlamıştır. Bu temelde 8 Mayıs'tan itibaren genelinin demokratik çözüm yürüyüşünü başlatmıştır. Bu noktada her militana, komutana ve savaşçıya düşen görev, bu gerçeklikleri doğru, zamanında, tam ve derinlikli anlamak, herhangi bir kaygıya ve tereddüde yer bırakmayacak şekilde bu sürece katılmak ve sürecin başarısı için sorumluluklarının gereğini pratikte 24 saat tereddütsüz, yerinde ve zamanında doğru bir tarz, üslup ve tempoyla hayata geçirmek için çalışmaktır. Kadro ve mili-

tanlık böyle olur. Komutanlık ve savaşçılık bunu yaparak gerçekleşir. Hakilerin, Mazlumların, Agitlerin, Zilanların, Nudaların izinde yürüyen kahraman militan böyle gerçekleşir. Rojinlerin, Mehmetlerin, Numanların ve Saraların izinde kahramanca yürüyüş bu biçimde ortaya çıkar. Tüm yoldaşların yeni süreci böyle anlayarak doğru bir temelde katılacaklarına, Şehitler günümüzden ve ayımızdan bu sonuçları çıkartacaklarına ve bu temelde Önder Apo'nun başlattığı yeni hamlenin başarısı için tüm güçleriyle çalışacaklarına inancımız tamdır.

### Değerli yoldaşlar

Yoğunlaşma, düşünme, tartışma ve toplantılar yaparak, Önderlik ve şehitler gerçeğini daha çok bilince çıkartıp kendi ruh, zihniyet ve pratik durumumuzu sorgudan geçirecek, gerekli değişiklikleri ve düzeltmeleri sağlayarak duygumuzu ve davranışlarımızı yeniden yapılandıracağız. Ancak bu temelde Önderlik ve şehitler gerçeğinin doğru ve tam anlaşılacağı ve onlara bütünlüklü bir biçimde katılım gösterilebileceği açıktır.

Bu temelde büyük kahramanlık hareketinin fedai militanları olan tüm yoldaşları, Önderlik ve şehitler çizgisinde kendilerini eleştirel ve öz eleştirel sorgulamadan geçirerek yenilemeye, her türlü kir ve pastan arınıp Önderlik çizgisine doğru katılmış fedai militanlar haline getirmeye, bu temelde Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ne kaygısız derin bir kavrayışla ve güçlü bir biçimde katılım göstermeye, başlattığımız Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü başarılı bir biçimde hayata geçirmeye, şehitlerimizin anılarının Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemizin başarısında yaşatmaya çağırıyoruz.

- Haki Karer ve tüm kahraman şehitlerimizin anıları ölümsüzdür!
- Şehitlerimiz geçmişimiz, bugünümüz ve geleceğimizdir!
- Şehitler her zaman ve her yerde gerçek güç kaynağımızdır!
- Yaşasın özgürlük ve demokrasi mücadelemiz!
- Yaşasın Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemiz!
- Biji Rêber Apo!

13 Mayıs 2013



Rüstem OSMAN



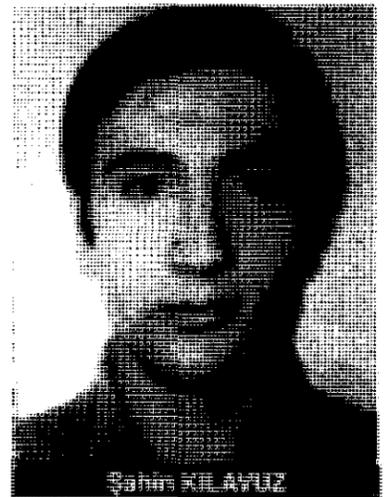
Leyla ALTAN



Bayram GÜNES



Mecis KAWYAN



Şahin ELAVUZ

# Kazanılmış şehitler partisinin DOĞRU SAVAŞÇILARI OLALIM

**M**ayıs Şehitleri Ayı ve 18 Mayıs Şehitler Günü'nde tüm şehitlerimizi saygıyla anarken, bütün gücümüzle anılarının gereklerini yerine getirmesini bilmeliyiz.

Bugün hareketimiz ilk grup aşamasında kendini yaşama çekerken, hiç beklemediğimiz ve sonuçlarını düşmanın da, bizim de kestiremediğimiz, dikatlice ele alınmazsa ve gerekleri yerine getirilmezse tarihin bambaşka olabileceği ve öyle inanıyoruz ki, doğru ele almamızla birlikte tarihin seyrini değiştirmeye çalıştığımız, başta **Haki Karer** yoldaş olmak üzere ve ardı sıra gelen tüm şehitlerimizin anısına verdiğimiz doğru karşılıkla yaşam kavgamıza, onun olağanüstü özgürlük atımlarına ve günümüzde de çok yoğunca yaşadığımız savaş gerçekliğine ulaşmakla, kısmen de olsa onları saygıyla anabilme ve emrettiklerinin gereklerini yerine getirebilme görevlerimize sahip çıktığımızı söyleyebiliriz.

Her zaman söylediğimiz gibi, şehitler, takibi ve gereklerinin yerine getirilmesi çok zor da olsa ve olağanüstü güç de istese, en soylu ve gerçek yaşamı temsil eden değerler olarak değerlendirilmeye çalışılıyor; her şey bir anlamda bu değerlere vereceğimiz karşılıkla bağlantılı oluyor. Halen üzerinde en çok yoğunlaştığımız konu, doğru şehadete gitme konusudur. Şehadet bir yandan en yüce merteye gibi kendini gösterirken, diğer yandan da üzerinde en çok düşünerek onda doğruyu bulma ve sembolik olarak ifade ettikleri yaşama mutlaka gerçeklik kazandırma gücü oluyor. Bu konuda şaşmamaya ve her türlü ihanete, alçaklığa, şerefsizliğe ve onursuzluğa, yine en önemlisi düşmanın tüm imha seferlerine karşılık vermeye çalışırken, gerçekleştirmek istediğiniz ve esas itibarıyla de kendinizi borçlu hissettiğiniz bu şehadetlerin gerçeği, onların anısı ve yerine getirmeniz gereken görevler oluyor.

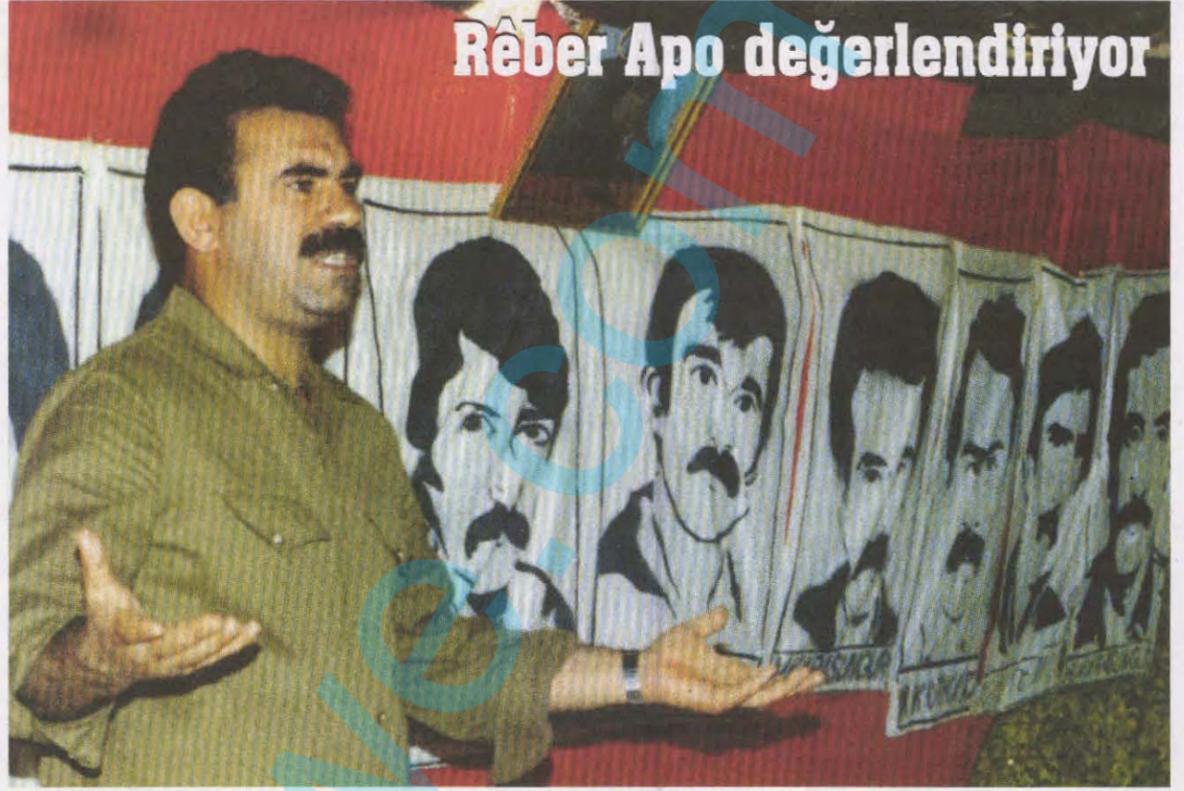
Bir kişi en değerli yoldaşlarına karşı bir görevi vicdanında yerine getirme gereğini duymuyorsa, o hiçbir zaman PKK'li olamaz. Yanı başında en değerli yoldaşlarının şehadetinden anlam çıkaramıyorsa; var olan zayıflığını ve yanlışlığını doğruya çeviremiyorsa, bu konuda kıyamet koparmıyorsa, bu kişiden korkulur. PKK gibi tamamen insanlık hareketi olarak değerlendirilebilecek bir hareketin şehadetlerine unutkanlık ve gaflet gibi, çok yüzeysel değerlendirmelerle geçiştirmek gibi bir küstahlığı yakıştıran kimse aşağılığın tekidir. Bu tip iflah olmaz ve buna güvenmemek gerekir. Şehide kendisini

borçlu hissetmeyen, en önemlisi de onun son nefesinde vasiyet olarak bıraktıklarını kendine esas almayan, ona hakkını vermeyen, çizgimizin bir eri ve onun bir yaşatan gücü olamaz. Hele bir önder gücü hiç mi hiç olamaz.

Bizim mücadelemiz bir anlamda şehide layık olma mücadelesidir. Bizim mücadelemiz hiç de hazırlıklı olmadığı ve güç yetirmede gerçekten çok zorlanacağı ilk şehitlerine karşı saygılı olmayı, onların anısına ters düşmemeyi, niçin gitmişlerse ona sadık kalmayı, boyun eğmemek kadar kolay düşmemeyi ve mutlaka yaşatmayı esas alan hareketin şahididir; bir hareketin, bir partinin gerçeğidir. PKK'yi PKK yapan biraz da şehide böyle yaklaşımıdır. Bu büyük bir yaklaşımdır. Dirilten, en başarılabilir denileni başararak, en inanılmazı inanılır kılan, gerçekten düşmanın da hesaplayamadığı birçok gelişmeyi bağrında taşıyan bir şehit yaklaşımıdır.

Adım gibi biliyorum ki, eğer 18 Mayıs günü Haki Karer yoldaşın şehadeti gerçekleşmemiş olsaydı, biz PKK'nin ilanını aklımıza fazla getirmezdik. Ciddi bir partileşmeye gitme gereğini bir borç olarak gündemimize koymazdık. Kendimizi silahlı savaşıma biraz daha yaklaştırmazdık. En önemlisi de yaşamımızı daha fazla devrimin yoluna koymaya seferber etmezdik. Bu şehadet bizim karşımıza şunu çıkardı: Ya düşmanın ve işbirlikçilerinin bekledikleri gibi sineceksin ve köşeye çekileceksin, ya da şehidin kanını büyük bir mesele yapacaksın; onu doğru değerlendirmek kadar intikam yeminini yapacaksın ve gerekleri neyse onu yerine getireceksin! Biz bu ikilemden sonuncusunu tercih ettik. Doğru değerlendirmeyi geliştirmek kadar intikamını mutlaka almamız, ür-kütücü bir devlet de olsa, çok aşağılık bir işbirlikçi -ki biraz öyle karşımıza çıkarıldı- veya birileri de olsa peşini bırakmamamız gerektiği, bu temelde yürüyüşün bizi gerçeklerimizle çok çarpıcı bir biçimde karşı karşıya getireceği, bir teorik yetersizlik varsa bunu bu yürüyüşle giderebileceğimizi, yine pratik savaş sorunlarımız varsa bu pratiği ve bu savaşçı intikam pratiğini gerçekleştirmekle halledeceğimizi görüyorduk. Veya ısrarlı takibin bu konuda bize başarının yolunu açacağına inanıyorduk.

Bir de bu anlamıyla PKK tarihine anlam vermek gerekiyor. Yine PKK Yine PKK tarihinin en çarpıcı anlatımı, şehitler dizisinin anlatımı biçiminde olmalıdır. Kendi yaşamımdan ve kendi pratiğime yol açmam ve yön vermenden iyi biliyorum ki, ben şehitleri esas



aldım. Tek tek ele alıp bugüne kadar getirebilirim. PKK'nin direniş çizgisi nasıl bir şehitler çizgisidir? PKK'nin savaş çizgisi, nasıl bir şehit intikam çizgisidir? PKK'nin düzeltme, kendini özelleştirmeye tabi tutma çizgisi, şehadeti düşünürken nasıl içine düşülen hata ve yetmezlikleri düzeltme çizgisidir? Bunu çok çarpıcı bir biçimde iç içe, oldukça organik bağlantılı olarak gösterebiliriz. Hele PKK günümüzdeki kitleselliğini ve on binlerce katılımını yaşarken, özlü olmak kadar özlü olmayan, sığ ve çok yüzeysel, çok tortu düzeyinde katılımları da yaşamışken, şehitler çizgisinde büyük ısrar, gerçek PKK'yi ortaya çıkaran çalışmayı kavramada büyük ısrar ve bu konuda tavizsiz davranmak tüm gelişmelerin ve bundan sonrasının sağlam götürülmesinin özüdür.

Var mı öyle kendine güvenen bir devrimci? Var mı "ben de bu işte varım" diyen birisi? En canlı yapılması gereken görevi, yerine getirilmesi ve başarılması gereken işi başarabilmek, parti gerçeğine böyle bir anlam verebilmek, mümkünse bunun bundan sonraki yürütücüsü olabilmek... Bunu sağlayabilen kişi doğru yoldadır, gerçekten çizginin insanıdır.

Biz Şehitler Günü'nde aslında daha fazla doğru yaşamın ve hatta başarının esasını oluşturan bu öz görevimizdir. Üzerinde yoğunlaşmanın ve onu geleceğe taşımanın tüm tedbirlerini şahsımızda somutlaştırabilmeliyiz. Bu çok önemlidir. Bu öyle herhangi birkaç

şehidi veya PKK'nin şehitler bilançosunu göz önüne getirmek değildir. Yine sadece "ne kadar değerli yoldaşımızı kaybetmişiz" diyerek üzüntümüzü ortaya koymak da değildir. Bu şehitlerin ne kadar değer ifade ettiklerinin sığ bir kavranışı da değildir. Tamı tamına başarı için emredilen yaşama ve savaşmaya güç yetirebilme sorunudur. Şimdi bunu anlayabilecek misiniz? Bu konuda bütün olumsuzluklarımızın, düzenin etkileri kadar kendi ihanet, teslimiyet, hatta her türlü ilkel ve insanlık dışı tortularımızın hesabını yapabilecek miyiz? Bunlarla savaşımı sürdürebilecek miyiz? Buna son derece özlü ve dürüst olmak kadar, başarıyla karşılık verebilecek miyiz? Sorun işte budur. Kendine güvenen bu soruların cevabını doğru verdi mi, o aslında şehidin anısına en doğru karşılığı vermiştir. Daha da ötesi güncel gelişmeye kesin başarı temelinde bir yaklaşımı sergilemiştir. Özlü olmak, iyi niyet ve dürüstlük kadar, çaba yeterliliği de yaşamaya ve savaşa gelebileceğini kanıtlamıştır. Bunu söylüyoruz; acaba buna var mısınız diyoruz. Kesin olarak söyleyeceğiniz bir dürüst söz var mı? Acaba şehitlerin huzurunda gerçekten biraz saygıya geçmeyi bilebilecek misiniz? Bunu özünüze yedirebilecek misiniz?

Gerçek hiç de sandığınız gibi değildir. Yaşadığımız binlerce şehadet olayı vardır. Onlarla aranızdaki mesafeyi çok açmışsınız, onlara çok ters düşmüşsünüz. Onlara karşı ihanet içindedesiniz. Gelişmemenizin, duyarsızlaşmanızın

veya giderek yücelememenizin ve sahtekarlığa meyil göstermenizin altında bu gerçeklik yatar. Şehidi çok kolay unutuyorsunuz, şehide çok kolay ters düşüyorsunuz. Ben kendim de ürküyorum. Bu parti içindekiler neden kendi şehitlerine böyle sığ yaklaşıyor? Haydi benim bu işim var, bir insanın bağlılık düzeyi işte ancak bu kadar olabilir. Ama direkt sorumlusu olduğunuz birçok olay ve ilişki var. Bizzat sorumlusu olduğunuz yüzlerce şehadet olayı var. Bunlardan hiç ders çıkarılmaması söz konusu. Dedim ya, biz grup döneminin ilk şehidinin anısına çıkardığımız dersle parti olma gerçeğini duyduk. Zindan şehitlerimizin anısından çıkardığımız dersle ne pahasına olursasun ülkeye yönelme gereğini duyduk. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin şehadetinden gerillaya mutlaka işlerlik kazandırma dersini çıkardık, görevini belledik ve bütün çalışmamızı buna göre ayarladık. Azamimizi ve irademizi bunun için biledik iğne ucu kadar olanağı bunun iç ayıklandık.

## Her şehadet bir başarı kaynağıdır

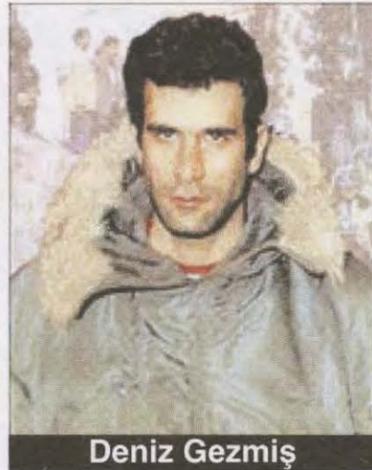
Şimdi siz de kendinizi bir gözden geçirin. Acaba doğrudan yanı başında olduğunuz ve çok iyi gördüğünüz birçok şehadeti nasıl anlamlı hale getirdiniz? Ucuz laf olmanın ötesinde, ne kadar sağlam ele aldınız? En önemlisi de



Sinan Cemgil



Yusuf Aslan



Deniz Gezmiş



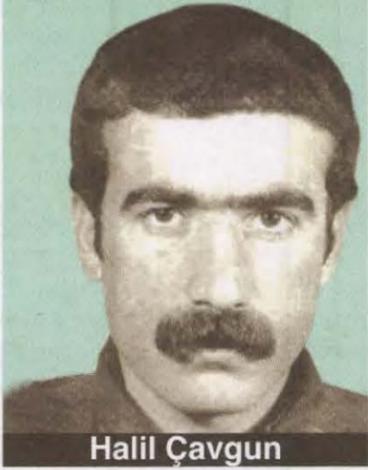
Hüseyin İnan



İbrahim Kaypakaya



Gurbet Aydın



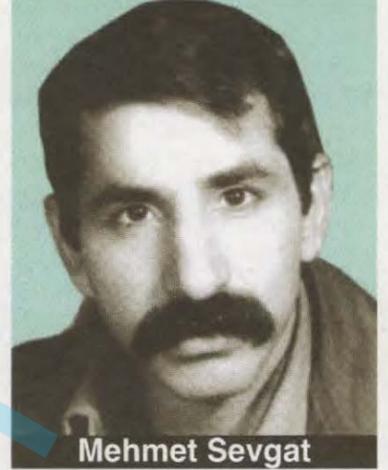
Halil Çavgun



Helin



Ömer Özsökmenler



Mehmet Sevgat

çaresizce yaklaşmaktan öteye varabildiniz mi? Onu büyük mesele yaparak, kendinize çekidüzen verebildiniz mi? Hani lafta çok söyleniyor ya, saygıyla anıyoruz diye, gerçekten saygıyla anabildiniz mi? Yine "gereken dersler çıkarılmıştır, bu kez kolay şehadete geçit yok" veya "her şehadet bir başarı kaynağıdır" diyerek, buna anlam verebildiniz mi? Güç çıkarabildiniz mi? Bu soruların hepiniz için yakıcıdır. İnaniyorum ki, hala dürüst olduğunuzu ve bazı değerlerle bağlantılı yaşadığınızı samimice söylersiniz. Hatta büyülemek ve yine değerlere layık olmak istediğinizi söylüyor, bunu çok kesin diyebileceğimiz bir tarzda amaç belliyorsunuz. Yorulmamışsınız, istesenez başarabilirsiniz de.

İnsan amaç bellediğine ulaşmayı da kendisi için mesele yapmalı. İşte her gün anlamsız bir biçimde yüklediğiniz çelişkileriniz var, gelişme sorunlarınız var. Biraz da bu şehadet çizgisinde buna saygınız varsa, bir gözünüz ve hissetme borcunuz varsa, kişiliğiniz ve gücünüz varsa, bunları sergileyerek karşılığını verebilmelisiniz. Sonuna kadar bilinç, sonuna kadar çalışma tarzına doğru yaklaşıp onu sonuna kadar savaş çizgisine götürme: Bunu gösteremezseniz, tutarlılığınızı kesin olarak kanıtlayamazsınız. Şehitler lafazanlıkla geçiştirilemez. Hele demagojiye başvurmak en kötü yöntemdir, bu bize yutturulamaz. Ben şehitleri ciddiye almak zorundayım. Bu insanların önemli bir kısmı son nefeslerinde benim adıma da anıyorlar. Ben ne kadar buna layığım veya layık değilim, bu tartışılabilir; ama onlar mademki bunu söylemişler, dikkat etmeliyim. Bu vasiyet neyse, gücüm oranında yerine getirmeliyim.

Hiç kuşkusuz onlar vasiyetini bütün PKK'lilere de yapmışlardır. Ben biraz buna göz kulak olmaya çalışıyorum. Denetlerim, takip ederim. Ama söz "bu harekete varım, onların yoldaşım" diyen herkesedir. Bunu geçiştirmek gerekir. Her şeyle oynayın, her şeyi istediğiniz gibi yapın, ama bir şehidin anısına da gereken karşılığı verin. Şimdi bizim ulus olarak, halk olarak, hatta insanlık olarak elimizde en dikkat edilecek, kanıtlanmış değerler olarak ele alınacak varlığımız bu şehadetlerdir. Onların büyüklükleri tartışma götürmez. Biz tartışma götürebiliriz, kendim de tartışma götürebilirim, ama bu şehadetler tartışma götürmez. Bu açıdan onlara dürüstçe bağlı kalmayı, gücünüz oranında onları yaşatmayı bilin. Onları yaşatma derken, mücadeleyi sürdürmekten bahsediyoruz. İşte Ferhatların "ateşi söndürmeyin" sözüne, onların anısına en son karşılık verenler var; o alev hala sürüyor ve daha da yakıcı kılınmak isteniyor. "Daha fazla savaşın" diyen Kemal Pirler vardır. "PKK'nin mücadeleye çizgisinin on yılda olmasa da, yirmi yılda zaferi yakalayacağına inanıyoruz" diyor. Bu, savaş çizgisine çağrıdır.

Çok iyi biliyorum ki, onların hemen her birinin "bu vahşi ve acımasız iş-

kenceci düşmana, onun her türlü özel savaşım güçlerine vurmakta pek başarılı olamadık, intikam alamadık; ama çok azap verici bir biçimde yaşamımızı vermekten de çekinmedik. Yaşayanların mutlaka bizden daha başarılı, daha hakim ve doğru bir biçimde savaşmalarını istiyoruz" biçiminde dile getirilen vasiyeti vardır ve bu vasiyeti anlayabilmeliyiz. Bunun için mutlaka bir şeyler yapabilmeliyiz. Çokça bilinir; bizde bir tokat yersen, mutlaka karşılık vermek istersin. Bir yakının vurulursa, uzun süre intikamını almak için seferber olursun. Bunlar bir değil, bin değil, on binleri geçiyor. Bunlar öyle sıradan herhangi bir şehadet değil, mutlak insanlık şehitleridir. İslamın ilk şehitleri kadar büyük, yine İsa'nın havarileri kadar değerli ve en az irili ufaklı bütün devrim hareketlerinin ilk şehitlerinin hepsinin anlamını içeren büyüklükte şehitlerdir. Onların bu tartışma götürmez büyüklüklerini kabul etmelisiniz. Halk olarak, parti olarak, birey olarak özümsemesini bilmelisiniz. Bunu kendinize yedirmelisiniz. Siz insanlığı başka türlü kazanamazsınız. Uluslaşma, sosyalleşme ve özgürleşmenin bu değerlerin yadsınması temelinde gerçekleşmesi mümkün değildir. Eğer yadsırsanız, onların üstündeki Yezitler olabilirsiniz, islam tarihini biraz bilir misiniz? O şehitlerin kanları üzerinde saltanat kuran Yezitler olabilirsiniz.

Biz bu açıdan hareketimizi saptırmak istemiyoruz. Gönlü ve gözü hala basit yaşamda olanlar Yezit'tir. Şehidin anlamını bir tarafa itip gözünü sözüm ona bazı maddi yaşam değerlerine çevirenler, fırsat bulmaları halinde bunların üzerinde bilmem nasıl bir yaşam sergileyecek olanlar, bunu sonuna kadar yüreğine yedirenler, fırsat bulurlarsa kesinlikle birer saltanat düşkünü olurlar; ulusal ve toplumsal gerçekliğimizde bağımsızlık ele geçirilse bile, onun despotik gücü olacaklar. Şehadetlerin emrettiği yolun gerçekleştirici gücü olmayacaklar. Hele şu son günlerde "parti değerleriyle oynuyor, komutanlığı bireysel tasarrufatı için kullanıyor, her türlü örgüt temsilciliğini kendi bireysel rahatlığı için kullanıyor bu konuda yetkiyi çok kötüye kullanarak kendisini etkili kılmak istiyor" biçiminde eleştirdiğiniz şeyler nedir? Bu, Yezitliğe başlamak demektir. Türk müslümanlığı, Osmanlı müslümanlığı gibi müslüman olmak demektir. Veya her devrimin sağcıları var, çıkarıcıları var; onlardan yana, onlar gibi olmak demektir.

Biz günümüzde bunun kavgasını veriyoruz. PKK'yi böyle yapamazsınız, diyoruz. Siz bu kavgayı bir de bu yönüyle anlamak durumundasınız. Burada o kadar saldırı altındayız ki, biz yaşamayın demiyoruz, bütün yürüttüğümüz savaş biraz daha onurlu ve özgür bir yaşama, layık kılınacak bir yaşama sizleri ulaştırmak içindir. Maddi ve manevi yetkin bir yaşamın olabilmesi içindir.

Ben büyük hak savaşçılığını çok erkenden başlatma gereğini duydum. Bunu en yakınlarıma karşı da sürdürdüm. Örgüt için yürüttüğümüz kavga,

bir damla şehit kanının kavgasıdır. Sen bunu kötüye kullanamazsın, sen bununla oynayamazsın. Bunlar bana vasiyettir. Bilemediğim için değil, sizi anlayamadığım için değil, sizi çok basit gördüğüm için üzerinize gelmedim. Kurnazlık mı dersiniz, bu dünyada benden daha kurnazı yoktur. Yok, ben tanımıyorum. Olsalardı, beni alt ederlerdi. Akıllılık mı dersiniz, tedbir mi dersiniz, hepsi bende var. Bizim daha çok yoldaşlara layık gördüğümüz emek, adalet, eşitlik, güzellik ve sevgi olabilir diye düşünüyoruz. Maddi ve manevi olarak sorunu böyle ele almaya yönelmelerini geliştirmek istiyoruz. Zaten şehitler de bize bu gücü veriyor. Yani köken buna bağlıdır.

Şu son yılların birçok sahadaki saptırmalarına bakalım: Şehitlerin anısından hiç ders çıkarmıyor, emrettiklerini anlamak bile istemiyor. Yanlışlıkta daha da ısrar eder ve daha fazla amansız şehadetlere yol açar; böylece çok vicdansız ve sorumsuz bir birim olarak türeyip giderek partimiz içinde kontralaşır, canavarlaşır. Biz bunları sinemizde kolay tutamayız. Biz kurtlara batmış, küfe batmış, ihanete yatmış insanı kurtarmaya büyük özen gösteriyoruz. Ama hiç kimse bunu "kendimi ucuz götürürüm, kendimi kolay benimsettirim, birçok olumsuzluğum olsa da, onları ince bir tarzda sürdürürüm; yine bildiğimi okurum" biçiminde yorumlamasın. Bu durum sahiplerine giderek daha felaketi bir sonuç getirebilir. Gerçekten anlamlı bir savaşın verildiğini anlamak gerekiyor. Önderlik gerçeğinin en büyük bir savaşımı da bu temeldedir. Kendini böyle dayatmayı bir yana bırakalım, ihaneti, küfrü, küstahlığı, anlamsızlığı ve seviyesizliği böyle dayatmayı bir yana bırakalım, hakkını vermemenizi, şehadetlerden çıkarılacak sonucu tam çıkarıp gereklerini yerine getirmemenizi büyük bir savaş gerekçesi yapmışız.

Şehidin yoldaşısın, gereğini yapacaksın diyorum. Yapmasan duramasın, yani burada böyle yaşayamazsın. Ben böyle bir adam değilim, vasiyetler var ve gereğini yerine getirmek zorundayım. Sen kim oluyorsun da karşıma böyle çıkıyorsun? Başarıdan haber yok, fırsat buldun mu ucuz yaşamayı kendine yedireceksin! Nasıl buna yüz getirebiliyorsun, çalışmadan ve başarmadan nasıl böyle yaşayabileceğin sevdasına kapılıyorsun? Ben hala yiyebiliyorsam, başımı bir yere sokuyorsam, çok iyi biliyorum ki, anıya biraz karşılık verdiğimdendir. Aslında fazla başarısız değilim, işte hayırlı birtakım işler yapıyorum; yediğim helal olabilir, yaşadığım helal olabilir. Kendimi böyle avunduruyorum. Siz bu duyguları toptan yitirmişsiniz. Şimdi burada açıkça ilan ediyorum ki, bu duyguyu yitirenlere ve parti içinde böyle yaşanabileceğini sananlara savaş bayrağını daha da yükselterek karşılık vereceğim. Gerekirse düşmanla savaş ikinci plana iterek ve bunlarla da savaşımı ön plana çıkararak cevap vereceğim. Kendi değerlerine karşı böyle yozlaşanlara, onları böyle görmemezlikten gelenlere, büyük gaf-

letterini ortaya koymadan ve bunu aş-tırmadan çok iyi bileceğim ki, yapacağım fazla hayırlı bir iş yoktur. Özü gözden kaçırmışsam, temeli kaybetmişsem, isterse bana dünya verilsin, hiçbir anlamı yoktur. Bu kadar şehadete ihanet edenin sonu hayırlı olmaz. Dediğim gibi böyle bir olumsuzun teki olmayacağı. Parti içinde de böyle olumsuzluklara fırsat vermeyeceğim.

### En büyük tehlike şehitleri unutmaktır

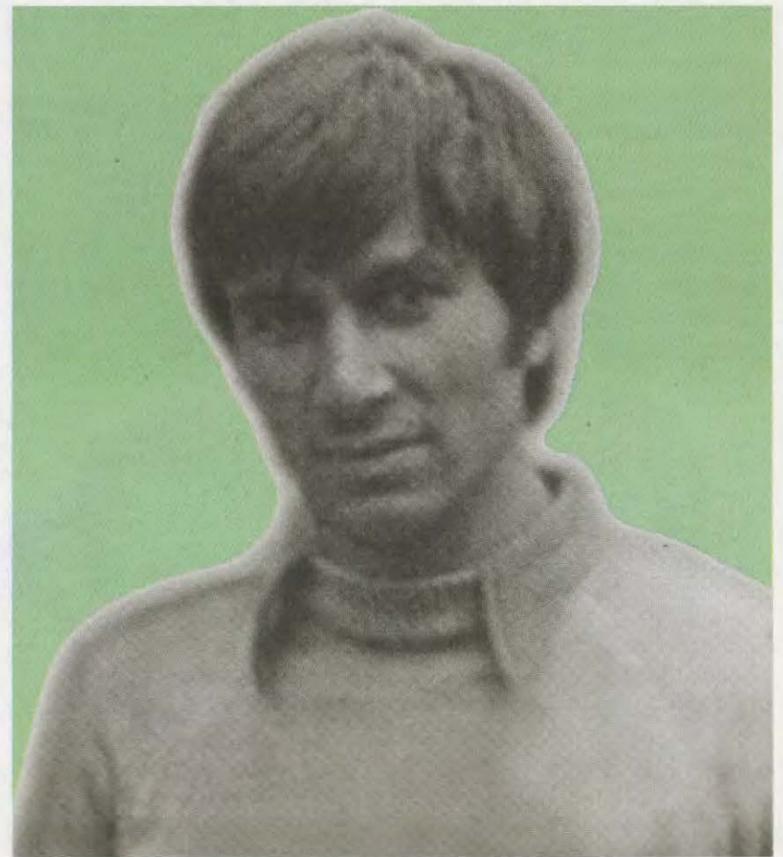
Şu anda en büyük tehlikelerden biri şehidi ve şehadeti böyle anlamamak, duyarsızlık kadar onu çok istismarcı bir tarzda görmek, erdemliliklerini yerine getirmek şurada kalsın bir çırpıda unutmak, bile bile bir çırpıda onun savaş gerçeğinden sapmak, demagoji ile bunu etrafa yaymaktır. Çok acıdır, çoğunuz bunu yaşadınız. Bir köylü savaşçısı olarak, aile değerlerinin bir savaşçısı olarak bile acaba size gereken saygıda bulunabilir miyiz? Veya böyle saygılı biri olarak kalabilir miyiz? Eğer böyle bir durum yoksa, sizin üzerinizde çok düşünmek gerekecek. Sorumsuzluk ilerlemiştir, yozlaşma gelişmiştir, değerler aşınmıştır; o zaman sizi tanımak zorundayım. Bu kadar aşınmadan sonra siz hayırlı bir PKK'li olamazsınız. Tam tersine PKK yiğitliği Yezitlerle karşı karşıyadır diyeceğim; bu Yezitleri durdurmalıyız diyeceğim. Bu konuda dürüstlüğümü kanıtlamak zorundayım. Büyük şehitler var, bu şehitleri savunmak durumundayım.

Şunu normal göremiyorum: Her alanda şehit kanının akmadığı bir dağ parçası kalmamış; bir köy, bir kent kalmayacak, ama oralarda devrim bayrağı o anıya bağlı olarak yükseltilemiyor, bunu anlamam. Oralarda yüzlerce devrimci olduğunu söyleyecekler, yüzlerce savaşçı olduğunu söyleyecekler; doğru

tarzı hatırlamayacaklar! Bir karmaşa var, bağlılıkta bir zayıflık ve bir saptırma var. Bu konuda ilk yapılması gereken iş, gafletiniz varsa onu aşmak, duyarsızlığınız varsa gidermek ve bu değerlerin mutlaka bağlı bir sözcüsü olabilmektir. Yapılacak ilk iş budur. Şimdi bu gücü gösterecek misiniz diye soruyorum. Bu dürüstlüğünüzü, bu kendinize çok yakıştırdığınız PKK'lilik, bilmem şu değerlere bağlılık gerçek bir anlama kavuşacak mı? Bunun sözünü verebilecek misiniz?

Doğru bir sözünüz olacak, yeterli bir sözünüz olacak, kendinize yedirdiğiniz ve adınız gibi bellediğiniz bir sözünüz olacak. Ben mutlaka olmalı diyorum; olursa PKK'lisiniz, olursa şehitlerin ve şehadet çizgisinin bir devam ettiricisiniz. Onları anmaya hakkınız var ve başarılı olmanız mümkündür.

Dediğim gibi, ben şehitlerin zincirlemesi biçiminde bir PKK tarihini çok anlatmak istedim ve zaman zaman da temel dönemeçler itibariyle anlattım. Şehadetlerin doruklarının ufku nasıl açtığını ve bunun bir PKK'linin yer alışı olduğunu da göstermeye çalıştım. Ama sizler de hala bu zincirin orta halkalarını ekleyebilirsiniz. Her alanın, tüm ülke genelinin bütün görevlerinin şehitlik halkalarını birbirine ekleyebilirsiniz. Bu bir borçtur. Ben hepsinin adı neden aklımda değil diye kendime esef ediyorum. Neden hepsinin anısına verilmesi gereken karşılığı veremedim, diyorum. Ama genelde hep şunu kanıtlamaya çalıştım: Şehit kanının döküldüğü her yere bir militan bırakabilmek, kanı boşa aktı dedirtecek bir durumu düşmana sunmamak. Ne kadar şehadet yaşanmışsa, onların anısının amansız bir takipçisi olduğumu gösterdim. Biz bunu biraz gösterdik diye teselli buluyoruz. Ama yetersiz. Çünkü oralarda öyle pek yamanca savaşmıyorlar. Dolayısıyla anılarına biraz daha yetkin karşılık vermek gerekir diyorum. Bütün



o sahalarda savaşı kızgınlaştırmak, şehadetin boşuna olmadığını ve şehitlerin intikamının alınacağını, emrettiklerinin gereğinin yerine getirileceğini gösterebilmek gerekir. Yaptığım bütün taktik arayışlar, bütün güne yüklenimlerim bu andıma bağlı olmanın bir gereğidir. Ben de bu anılara karşılık vermek istiyorum. Bunun ancak böyle olacağına inanıyorum. Kendimi kandırmak istemiyorum.

Hatta ben içinden çıktığımız Türkiye devrimci gençliğinin şehadetlerine de karşılık vermek istedim. İlk çıkışımızı vurgularken, onların yaşadıkları çarpıcı şehadetler vardır. **Mahir Çayanların, Deniz Gezmişlerin, İbrahim Kaypak-kayaların** şehadetleri vardır. Onlar da ağırlıklı olarak parti şehitleridir. Hareketimiz biraz onların da anısına bağlı olmanın adıdır. Bunlar gençlik dönemimizin şehadetleridir. Tarihimizi onlardan yana yaptık ve layık olmaya çalıştık. Tarihimize baktıkça, sosyalizme baktıkça, sosyalizme şehitlerine daha da fazla değer vermeye çalıştık. Yurtseverlik değerlerimizin, şehitlerimizin anılarına biraz karşılık vermek istedik. Unutturulmak istendiler, küfretirilmek istendiler; doğru temsilimizle buna fırsat vermemeye çalıştık. Onları unutturmak ve başka türü göstermek isteyenlere karşı savaştığımız bir güç olarak, insanlığı böyle algılayan, insanın bu özgürleşme, adalet ve eşitlik çizgisine karşılık veren biri olarak kendimizde tutarlı olmaya ve kendimizi bu temelde yürütmeye çalıştık. Kişilik dediğimiz olay böyle belirlenebilir. Ayakta kalabiliriz dedik ve hala örgüt gücümüzle bunu göstermeye çalışıyoruz.

### Şehadete bağlılık düşmanı her koşulda boşa çıkarmaktır

Bugün şehadeti böyle anarken, tesadüf müdür veya doğal bir sürecin sonucu mudur? Haki Karer yoldaşın şehadetinin arkasındaki işbirlikçi ve düpedüz özel savaşın emrine girmiş—adı sözümona Sterka Sor olan ajan provokatör bir oluşum bu şehadete yol açmıştır—gücü anlamaya çalıştık. Bunlar kimdir dedik ve üzerine gittik. Karşımıza çıkan şey, Kürdistan'ın en eski ihanet tarihinin günümüzün özel savaş yürütücüleriyle geliştirdiği kırı ilişkilerin bir sonucuymuş; bunu gördük. Hem de adına "Sterka Sor" diyecek, bilmem "ulusal kurtuluşçuluk" diyecek, bilmem KDP diyecek! Çoktan düşmanın hizmetine giren, birçok yurtseveri de gafilce kullanan ve hatta üzerimize saldıran bir özel savaş şebekesiyle karşı karşıya kaldığımızı gördük. Haki yoldaşın katledilişinde hiç de aşırı korkulu olmadığını ve büyük bir savaşla hemen karşı karşıya kaldığımızı fark ettim. Sanki üzerimize gök yıkıldı. Bu, yer yanıldı da ölümlerden ölüm beğen biçiminde bir cinayetti. Düşmanın planını kesin olarak bir özel savaş yönlendiriyor. Hareketimiz o gün bitebilirdi. Biraz sorumluluk duymasaydık, ne pahasına olursa olsun anıyı kurtarma gereğini

bir tarafa itip basit bir intikamcılıkla yetinseydik, o günün öfkesi içinde yığılıp kalsaydık, korkup sinerek bir köşeye çekilsedik, bu PKK hareketi doğmadan ölecekti. Bunun emareleri çoktu. Nitekim bugün de böylesine yarım, orta yolcu PKK'lilikle öfkeye kapılıp kendini bitiren PKK'cılık bela halinde—bir sağ ve bir de sol bela halinde—yakamızı bırakmıyor. Haki yoldaşın şehadetinde böyle ikili bir durum doğdu. Hemen öfkeye kapılıp intikam almak, bu sol intiharvari yaklaşım ve sonu bitiş oluyor. Sinip geriye çekilmek ve anılara böyle gizli gizli sözümona içten bağlı kalmak da sağ pasifist anlayış oluyor. O gün bu gündür bu iki eğilim bizim planımıza, örgütümüzün mücadele çizgisine, doğru savaşta başarıma taktikimize musallat olup başarının yolunu kesmek istiyor. Bunlarla biraz şiddetli bir mücadele yürüttük.

Şimdi bakıyoruz, o zaman Kürt ve Kürdistan gerçeğinin hiç de fazla kendini hissettirmedeği Anıep'in bir gecekondu semtinde geliştirilip hayata geçirilen bu plan, bugün daha kapsamlı bir biçimde bütün dünyaya kendini duyuran genel bir Kürdistan gerçeği içinde çok açık bir biçimde daha da genel olarak uygulanmak isteniyor. O zaman bir militanımıza karşı yürütülen bu plan, günümüzde tüm bir ulusa, bir halka ve bütün PKK gerillasına karşı geliştirilmek isteniyor. Plan sinsi bir plan, mayısın ilk günlerinde muğlak bir adım atular, Güney Kürdistan'a yönelme adımı dediler. Şimdi anlaşılıyor ki, bu adım aslında bizim 1977 Mayıs'ında Kürdistan geneline yaptığımız bir seferimizin böyle bir cinayetle noktalanmasının daha genelleştirilmiş ve yoğunlaştırılmış bir biçimi oluyor. Çok iyi hatırlıyorum, biz iki aylık bir Kürdistan seferi yaptık. Çok donanımsız, doğru dürüst kendini gizlemekten yoksun, kendini zorbela şuraya atacak ve birkaç toplantı yapabilecek bir seferdi bu. Ve karşılığı da Haki yoldaşın şehadeti oldu. O günden bugüne yüklenedik; Kürdistan'ın hemen her tarafına gerillayı çıkardık, yurtseverlik hareketini geliştirdik. Bunu Kürdistan'ın bütün parçalarına yaydık.

Düşman da boş durmuyor. Boş durmadığını nasıl ortaya koyuyor? Bütün gelişme ve yayılma alanlarımıza bir karşı planla cevap veriyor. Ve en önemlisi de gerçekten Kürt ihanetinin en doğru ifadesi olarak, günümüzde bunun en çarpıcı, geliştirici gücü olarak bir anlayışın şu veya bu kişide ve partide, bin yıllık ihanet ve işbirlikçilik tarihinin böyle somutlaştırılıp karşımıza diktilmesinin ne anlama geldiğini ve düşmanın bununla nasıl üzerimize yürüdüğünü çok çarpıcı bir biçimde gördük. Maalesef sadece böyle görmekle kalmadık, daha o dönemde yaşanan gafletin bir benzerini hala görmeye devam ediyoruz. Planın böyle olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. Tıpkı 1977'deki gibi imha edici bir yaklaşım olduğu kesin. Ben o günü çok iyi hatırlıyorum. Bu plan, "yer yanlınsın, gök üzerine çöksün ve bitsin" planıdır.

Dediğim gibi biz bunun tam başarıya

gitmemesinin hikayesini şehadetler çizgisine bağlılık biçiminde gösterdik. Büyük bir olasılıkla düşman şimdi son bir hamleyle denilebilir ki iç ve dış dayanaklarını ve en gelişmiş özel savaş tecrübesini de son bir hamleyle planlayarak sonuca gitmek istiyor. Daha dün düşman genelkurmayı "üç dört ay ömürleri kaldı" diyordu. Şımak'a gitti ve giderken de komutunu verdi; "Daha denemediğimiz yöntemlerimiz var" dedi. Herhalde kimyasal silahları kastediyordu; "Gerekirse onları da kullanırız" diyordu. Tehdit! Sanki kullanmadığı başka bir şey kalmış gibi. Fakat çok sıkışmış. Mutlak çılgınca uygulanması gereken bir imha seferini—ki bu bin yıldır yürütülüyor—onun son birkaç ayını da böylece kendine göre atalarına yaraşır bir biçimde, sözde başlamak istiyor. Tam bir barbarlık. İnsanlık ailesiyle hiçbir ilişkisi olmayan, politikayı insan imhasının temel aracı olarak gören, bütün iç ve dış ittifakları halkların soykırımından ibaret olarak değerlendiren, en talancı sömürüyü bir ekonomik yaşam biçimi olarak belirleyen, hiçbir insani değer tanımamayı yığılık belleyen bir tarzın en son sahipleri olarak, bizim gibi gerçekten bir insanlık hareketini, bir onur hareketini, son bir nefesle de olsa düşmüş ve zayıf insanı ayağa kaldırma hareketini böyle çok dengesiz koşullarda imha etmek istiyor. Böylesine bir insanlık katliamcısı ve suçlusu olarak kendisine karşı bir insanlığın hesap sorucusu biçiminde ortaya çıkan hareketimizden duyduğu derin korkuyla karşılık bir saldırgan tutum içinde sonuca gitmek istiyor.

Şimdi bunu anlamak gerekir, düşmanın bu niteliğini anlamak gerekir. Siz belki Haki Karer yoldaşın şehadetini hiç anlamadınız; ondan sonraki bütün şehadetleri de anlayamazsınız. Ama bugün yaşamak isteyen sizlersiniz. "devrimciyiz, hazırlanıyoruz" deyip de yarın öbür gün savaş alanlarına gideceksiniz. Hiç olmazsa şimdi anlayın. Kendinize biraz saygınız olsun. Bunun olabilesi için düşmanı tanımayı bilmek gerekir. Onun bütün planlarından haberdar olmak gerekir. Bunlar için alfabetidir ve yetmez. Senin kendi karşı planlarını ortaya çıkarman gerekiyor. Bu da yetmiyor. Savaş günlük vuruşma sanatıdır. Savaşmanın anbean nasıl verilmesi gerektiğini bilmen, hem planını yapman ve hem de uygulamasını başarmaman gerekiyor. Sen bu plandan başka türü kurtulamazsın. Bu plan senin için yaşamayı değil, teslim olmayı bile öngörmüyor. Son açıklamalarda teslim olabildikleri deniliyor. Onların teslim almaktan anladıkları şey, ölümden daha beter bir yaşamadır. Şimdi kendinize saygının bir gereği olarak anlayabilmelisiniz. Yaşamak mı istiyorsunuz, gerçekten biraz dürüstçe ve özgürce mi durmak istiyorsunuz? O zaman bu gerçeği anlayacaksınız. Bugün düşman gerçeğini anlamadan, yarın öbür gün başınıza nelerin gelebileceğini kestirmeden, nasıl "PKK çizgisindeyiz, savaşıyoruz" diyebilirsiniz? Bugüne kadar sergilediğiniz ve içinde her türlü gafletin,

hafifliğin, yüzeyselliğin olduğu ve başarısızlık için her şeyin adevta mevcut bulunduğu bir yaşamla rısal bu düşmanın üzerine gidebilirsiniz? Bu düşmanın üzerine böyle bir tarzda gitmek büyük bir saygısızlık ve gaflet olmayacak mı? Bu da sonuçta belli bir kaybetme değil midir? Bunu kendine böyle yedirenin insanlığından kuşku duyulmaz mı? Böyle biri, militan ve komutan olmayı bir yana bırakın, sıradan bir sempatan olabilir mi bu büyük savaşta?

O halde hiç olmazsa şehadetlerin anısına vereceğiniz bir karşılık olsun. En önemlisi de yaşamınıza duyduğunuz saygının bir gereği olarak düşmanla doğru karşılaşmasını bilmelisiniz.

Kendi payıma söyleyeyim, ben bugün de aynı duyarlılıkla düşmanın o sinsi planlarını her an kestirmeye kendi örgütlü gücümle, azim, irade ve kararlılığım karşı koymaya çalışıyorum. Ha on sekiz yıl önce ha şimdi, benim yaklaşımım hiç değişmemiştir. İlk başladığım andaki tempom ve tarzım neyse şimdi de odur. Bir iki sözcüğe ve amaca yaşamımı adanmışsam, o ilk günkü ciddiyeti ve her şeyi buna bağlama tarzımı sürdürüyorum. Amacı ikinci plana atmamışım. Amaç üzerinde yoğunlaşmama imiş! Siz hala kendinize bunu söylüyorsunuz. Ben ilk anda bunları sorun olmaktan çıkardım. Amaç esastır, yoğunlaşma sonuna kadardır, bunun dışındaki her şey talidir ve buna bağlanır. İşte o günden beri bu temel özelliklerimle amacıma bağlıyım. Bir yoğunlaşma sorunu yok, bir ardı ardına cevap verememe durumu yok ve yenilmemişim, ayaktayım.

### İntikam tarihini arkana al ve yürü!

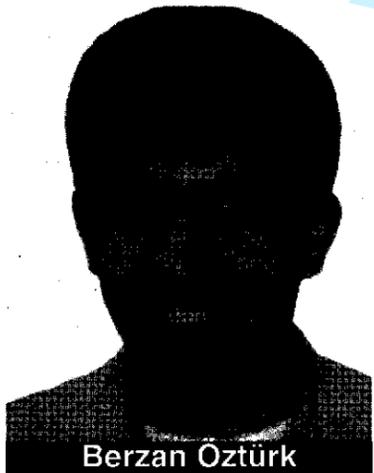
Şimdi bu sizin için de gerekli olan, lafazanlığı bırakın, kendinizi aldatmayı bırakın, bizim savaş gerçeğimize hiç olmazsa şimdi saygılı olun, bundan sonra sözünüz olsun. Yoksa yaşamınız gider. Ben sizin kolay ölmenizi istemiyorum. Bütün bu yaramazlıklarınıza ve yetmezliklerinize rağmen, yine de yaşamaya hakkınız olduğuna ve bunun kazanılabileceğine inanıyorum. Kendime tanımadığım savaşım olanaklarını size sunuyorum. Bin defa şükür etseniz de karşılığını veremeyeceğiniz değerleri hiçbir şey istemeden ve karşılık beklemeden size sunuyorum. Bunu gerçekten de iki gün sonra başıma felaket getirseniz diye değil, yaşamaya duyduğum saygıdan yapıyorum. Silahlı ve örgütlü savaşım gücünün sağda solda çarçur edilmesi için vermem. Onları nasıl koruduğumu biliyorsunuz. Kendinizi nasıl yetiştirdiğimizi biliyorsunuz. "Bu can benimdir, istediğim gibi kullanırım" demeye de hakkınız yok. Bu an bin defa borçludur; önce borcunu ödesin, ondan sonra ölsün. M. Hayri Durmuş yoldaşın sözünü unutamayız. Bütün PKK'liler için; "Mezar taşıma borçluyum diye yazılınsın derken, bunu herhalde yalnız kendisi için söylemiyordu. O yine bir şeyler

vermişti. O an için hem de büyük vermişti. Sizler sadece yemişsiniz; vermektense, her gün yemekten bahsediyorsunuz. Dolayısıyla halkın hamalıyız ve borç denilen kavrama açıklık getirmek kadar, verme gücünü de gösterebilmeliyiz. Bunlar doğru örgütsel yaklaşımdır. Örgütsel yetmezlik bir borçluluk oluyor, gizlilik bir borçluluk oluyor, aslında savaşın bütün hususları doğrudan birer borçtur. "Ben bütün bunları götürmediğim için suçluyum" diyor. Bize de vasiyet bırakıyor, hiç olmazsa bunu siz ödeyin diyor.

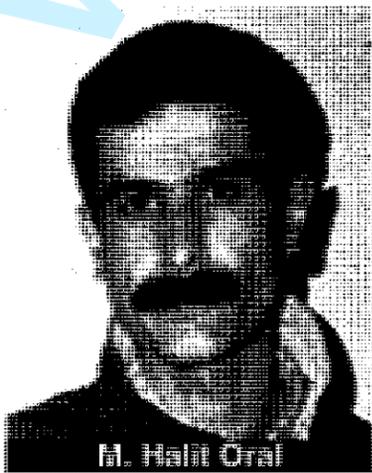
Şimdi yine anlayamadığınızı söyleyemezseniz. Anlamadım deseniz de her gün başınıza "bela" kesilirim. Bir değerler sistemi olduğumuza ve bir şeyler yapmamız gerektiğine inanacağız. Bunu lafazanlıkla geçiştiremeyiz. Savaş gerçekliğiyle alay edercesine, kendi canıyla bile alay edercesine yaklaşarak karşılık veremeyiz. Bu, ajanlık olur. Objektif ajanlık çok kötüdür. Siz onunla kendinizi dayatamaz ve yürütemezsiniz. Yani bu savaşa varım diyorsanız, yanlış ve başarısız yaşamı, onun savaşa yansıtılmasını dayatamazsınız.

Ben bu planı daha fazla açmak istemiyorum, açıkça gözler önünde cereyan ediyor. Düşmanın başı her gün bağırıp çağırarak, "Kuzey Irak üzerine ortak bir planla yürümek istiyoruz" diyor; Irak rejimiyle de alttan anlaşması söz konusu veya KDP şöyle bütüne egemen olmak istiyor. Ya da KDP bütün sömürgeci devletlere verdiği güvenceyle Kürdistan'daki bütün devrimci yurtsever güçleri boğmak istiyor. Veya "PKK kısıp alınıp, teslim olmaktan başka çaresi kalmamıştır; her gün çözüyorlar, çöküyor ve kaçıyorlar" deniliyor. "Bu kadar vuruyoruz, peşindeyiz" diyorlar. Bütün bunlar planın göstergeleridir. Düşmanın başı ve her düzeydeki temsilcileri işi gücü bırakıp "peşindeyiz" çığlıklarını atıyorlar. Ekonomileri altüst oluyor, umurlarında değil. Kitleleri kandırarak kadar kandırılmışlar, halkı soyup soğana çevirmişler, hiç umurlarında değil. Zaten o yüzyıllardan beri yaptıkları bir iş. Yeter ki o barbarlık biz kez daha yesin ve basarsın.

Bizim savaş gerçekliğimiz her isyanda acı bir katliam ve yenilgiyi yaşadığı, artıklarının darağaçlarında can verdiği ve işkence hanelerde çürütüldüğü, yine en uğursuz bir teslimiyetle boğun eğindiği lanetli bir tarihin tersine çevrilmesidir; büyük bir sorgulama ve intikam hareketi olarak gücünü göstermesidir. Hiç olmazsa PKK böylesine uğursuz ve lanetli bir tarihi tekrarı ettirmemesini düşünüyor ve buna büyük bir hassasiyetle yaklaşıyor. Bu bizim çalışma ve vuruş tarzımız oluyor. Bunun ne denli önemli, hatta ilk ve son bir onur ve yaşam kavgası olduğu çok çarpıcı olarak ortadayken, bütün bunları bir tarafa iterek kendi güncel, sığ, beş para etmez ve aslında düşmana da sorsan bir ajan yaptırtmaz tarzına sevdalanamayız; biz bu tarzla savaşa yönelmeyiz. Binlerce yılın intikam anlayışı bir şey ifade edecekse; darağaçlarında



Berzan Öztürk



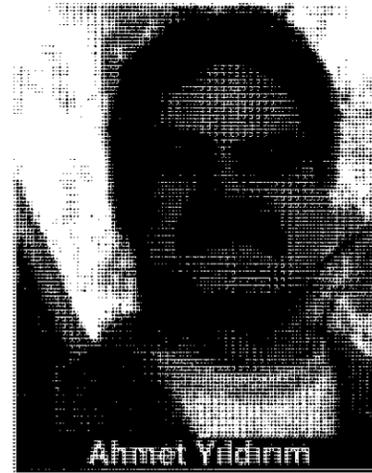
M. Halil Otal



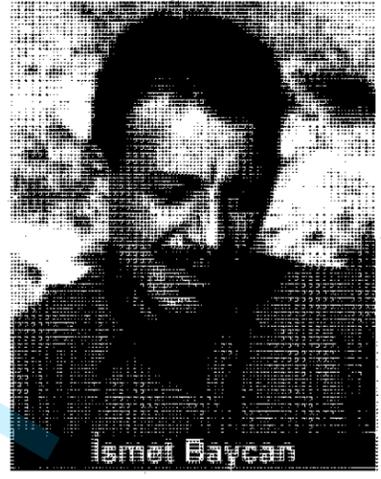
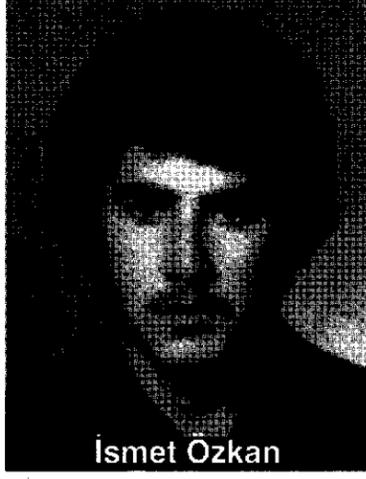
Faima Özen



Ali Aydın



Ahmet Yıldırım



bu kadar can verenleri ve işkence hanelerinde bu kadar katledilenleri unutmamışsak, günlük olarak da maddi ve manevi yaşamı kahredilenlere önderlik etmek istiyorsak, bunların ahidinin ve şu son şeref sözünün sahibi ve olmak sözcüleri olmak istiyorsak, nasıl yaklaşmamız gerektiği açıktır.

Düşman bu tarihi iliklerine kadar arkasına alarak zulüm ve ihanet tarihini arkasına alarak yürüyor. Bundan hiç kuşku yok. O zaman sen de intikam tarihini arkana al ve yürü. Ne güne duruyorsun! O bütün plan ve perspektiflerini arkasına alarak yürüyor, sen de karşısına geç. O her adımını büyük bir dikkatle atıyor. Sen de at, ne güne duruyorsun! Pekî, gerçekten orta yolculuğa yer bırakmamak için cephele bu kadar karşı karşıya gelmişken, tarih bir kez daha böyle tekrür biçiminde senin başında patlatılmak istenirken, sen nasıl bunalımlı, dar ve yüzeysel olduğunu söyleyebilirsin! Bunu dersin, sen en büyük namussuz ve düşkün değil de nesin! Hani devrimciğin, hani tarihe doğru sahip çıkışın! Hani özgür ve onurlu yaşam için biraz istem ve hak sahibi olacağını? Bu yürüyüşle, bu savaşla intikam alacağını inaniyor musun? Başaracağını inaniyor musun? Hayır diyorsan, o zaman sen kimsin, nesin? Bu soruları kendine soracaksın ve cevabın "tanıyorum, farkındayım, daha da ötesi ne yapmam gerektiğini de iyi biliyorum, hazırlıklıyım" olacak. Elinden geldiğince bütün gücünü, olanakları ve fırsatları değerlendir. Vurulması gereken yeri iyi belle, dönemi iyi hisset; "ilk kurşunu, ilk helle, taktik atılımı nerede ve ne zaman başlatacağımı iyi biliyorum, sözüme bağlı olarak bunun gereklerini anı anına yerine getiriyorum" de. Militanın özü de, sözü de kendini biraz böyle dile getirir.

Siz bunun gaffetini yaşamakla sadece ve sadece değişik tarzlarda yitmiş ve teslim olmuş kişiliği maskeleyerek bize dayatabilirsiniz. Bunun da hiçbir başarı şansı yoktur. Yani bu tarihin hesabını sormayı ve bazı değerlerin intikamını bunlardan almayı bir yana bırakalım, siz kendinizi yaşatamazsınız. Bu gaffet, bu sözüme özgür yaşam adı altındaki kölelik, bu direniyorum adı altındaki teslimiyet, bu başarıyorum adı altındaki yenilgi felakettir. Yaşasanız da buna yaşamak diyemezsiniz. Bu hakarettir, bırak saygılı olmayı, kesinlikle adam yerine koymayacağım. Kendime ahdim var. Kolay kolay satacağımı sanmıyorum. Kendimi sizin koyduğunuz hallere koymayacağım. Kendi halkım içinde olduğu gibi, gücüm yettiğince bütün gerici tarihe karşı da direneceğim. Başka türlü düşman karşılanamaz; başka türlü sosyalizmin ve ulusal kurtuluşçuluğun savaşı verilemez.

Bu sinsi plan devrilme, parçalanma zorunda. Ama halk savaşçılığına gerçekten inançlı bir tarzda sarılmak olursa bu olur. Sizler hiçbir zaman bu doğru militan tarzı tutturamadınız. Ben bunları çözmeye çalışıyorum. Hiç olmazsa bundan sonrasının başarı şansını yükseltmek istiyorum. İşte sizi yine çok şanslı

bir dönemin eşliğine getirdik. On sekiz yıl önce elimizde bir tabancamız yoktu, bir kuruş paramız yoktu, çıplak yürekten başka avucumuza alacağımız bir gücümüz yoktu. İntikamımızı nasıl alacaktık? Ama şimdi her şey var. İntikam almak isteyen için arayıp da bulamaya-çağı hiçbir şey yok. Mücadele var, ortam ve olanak da var, hem at, hem de meydan var, silah da var. Biz yine kendi kararlılığımızla bu hayli özel savaş olaylarına ve bunların yordakçalarına yöneliyoruz. Bizi Antep gecekondularında vurmak istediler; şimdi biz Güney Kürdistan'ın eteklerinde bunların peşindeyiz. Bunları kendi merkezlerinde takip ediyoruz. Sen bize bu haksızlığı dayattın, bu ihanet tarihiyle bize yönelme cesaretini gösterdin, seninle hesaplaşacağız diyoruz. Ben de sözüme adamıyım. Kim takmışsa takmış, adım "intikam alan" ise, o zaman biraz intikam almaya çalışacağım. Tamam, böyle çok fakir ve kullanılmaya çok uygun bir durum bize dayatılmış olabilir, ama gözümüzü açmayı becerdik. Talih mi dersiniz, tesadüf mü dersiniz, bilinç mi dersiniz, ne dersiniz deyin, biz bir fırsatı bulduk, biraz intikam alma düzeyine geldik. Ya bu uğursuz sanattan vazgeçersin, ya da gidersin.

Şu çok açıkça görüldü: Özel savaş arkasına alıyor ve onun emrine giriyor. İlk darbeyi yaptırıyor ve üzerinde Kürtçülük yapıyor. Daha dün, özel savaşın emrindeki bir hain Kürt, başını nasıl doğrultuyor? Kürt kimliğini kabul edecek, ama Türk devletine mutlak bağlılık içinde olacak! Müslüman olacak, ama şeriatı esas almayacak; (biz şeriatı doğru islahiyet diyelim) ona karşı olacak? hem müslüman olacak, hem de şeriatı karşı çıkacakmış? Bu büyük bir iki yüzlülük, münafıklık. Bilmem liberal mi olacak, ama şuraya buraya da bağlı olacakmış! Gericilikle özgürlüğü bu kadar ikiyüzlülükle karıştıracaksın. Özel savaşın emrindeki bay, sözüme Kürtlerin Özal'ı olmaya özeniyormuş. Güya devrimci savaş bu birkaç ay içinde eziliyormuş; plan başlatılmış, son derece umutlular. Bu kadar umutlu olmasalardı, başlarını böyle uzatmayacaklardı, ihanet düşmanın vahşi ve barbar gücüne çok umutlu bakıyor. Bu 1992 Güney Savaşı'nda da aynen böyle bakıyordu ve "Yasasın TC" diye bağınıyordu. Zor anlarda gerçek sahiplerini böyle sloganlarla karşıladı. Şimdi daha fazla güveniyor, herhalde güvence almış. Eminim ki, büyük ajanlık ve ihanet hareketi gün sayıyor. Devrimci militanlık ve yurtseverlik Güney'de bastırılarak tasfiye edilecek; Kuzey'de bastırılarak tasfiyeye gidecek ve onlara büyük bir Kürdistan sofrası kurulacak. Sat satabildiğin kadar, ye yiyebildiğin kadar; kırk yıl değil dört yüzyıl daha yeter, bu sülaleyi kurtarabilir!

Planın ne kadar acımasız olduğu açık. Vatan, halk, özgürlük ve yaşamla hiç ilgisi olmayanların girtlağına kadar çapulculuğa, emek sömürüsüne ve insan kanına batmış olanların gerçekten insanlık kadar eski bir ülkeyi bu kadar inkar etmeleri ve yine insanlık kadar eski bir halkı bu kadar alaya almaları,

hala ellerini çekmemeleri ve bu konuda son bir iddiayla başanıyorum adı altında kendilerini inandırmaları ve yüklenmeleri söz konusu. Bizim halkımız gerçekten güçsüz olabilir, önemli oranda çarpılmış da olabilir. Fakat nasıl söylesem, kendi payıma benim için yaşam biraz da böyle intikam almasını bilmektir. Kendi tarzıyla yürüyebilmektir. Bütün ayarlamamı, bütün yaşamımı bu temelde özetledim. Ben size yük olmadım. Sizin namus anlayışınız, yaşam anlayışınız asla benimki gibi olmayacak. Benim kendime has namus ve yaşam anlayışım bu temelde sürüp gidecektir. Şimdiye kadar intikam alan benim, siz değilsiniz. En uzun süredir yaşayan benim, siz değilsiniz. Hainin en çok çektiği benim, siz değilsiniz. En çok aldatılan, kullanılan sizsiniz, ben değilim. Güçsüz bırakan ben değilim, sizsiniz. Düşmanından bir türlü doğru dürüst hesap soramayan ben değilim, sizsiniz. Verdiği tüm sözlere karşılık veremeyen sizsiniz, ben değilim. Neden? Bunu kendinize somalısınız. Gerçeklik buyusa, düşman buyusa, insanlık ve yurtseverlik buyusa, yaşama sahiplik etmek buyusa, ben onun da zenginiyim, ben onun da söz sahibiyim, ben onun da vericisiyim, onda da ben sorumluyum, onda da ben başarılıyım. Saygınız ciddiye, bu tarzı biraz kendinize yakıştıracağsınız. Hiç olmazsa bundan sonra yaşam umutlarınıza, varsa bazı dürüstçe niyetlerinize bir işlerlik kazandırmaya çalışın, intikam alma yemininiz varsa, ona başarı şansı verin.

### Canlar kolayca savaş meydanına atılmaz

Görüyorsunuz, şimdiye kadar bu şansları doğru değerlendiremediniz, yaşamın çok kenarından geçtiniz. Başarılı yaşamın, savaşçı yaşamın özgür yaşamın çok uzağından gittiniz; çok kuyruğundan gittiniz, çok sağına veya solur düştünüz. Varsa gerçekliğiniz, bütün yönleriyle ve kudretlice yaşamadınız. Onun savaş bağlantısını kuramadınız; önünü açamadınız, kendinizi yürütemediniz ve boğulup kaldınız. Büyük militana, büyük savaşçıya bu yakışmaz. Ders çıkarılıyor mu, doğru yöneliyor mu, söz kadar günlük yaşamınız yetiyor mu bu savaş gerçekliğimize? Yine zorlama yok. Siz gelip bizim sahamızda savaşmak istiyorsunuz, siz ilgi duyuyorsunuz. Bizim ilgi sahamızda büyük savaşım değerleri var; savaş düşüncesi var. Savaş taktikleri gece gündüz tartışılır, tutku yaşanılır, saygı ve sevgi yaşanılır. Büyük kin ve öfke var; her türlü geriliğe ve düşman etkilerim karşı müthiş bir çalışma tarzı ve temposu var; en can alıcı yerinden kopartanlar var. Bunlardır, bizim sahamız budur. İnkara ne gerek var, görmeme ve anlamamaya ne gerek var, ve haddinize? Yine sizi zorlamıyoruz, gönlünüzce geldiniz, O zaman işin özüne inin.

Benden daha fazla sizin mücadele azminde olduğunuza ve gerçekten bu-

nun için o zorda kalan canınızı vermek istediğinize inanıyorum. Üzülüyorum da, çünkü canlar böyle kolay pazara sunulmaz, savaş meydanına atılmaz. Buna üzülüyorum. Canınıza kastetmeyin. Bu can çok örgütlü değilse, çok planlı değilse, kendinize ve çevrenize karşı bu canisiniz. Buna da hiç hakkınız yok. Ben böyle savaşçı istemiyorum. Bu kadar örgütsüz, bu kadar plan ve perspektiften yoksun bu kadar yoldaşın kıymetini bilmeyen, bu kadar etrafını dağıtan savaşçı olamaz. Kontrayı da aşan pratiklerle insan bu savaşa doğru yaklaşamaz. Hiç olmazsa şimdi bu gerçeği anlayın ve kendinize gelin. Hiçbir şey yapamıyorsanız, yerinizde durun. Savaş değerlerimize yaklaşma-Bizi bu kadar savaş gerçekliğimizle, onun kuralları ve taktik esaslarıyla çelişir duruma getirmeyin. Günde bana ne tür kötülükler yaparsanız yapın, ama savaş yasalarımızla oynamayın. Ben diğerini kabul ederim, gülerim kabul ederim. Ama bizim için, bir halk için yaşamın ta kendisi olan bu savaş yasalarıyla oynamayın.

Çok güçsüz olabilirim, geçmişim çok iddiasız olabilir. Ama biraz güçlendik ve idealimizi büyüttük. Geçmişte size iyi savaşım olanakları veremeyebildik; buna olanak olmayabilirdi. Ama şimdi var. Şimdi görürsünüz ki, özellikle PKK tarihi, şehit-tarihi çok çarpıcı. En önemlisi de günümüz çok çarpıcı. İhanet kadardan intikam alınmak, özel savaş kadar devrimci savaş müthiş geliştirilmiş durumunda. Zaten bugüne dek gelmiş. Türk tarihinde çok sık söylenir "Küffara şöyle kılıç çektik, Yunan'ı böyle denize döktük, Ermeni'ye şöyle yaptık." Ama bunların hiçbirinde bizim üzerimize yüründüğü kadar her türlü savaş kuralını bir yana iterek ve hiçbir savaşta kullanılmayan yöntemleri devreye sokarak yürünmedi. Savaş yasaları hiçbir dönemde bu kadar çiğnenmedi. Tarihteki hiçbir savaşta gerçekten böylesine vahşi bir özel savaşım uygulanmamıştır. Bu neden böyledir? Evet, karşımızdaki düşman tarihteki bu tüm kirli yöntemlerine, bu çağın her türlü kirli yöntemini de ekleyip sonuca gitmek istiyor. İnsanlık gerçeğiyle çelişkisi onun tarih ve yaşam gerçeğindedir.

### Şehitlerin yolu zaferin yoludur

O halde eğer bütün bunlar doğduysa, çok önemli bir mücadele içindeyiz. Kendi gerçekliğimizi de biraz anlamışsak, bu yaşam şansını, ondaki savaşımla bunu özgürleştirme şansını müthiş kullanacağız. Doğruyu anlamamak değil, ölçülerini edinmemek değil, bunları kullanmamak değil, bunlar ne kelime? İlk andan son ana kadar, her şey sonuna dek amaca bağlı olduğu kadar, uygun araçlarla savaşımında taktikler her yerde yeterlidir, sonuç alıcıdır. Bu verilen sözün tek doğru ve pratikte gerçekleşen biçimidir. Nefes alıp veriyorsunuz ya, bu, bunun gereklerini yerine getirmeye yeter. Bir parça eklemek

buldunuz mu, çok zorunlu bazı ihtiyaçlarınızı giderdiniz mi, gerisi tam doğru taktiklerle mücadele etmektir. Bunun dışında bir şey PKK çizgisini, onun şehadet temelindeki gelişimini ifade edemez. İfade etmedikçe de, başarılı olamazsınız. Tek doğru başarılı çizgi gerçeği budur. Bunun uygulanma esasları bellidir. Biz bunu böyle ele alıp günümüze kadar taşıdık ve her zaman kazanmasını bildik. Bundan sonra daha fazla kazanmak istiyoruz. İnanıyorum ki, esaslar kadar günlük uygulama alanına da güç yetirirseniz, önünde dünya dursa bile bu savaşıma engel teşkil edemez.

Özellikle özel savaşımın bu en lanetli, mutlaka tarihin çöp sepetine atılması gereken ve en az onun kadar bir tahribatın sahibi olan ihanetin, bu yüzkarası hastalığın, mutlaka savaşarak insani, ulusal ve toplumsal gerçekliğimizden koparıp atılması gereken bu kirin, her türlü hastalığın bu iğrenç kaynağının ve yaşamın öndeki en büyük engelin aşılması çok savaşa neden teşkil edecektir. Bu, amacı çok parlak bir biçimde önmüze serdiği gibi, onda yoğunlaşmayı da müthiş çekici kılar. Bütün bunlar savaşçı militanın, her sahada savaşımın niteliklerinde yansır. Kendini böyle yansıtan, böyle oluşturan veya somutlaştıran kişi de yeter ki nefes alıp versin. Böyle biri hele özgürlük dağlarına ulaşmışsa, hele en kahraman savaş birlikleriyle omuz omuzaysa, o kişi çok savaşçı ve çok başarılı. Biz bu şansı hepimize tanıdık. En başta ülkemizin doruklarında olduğu kadar, -ki tarihte hep böyle yapmış ve başarmıştı- düşmanın kolay uzanıp kontrol altına alamayacağı kadar serpiştirdik. Hepinizi binlerce mevziyle donattık. Bunları göreceksiniz, doğru yapacaksınız; bu amaca böyle bir yaklaşım kadar, onun gerçekleştirilmesi yöntemlerine de adınız gibi açıklık kazandıracaksınız; en yaşamsal adımları attığınızı bilerek, her adımınızı başarı şansı yüksek ve her anınızı bir savaşçı olur gibi değerlendirip yükleneceksiniz. Bu sizi sözünü verdiğiniz, kendinizi adadığımız ve sonuçta gerçekten kabul edilebilir bir insanlık yaşamı olarak değerlendirebileceğimiz bir yaşama doğru çekebilir.

Bunu başarmalıyız diyoruz, bunun dışında da yaşamın olabileceğine inanmıyoruz. Her zamankinden daha fazla bunun olanaklarıyla karşı karşıyaysınız. Kesinlikle bunları doğru ele alacak ve hakkını vermesini bileceksiniz. Bu Şehitler Ayı ve Şehitler Günü'nde, bu biçimiyle kazanılmış şehitler partisinde doğru bir savaşçı olmaya özen göstereceksiniz. Gerekirse kendinizi düzelterek, bu partinin yetkin bir savaşçısı olma sözünüze işlerlik ve başarı şansı kazandıracaksınız. Bunun dışında hiçbir yaşam belirtisi fırsat veremeyeceksiniz. O zaman olası tüm engellemeleri rahatlıkla yerinde yaklaşımınızla aşılabileceksiniz. "Benim yolum sürekli başarının yoludur, şehitlerin yoludur ve bu yol da zaferin yoludur" diyerek mutlaka başaracaksınız.

# BI PÊNGAVA RIZGARIYA DEMOKRATÎK Û AVAKIRINA JIYANA AZAD EM SERDEMA NÛ YA TÊKOŞÎNÊ PÊŞ BIXIN Û RÊBER APO AZAD BIKIN

MURAT KARAYILAN

Dewreya Ocaxa PKK'ê ya yekemîn di 27'ê Mijdara 2004'an de destpêkir. Heman demî dewreya yekemîn ya Kongreya Ji Nûve Avakirina PKK'ê bû. Dewreya Ocaxê ya yekemîn di bin berpirsariya Şehîd Viyan û Şehîd Nuda de destpêkir. Her du heval berpirsare dewrê bûn. Di heman demê de dewreya duyemîn hat rêxistinandin, her du dewreyên despêkê ji aliyê heval Viyan û Nuda ve hatin birêvebirin, Van her du hevalana ev dewreyana meşandin û li Xînerê cihê Kongreya Ji Nûve Avakirina PKK'ê amade kirin. Endamê van her du dewreyan herwisa bûn delegeyên kongrê. Kongreya Ji Nûve Avakirina PKK'ê di 4'ê Nîsana 2005'an pêk hat. Şagirtûn ev her du dewreyana û hinek hevalên din ji tevî bûn û wan hevalan ji bûn delegeyên kongrê. Bi giştî ji 210 delegeyan kongre pêk hat. Ji wê çaxê û heta niha dewreyên Ocaxê berdewam dike. Wekî ku tê gotin hemû tişt di despêkê de çawa hîmê wê hatî danîn, wisa dimeşe. Hemû dewre ji wisa li ser esasekî dilsoziya bi xetê û felsefîk nêzbûna îdeolojiya Apocî wekî ruhê Viyan û Nuda meşiyên. Dewreyên piştî wê ez bawerim dewreya sêyemîn an jî çaremîn bû, du dewre an jî sê dewre bûn, ji aliyê Şehîd Arjîn hat rêvebirin. Wê çaxê rêveberiyek hebû jî salekê zêdetir Şehîd Arjîn di vir de cih girt.

## Partî bûyin ji Heqîqeta Şehîdan û Heqîqeta Serokatî Derbas Dibe

Di rûniştandina xeta partiyê, xeta Serokatî û di naskirina paradîgmaya Demokratîk, Ekolojîk li ser esase Şoreşa Cinsî de rolê Ocaxê bi rastî jî zêde çêbû. Ji ber ku wê çaxê yê ji nav kesên bi dil şagirtên Ocaxê dihatin bi-jartin û wisa beşdarî Ocaxê dibûn. Jixwe Serokatî çarçoveya PKK'a nû wisa danîbû. "Yên ku dixwazin bi min re bimeşin bila werin PKK'ê." Ango KCK sistemekê fireh e, lê yê dixwazin bi min re hevaltiyê bikin bila di nava PKK'a nû de cih bigirin. Her şagirtêkî Ocaxê di heman demê de wekî berendamê PKK'ê ye. Ango Ocax wekî xebateke partîbûyîneye.

Akademiyên me pîr in. Hemû jî xwedî wate ne û cihêkî xwe yê taybet jî hene. Mesela Dibistanên Navendî, Dibistana Kadro ya Mazlûm Dogan, ew jî xebateke partîbûnê dimeşîne. Cardin Akademiyên Şehîd Zilan yê PAJK'ê, Dibistana Şehîd Nuda, Akademiyên HPG'ê Şehîd Mahsûm Korkmaz, Şehîd Hakî Karer, Şehîd Berîtan jî xebateke dimeşîne. Her wiha niha akademyên HPG'ê zêde bûne, di bin navê Akademiyên Şehîd Mahîr de gelek akademyên teknîkî û yê leşkerî avabûne. Ango hemû akademyên me xwedî rol in û cihêkî xwe heye. Di partîbûnê û kûraniya xeta Rêber Apo de, naskirina paradîgmayê cihêkî xwe yê xweser heye û hemû jî hêja ne. Lê Ocax, bêhîr lêhûrbûne. Ango Ocax lêhûrbûn û hesapdayîneye.

Mesela gelek heval piştî ku ji perwerdeyê akademîyê derbas dibin tén Ocaxê. An jî berê sistemek din jî hebû jî akademyan derbas dibûn û dihatin

Ocaxê. Perwerdeya xwe wisa temam dikirin. Ango hêj bêhîr lêhûrbûneke, naxwe ne akademyeke normal e. Lêhûrbûneke hêj bêhîr li ser paradîgma Rêber Apo ye. Di aliyê îdeolojîk û felsefîk de di paradîgmaya Rêber Apo de kûrbûn e. Ocax Rêber Apo esas girtin e û li gorî wê jî xwe hesap pirsîn e, muhasebeyeke. Cihêrengiya xwe hêj bêhîr di van nuqteyan de ye. Wekî din Ocax bi gelek tiştên xwe wekî akademyên din e. Lê Ocax hin bêhîr heqîqeta şehîdan û heqîqeta Serokatî wekî pîvan dide ber xwe û di çarçoveya vê heqîqetê di-keve lêpîrsîneke hundirîn û wilo jixwe hesap dipirse. Ango şexs li hemberî heqîqeta Serokatî xwe jî ber çavan derbas dike û xwe şirove dike.

Ne ku bi derdore xwe an jî bi pîvanên gelemperî xwe jî ber çavan derbas dike. Na! Bi pîvanên Serokatî terzê Serokatî dimeşîne, tempo dimeşîne, kedê dide û qehremaniyên şehîdan jî bo xwe esas digire. Lewra di astekî jortir de zemîne lêhûrbûnê pêş dikeve. Cihêrengiya Ocaxê di vir de ye. Van rêbazan jî bo xwe dike pîvan. Ji bo vê di asteke hin bilindtir de zemîne lêhûrbûnê pêş dikeve. Cihêrengî û taybetiya Ocaxê jî di vir de ye.

## Hîmê Partîbûnê û Kadroyan Perwerdeya Serokatî ye

A din jî Tevgera me tevgerêke (Rêbertî) Serokbûyîneye, ji kadroyan ava dibe. Ango kadro li dora serokêkî dicivin. Kadroyên vê felsefeyê, îdeolojiyê dikin hîmê jiyana xwe û Tevgera Rêbertiyê rêxistin dikin, dixin tevgerê, dixin jiyane û dikin hêz. Niha Tevgera me jî wisa ye. Ango Tevgerê Rêbertiyê ye. Ji bo vê tim kadro divê di îdeolojiyê de, di felsefeyê de kûr bibe. Îdeolojî tim pêşve diçe angostasiyê xwe ya diyalektîk heye. Belkî hevalek 20 sal berê, an jî 3 sal berê mumkûne perwerde dîbe, lê ev têrê naxwe pîwîstê niha jî perwerde bibîne. Ji ber ku jî 3 sal vir ve 5 parêznameyên wekî manifestoyên hatin nivîsandin. Ango parêznameyên Serokatî îdeolojîk û felsefîk herikandina wê her berdewam dike. Nûbûn heye. Divê kadro bi vê herikandinê ve tim nûbûn di xwe de çêbibe, pêşxistin çêbibe û wisa bikaribe bi rastî bi felsefê û bi îdeolojiya Rêbertî re xwe bike yek. Ev jî bi çî dibe? Bi lêhûrbûnê dibe, bi perwerde dibe, bi niqas dibe. Bi tena xwe bi xwendinê nabe. Ev pîr hat ceribandin û tecrûbekirin.

Ocax xwedî wateyê ye. Berê Serokatî tim xebateke perwerde dimeşand. Her li kê derê ba, tim xebatekî xwe yê perwerde hebû. Cama derfet tinebû. Mesela sala '92'an di çarçoveya Komploya Navnetewî de êrîş nû destpêkiribû Akademîya Mahsûm Korkmaz hat girtin. Me wext ku em akademyê li Haftanîne çêbikin gruba despêkê ya şagirtên akademyê gihîşt Haftanîne, grubên din yek jê li Çiyayê Spî bû, yek jê li Çiyayê Bêxwerê bû û yek jê jî li Sûrî bû. Tam wê çaxê êrîş di ser me de hat, şer destpê kir. Şerêkî giran bû. Şerê '92'an 34 rojan ajot. Ev şer esas di çarçoveya Komploya Navnetewî de bû. Dema ku akademyê diçû wir şer destpê kir. Ji ber



vê yekê heta sala '94'an akademyê çênebû. Di wê valatiyê de Serokatî di malan de perwerde dimeşand.

Ango Serokatî bê perwerde, bê xebata pêşxistina kadro ti caran nedisekinî. Dema ku ev Tevger li Enqerê destpêkariye perwerde meşandiye û dema bajar bi bajar li Kurdistanê belavbûye jî perwerde meşandiye. Piştî wê jî li qada Lûbnanê xebata perwerde meşandiye. Ger ku derfet çênebûye di malan de bi grubên biçûk xebateke perwerde hatiye meşandin. Xebateke Serokatî yê dibistanan her hebû. Niha Ocax jî şûna wê digire, ji ber vê navê wê bûye Ocax angostasiyê ne dibistan e. Ango ev Ocax felsefeyêke. Felsefeya Apocî divê li Ocaxê pîr berfireh bê niqasîkin, bê analîzîkin, heta zemîne nûbûnê di vir de bê pêşxistin. Mesela di pîr tiştan de Serokatî formulasyon danîye, divê di vir de ev formulasyon bê firehîkin, bê niqasîkin. Ango rolê Ocaxê wisa ye.

Rast e, heta niha Ocax di serarastkirina xetê de, di jiyane de gihîştîye astekê. Ji ber ku dema Ocax hat avakirin beriya her tiştî li hemberî tasfiyekariyê derket. Ango PKK'ya nû ji bo tasfiyekariyê tasfiye bike, ji bo zelalî di xeta Rêbertî de çêbibe ket rojevê. Ocax jî ji bo kadroyê PKK'ê têbigihîne çêbû. Wê çaxê Ocax jî bo xetê li derveyî xeta Serokatî tasfiye bike, ji holê rabike ava bû. Ocax ev erka hinek pêk anî. Ev rast e. Lê wekî em dixwazin Ocax dewlemend nebû, wekî despêkê dihat xwestin û plankirin fireh nebû, perwerde xwe dewlemend nebû. Tiştê dihat xwestin pir zêde pêş neket. Ev hîn jî erkek e. Ev erka jî bo hemû dewreyan di rojevê de ye.

Di dewreyên berê de bi tenê ders ne dihatin dîtin. Cama jî lêhûrbûn hebû. Li Ocaxê grub dihatin avakirin cur be cur niqas, semîner û lêkolîn pêşxistin. Di rastiyê de erkek Ocaxê ya wisa heye. Divê ku beşê xwe hebe, berê beşê xwe hebûn. Mesela her tim hinek heval bi karên lêhûrbûnê mijûl dibûn. Ji dewreyên berê diman lêhûrbûnê. Lê paşê jî ber mijarên ewlekariyê ev hatin rakirin.

Di dema nû de derfet hebe hinekî din Ocax di van xisûsan de xebateke xwe kûrtir bike. Niqasên xwe di vê çarçoveyê de bi şewazên hin dewlemend pêşxîne. Ji ber ku ev ocax cihê dewlemendkirina felsefeya Apocîtiyê ye, fêmkirin e, kûrkirina perspektîfê Serokatîyê ye. Her kadro divê beriya her tiştî di xwe de tebîq bike, di xwe de muhasebe bike. Pir heval di dewreyên borî de, di platforman de jî hatiye ziman 30 sal di nava vê Tevgerê de mane, lê qet li kêmasiyên xwe neveqîlîne, lê di vê perwerdeyê de bi kêmasiyên xwe dihesin. Ji ber ku li vir hem astek heye, asteke hevalan heye, tecrûbeyek heye, hem jî Ocax hîn bêhîr yekser li ser şexs radiweste. Ji bo wê tu dinerî şexsek di nava 20 salan de kêmasiya fêm nekiriye, li Ocaxê fêm dike. Ango zemînek wisa jî çêdibe. Ji bo vê nû û kevin ferq nîn e. Tecrûbeyên şagirtên Ocaxê heye. Pîrriya Şagirtên Ocaxê jî astekê tén. Ev tecrûbeyek e. Her hevalek jî cihêkî tén. Ango mirov dikare bibêje ku ev di heman demê de wêneyê xebata PKK'ê ye. Ocax wekî konferansêke daîmî ye. Ji her xebatekê, ji her deverê heval hene. Ev yek bi serê xwe zengîniyek çêdike. Ev jî dibe bingeha analîzên hin xurtir. Ango di vê çarçoveyê de Ocax rolek leyistîye, lê hîn negihîştîye dewlemendiya jê tê xwestin.

## Bi Perspektîfên Rêber Apo, Şopdariya Şehîdan Qehreman

Ocaxa PKK'ê di pêşxistina xeta fermadarî de, di milîtanî de, di kadro de heta niha rolek leyistîye. Ango Ocax di gelek qadên xebatekê de zelalbûn çêkiriye jî bo derveyî welat jî mirov dikare vê yekê bêje, lê di hundirê welat de bi taybet jî di xebatekê şerê çêkdarî de zelalbûnek çêkiriye. Di vir de cihê Ocaxê heye. Gelek hevalên ku niha xebatekê dimeşînin jî vê Ocaxê derketine. Gelek hevalên ku di têkoşîna me de destan avakirine jî vê Ocaxê derketine. Mirov naxwaze navan bêje jî ber ku tu navan

bêjî wê kêr bibe. Pîr şehîdên Ocaxê hene. Ji xwe şehîdên despêkê Şehîd Nuda û Viyan e. Di her babê de hevalên ku erk girtine, rol leyistine, rolê pêşengî bicih anîne, di qada cengê de destan avakirine û şehîd ketine jî vê Ocaxê îlah girtine û kûraniya Serokatî di pratîkê de temsîl kirine. Hevalên jî Ocaxê derbasbûne û şehîd ketine heval Viyan, Nuda, Arjîn, her wiha heval Zagros Rojhilat, heval Hesên, heval Brusku, heval Rûken, hevalê me yê vê dawiyê şehîd ketiye heval Mehmet Goyî, heval Xebat Derîk, heval Simko, heval Çîçek û heval Alîşêr in. Wekî ku min got, mirov navan bêje wê kêr bibe. Ev hemû jî vê Ocaxê mezûn bûne. Îro di Ocaxê de divê em di bin perspektîfên Rêber Apo de di warê îdeolojîk û felsefîk de şopdariya van qehremanan bikin. Ev pêwîst e.

Yek jî dewreya Ocaxê navê heval Sara girt. Heval Sara bi serê xwe wateyê xwe heye. Heval Sara di ciwaniya xwe de jî '76'an heta roja şehîd ketî 37 salên xwe jî bo vê Tevgerê da. Xwedî prensîb bû. Taybetmendiyê heval Sara cuda bû. Hevalên ku Şehîd Sara nas dikin hene. Rexne jî dihatin kirin, kêmasiyên xwe jî hebû, lê her tim jî sedî sed bê tereddût PKK'î bû. Her tim wisa bû. PKK'îya xwezayî di şexsê xwe de ava kiribû, kiribû terzekî jiyane. Di vê wateyê de jî dewreya Sara ye. Di şexsê Şehîd Sara de tevahî şehîdên demê û yê şoreşê dewreya Ocaxê hin jî bi wate dike. Wateya wê ya manewî hîn bilindtir dike. Jixwe dewreyên Ocaxê xwedî manewiyat e. Serok li vir nîn e, lê em dihesibînin ku Serok li vir e. Her hevalek divê vê valatiyê û tinebûna Serok dagire.

Ger ku Serok sibê azad bibe were Ocaxê, wê xebatên avakirina kadro jî dewam bike. Têkoşîna me jî bo vê ye. Ji bo Serokatî were vir Ocaxa PKK'ê bêje ku "Kadroyê vê Ocaxê gihandiye xeta min, xeta Apocîtiyê meşand, min û gelê Kurd azad kir." Pêşengê wê di azadkirina gelê Kurd û Serokatîyê de rola Ocaxê bîne ziman û xebatekê wisa berdewam bike.

**Hemû dinya bi awyekî zindî Newroza 2013'an tameşe kir. Ji ber ku banga deklaryona dîrokî hebû. Di Newrozê de wekî manifestoyekê deklaryona dîrokî hat pêşkeşkirin. Ev deklaryon li Amedê li pêşî du mîlyon kesên li qada Newrozê û li pêşî hemû cihanê hat xwendin. Ev bi tena serêxwe serfiraziyek e. Bi serê xwe serketineke. Ev bi çî û çawa çêbû? Bi sekna Rêber Apo bi têkoşîna wî, bi keda wî û bi awayekî dirûst şopdariya kadro, milîtan û gel hatiye kirin. Di vê şopdariyê de rola vê Ocaxê roleke zêde bû.**

Wekî ku hûn jî dizanin kovara Times her sal di cihanê de sed kesên navdar û bi bandor tespît dike û îlan dike. Beriya demekê kovara Times sed liderê bi hêz tespît kir û îlan kir. Di nav wan lideran de Serok Apo jî hebû. Ev bi serê xwe serketineke. Serkeftina xeta Rêber Apo ye. Serkeftina xebata Rêber Apo ye û serkeftina kadroyê wê Tevgerê ye. Dijmin Serokatî esîr girt ku Tevgera Serokatî tefsîye bikin. Ji bo wê cur be cur politîka meşandin, tecrît meşand ku Serokatî û Tevgerê jî hev dîr bixînin. Lê dijmin kir û nekîr nikaribû serbiketa. Her rê û rêbaz bikar anî lê bisemeket. Tecrîdeke ewqas giran pêk anî ku wekî tê zanîn beriya çar mehan em ketin gûmanê ku gelo serokatî dijî an na? Ewqas tecrîdeke giran hebû, lê niha Times di dinyê de sed mirovên herî bi hêz hilbijart û jî nav wan yek jê Rêber Apo ye. Ev serkeftinek e. Ev serkeftineke Serokatî ye. Serkeftina xeta Serokatî ye. Ev serkeftina kadroyên wê Tevgerê ye û serkeftina gelê Kurdistanê ye. Ji bo wê serkeftinê em li vir bi navê Tevgerê û hemû hevalan Rêber Apo pîroz dikin.

Yekemîn car e serokek wisa ji gelê xwe ji hevalê xwe, ji kadroyê xwe tê qutkirin, dixin bin sistemeke îşkencê, li derve û hundir de şereke piskolojîk dimeşînin û ewqas tecrît jî li ser çêdibe, piştî 14 salan ket nav serokên di dinyê de herî bi hêz. Yekemîn car tiştêk wisa bû. Ango nûmîneyeke yekemîn e. Berî wê nûmîneyek wisa nîn e. Ev di heman demê de raxmê hemû kêmasiyan, girêdanî û dirûstiya milîtanên wê Tevgerê jî raber dike. Dijmin digot; ger em Serokê wan bigirin, tecrît bikin wê her kes li çara serê xwe bigere, an jî her kes wê xwe wekî serokêkî bihesibîne. Hêj jî beriya demekê hesabên wisa li ser me dikirin. Ev hesabana hemû vala derketin. Niha derket holê ku PKK, em bêjin malbata PKK, kadroyên PKK bi dirûstî û paqijiyakê her çendî kêmasiyên xwe jî hebûn bi dirûstî û bi paqijiyakê li dora Rêber Apo bûne yek. Îro êdî bûye hêzeke ku di dinyayê de xwe îspat kiriye û raber kiriye. Heta ku kovarek wisa Serokatî bijart. Jixwe îro Serokatî di rojê tevahî cihanê de ye. Ango gihiştîye wê astê.

Hemû dinya bi awyekî zindî Newroza 2013'an tameşe kir. Ji ber ku banga deklaryona dîrokî hebû. Di Newrozê de wekî manifestoyekê deklaryona dîrokî hat pêşkeşkirin. Ev deklaryon li Amedê li pêşî du mîlyon kesên li qada Newrozê û li pêşî hemû cihanê hat xwendin. Ev bi tena serêxwe serfiraziyek e. Bi serê xwe serketineke. Ev bi çî û çawa çêbû? Bi sekna Rêber Apo bi têkoşîna wî, bi keda wî û bi awayekî dirûst şopdariya kadro, milîtan û gel hatiye kirin. Di vê şopdariyê de rola vê Ocaxê roleke zêde bû. Mirov dikare wiha bêje. Elbet ev pêvajoya hatiye destpêkirin berdewam dike. Di roja îro de ketiye qonaxek girîng. Di 25'ê Nisanê de em ê biryareke nû bi raya giştî û bi gelê Kurd re parve bikin. Jixwe bahs dikin, ku civîna çapemeniyê wê bê lidaxistin. Ev demeke nû ye. Ev dem di Newrozê de hat îlankirin û berdewam dike. Ev dem dema serdema çaremîn e.

**Bi Berxwedanê, Hebûn û Himê PKK'ê Hat Avakirin**

Rêber Apo 40 sal berî wê, di sala '1973'an de gruba yekemîn li Enqerê,

li ber Bendava Çubukê bi 6 kesan civîna xwe ya yekemîn pêk anî û pêvajoyê destpê kir. Ji '73'an heta pêngava 15'ê Tebaxa sala sala '1984'an wekî dema yekemîn hesaband. Ev xet jî wisa ye. Ev dema partîbûnê ye, amadekariyê ye, perwerdê ye û berxwedanê ye. Wê demê di zindanan de berxwedanê heye. Di çiyê de beriya salên '80'î berxwedanê heye. Li hemberî êrişên faşîstan, dagirkeriyê û feodalên parastin û berxwedanê heye. Cardin di zindanan de wahşet û hovîti heye, li hemberî wê wehşetê parastin heye; parastina mirovahiyê, parastina heqîqeta PKK'ê heye.

Milîtanên PKK'ê di zindana Amedê de li hember înkâr û tinekirinê berxwedaneke dîrokî nîşan dan. Ev pêvajoyê hemû heywanê PKK'ê ye, hebûna PKK'ê ye, himê PKK'ê tê avakirin. Li aliyakî xebatên Serokatî yê ideolojîk, li aliyakî berxwedanên li zindana Amedê di şexsê Mazlum, Kemal, Hayrî, Akîf, Alî û hevalên din heye. Li aliyê din jî di pêşengiya Egîdan de amadekariyên pêngava 15'ê Tebaxê heye, li aliyê din jî xebatê avakirina kadro û partiyê heye. Ev 11 sal wisa dewam kiriye. Ango ti dem ji bo PKK'ê rehet derbas nebûye. Hîn di destpêka avakirina partiyê de berxwedanê heye, parastin heye, xwe avakirin heye, xwe naskirin heye. Tê çawa xwe bafirîni? Ji ber ku wekî ku tu di devê gur de yî. Tê çawa xwe ji devê gur derbixîni. Dagirkeriyê welat kiriye çar perçe û êdî dixwaze te daqurtîne. Ango tê çawa hebûna xwe bidomîni? Xebata wê hebûnê heye. Ev xebat li derve bi berxwedan e, bi amadekarî ye, bi perwerde ye, bi pêşxistina fikrê ye. Di zindanê de bi berxwedan e, parastina hebûna xwe, bi vî awayî PKK bûye PKK. Ango 11 salê destpêkê wisa bûye. Ev 11 salê destpêkê Serokatî wekî qonaxa yekemîn, an jî wekî dema yekemîn dihesibîne.

Serdema duyemîn îsyana çekdarî ye. Îsyana bi pêşengiya Egîdan, Erdalan û Bedranan destpê kir. Serokatî wê serdemê heta sala '93'an dihesibîne. Ango heta '93'an rastî jî şoreşa vejîne çêbû. Berxwedana pêşketî her çendî tede xetên tasfiyekar, çeteya çaran derketibin jî, kesayetiya Hogirtî pêşketibe jî, şoreşa vejîne bi serket. Ev 9 salê berxwedana çekdarî bi serket, an jî îsyana biserket. Îsyana yekemîn Serokatî dibêje; "Li gund destpêkir." Îsyana paşê dewam kir. Piştî zindana Amedê îsyana li çiyê fireh dibe. Li Erûh û Şemzînanê bi pêngava 15'ê Tebaxê ev serhildanê dibe îsyana netewî. Li Bakurê Kurdistanê dibe serhildana neteweyî. Paşê berfireh dibe û li ser tevahiya Kurdistanê tesîr çêdike û dibe serhildana giştî ya neteweyî.

Ev 9 sal kîjan dem e? Ev 9 salê ku li Kurdistanê paşveçûn heye. Bi taybetî li Rojhilatê Kurdistanê piştî şoreşa Îranê ya Îslamî derfet çêbûn, hêz çêbûn, tevgera Qasimlo pêşket, dîre şerê Îran û Iraq pêk hat. Van pêşketinan jî derfet çêkirin, tevgerên Başûrê Kurdistanê xwe komî ser hev kirin, derfet bi dest xistin. Li Kurdistanê hinek zemîn avabûn bi hêz bûn. Lê gava sal bû '87-'88-'89 tiştêk nema. Piştî qirkirina Helepçe li Başûrê Kurdistanê hêzên çekdarî neman. Li Rojhilatê Kurdistanê bi awayekî bilez paşveçûyîn hebû. Êdî xwe kişandibûn derveyî Kurdistanê. Ji bo wan hêzan derfetên tevger û berxwedanê li Kurdistanê neman. Tenê pêngava 15'ê Tebaxê wekî şewqê hîlat û her çû bilind bû,

mezin bû. Dema ku li deverên din tevgerên berxwedêr dihatin pelixandin, li Bakurê Kurdistanê berxwedanê pêş de çû. Di salên '89-'90-'91-'92 serhildanên destpêkê wisa ye. Serhildana 5'ê Adara sala '91'an li Ranya destpêkir û li Başûrê Kurdistanê belav bû û jî serhildana Bakur hêz girt. Ji atmosfera Bakurê Kurdistanê hêz girt û wisa rabû. Ango di wê wateyê de ev 9 sal jî bo tevahî netewa Kurd bû nefesek. Ango Kurd heye, wekî di marşa Ey Raqîb de tê ziman Kurd diji, Kurd nemiriye. Berxwedanê çekdarî an jî îsyana jî bo tevahî netewa Kurd bû bang. Bakur bi berxwedana çekdarî xwe nas kir, vejîni çêbû. Berxwedana çekdarî jî bo tevahiya netewa Kurd bû bangê û bû hêvî. Serokatî ev qonax wekî serdema duyemîn dihesibîne.

Serdema sêyemîn jî dema çareseriya siyasî ye. Ango me xwe kir hebûnek, xwe kir hêz û pêşiya tinekirinê girt. Di wê qonaxê de êdî divê çareseriya siyasî pêş bikeve. Hewldanên jî bo çareseriya siyasî ev

20 sal dewam dike. Ji Adara '93'an heta Nisana 2013'an ev pêvajoyê berdewam e. Ev pêvajoyê tam 20 sal û mehek e berdewam e. Di wê pêvajoyê de lazîme em bi siyasê bîçin encamê. Serokatîya me û di heman demê de Tevgera me di wê mijarê de gelek hewldan pêşxistin. Bi agirbesta dawî re dibe 9 car ku em agirbest îlan dikin. Beriya wê agirbesta dawî me 8 caran agirbest îlan kiribû. Di navbera wan de jî hewldan hebûn, lê ew biçûk bûn bi îlana agirbesta dawî cara 9. E agirbestê îlankirin. Em îlana agirbestê biçûk (agirbestê jî bo cejn û meha Remezanê) nahesibîn.

**An wê Çareserî Bibe, An jî Em ê bi Şer Çareseriya Xwe Pêş Bixin!**

Ev hewldanana xetek e. Ne tiştêk nû ye. Tiştên îro dibin jî ne nû ye. Ev 20 salin Serokatî dixwaze çareseriya siyasî pêş bixîne, bi riya diyalogê biçe encamê. Lê dagirkerî derfetê wê yekê neda. Dagirkeriyê her tim hewlda jî çareseriya siyasî sîd werbigire û jî bo êrîş bike, kir derfet û fersend. Dagirkeriyê gelek car hewldanên me yê agirbestê wekî zeîfîyek nixand. Digotin; "zeîf bûne lewma agirbest îlan dikin." Lê me dixwest em çareseriyê pêş bixînin. Ji bo wê xwe kiltîr kirin. Di dema Turgut Ozal de cidîyet hebû, lê mudaxele kirin, Ozal û ekîba wî tesfiyekirin. Pêvajoyeke tesfiyeyê li Tirkîyê destpê kir. Carinan hinek hewldan çêbû wekî dema Erbakan. Di desthilatdariya Erbakan de jî mudaxele çêbû. Serokatî dibêje; "Her tim muxatabên min hatine tasfiyekirin." Hewldanên Serokatî her tim bê muxatab hatiye hiştin. Kê çareserî xwestibe an hatiye sabote kirin an jî tasfiyekirin. Ji ber wê yekê ev pêvajoyê bêencam man.

Herî dawî pêvajoyê Oslo destpê kir, bi giştî 3 salan hevdiîtin dewam kirin. Di sala 2008'an de roja kongra PKK'ê bi dawî bû heman roj li Oslo hevdiîtin destpê kirin. Heta sala 2011'an hevdiîtin dewam kirin. Hevdiîtina herî dawî di 10 Gulana 2011'an de bû. Teqrîben van hevdiîtinan 3 sal ajot. Van hewldanan jî bêencam man. Ji bo wê hin di destpêka 2010'an de Serokatî got: "Ev serdema sêyemîn êdî diqede û serdema çaremîn destpê dike." Lê dîsa jî mudaxele çêbû. Çawa mudaxele çêbû? Aliyê din qebûl

nekir, xwestin pêvajoyê hevdiîtinan berdewam bike û gotin: "Na. Em ê pêvajoyê pêş bixînin." Jixwe hûn dizanin di sala 2010'an de nêzî 2 mehan serdema çaremîn hat îlankirin, lê cardin dialog kete rojevê berdewam kir. Hevdiîtinên Oslo jî heta 2011'an berdewam kir.

Piştî hilbijartinên 12'ê Heziranê bû-yerek li Farqînê çêbû û hêzên Kurd ên siyasî Xweseriya Demokratîk di 14'ê mehê de îlan kirin. Dewleta Tirkîyê û hikûmeta AKP'ê vana hemûyan kirin bahane û pêvajoyê Osloyê bidawî kir û pêvajoyê tinekirina PKK'ê dan destpêkirin. Ji xwe ev serdema çaremîn e. Ji bo me pêvajoyê serdema çaremîn di sala 2010'an de destpê kiribû me kiribû biryar, lê wan xwest hevdiîtin bidomin li ser wê yekê me hevdiîtinan dewam kir. Dîre wan jî bo xwe derfet çêkir bi Îranê re itifaq çêkirin, bi hinek hêzên Başûr re bi riya Îranê hinek sozên piştewaniyê girtin, jî NATO sozên piştewaniyê girtin û bi vî awayî xwestin me wekî gerfîlayên Tamîlan tesfiye bikin. Pêvajoyek wisa li dijî me dan destpêkirin. Bi vî awayî jî bo me pêvajoyê serdema çaremîn a bi perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî bi awayekî fermî kete rojevê.

Me pêvajoyê çaremîn çawa pênase dikir? Me digot; "Pêvajoyê serdema çaremîn pêvajoyê serkeftinê ye, pêvajoyê çareseriyê ye." An ew ê bi berxwedan an jî wê bi diyalogê bibe. Ev îradeyek e û ev îrade hat nîşandan. Ev biryareke e. Di rastiyê de dema ku Serokatî ev helwest pêşxist sekneke fedaî raber kir. Her kelt ew xetere li ser Serokatî hebû û dixwestin wî ji holê rakin. Heman tişt jî bo me jî, jî bo Tevgerê jî derbasdar bû. Ango me got: "An wê çareserî bibe, an jî em ê bi şer çareseriya xwe bi awayekî serbixwe pêş bixin." Encamên wê jî bo me çî dibe bila bibe. Ango an azadî, an mirin. Bi vî awayî pêvajoyê destpê kir jî 2011'an heta Newroza 2013'an berdewam kir.

Di destpêka 2011'an de hinek kêmasiyên me hebûn. Dijmin hinekî derbe li me xist. Heta 24'ê Adara 2012'an wisa bû, bêhtir ew êrîşî me dikirin û digotin; "Em ê biserkevin." Lê me kêmasiyên xwe fêm kir. Di lêhûrbûna zivistana 2011'an û 2012'an de me gelek nîqaş rêvebirin û biryar girtin. Me ew pêvajoyê wê çaxê wekî deryeyî xetê tespît kir û bi nav kir. Li ser wê yekê pêngava Şerê Gel ê Şoreşgerî bi taktîk û perspektîfê nû li ser esasê hakimiyeta araziye me cardin xist rojevê û hinek jî di tevgera gerîla de û terzê wê de hinek serarastkirin çêbû. Ev jî bi xwe re li Kurdistanê gavên cidî pêşxist. Ango di gerîla de pêngava 2012'an di wê çarçovê de xurt bû.

Hesabên dijmin şaş derketin. Dijmin encam negirt. Di gerîla de moral bilind bû û jîndariyê çêbû. Ruhê Apocî piştî êrişên dijmin a li Geliyê Tiyarê destpê kir, herî dawî li Şêx Cuma ya girêdayî eyaleta Garzan bi şahadeta Heval Arjîn û hevalên din bû amanca tolhildanê. Windahiyan me çêbûn. Piştî wan windahiyan di nav hêzên me de fedaîbûn pêşket. Ruhê Apocî hin bêhtir pêşket. Fedaî êdî ne tenê Hêzên Taybet bû, êdî hemû kes wekî Hêzên Taybet bû. Cardin jî hinek kêmasî hebûn, piştê belkî Ocax van kêmasiyan şirove bike. Eger kêmasî nebûna wê encam hîn cudabûya. Kêmasî cardin jî hebû, lê bi awayekî giştî astek derket holê. Derket holê ku dewleta Tirkîyê nikare gerîla tasfiye bike. Berovajî wê ew ê bi xwe tasfiye bibe. Ev derket holê.

**Pêvajoya Serdema Çaremîn veguherî Çareseriya Siyasî**

Pêşveçûnên li herêma Rojhilata Navîn bi xwe re derfet li Rojavayê Kurdis-

tanê çêkir. Li Rojavayê Kurdistanê jî bi heman şewazî pêvajoyê destpê kir. Pêngavên di 2012'an de destpê kirin di 19 Tirmehê de veguherî şoreşê û bû şoreş. Li Rojavayê Kurdistanê şoreş pêşket. Şoreş li Rojavayê Kurdistanê destpê kir. Li Kobanî destpê kir û li tevahiya Kurdistanê belavbû. Ev jî çet di hesabên dagirkeran de nîn bû. Dewlet dît ku kontrol winda dike. Ji bo wê yekê politîkayên dagirkeriyê pûç bû. Destpêkê di navbera hêzên dagirker de nakokî derket. Ango berê Tirkîyê, Sûriyê û Îran bi hev re tevdiigerian, lê ev itifaq wan parçe bû. Di heman demê de hebûna me ya hem li Bakur, hem jî li Rojava bi xwe re stratejiya Kurd xurt kir. Destkeftiyên Başûr jî hîn zêde rewa bû. Bi vî awayî Kurd li herêmê bû faktorekî esasî. Dagirkeriyê hem êriş bir ser gerîla, hem jî êriş bir ser çada siyasî. Qirkirina siyasî zêde kirin. Li ser Serokatî tecrît giran kirin. Lê Serokatî li berxwe da, siyaseta Kurd jî li berxwe da, gelê Kurd jî li berxwe da, di gerîla de jî hemle pêşket. Van bûyer û pêşketinan hemû hesabên dijmin pûç kirin û politîkayên dijmin encam negirt.

Hemû siyasatmedarên Kurd komkirin avêtin zindanê, lê zindan jî bû cihê berxwedanê. Mesela grêvên birçûbûnê yê li girtîgehên gihişt 68 rojan. Serokatî pêşiya grêva birçûbûnê negirta wê berdewam bikira. Hevalên grêva birçûbûnê dikirin, bi biryarbûn û nedisekinin. Ev pêşketinan hemû û şîara; 'an wê bi berxwedan, an jî wê bi çareseriya demokratîk be' hişt ku serdema çaremîn bi serkeve. Em bi hêza xwe berxwedanê pêş dixînin, lê em jî hewldanên çareseriya siyasî re jî vekirîne. Di wê çarçovê de îro pêvajoyê çareseriyê ket rojevê. Ger ku ev pêvajoyê ketibe rojevê li ser esasê berxwedana Îmralî, berxwedana gelê me û berxwedana gerfîlayên azadiya Kurdistanê, gerfîlayên HPG û gerfîlayên YPG'ê, gerfîlayê HRK'ê jî hene, lê bi taybet di wê pêvajoyê de Rojava û Bakur li pêş bû. Bi vî awayî pêvajoyê pêşketî konseptên dijmin xitimand. Ji ber wê yekê me bersivêk erênî da tercîha çareseriya siyasî. Cardin Serokatî serî lê da û wan jî bersivêk erênî dan.

Pêvajoyê çaremîn bi vî awayî veguherî çareseriya siyasî, ger ku wisa nebûya niha me şer bilind kiribû. Ev cardin pêvajoyê serdema çaremîn e. Dema nû wisa ket rojê me. Diyaloga li Îmraliyê bi Serokatîya me re pêşketî ev pêvajoyê da destpêkirin. Dîre jî heyetên BDP ji 3'ê Çileyê 2013'an destbi hevdiîtinan kirin. Heta niha 5 heyet çûne û hatine Îmraliyê. Hem di navbera me û Serokatî de heyet çûne û hatine, hem jî name birine û anîne. Di encama guftûgo û nîqaşên pêşketî de Serokatî deklaryoneke dîrokî di Newroza Amedê de eşkere kir. Paşê jî me li ser esasê banga Rêber Apo agirbest îlan kir. Niha jî me biryara vekîşinê bi awayekî fermî îlan kir.

**Ji bo Serkeftin, Çareserî û Serdemeke Nû Em ê Vekişin**

Ev vekîşin jî bo çî ye? Ji bo serkeftinê ye. Ji bo em bikaribin çareseriyê biser bixînin. Gerfîlayên Azadiya Kurdistanê paşve dikişê, lê esas zîhnîyetê dagirkeriyê ye netew-dewlet, ev zîhnîyeta navendîparêz, ev zîhnîyeta dagirkeriyê ye Kemalîst paşve dikişê. Ango bi gerîla re ew jî paşve dikişê. Tenê ne gerîla paşve dikişê. Pêvajoyê wê bi xwe re wê yekê bîne. Lê belkî nebe. Ger nebe jî bo wê jî divê em tedbirên xwe bigirin. Lê ev vekîşin jî bo înkâr rabe, ji bo înkara li ser Kurd rabe, Kurd azad bibe, Tirkîye demokratîk bibe ye. Ji bo pêvajoyê nû li tevahiya Kurdistanê pêş bikeve, jî bo pêvajoyê nû li herêma

Rojhilata Navîn pêşbikeve ev helwest tê nîşandayîn. Wateya wê ya dîrokî û felsefîk Serokatî di banga Newrozê de pêşkeş kiriye. Hewce nake em cardin li ser rawestî. Em tenê ji bo li Bakur di keşeya (pirsgirêka) Kurd de çareserî pêş bixîne naxebîtin, Ji bo li tevahiya Kurdistanê serdemê nû pêş bikeve û li herêma Rojhilata Navîn serdemê nû pêşbikeve ev vekîşîna çedibe.

Ango wateya xwe heye. Vekîşîna li ser esasê berxwedan û serkeftinê pêk tê. Vekîşîna ji bo serkeftinê misoger bike û zemîna çareserîya siyasî xurt bike tê kirin. Ev vekîşîna wê di tevahî Kurdistan de serdemê nû pêş bixîne. Wateya ev vekîşîna wisa ye.

Cama hinek heval ev vekîşîna bi ya '99'an re didin ber hev, lê qet naşibin hev. Vekîşîna '99'an ji bo Komploya navnetewî bû. Komplo bi ser me de dihat dixwest me tasfiye bike, ji bo em vî komploya vala derxistin em vekîşîna. Di '99'an de di paradîgmaya me de xitimandin hebû. Serokatî di parêznameyên Îmraliyê de paradîgmaya nû eşkere kir. Bi vî paradîgmaya xetîmî êdî pêşveçûn nedibû. Ji bo paradîgmaya nû amadekarî hebû. Ji bo vî em vekîşîna. Vekîşîna niha berovajî ya '99'an e. Niha paradîgmaya serkeftî heye. Li ser vî esasî em vedikîşîna. Ji bo ku em êdî siyaseta înkârî bidawî bikin em vedikîşîna. Ne ku em ji bo tasfiye an jî konseptên tasfiyeyê vala derxistin, na xêr, ji bo em dagirkeriyê li Kurdistanê pûç bikin û bi dawî bikin em vedikîşîna. Ji ber vî ev vekîşîna qet naşibe ya '99'an. Carina vî vekîşîna û ya '99'an didin ber hev, lê şibandin pir şaş e.

Ger ku vekîşîna bi qonaxa yekemîn bidawî dibe û qonaxa duyemîn destpê dibe. Qonaxa duyemîn ji bo pîrgirêka Kurd di warê destûra bingehîn de wê êdî pêş bikeve û ew hêzên şerê taybet bîna belav kirin û li Kurdistanê êdî zemîneke jiyaneke azad, sivil û demokratîk ava bibe.

Ger ku pêvajoya wisa pêşbikeve êdî qonaxa sêyemîn destpê dibe. Qonaxa sêyemîn çi ye? Qonaxa asayîbûnê ye, qonaxa azadîbûnê ye. Di vî qonaxê de Serok Apo jî tede her kes wê azad bibe. Wê çaxê êdî meseleyên gerîla û meseleyên çek bibe an nebe wê têkeve nîqaşê. Ew qonaxa herî dawî ye. Heta ku gelê Kurd bindest be, heta ku Rêber Apo azad nebe gerîla bêçek nabe. Projeyek wisa di rojevê de heye. Di çarçoveya vî projeyê de em niha vedikîşîna. Piştî wê jî elbet divê xalên projeyê yêrî dîtir pêk were. Xalên ku dikeve ser me em pêk tînin û xalên ku dikeve ser dewletê hene divê ew jî xalên dikevin ser milê wan pêk binin. Ji bo çareseriyê ev pêwîst e. Ger niyeta aliyekê ne çareserî be elbet pêk nayne. Gûman hê ku pêk neyînin, lê em bixwe tiştên dikevin ser me pêk tînin û em serdemê nû didin destpêkirin. Serdemê nû serdemê pêşxistinê têkoşîna siyasî ye. Em çek paşve didin mecal û zemîn ji hemleya siyasî re vedikin.

### Gerîlayên Kurdistan bi 15'ê Tebaxê Xwedî li Mirovahiye Derket

Hemleya siyasî hemleya Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad e. Ango dem dema hemleyê ye. Vekîşîna, vakirina zemîna pêngavê ye. Ji ber vî

yekê ev vekîşîna naşibe yê berê. Elbet ev dem demê wisa ye ku aliyên xwe yê xeter û bi risk hene, lê di heman demê de ev dem demê stratejîk û pir girîng e. Di vî demê de beriya her kesî divê gerîlayên Azadiya Kurdistan rast tevbigerin û rast fêm bikin. Ji ber ku esas ên niha di demê de rol dileyîzin gerîla ye. Çavê her kesî li ser gerîlayên Azadiya Kurdistanê ye.

Gerîlayê qehreman di pêşengtiya fermanarê mezin rêheval Egîd de dest bi serhildanê kir. Beriya niha bi 29 salan vî îsyana da destpêkirin. Gerîla li Mezopotamya û li Kurdistanê gelek destan nivîsîn. Karûbarên bêhempa û awarte pêş xistin. Di hundirê vî berxwedanê de tiştên li ser qewet û qudreta însan di şexsê şehîdên qehreman de bûn heqîqet. Berxwedaneke pir mezin çêbû. Di vî berxwedanê de keç û xortên Kurd ji her çar perçeyên Kurdistanê, derveyî welat ji her deverê gelek kes hatin û tevî bûn. Hemû kesên demokratîkxwaz, aşîxwaz, entemasyonel piştgirî dan, hinek ji wan jî tevî bûn. Ji ber ku li Kurdistanê doz doza haqaniyete ye, doz doza edaletê ye, doz doza mirovatiyê ye.

Gerîlayê Azadiya Kurdistanê di gava yekemîn a pêngava 15'ê Tebaxê de li mirovati xwedî derket û ev 29 sal in jî şopdariya wê dike. Ji ber ku Kurdistan welatê herî qedim, herî kevin bû û mîvandarijî şaristaniya mirovahiye, ji şoreşa neolotîkê re kiriye. Li neqeb û lûtkeyên çiyayê Zagrosê, li kêleka çemê Dicle û Firatê şaristaniya mirovahiye pêş xistiye. Rismê dewlemendiya dîrokî; 'gelê Kurd û Kurdistan' hat înkarkirin. Zilma herî mezin ev e, îşkenceya herî mezin ev e. Terorizma herî mezin ev e. Welatekî mîvandariya alxweyiya şaristaniya mirovahi kirî, tu wî welatî çar perçe bikî û heta navê wî jî înkâr bikî. Ev terorizma herî mezin e. Ev neheqîya herî mezin e. Ev bê edaletî û bê hiqûqîya herî mezin e. Lê mixabin li serê Kurd û Kurdistanê vî yekê kirin.

Gerîlayên Azadiya Kurdistanê ji bo ev neheqî rabe, ji bo cardin mirovahi li ser van axan bijî û jîndar bibe, dest bi berxwedanê kiriye. Îro ev berxwedana xwe gihandîye qonaxêke pir girîng. Ev qonaxek weke maratoneke 29 salan e. Di hundirê vî maratonekê de gelek caran hewl da ku bi rê û rêbazên aştiyane biçe encamê. Lê her hewildan bi helwestên dagirkeriyê re rû bi rû ma. Bi êrişan re rû bi rû ma. Bi ferserperestiyê re rû bi rû ma. Dagirkeriyê tim xwest li Kurdistanê koletiyê bidomîne. Zîhniyeta koledarî, zîhniyeta serdestî ti caran nexwest ku mafê gelê Kurd yê xwezayî qebûl bike. Ji bo wê jî ew hewildanên nebixêr encam negirtin.

Bi taybet piştî pêvajoya Osloyê, ev 2 salên derbasbûyî weke hesap ji hevpirsîna gelê Kurd û dagirkeriyê bû. Li Îmraliyê ev hesap û ji hevpirsîn çêdibû. Li kolanên Kurdistanê ev hesap ji hevpirsîn çêdibû. Li çiyayên Kurdistanê ev hesap ji hevpirsîn çêdibû. Dagiriyê digot: "Ez ê we ji holê rakim. Bi teknolojiya herî pêşkeftî, bi piştewaniya NATO, bi konseptêke navnetewî ez ê we poşman bikim ku hûnê bêjin 'em çima hatine dinyayê!' Bi vî awayî erîşên pir berfireh birêxistin û xwestin bi rastî bi bêwijdaniyêke mezin, bi konseptêke navnetewî hem li derveyî welat, hem jî li her çar perçeyên Kurdistanê Tevergera

Apocî ji holê rakin. Ji bo wê li ser Rêbertî tecrûteke pir giran meşandin, li ser gelê êşkence û faşizm meşandin û li ser gerîla jî tevger û erîşên tînekirinê bi teknolojiya herî bilind pêşxistin.

Lê li hembera vî berxwedana gerîlayên Azadiya Kurdistan bi perspektîfên Şerê Gel ê Şoreşgerî bilind bû û careke din dagirkerî negihîşt armanca xwe. Berxwedana gerîla careke din îspat kir, ku gerîla bi darê zorê ji çiyayên Kurdistanê nayê xwarê û nayê derxistin. Gelê Kurd bi êşkence û faşizmê nayê teslîmgirtin. Rêber Apo bi êşkenceya derûnî, bi pergala Îmraliyê ve nayê teslîmgirtin. Ev careke din di nava van du salan de îspat bû. Li ser bingehê vî îspatê û vî heqîqetê îro pêvajoya çareserîya demokratîk ketiye rojevê. Rêber Apo diyalogên li Îmralî bi dewletê re meşandiye niha gihiştîye encamê.

### Pêngava Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad

Encam ew e, ku êdî serdemê nû divê despê bike. Serdemê ne bi çek û şidet, bi siyasê, eger siyasê pêş bikeve wê ev serdem bimeşe. Li ser vî esasî gerîla vedikişe. Hemû vedikişîna divê vî talimatê rast fêm bikin. Ev vekîşîna encama serkeftinê ye. Ev vekîşîna ji bo maratona 29 salan biçe encamê û çareserîya demokratîk biserkeve pêk tê. Ji bo wê yekê hemû hevalên gerîla, bi taybet gerîlayên li Bakurê Kurdistanê ji herkesî bêhtir divê ku pêvajoyê rast binirxînin û rihê pêvajoyê rast fêm bikin. Li gor vî rastiyê di hundirê dîsîplînekê de, bi şewazê tevgera gerîla di çarçoveya planekî de, bi kontrol, bi parastin, bi dîsîplîn, bi şewazê gerîlayê veşartî ev tevgera vekîşîna divê pêk bîne û bi serbixîne.

Ji ber ku em dizanin xêrnexwazên ku dixwazin em bi sermekê hene. Êriş li Parîsê ku heval Sara, Rojbîn û Ronahî şehit kirin, yek ji kiryarên wan xêrnexwazan e. Ne dîrî aqila ye, ku li derveyî welat, li hundir welat wê careke din xêrnexwazên wisan derkevin û bixwazin pêvajoyê sabote bikin. Heman demê mûmkûne di aliyê dewleta Tirkîyê de, di nav wan de kesên bixwazin hinek yekîneyên gerîla tesfiye bikin, wisa pêvajoya bixetîmînin derkevin. Li hemberî van îhtîmalana hemû, divê ku hemû kes, lê divê despêkê gerîlayên Bakurê Kurdistanê hişyar bin, bi tedbîr tevbigerin. Divê gerîla bi kontrol tevbigere û careke din rê nede kesên rant-xuriya şer dikin. Rê nede kesên ji bo berjewendiyên xwe dixwazin gelên herêmê tim bikin qurban, divê rê nedin ku ew serbikêvin.

Ji ber ku pêvajoya niha birêketî ji aliyê Rêber Apo ve hat pêşxistin. Ev pêvajoyêke stratejîk û mezin e. Rêber Apo ne tenê ji bo çareserîya meseleya Kurd, ji bo di Rojhilata Navîn de serdemê nû despê bike şer, kuştin û pevçûnên di herêma Rojhilata Navîn de di navbera mezhep û netewan de dibe êdî dawî bibe, ev pêvajoya da despêkirin. Ji bo ku gelên herêmê êdî bi hev re di nava xuş û biratî û wekhevîyê de bîkarîbin bijîn, pergaleke nû ya konfederal pêş bikeve, ji bo vî yekê ev hemleya mezin niha îro ketiye rojê. Ji bo zemîn ji pêngava Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad re vebe bibe, em vedikişîna. Hemû hevalên di xebata

vekişîna de cih digrin divê vî heqîqetê ji her kesî bêhtir fêm bikin û wisa bi serkeftî pêk binin. Ev dem wê bi xwe re pêvajoyêke dîrokî bîne rojevê, di Kurdistanê de jiyaneke nû, serdemê nû pêş bixîne, heman demî di herêmê de jî êdî wê bibe despêka serdemê nû. Lazime herkes vî yekê rast fêm bike, wekî me got; divê despêkê gerîlayên Azadiya Kurdistanê vî pêvajoyê wisa binirxîne.

Gerîlayên Azadiya Kurdistanê îro xwedî tecrûbe ye û xwedan pergala dîsîplîn e. Beriya her tiştî fedaî ye û bi îrade ye. Wekî ku heta niha di pratîka xwe de her tim giredana bi şehîd û Rêber Apo re di asteke herî jor de gerîla nîşan daye, di vî demê de jî, wê careke din vî yekê nîşan bide û rismê ku astengî çî dibe bila bibe jî wê bikaribe wezîfeya vekîşîna bi serbixîne nîşan bide. Li ser vî bingehê em ji niha ve ji wan hevalan re serkeftinê dixwazin.

### Divê Em vî Dozê Biserbixînin û Bigihînin Encamê

Ev dema ku em tede ne, demêke wisa ye. Di demêke wisa dîrokî de, dewreya Şehîd Sara destpê dibe. Ango guherîn, veguherîn di rojevê de ye, bi rastî di vî pêvajoya guherîn û veguherînê de fêmkirina pêvajoyê, tîgihîştina perspektîfên Rêbertiyê û xwe ji dema nû re amadekirin pir girîng û pêwîst e. Heta ji bo vî yekê rêveberiyê plan kir hejmara akademiyên zêde bikin. Ji ber ku di pêşiya me de kadroyên pêşeng ên ku aqil û fikrê xwe zelal bûyî pir zêde pêwîst e. Ji bo her çar perçeyên Kurdistan, ji bo derveyî welat, ji bo hemû deverê hevalên wisa pêwîst e. Ji ber ku maratona 29 salan a bi şer û bi giştî têkoşîna 40 salan îro gihiştîye encamê, gihiştîye lûtkeya herî jor. Ev lûtke bi xwe re ne qedandinekê, destpekeke nû tîne.

Ango despekeke nû heye, serdemê nû destpê dibe. Ev serdemê nû serdemê pêngavê ye. Serdemê pêngaveke berfireh e. Tenê ne ji bo Kurdistan, ji bo herêmê jî, erk hin zêde zelal bûne. Ji bo wê Tevergera Apocî divê ku di vî demê de xwe nû bike. Di Pergala xwe ya rêxistinî de jî guherîn çêbike. Di pergala rêxistinî de guherîn çêbike ku ji bo bikaribe ji serdemê nû re bibe bersiv. Di vî çarçoveyê de wê guherînan pêş bixîne. Di rojên pêş me de jî wê ev yek gav bi gav têkevin rojevê. Ji xwe despêkê çar konferans ji niha ve di rojevê de ne. Konferansa Bakurê Kurdistan, Konferansa Tirkîyê, Konferansa Netewî ya Kurdistan û Konferansa Kurd û Tirkên derveyî welat jî bikeve rojevê. Lê qesda me ne tenê ew in, wekî din jî wê di aliyê pergala me de pêşveçûyîna çêbin. Guherîna jî wê pêş bikevin. Niha ji bo van hemûyan amadekarî tene kirin.

Di vî wateyê de Dewreya Şehîd Sara jî xwedan erk e. Gelek tişt divê hûn berê li vir nîqaş bikin û jixwe hinek kevneşopî hene, nîqaşên girîng encamên wê tînin raporkirin, ji bo rêveberiyê. Di heman demê de ev der bi wî awayî weke cihekî şewrê ye jî. Encamên ku gihiştine bi şewazeke zindî hema zû bi rêveberiyê re parve dibe. Li vir hûnê jî bişopînin, tevî bibin, lê beriya her tiştî erka we ev e, ku hûn lêhûr bibin, di xeta Rêber Apo de kûranî çêbikin, di muhaseba pratîka xwa ye berê de hûnê Rêber Apo bikin pîvan û wisa muhaseba xwe bikin. Berxwedanê çêbûn û di hundirê vî de qehremanên derketin ji bo me her tim nîmûne ne. Hemû heval vîya dizanin. Lê bi taybet ev 9 salên dawî me got, di 1'ê Hezîrana 2004'an de Ocax despêkê kir, hamlê despêkê kir, ev hemû bi hev re bûn.

Di vî wateyê de sala 2004 ji bo me qonaxêke girîng e. Bi rastî despêkê di kesayetiya fermanar Adil û Nudayan de, heta fermanarên herî dawî Memed, Rojîn û Numanan de, bi rastî rêzefedayî ne. Rih û lewendîya ku Andok û Êrişan nîşan dayî, di nava sala 2012'a de bû rih û baweriyêke giştî, lê fermanariya vî tevgerê despêkê de, helwestên fedaîtiyê pêş xistin û wisa tesmîl kirin. Nîmûna vî ya herî mezin di vî dema dawiyê de di berxwedana pêş ketî de xwe nîşan dide. Di van 9 salan de bi rastî me gelek berdêl da, belkî hejmara şehîdên me ne zehf zêdebin, lê bi rastî wesfa wan pir bilind bû. Em bi erzanî negihîştin vî derê. Me pîr berdêl dan. Heta êdî ev berdêlana bi me pîr giran tîne. Pir zêde giran tîne. Bi rastî me pîr hevalên heja, di vî şerî de şehîd dan. Em niha gihiştine vî qonaxê, vî encamê, divê em rihê van şehîdan şad bikin. Divê em vî dozê bi ser bixînin û vî dozê bigihînin encamê. Ji bo wê ev zemîna hatiye avakirin derfetekî çêdike, divê hûn vî baş bikar binin. Ji bo mirov layiqî şehîdên qehreman bibe, ji bo mirov bi rastî şehîdan di vî welatî de vejîne, bi rastî ew bikin nemir, erk li ser stuyê me heye, deynê wan li ser me heye. Ger em niha li vir in, em bi saya wan li vir in.

Belkî hinek heval ji we berê nehatîbin vir, niha ez carna li van kaş û giran dinêrim, her hevalên ku li ser van gir û tepeyan şehîd ketine tîne bîra min. Kî li vir fermanarî kir, ew hemû tîne bîra min. Niha hemû şehîd in. Her yek ji wan li derekê, her yek li çiyayekî Kurdistanê şehîd ketin. Ev êdî pîr zêde bi wate û manewiyat hatiye xemilandin. Ji bo wê divê em di vî qonaxa girîng de bikaribin bibin bersiv. Kemasiyên me çî dibin bila bibin, divê em xwe li vir vekin, xwe di ber çavan re derbas bikin, xwe mehkeme bikin. Mutleq nû bikin. Mîltanê Apocî, tevgera Apocî divê çawa be? Şehîdên me di pratîkên xwe de ev nîşan dane û Serokatîya me bi tempo û terzê xwe vî yekê nîşan daye. Tiştên dikeve ser me divê em jî di rêya wan de teqez bibin bersiv û layiqê wan bin.

Em hêvî dikin hemû hevalên niha li vir amadene, şagirtên vî dewreyê di vî çarçoveyê de bikaribin ji van nîxên pîroz re bibin bersiv. Banga şehîdan, careke din ji hêviyên Serokatîyê re wê bibin bersiv. Ji bo heval di vî warî de hurbikolin, pêş ve herin, em ê jî weke rêveberî tiştê ku dikeve ser milê me, em ê pêk binin. Lê hûn jî dizanin, ku di vî demê de zehf pratîkî jî heye, pîr tişt divê hûn xwe bi xwe pêş bixînin. Jixwe her cûre û reng heval li vir hene, hevalên kevin û nû hemû hene. Hûn bixwe tîra xwe dikin, tenê divê hûn bikaribin ji hevûdu îstîfade bikin. Divê hûn bikaribin hev baş bişopînin, guhdar bikin, li hemberî hev rêzdariyek hebe, dîsîplînek hebe. Ev der cihekî taybet e. Divê herkes weke neferekî tevî bibe; berê kî çî erk kirîye ne girîng e. Ev der PKK ye, herkes berendam e. Berê erka wî/wê çî be bila bibe, li PKK'ê herkes yek e. Li PKK'ê wekhevîyek heye, hevaltiyêke heye û rihê hevaltiya Apocî û dilnîzîmî esas e.

Li ser vî esasî ger helwestêke hevaltî pêş bikeve, em bawerî hûnê di vî qonaxa girîng de encameke mezin bidest bixînin. Em bi vî bawerî û hêviyê bi navê rêveberîya me ji we hemûyan re careke din serkeftinê dixwazin. Em hêvî dikin ku hûn hemû bikaribin ji demê re bibin bersiv. Ji bo we hemûyan ji dil serkeftinê dixwazin.

\* Ev nivîs ji axaftinên Serokê Korseyaya Rêveber a KCK'ê Mûrad Karayilan a roja 24.04.2013 an di vekirina Ocaxa PKK'ê Dewreya Şehîd Sara de kiribû hatiye tomarkirin.

**Ev qonaxek weke maratoneke 29 salan e. Di hundirê vî maratonekê de gelek caran hewl da ku bi rê û rêbazên aştiyane biçe encamê. Lê her hewildan bi helwestên dagirkeriyê re rû bi rû ma. Bi êrişan re rû bi rû ma. Bi ferserperestiyê re rû bi rû ma. Dagirkeriyê tim xwest li Kurdistanê koletiyê bidomîne. Zîhniyeta koledarî, zîhniyeta serdestî ti caran nexwest ku mafê gelê Kurd yê xwezayî qebûl bike. Ji bo wê jî ew hewildanên nebixêr encam negirtin.**

# Kadın kırımı yerine rezonans

Özgürlük Önderimizin 2011 yılı Mart ayında yaptığı bir görüşmede dile getirdiği rezonans kelimesi, dahası bu kelimeyi cinslerin birbirleriyle ilişkilerine uyarılması oldukça dikkat çekiciydi.

"Kadınla rezonansa girmek lazım. Bu evlilik olayında öyle şeklin, biçimin bir önemi yok. Bir rezonans (fizik ve kimya bilim dallarına ait bir kavram. Daha çok iki kuvvet arasında bir dengeyi ifade eder) vardır, eşler arasında asıl olan onun yakalanmasıdır. Bu öyle çok fiziksel güzellikle ilgili bir şey değildir. Ruhta bir rezonansın yakalanmasıdır. Fiziki olarak en güzel kadının bile, anlamlı, özgürlükçü bir birliktelik yaşamadığı zaman güzelliği bir kerede kaybolup gider. Burada önemli olan kadının ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek kadına yönelik bütünsel bir yaklaşımın ortaya çıkarılmasıdır. Kadına dönük böyle bütünlüklü, anlamlı, ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek bir yaklaşım olursa o zaman kadın erkek ilişkisi asıl anlamına kavuşur ve jin yani hayat anlam kazanır."

Önderliğimizin bu belirlemede dile gelen rezonans kelimesi "Tınlaşım, düzgün itmelerin etkisiyle bir salınım genişliğinin artışı, iki kuvvet arasındaki denge" anlamına geliyor. Rezonans kelimesini kadının erkekle girdiği ilişkide anlayabilmek, hatta giderek kadının kendisiyle, diğer kadınlarla, doğayla ve nihayetinde tüm evren parçalarıyla girdiği ilişkide anlamaya yönelmek, bizler için Önderlikle buluşmanın bir adımı olma değerindedir. Önderliğimizin kadın için verdiği paha biçilmez emeklere, zindan koşullarında dahi büyük bir heyecanla kadın özgürlüğü konusuna eğilmesine, ancak aynı frekansı yakalamaya çalışarak, az da olsa dile gelenleri anlama eğilimi göstererek bir cevap oluşturabiliriz.

Can ile canan kelimelerini, ses düzeyinde dahi bu kadar birbirine yakın kılan ve fakat aynılaştırmadan bu son derece yakınlığı bizlere anlatan anlam, rezonans kavramıyla açıklanabilir.

Birbirini sonsuz bir güçle çeken

ama birbirine karışmadan, çarpışmadan, birbirinin varoluşunun teninde yaralar açmadan, en nihayetinde birleşmeden doğacak kimi kuvvetlerin yakıcı etkisiyle birbirinin ruhsal teninde tahribat yaratmadan ve kendi rengini kaybetmeye mahal vermeden yakınlaşmaktan kaynağını alır.

Bu nasıl mümkündür?

Birbirine karşı sonsuz çekim gücü içinde olan iki varlık, bu çekim gücünün hızıyla doğru orantılı olarak birbirlerine yaklaşacaktır. Aşkın çekim gücünün, dünyanın en uzak köşelerinde dahi olsa insanları kavuşturması ya da aynı ruhsal atmosferi yaratarak birbirine yakınlaştırması bu durumu anlatır. Ortadoğulu aşk destanlarında yer alan, kavuşmasızlık iklimlerinin son deminde, mezarda kavuşma olgusu da, kavuşmaların ölümüne rağmen kendini gerçekleştirdiğine örnektir.

Kavuşma, iki varlığın tek olma arzusu olarak dile gelir kiminde. İki varlığın tek olması hiçbir zaman mümkün değildir. İki varlığın tek olması denen şey, özünde birinin diğerinin varlığının eziciliğinde yok olması demektir. Birincinin ikinciyi yutması demektir. Kadının erkekle ilişkisinde yaşadığı çoğunlukla budur. Kadınların Kürdistan'da namus cinayetleri, Fransa'da aşk cinayetleri ya da dünyanın başka herhangi bir yerinde başka herhangi bir kavramla isimlendirilen öldürülmeleri, bu tekleşmeye örnektir. Egemen sistem zihniyetindeki erkek dünyası tekleşmeyi, birleşmeyi, bütünlüşmeyi, kısacası bu kavramlarla tanımladığı aşkı böyle anlamaktadır. Bu anlama tarzı özünde anlamamaktır. Anlamazlık, sistem zihniyeti tarafından toplum öğelerine bir anlam kalıbı gibi dayatılmıştır ve bu şekilde anlam yozlaştırılmaktadır.

Her birleşme, biraz yok oluşturmaktır. En pozitif birleşmede dahi bu yok oluşun yıkımın emareleri mevcuttur. Sosyalist bir hareketle bütünlüşmek için kişinin kendisindeki kapitalist sistem özelliklerini yıkması, yok etmesi gerekir. Ters durumda da aynı geçerlidir. Kişi aileden kopup kendine yeni bir toplumsallık

yaratmak ya da kendine uygun gördüğü toplumsallıkla bütünlüşerek yaşamak istiyorsa, öncesine dair olanları adım adım yıkmak, yok etmek zorundadır. Gençlik çağındakilerin ev dışında bir yaşam oluşturmaya başlamaları ardından aileyle (anne, baba ya da kardeşlerle) kavgaların artmasının aynı döneme denk gelmesi de bunu kanıtlamaktadır.

Kendini eze eze, iradesel oluşumunu hücre hücre yok ede ede ancak ulaşılan tanrısal aşk örneği de bunu çağırıştır. Kişisel aşk örnekleri zaten çok fazla bayağı örnekler somutunda bunu kanıtlar. Varlığın birliği denilen vahdet-i vücud felsefesi bu anlama biçiminin tasavvufi formudur.

Tekleşme, bir olma ya da birleşme olarak adlandırılan her birleşme buluşma, bir tarafın aleyhine bir yeni oluşturmaktır. Bu aleyhine olan bir taraf da kadındır. Kadının ikili ilişkilerde, erkekle ilişkide bütünlüşme, aşk ya da iki canın bir olması denen olayın yürümesine girdikten sonra yaşayacağı depresyonlar, kendi varlığının yok oluşuyla ilintilidir. Hakim zihniyet, kadının mutlu yuvasını korumak için bütünlüşme, uyum vs yaşamasını kadının katliamı uğruna, kadın aleyhine gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Her operasyonda kan dökülür ve işte evlilikleri kurtarma operasyonlarında söylenen sözler ilginçtir: "Yuvayı korumak istiyorsan katlanacaksın, ne olacak işte biraz sesini yükseltmiş, bir iki tokat atmış, çocuklarının hatırına sık dişini..." falan filan. Uzayıp giden bu öğütlerin tamamında kadın aleyhine bir erkek koruması vardır. Erkeği ve aynı zamanda koca-erkek şahsında erkekliliği koruyan, yücelten her söylem, bütünlüşme, yuvayı koruma gibi adlar altında kadının yok edilmesini esas alır. Yuvayı dişi kuş yapar denir, fakat hakim sistem yuvayı dişi kuşun cesedi üzerinden inşa eder. Kadın aleyhine yapılan, varlığı korunan ve süreklileştirilmeye çalışılan bir yuva mümkün değildir. Lakin bunu kimse düşünmez. Kadının tüketildiği bir aile, yaşam ya

da birleşmenin mümkün olmadığını kimse bilemez. Aile olgusunun bugünkü can çekişmesinin sebebini kimse düşünmez, bilmez ya da bilmek istemeye yönelmez. Bilemeyecek kadar kendileri olmaktan, aşkı yaşamaktan, kendi duygu düşüncelerini anlamaktan ve sevgiyi hissetmekten uzaktırlar çünkü.

Kadın erkek ilişkilerine, toplumsal düzlemde yaşanan olaylara ya da ilişkilerin düzeyine baktığımızda mevcut koşullarda, sevginin mümkün olduğuna inanmanın giderek zorlaştığını belirtmek pek zor olmuyor. İnsanın kutsallığının giderek yıkıldığı ve yıkılan her kutsallık gibi ardından bir toplumsal enkaz bıraktığı gerçeğiyle yüz yüzeyiz. İnsan inşası olan kutsallıkların yıkılması ve yerine yenilerinin konulabilmesi şansı vardır. Ama kutsal denilen insan olgusunun tükenmesi karşılığında yerine neyi koyabiliriz ki... Bugün kadın ve erkek ilişkilerinde kadın aleyhine bozulmuş olan denge, kadının her ilişki adımında, her karşı karşıya gelişte ya da cinsel alana her giriş durumunda bir darbe almasını getiriyor. Bunun nedeni var olan ilişkilerdeki dengesizlik yanında, birliktelik, cinsellik, bütünlüşme, aşk vs adına, sınırsız özgürlük vs saf-satalar adına kendi varlığının oluşum sahasını tahrip etmenin yaşanması ve aynı zamanda kendi özgür iradesine yaşam hakkı tanımayacak kadar bir teslimiyet ilişkisine yönelmenin meşrulaştırılmasıdır.

Oysaki Önderliğimizin dile getirdiği rezonans kelimesi, birbiriyle dengeli bir uyum içinde sürdürülecek ilişkiye işaret etmektedir. Birbirinin varlığının eziciliğinde yok olmadan, birbirinin varlığını yok etmeden, birbirine karışma adına kendi rengini kaybederek renksizleşmeden, birbirini yücelttiği ya da tamamladığı yanılığısıyla birbirini azaltmadan, birbirinden uzaklaşmadan, birbirinin etki alanında olmayı karşılıklı güç verme alma ve yaratıcı yaşam ve anlam gücünü arttırma vesilesi bilerek yaşamak, rezonans kavramının kadın-erkek ilişkilerinde olması gereken çer-

çeveyi anlatmaktadır.

İnsan yaşamından aşkı çıkardığımız zaman hiçbir şeyin kalmadığı söylenir. Oysa bugünkü anlamıyla aşkın yaşamlarımıza, dahası bunu yaşadığını sananların yaşamlarına da pek bir şey katmadığı gerçeği daha belirgindir. Yaşamın aşk örgüsü, evrenin varoluş gerçeğinin odağına yerleşen aşk, tutku, arzu ve bitimsiz istemlerden kaynaklı oluşmaktadır. Evren, aşkla kendini var ettiğinden insanın oluşumuna kadar getirmiştir evrimini. Ki, evrimin tamamlandığı, bir sona ulaştığını söylemek de mümkün olmadığından evren aşkının, günümüz sorunlarının yarattığı trajediye rağmen sürdürdüğünü söylemek yanlış olmasa gerek.

Algılardaki aşk, iki farklı öğenin birbirini sevgiyle, birbirine yönelik ilgiyle çekmesi şeklinde genelleştirken, cinsler arası ilişkide özelleşmektedir. Aslı, büyük bir yoğunlaşmış enerjiyle yaşamın farklı alanlarına yönelmek, duygunun en yoğun haliyle yaşamı solumak, yaşamı oluşturan parçaları bu yoğunlukla yoğurmaktır. Önderliğimizin dile getirdiği demokrasiye aşkla bağlılık, yaşam ve hakikat aşkı olma durumları aşkın sıkıştırılmaması gereken alanlara işaret etmektedir. Ama güncel olarak yaşamlarımıza yerleşen aşk, büyük çoğunlukla kadın ve erkek arasındaki ilişki, ilişkideki çekimin gücü, enerjilerin buluşması ve bu buluşmadan doğan ırmakların aktığı mecrayı anlatır, genel algı da ilk etapta bu yöndedir.

Rezonans, birbirinin varlığında yok olup tek olanı yaratmaya yönelmemek, bunun karşısında direnmektir. Kendi özgür varoluşuyla bir yaşam yaratmaktır. İkinci birleşmesiyle bir teklilik oluşturma değil, ikinci ruhsal artımdan bir yeni varoluş, üçüncü bir hakikat yaratmaktır. Çoğalmak ve çoğaltmaktır. Birbirini hırpalayan bütünlüşmelerden, birleşmelerden ya da tüketen bir oluşlardan uzak durmaktır. Birbirine çarpmamak, birbirinden kaçmamaktır. Birbirinin uzağına düşmeden, birbirinin varlığını en yakınında hissederek kendi varlığına yeni anlamlar katabilmektir.

**"Birbirinin varlığının eziciliğinde yok olmadan, birbirinin varlığını yok etmeden, birbirine karışma adına kendi rengini kaybederek renksizleşmeden, birbirini yücelttiği ya da tamamladığı yanılığısıyla birbirini azaltmadan, birbirinden uzaklaşmadan, birbirinin etki alanında olmayı karşılıklı güç verme alma ve yaratıcı yaşam ve anlam gücünü arttırma vesilesi bilerek yaşamak, rezonans kavramının kadın-erkek ilişkilerinde olması gereken çerçeveyi anlatmaktadır."**



# HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

**K**aldığımız binanın ön bahçesinde toprak damlı bir ev vardı. İki odadan oluşuyordu. Kışları, daha doğrusu okulun açık olduğu aylarda ev bulmak özellikle de 'öğrenci evi' bulmak zorlaşır. Herkes akrabası, köylüsü veya tanıdıklarının yanında evini kiralamak isterdi. Kırsal alanlardan gelenlerin genel bir içgüdüsel refleksi idi bu. Tanıdıklarının olduğu yerlerde kendine sahip çıkılabileceğini düşünürlerdi. Haksız da sayılmazlardı. Çünkü şehir kalabalık karmaşık haliyle kırsaldan gelen herkesi korkuturdu.

Bahçedeki bu damlan da ev sahibimiz kendi köylülerine ve tanıdığı yakın köylerden öğrencilere kiralamıştı. Erkek öğrencilerdi çoğunlukla. Zaman zaman tek tük kız akrabaları da kalıyordu. Kalabalık olduklarından bir iki kız öğrencinin kalması zorlaşıyordu. Yalnız evi tutanların sayısı başlarda az olmasına rağmen bu sayı giderek artıyordu. Ve çoğu lise, ortaokul öğrencileriydi.

Ev sahibinin çocukları ise, binanın birinci katındaki dairelerde kalıyorlardı. D.K ile bu evde tanışmıştık. Olayların sıcaklığının sürdüğü süreçlerde o da Deniz'lerden bahsetmiş, taktığı kravatını göstererek Mahir Çayan'ın hediyesi olduğunu belirtmişti. Vurulanlardan bazıların ismini sayarak, onlardan oluşan bir grubun köylerine gittiğini kendileriyle konuştuğunu anlatmıştı. Halbori, Çukur ve civar köylerde de devrimci öğrenciler olduğunu ve üniversite de okuduklarını söylemişti. Veli Tayhanî'nin bir abisi de Ankara'da okuyordu. Kendileri Ermeni'ydî. Bu özellikleri hep dikkatimizi çekerdi. Bir gece geç saatlerde kapımız çalınmış ve çok iri yarı biri ağabeyimi sommuştu. O da evde hazır bulunuyordu. Sanki sözleşmiş, birini bekliyordu. Aynı odada kalmış, bir şeylerle meşgul oluyormuş havasını vermeye çalışıyordu. Gelen kişi içeriye girmemiş, şehri çabuk terk edebileceklerini, acele dönmek gerektiğini söylemişti. Onları duymuştum. Daha önce ağabeyime teslim ettiği büyük bir tabancayı alıp gitmişti. Daha sonra bu kişilerin Veli'nin ağabeyi olduğunu öğrenecektim. Gizlice vermişti ağabeyim. Sonra benim de salonda olduğumu fark etmemişti. Salonun elektrikliğini yakmamış, odaların ışığı da loş olduğundan herhalde dikkat etmemişti. Ben o zaman sevinmiş ve ağabeyimin de gizli şeylerle uğraştığını sanarak daha değişik duygulara kapılmıştım.

Evimizde kitaplarımız azdı. Olanları da ağabeyim getirmişti. Fakir Başkurt'un, Yaşar Kemal'in, Kemal Tahir'in romanları, Tefik Fikret'in şiir kitabını hatırlıyorum... Şiirleri bazen sesli okuduğunda dinlemeyi çok severdim. Tok, güzel bir sesi vardı ağabeyimin. En çok da 'Alı Turan'ı söylerken sesini seviyordum. Sonraları o faşistlerin türküsüdür denildiğinde bozulmuşum, ama o türküyü hep sevdim ve hep mırıldandım. Hala da çok severek dinler ve söylerim.

Giderek genel devrimcilik solculuk olguları kafada dar anlamda da olsa anlamını buluyordu. Artık söylediğimiz türküler bile değişmişti; Denizler, Mahirler de girmişti türkülerimize. Sinema, türkü, kitap seçimleri, aranan ölçüler giderek değişiyordu. Yılmaz, Güney'in filmleri kaçırılmazdı: Onun filmlerinin oynadığı günlerde bilet kalmazdı. Önceden bilet alım yarışları başlardı... Ayakta kalma pahasına gidilirdi. Filmi izlenirken tezahüratlarda bulunulurdu... Murat Soydan'ın bir filminde idam sahnesi var. O sahnede birçok izleyici ağlamıştı.

Ama herkes tepkisini ayaklarını yerlere vurarak, yuhalayarak göstermişti... Mahsunî, Zamani dinlenirdi. Onların türküleri etkilerdi hepimizi. Coşardık adeta.

Ancak, bunlar henüz bilinçli, bilimsel temelde bir gelişim nüveleri bile değildi. Belki etkilenimlerdi, daha sonraki şekillenmede bütün bu etkilenimler tabii ki rol oynadı. Fakat öte yandan da Ecevitçiliğin etkilemeleri vardı. "Karaoğlan" bir kurtarıcı olarak algılanıyordu. Solculuk devrimci militan örgütülüğe dönüşmemiş, sürekliliği bu anlamda sağlayamamıştı... İhtilalci grup müthiş etkilemişti. Solculuk bu temelde öncü bir örgüte onun somut çalışmalarına dönüşürülseydi; Ecevit solculuğu hiç yaşam bulmazdı ya da o ölçüde etkilemezdi. Dêrsim'deki gençlik potansiyeli, genelde de halk, asimilasyonun yoğun etkisindeydi ve Ecevit bu kesimlere hitap ediyordu. Karşılık da buluyordu haliyle. Seçimlerde tercih daha çok Ecevit'ten yanaydı. Onun partisi CHP'ydî. Düzen partileri içinde en iyisini arama, en çok devleti temsil eden kurtarıcı görme ne kadar saçmaydı... Devlete karşı muhalefet eden devrimci solculukla, kemalist devlet solculuğu arasındaki ayrımı görememe, ikisini de Ecevitçilikte toplama bir arayıştı; özden uzaklaşmayı değişik biçimde derinleştirmeydi.

Ecevit mavisî gömlekler, Ecevit posterleri, seçim dönemlerinde gönüllü Ecevit propagandası yapma, gösterilere katılma kendini solcu olarak gören bilinçsiz kesimlerin temel aktivitesiydi. Solculuğu illegal yürütmeye gücü yetmeyenler, CHP solculuğu ile devlete muhalefet etmeye çalışıyordu. Ecevit onlar için adeta bir kurtarıcıydı. Hiç değilse Demirel'den diğerlerinden daha iyiydi! Tabii işin diğer yönü de Ecevit ile devlet radikal solu denetim altına almaya çalışıyor, ihtilalci solculuğa alternatif olarak sunuyordu. Karaoğlan kurtarıcılığı çok açık işleniyordu. Özellikle Dêrsim'deki kaba devlet muhalifliğini, CHP devletçiliği bünyesinde toplama, ona iyice entegre etme çabası en gerçekçi olanıydı!

İşte o süreçlerde gelmişti Ecevit Dêrsim'e. '73'ün sonlarıydı. Çok görkemli bir karşılama hazırlanmıştı ona. Bütün dolmuşlar, otobüsler, hatta kamyonetler harekete geçirilmişti. Kovancılara, Mazgirt köprüsüne, Sihenk'e kadar her yer tıklım tıklım olmuştu. Şehir merkezinden öteye gidemediğim için çok kızmıştım. Babam bizi bir otelin teras katında bekletmişti. Ecevit mavisî giyinmiş, göğsümüzün sol tarafına toğrafini takmıştık... Ama bu yeterli değildi. Teras katının beton sütunlarına kırmızı boya ile:

"Karaoğlan geliyor!.. Karaoğlan iktidar" vb sloganlar yazıyorduk.

Belediye binasının hemen yakınında, karşıdaki otelin teras katındaydık. Alan okuduğu gibi görünüyordu. Çatı katları, damlar Ecevit gelmeden tıklım tıklım dolmuştu.

Sonra Ecevit göründü. Yanında da Rahşan Ecevit vardı... El sallıyorlardı. Kalabalık coşmuştu. Hep bir ağızdan atılan sloganlarla, tezahüratlarla inliyordu alan. Ardından belediye binasının balkonundan konuşmaya başladı; "Sayın Tunceliler!..." dedi ama kalabalığı susturmak mümkün değildi. İslıklar, sloganlar bitmiyordu. Buna rağmen konuşmaya devam etti Ecevit. Pahallılıktan, zamlardan, fukaralıktan söz etti. Ve bol vaatlerde bulundu...

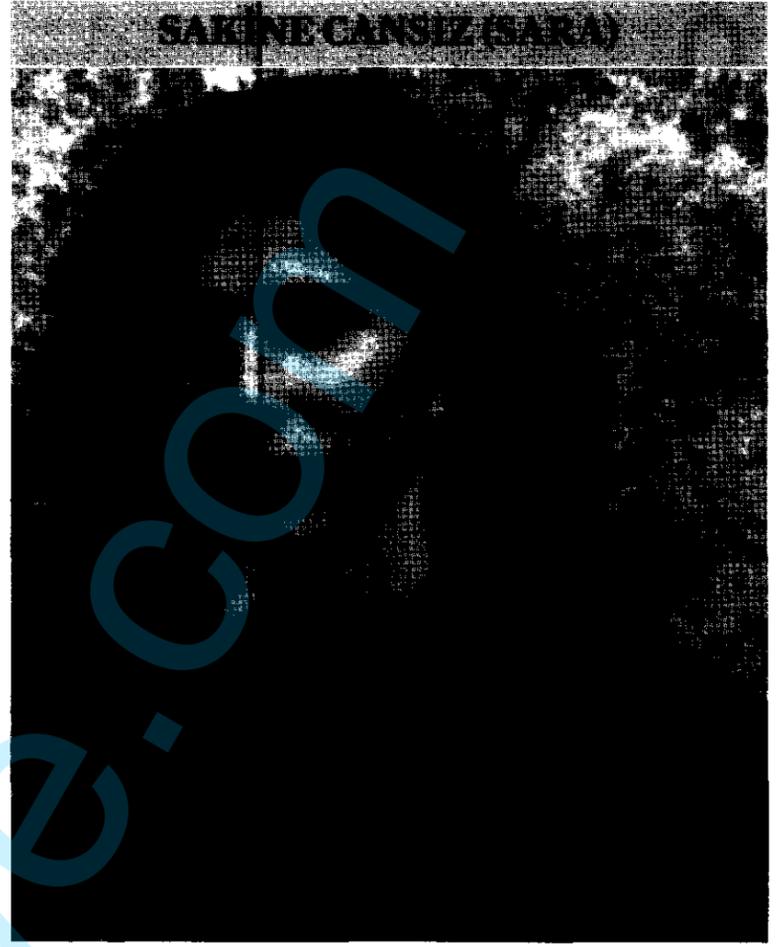
## Annem beni asileştirirken savaşmayı da öğretti!

O yıl babam beni ve ağabeyimi, Almanya'ya götürmeye karar vermişti. Okulu bırakmak istemiyordum. Ortaokulu bitirmiştim ve devam etmek istiyordum. Hatta hemşireliğe eğilimim, sağlık okuluna gitme istemimi öne çıkarmıştı. Yatılı okullarının özelliklerini fazla bilmezdim, ama çevrede okuyan akraba kızları vardı. Dayımın kızı Elazığ Kız Meslek Lisesi'nde okuyordu. Amcamın kızı Akçadağ'da okuyordu... Onların aileyle bağları daha çok hoşuma gidiyordu. Uzak olmayı istiyor, o şekilde belki anemce daha çok seveceğimi düşünüyordum. Annemin yaklaşımları beni içten içe bu şekilde bir uzaklığı yaşamaya itiyordu. En küçüklerimiz ikiz kızlardı. Adları ilkokul arkadaşlarım Feride ve Nesibe'nin adlarıydı... Onların yetiştirilmesi çok zordu. Annem her defasında:

"Biriyle baş ettim sanki, allah iki tane daha verdi!.." diyerek allaha sitem ederdi. Ben de içten içe "iyi ki oldular" diye sevinirdim. Ve hatırlıyorum annem hamileyken beni azarladığında ya da dövdüğünde, neden kız olduğuma kızdığında, ben "keşke iki tane daha olsaydı" derdim. Bunları söylerken ikiz istemiyordum herhalde! Sayı olarak çok olması anlamında diyordum sanırım. İkizler olduktan sonra sanki tanı benim bedduamı duymuş ve kabul etmiş gibi sevinmişim. Tabii büyütülmeleri kolay olmadığından ben de bazen zorlanıyordum. Nesibe'ye genellikle ben bakıyordum. Annem Feride'yle daha çok ilgileniyordu. İkimiz beraber onları kundaklardık, mamalarını verirdik. Öyle ki komşular Nesibe'ye 'Sakine'nin kızı' derlerdi... Feride sarışın, Nesibe esmerdi. Aynı yumurta ikizleriydi. Onların doğumundan hemen sonra annemin apandisit ameliyatı geçmesi işleri benim için daha da zorlaştırmıştı. Ev işleri, ikizlere bakma, daha o yaşlarda evin sorumluluğunu alma eziyordu. Her işi küçük yaşta öğrenmek zorunda kalmıştım. O zaman yedi kardeşlik... Evin büyük kızı bendim. Ağabeyim dışında hepsi benim küçüklerimdi ve bakıma muhtaçlardı. Çamaşır, yemek, ekme, alışveriş diğer tüm işleri yapmama rağmen annemi memnun edemiyordum. Komşu kadınlar kızlarına benim evdeki bu çalışkanlığı, küçük olmama rağmen işlerin üstesinden gelmemi örnek verirken, annem tam tersine beğenmez, kusur bulur, bazen de döver söverdi... Çok hırçın bir kadındı. Çocukların çokluğu, babamın evde olmayışı onu yalnız bırakmış, daraltmıştı. Aile yükü ona zor geliyordu. Kaldırılmıyordu. Bir de çok asabi bir insan olması işleri iyice zorlaştırıyordu. Acımasızlaştırıyordu onu. Bazen onun öz annemiz olup olmadığını bile sorguluyordum.

Evdeki ilişkileri, kaba otoriterliği, acımasızlığı ve biraz da Margaret Thatcher'e fiziki benzerliğinden dolayı ona daha sonraki yıllarda Thatcher demeye başlamıştım. O ad sanırım hala evde de tutuluyor... Babamı da Willy Brandt'a benzetmişim. 'Demir leydi' devlet yönetmişti, Zeynep anam ise küçük bir devlet haline gelmişti ailede. Kendi bildiği, anladığı dilde ve kurallarla yönetiyordu. Anaerkillik döneminde anlamlıydı, şimdi özgünlüğü yoktu. Fazlasıyla kaba bir anaerkillik!..

Yaşamımı en çok etkileyen insanlardan birisidir anam. Bu yüzden onu çok anlatacağım. Annem beni asileştirirken aynı zamanda savaşmayı da



öğretti. Bu nedenle ona çok şey borçluyum.

Babam beni ve ağabeyimi ikna ederek Berlin'e götürmüştü. İlk kez Dêrsim'den, aileden, Zeynep anamdan bu şekilde ayrıliyordum. Ama uzaklaştıkça özlem de artıyordu, pişmanlık geliyordu, üzülüyordum, ağladığım oluyordu.

Dêrsim'den sonra ilk gördüğüm yer Elazığ şehri oldu. Ama otobüs direkt İstanbul'a gitmişti. Yoldaki molalarda gördüklerimle sınırlıydı bu tanıma. Kimi yerleri gece geçmiştik, nasıl olduklarını görememişim... Otobüs yolculuğu çok yıpratmıştı beni. Mide bulantısı, kusmalar yol boyu devam etmişti... Babam, ağabeyim bu tür yolculuklara alışıklardı. Kovancılar ve Elazığ'ın giriş çıkışlarında, levhalarda, taşlarda MHP yazılan dikkat çekiyordu. Faşistlerin yoğun olduğu yerler olarak biliniyordu buralar, yazılar da bunu doğruluyordu sanki... Kayseri, Yozgat Bolu, oralarda da MHP, AP... çok nadirde CHP ibareleri vardı.

Sonunda İstanbul'a ulaştık. Oldukça büyüktü. Boğaz köprüsü o yıl yapılmıştı. Henüz tam bitmemişti. Deniz'in üzerinde uzun-kocaman bir köprü. Dikkatimi çok çekmişti...

İstanbul'da oturan akrabalar da vardı. Ama biz kimseye gitmemiş, otelde kalmıştık. Bizim biletlerimizde babamın dönüş biletine denk getirilmişti, o tarihi kaçırmamak gerekiyordu. THY'nın sahiplerinden Fahri Baba hemşehriydi, babamın yakın dostuydu. Ona telefonla yer ayırtmıştı. Fahri Baba'yı merak etmişim. "Fahri Baba" ilk anda heybetli bir iş adamı portresi uyandırıyor. Kendisini daha sonra Berlin'de görmüştüm. Ama gerçekten sevimli ve heybetli bir amcaydı.

İlk kez uçağa binmişim... Çok güzeldi, özellikle de bulut tabakasının içinden geçince güzelliğine doyum olmuyordu. Pamuk yığını üzerinde iliphiyormuşum gibi geliyordu bana... İlginci ama hiç bir şey garibime gitmiyordu. İlk kez görüyor, ilk kez yaşıyordum ve çabuk adapte oluyordum; hiçbir şey yabancı gelmiyordu. Bilmediğim şeyleri de çevremeye bakarak, babam ve ağabeyimi izleyerek öğreniyordum. Uçakta verilen tablodların kullanımında zorlanmamış-

tım. Onları da hemen becermişim. Uçak Sofya'da yakıt ikmali yapmıştı. 'Komünist bir ülkede ydık!' Tarih dersinde Bulgaristan'ı farklı okumuştuk. Sosyalist rejime sahipti... Bu nedenle geçerken ilgimi çekmişti. Ama sadece havaalanında inmişim. İnsanlar, insan ilişkileri nasıldı acaba? İzlerken fark görmeye çalışıyordum, fakat sadece polisleri farklıydı. İnsan Türk polisinin yanından geçerkenki duygulara kapılmıyordum.

Almanya büyüktü... Stuttgart, Frankfurt...Berlin... Sonra D. Berlin'e geliyoruz. Babam "bakın Doğu Berlin" burası diyor. Sonra ikiye ayrıldığını, arada duvar örüldüğünü anlatıyor. D. Almanya'daki rejimin özelliğini de yine derste öğrenmişim. Yaşam ve coğrafyasını somut olarak görmek daha başka kuşkusuz. Fakat biz sadece geçiyoruz.

Berlin havaalanında iniyor, taksikle Johannerstraße 10 yazılı sokaktaki büyük kapıdan içeriye giriyoruz... Birçok binayı geçtikten sonra biraz daha tenha ve diğer yüksek binaların bitişindeki iki katlı eve giriyoruz. İlk hoşuma giden şey evin öyle sade ve ayrı olmasıydı. Apartmanların kalabalıklığı hiç güzel değildi. Babam başka ev bulamadığını söylüyordu, ayrıca Almanya'da öyle küçük yerlerde fazla kişinin kalmasını sağlıklı bulmazlarmış, yasakmış! Tek kişinin kalabileceği yerde biz üç kişi kalacaktık. Bir oda, küçük bir hol, mutfak ve banyosu vardı.

Babam beni ve ağabeyimi neden getirmişti? Kendisinin de "gavur memleketi" dediği ve çalışma koşullarının zorluğundan dolayı, en önemlisi de çocuklarından, ailesinden uzak olduğu için sevmediği yere bizi de götürmüştü. Üstelik ikimiz de okula ara vermiştik. Bizi çalıştırma amacı da yoktu. Ben 14 yaşındaydım. Ağabeyim 17... Ona yaklaşımı da ilginçti. Evin büyüğü idi, buna ilk çocukluk avantajları da eklenince hep özerk kaldı. Anem bu özerkliği bir türlü kabul etmezdi. Ağabeyim evde de değişti. Her şeyi özeldi. Titizdi, giysileri hep ütülü ve temiz olurdu. Günde iki üç kez giysi değiştirdiği olurdu... Kirli bırakılmış bir tek çorabı gömleği olmazdı onun, kıyamet kopardı. Evde en geç o kalkardı. Sofrası hazırlanırdı... Masanın üstündeki bardağına



yanındaki sürahiden su doldurmayı bile bilmezdi, yapmazdı. Yemekleri beğenmez çoğunlukla lokantada yerdi. Annem bu konuda çok üzülürdü, beddua ederdi...

"Gidip o lokantanın pis çorbasını içiyorsun, evdeki temiz yemeği yemiyorsun. Senin gibi bir evlattan ne beklenir!" derdi. Yani en hayırsız evlattı ona göre.

Annem güzel, temiz yemek yapardı... Onda alışkanlık anlaşılmazdı. Yazları İstanbul'a, Antalya ya da Ankara'ya giderdi. Babam ona ayrı para gönderirdi. O bunun dışında hem annemi zorlar para alırdı, hem de borçlandı mı babamdan isterdi. Her izine geldiğinde ağabeyimin yüklü borçları ödenirdi. "Allah'tan kork!" diyorduydu da, kızmazdı babam. Çok mülayim bir adamdı... Ağabeyimi asalak yaşamaya iten bir yaklaşımdı. Ama o da bu konuda çok vicdansızdı, acımadı. Bu konumu hiç değişmezdi. Kendine özgü prensipleri vardı. Her konuda kendine özgü tarzını uygulardı. Onun için alan, ülke değiştirmek fark etmezdi. Sosyal yaşamındaki özgünlüğü çoğu zaman övülür, hoş karşılanırdı. Annem bile ona güç getirememiş, özelliklerini değiştirememişti! Babam zaten alabildiğine hoş görülü. Üstelik onu sadece bir oğlu olarak görmezdi, bir arkadaş gibiydi. Değer verirdi, genç yaşta, genç delikanlı bir oğul onu hep gururlandırdı. Çevredeki, Alman komşular bile bizim, babamın çocukları olduğumuza inanmazlardı. İkimiz de gelişkinlik çağındaydık, boylarımız yaşamızdan daha büyük gösteriyordu. Babam da gençti, dinç ve dinamikti.

Babam ilişkilerinde kapalı ve dar değildi. Tam tersine sanki herkes onun dostuydu, arkadaştı. Dêrsimlilerdeki birbirini arama, ilişkiyi birbirine sınırlı tutma özelliği onda yoktu. Sivaslı, Kayserili, İstanbullu, Karşılı arkadaşları, dostları vardı. Bizi ziyarete gelenlerin her biri bir yerdendi. Alman, Afrikalı, Libyalı arkadaşları da vardı. Seviliyordu; ilişkilerinde doğal ve sıcaktı. Eve ve çocuklarına da çok bağlıydı. Orada yakından görüyor ve babamı daha çok seviyordum. Onun düşünceleri, duyguları aslında hep bizlerdeymiş... Sık sık izne gelişi, mektupları eksik etmemesi, tüküreri, şifireri, nasihatları bize olan tutkusundandı. "Çocuklarıma nasihatlarımdır" kasetini dinlediğimizde hepimiz duygulanmıştık. Bize yaşamda doğrular gösteriyordu. Madde madde konuşmuştu. Uzun süre saklamıştık o kaseti. "Keşke şimdi olsaydı da yeniden dinleseydim" diyorum. Zerdüşlükte bu özellik güzeldir. Öğütler, nasihatler bağlılığın ifadesidir... Eleştiri saklıdır, uyarıcıdır... Babamın dünyası bir anlamda bizdik.

Diğer babalardan farklıydı. Birçoğu yıllar geçmesine rağmen izne bile gelmezlerdi... Evli oldukları halde, Almanya'da da evlenir, kötü yaşam alışkanlıkları edinirlerdi. İçki, kumar, kadın ev yaşamını alt-üst eden kötü alışkanlıkları ve çoğu zaman yuva dağıttı bu tür kötü özellikler. Dêrsim'deyken birçoklarının adları verilir, Alman kadınlarla evli oldukları söylenirdi. Hatta bazıları alıp birlikte de getirirlerdi. Bunlar huzursuzluk kaynağı olurdu. Kimileri de güya kurnazlık yapıyordu. Zengin Alman kadınla evlenip mirasına konmak amacıyla öyle bir evlilik yaptıklarını söylerlerdi.

Babamın çevrede de bilinen en olumlu yanı: "Kadına düşkün olmayışı..." Komşuları en çok ona güvenirlerdi. İşlerini işleri olduğunda babamın yanına bırakabilirlerdi. Bitişikteki apartmanda İnga diye uzun boylu bir kadın vardı. Kocasının adı Villi'di. Bir de kızları vardı... O kadın babama ilgi duyuyordu ya da babam ona karşı ilgiliydi... İlişki düzeylerini anneme de söylemişti. Dürüstü. "Çocuklarım benim kadardır. Ayıptır, bu yaşta sonra farklı bir yaşamı olamaz" derdi... Ve annemi severdi. Biz de bu konuda annemizden yana tavır koyardık. Bazen şaka olarak:

"Vallahi seni vururuz!" derdik.

Aslında bu babamın hoşuna giderdi. Ona güvendiğimizi bilirdi. Ama yine de dikkat ederdi. İşten geç geldiği veya herhangi bir yere habersiz gittiği zaman -ki genellikle bizimle dolaşır veya gideceği yeri bildirirdi- telefon eder, birlikte gittiği kişileri de konuşturur, güveni sarsıcı en ufak bir şeyden sakınırdı. Bu onun yaşam biçimiydi. Haliyle bu özellikleri bize de yansıyor. Ancak, ağabeyim biraz daha kurnazdı. Yalan söylediği de oluyordu arada. Ama hemen anlaşıyordu. Çünkü babamın yaklaşımı karşısında yalan söylemek gerçekten zordu. Yüreği temiz bir insana yalan söylemek kolay değildi. İnsan hemen kendini ele verir.

Babamın sigara, içki, kumar vb alışkanlıkları da yoktu. Sigara içmezdi. İçkiyi de misafirlikte ya da misafir geldiğinde, sarhoş olmayacak kadar içerdi. İçkiye karşı dayanıklı değildi. Erken sarhoş olurdu ve mutlaka saz çalıp türkü söyler, ağlardı. Onun türkülerinde hep ayrılık, özlem vardı. Biz iki çocuğu yanındaydık, fakat o yine de rahat değildi. Çoğu zaman sofradan gözünü yaşlı kalkardı.

"Benim çocuklarım acaba ne yiyor... Acaba para yetiştirdi mi, harçlıkları var mı?... Zeynep yine cimrilik yapmış mıdır?" diyerek kahrolurdu.

Ağabeyim, sık sık gelişen bu duruma

kız, babama teselli amacıyla sert yüklenirdi... Onun konuşmaları babamı teskin ederdi. Ama ben onu teskin etme yerine onunla birlikte ya da onlar olmadan ağlardım. Özellikle babama üzülürdüm. Dêrsim'deyken 'Almanca çocuğu' olmak farklı anlaşıyordu. Almanlık zenginliği... Bol para... Bol hediyelerdi... Babam her izine geldiğinde bizim her türlü ihtiyacımızı karşılar, birlikte getirdiği çok güzel şeyler olurdu... Yirmi gün, bir ay boyunca bizim iyi beslenmemizi sağlamak için hiçbir şeyi esirgemezdi. Annem buna çok kızardı... "Eli açık, savurgan" olarak tanımlar ve neden ev bark sahibi olmadığımızı yanardı. Babamla birlikte Almanya'ya gidenlerin İstanbullarda, Elazığlarda, otelleri, apartmanları vardı... Dêrsim'de evleri vardı... Biz hala kiradaydık, arsamıza bir ev bile hala yapmamıştık... Annem böyle konuşunca babam onu ikna etmek için;

"Dünya malı, dünyada kalır... Çocuklanm iyi yaşasın, kimseye muhtaç olmasın yeter... Ev, otel vb şeyler istemem" diyordu.

Annemin Dêrsim'den başka yerlere gitme istemini bir kez oylamaya sunmuştu. Annem ve ağabeyim dışında hepimiz babamı desteklemiştik. Başka şehirlere gitme isteği bizde yoktu. Çekici gelmiyordu. Ağabeyim için ise fark etmiyordu. O hep dolaşıyordu. Tam bir gezgindi. Bazen onun çok şanslı olduğunu düşünürdüm. Çok titizdi. Temizdi. Bu konulardaki birçok alışkanlığı ondan öğrendim. Hatta dışları günde üç kez fırçalamayı, özellikle de gece yatmadan önce fırçalamayı ona bakarak uygulamaya başlamıştım.

Ağabeyim bir gün sabah kahvaltısında bana;

"Kalk, çıkardığım gömleği yıka ondan sonra gel otur" demişti. Gömleğini henüz yeni çıkarmıştı ve zaten yıkayacaktım. Ama kahvaltaya oturmuştu. Öyle bir anda beni azaltıp kaldırmaya çalışması babamı çok öfkelenmişti. Babam vardı çalışırdı. Sadece bir hafta sabahları birlikte kahvaltı yapabiliyorduk. Diğer haftalar uyanma saatleri değişiyordu. Yani çok nadir her üçümüz birlikte oluyorduk. Aslında başka sorunlar da vardı. Babam onun yaşam tarzına kızıyor, açık yüzüne vuruyordu henüz, ama bazı davranışlarıyla hissettiriyordu. Ağabeyim de ne yaptığının farkındaydı. Eve sürekli geç gelmesi, bazen hiç gelmesi, harçlığını çabuk bitirmesi, harcamalara dikkat etmemesi vb diğer alışkanlıkları babamın sabrını taşıyordu. İşte o gün patlak vermişti. Ağabeyimin o sözü üzerine babam masadaki cam kül tablasını fırlatarak;

"Eşek oğlu eşek. Sende hiç vicdan yok mu?.. Evin bütün işlerini o yapıyor, senin arkadaşlarına, benimkilerine hizmet ediyor, bir dakika bile boş durmuyor... Ne acelesi var, yeni çıkmışsın, dur kahvaltısını yapsın ondan sonra yakar" demişti ve sofradan kalkmıştı.

Kül tablası ağabeyimin hemen başının yanından geçmiş, duvarda parçalanmıştı. Eğer başını çevikçe eğerme, kafasını kırardı kesin. Ağabeyimin hiç beklemediği bir tavidir bu. Çok etkilenmişti, hıçkırık hıçkırık ağlamaya başlamıştı o da... Kalkıp sofradan gitmişti. Sadece ben kalmıştım. Ağzımdaki lokma bir türlü boğazımdan inmiyordu. Sonra ben de kahvaltıyı bırakmıştım. Ama şimdi ne olacaktı... Babam evden çıkıp gitmişti. Ağabeyimin yanına ise gidemiyordum. Tüm bunlar benim için olmuştu. O an büyük bir eziklik duymuştum. Ağabeyimin ağlayışına da dayanamıyordum. Gidip ağlamasını söylediğimde bana kızmamıştı. Hayret etmişim. Neden ağladığını biliyordum, babam kızmakta da haklıydı. "Fakat o kül tablası olmasaydı daha iyi olurdu" diyordum kendi kendime... Ağabeyim babamın nereye gittiğini merak etmiş ve gidip mahallenin kanal boyundaki parkına bakmamı istemişti...

"Moruk, (kızdığı zaman babama 'moruk' derdi) gider başına bir iş açar" diyerek endişesini dile getirmişti.

Babam hassastı. 'Çok sevdiği' oğluna karşı öyle bir tavır takınmasını da kaldıramazdı... Hızla evden çıkarak parka yönelmişim. Parkta bir bankta babamı otururken görünce çok seviniştim. Biraz gezdikten sonra koluna giyip eve getirmişim... Ağabeyimi öpüp barışmak istemişti, ağabeyim de özür dilemiş ve ortalık bir anda değişmişti. Bu en çok beni sevindirmişti. Hemen o sevinçle kollarımı sıvayıp gömleği yıkamıştım. Bir daha da kirliliği hiç bir şey bekletilmemişti artık. En çok korktuğum şey evdeki kavgalardı, çok ürkütücü geliyordu. Annem sık sık tartışırdı ağabeyimle, döverdi de. Evet, o koca oğları da döverdi... Ağabeyim bazen kendisini iyice önüne verir;

"Aha! Tamam, eğer rahatlattıysan dövl" derdi...

Annemin çok öfkeli olduğunu gördüğünde onu tahrik etmemeye çalışırdı. Ama bazen de kolundan tutar iterdi. Annem bunu unutmaz, aylarca ağabeyimin kendisine karşı geldiğini söyleyip dururdu. Tartışmaların çoğu da para yüzünden olurdu... O yüzden de ağabeyim;

"Söz, bir gün meslek sahibi olursam ilk maaşımı beşlik onluk şeklinde bozdurur anamın üzerine serpiştiririm. O paraların içinde yüzün..." demişti.

Paraya tutkusu, onu öne çıkarması ilişkileri müthiş zedeliyordu. O yüzden de paradan nefret ederdim. Ama yine de para konusunda bana güvendiğinden alış verişleri daha çok bana yaptırırdı. Almanya'da da ağabeyim ay ortasında bizi parasız bıraktığı için babam para kasasını bana teslim ediyordu. Maaşını getirir bana verir;

"Al ne yaparsan yap, ama Haydar gibi yapma!" derdi.

Ben de özellikle Dêrsim'e, eve gönderirdim. O zaman en çok 300 DM çok nadir olarak da 500 DM gönderirdik. O da çocuk zammı olunca ya da babam fazla mesai yapınca maaşı biraz artıyordu... Ağabeyim ve babama harçlık verirdim. Haftalık malzeme alırdım... Bir de kumbarada para biriktirmeyi denerdim. Benim dikkatli harcama yapmam işe yarıyordu. Fakat eve misafir çok geliyordu. Her üçümüzün de ayn arkadaş çevresi vardı. Bir de bazıları ben ve ağabeyimin sürekli evde bulunuyor olmamızdan yararlanarak çok sık gelirlerdi... Geniş bir arkadaş dost çevresi

vardı, masraflar çok oluyordu. Bu konuda karşıdan anlayış bekliyorduk, ama kimse fazla düşünmüyordu. Biz daha az gezmeye giderdik. Nazimiyeli Güngör kardeşler en sık konuklarımızdı. Bazıları cimriydi. Evde doğru-dürüst kalmazlardı. Bir kardeşleri Alman'la evliydi. İki de çocuğu vardı... Yeni yılda 15 yaşına girmiştim. Babam beni ve ağabeyimi dil kursuna kaydetmişti. Benim ortaokuldaki yabancı dilim de Almanca'ydı. Ağabeyimin İngilizce'ydi. Onun daha çok ihtiyacı olacaktı. Ama o pratik yaşam içinde öğreniyordu. Alman arkadaşları da vardı... Sık sık D. Almanya'ya, Berlin'e gider gelirdi.. Okul arkadaşlarımız karıştı. İstanbul'dan, Çanakkale'den, Kayseri'den, Sivas'tan, Dêrsim'den arkadaşları... Yaş olarak en küçükleri bendim. Ağabeyim ilgi çekiciydi. Genç kızlar ağabeyimden dolayı benimle daha çok ilgilendirlerdi. Beni başta kız arkadaşı sanarak sevmeyenler, kız kardeşi olduğumu öğrenince ilgilenmeye başladılar...

Ağabeyimin bazı arkadaşları solcuydu, devrimciydi. Bize geldiklerinde benimle daha çok ilgilendirlerdi. Sosyalizmden bahsetmeleri, ezilen ezen sınıfların anlatmaları benim de ilgimi çekerdi. Bana marş öğretiyorlardı, ilk öğrendiğim marş;

**"Jandarma biz sosyalistiz  
dostuz yalnız biz sana  
kurtuluşun bizimledir  
elini uzatsana"**

Marş öğretene Elazığlı bir gençti, Yaş olarak ağabeyimden de büyüktü. TKP'li olduğunu söylüyordu. Ağabeyim oradaki demeklere de giderdi...

Kaldığımız semtte bir akşamüstü slogan sesleri gelmişti. Alış-verişten geliyordum. Elimdeki poşetlerle hızla koşup görmek istemişim... Yanımdaki komşu kızını geride bırakıp gitmişim ve heyecanlanmışım. "Kesin devrimcilerdir" diyordum... Aklıma başka bir şey gelmiyordu. Yakınlarına gittiğimde "çırpınırdı Karadeniz bakıp Türkün bayrağına' faşist marşını söylüyorlardı. Çok öfkelenmişim ve bozulmuşum.

Öndekilerden birinin elinde kurt posteri vardı... Ellerinde de kurda benzer bir şekli yapıyorlardı. O kadar koştuğuma pişman olmuşum ve alçak sesle 'alçaklar' diyerek geri çekilmişim. Eve gittiğimde babama da Türkesçilerin yürüyüşlerinden söz etmişim. Bana onların demeklerinin olduğunu ve bizzat devlet yardımı gördüklerini söylemişti.

Dêrsim'den gelen mektuplarda bazı haberler de alıyorduk. Fakat fazla açık olmuyorlardı. Zaman zaman aldığımız Hürriyet ve Yeni Asır gazetelerinde de çatışmalardan söz ediliyordu. Dêrsim-Vartnik'te çatışmalar yaşanmış vurulanlar, sağ yakalanmalar olmuştu. Ayrıca orada lise ve Öğretmen okulunda yatılı okuyunlar genellikle faşistti. Erzurum, Elazığ vb yerlerden gelen öğrencilerdi. Okullarda da kavgalar, çatışmalar vardı. Babam "iyi ki oğlum yanımda" diyordu, ağabeyimi kastederek. Diğerleri daha küçüktü, bu tür olaylara pek karışmazlardı ona göre.

Uzaktan Dêrsim'i izlemek merakımı artırıyor. Mektuplara çok az şeyler yansıyor. Dêrsim'de gençlik yoğun, ateşliydi. İlericiliği devrimciliği çağırıyor Tunceli adı. 'Tuncelliyim' demen yeterliydi. Çabuk 'kazanılabilir' yargısı vardı genelde. Bu da bizde doğal devrimciliği solculuğu geliştiriyordu. Devrimci solcu olmak zorundaydık, Tuncelli başka türlü olamazdı.

Berlin'deki bir dernek gece düzenlemişti. Ağabeyimin arkadaşları bize de bildirmişlerdi. Geceye ben, ağabeyim ve babam gittik. Salon dolmuştu. Yabancılar da vardı. Geceye Alman ya da başka halktan insanların gelişi ilgili

daha da artırmıştı. Ağabeyim arada yerinden kalkıp ayakta dolaşan, kapıda bekleyen arkadaşlarının yanına gider gelirdi. Ben hep, "ağabeyim de bu işlerde, ama çok gizli yapıyor, bize hissettirmiyor" diye düşünürdüm ve bu beni daha çok sevindirirdi.

Gecede bir tiyatro sahnelenmişti. Eleri zincirli bir genç dövülerek getiriliyordu. Döven, dipçikleyen Türk askeriydi... Genç, kanlar içinde kalmış, inleyip duruyor onlar habire dövüyordu... O anda öylesine etkilenmişim ki aniden ayağa kalkıp;

"Vurun ulan vurun ben kolay ölmem  
Ocakta küllenmiş közüm  
Kamım da sözüm var  
halden bilene" diye bağırardım.

Herkes dönmüş bana bakıyordu. İlk başta kimse olayı anlamadı. Benim bağırarak şiir okumamı oyunun doğal bir bölümü, devamı sandılar. Oysa öyle bir durum yoktu. Babam ve ağabeyim de çok şaşırılmıştı. Hem ne oldu der gibi bana bakıyorlar, hem de gülümsüyorlardı. Babam saçlarımı, kafamı okşuyordu. Arada bana takılıyorlardı da; bizden habersiz bir şeyler mi içtin diye. Ara verildiğinde ağabeyimin arkadaşlarından bazıları yanıma gelip beni tebrik etti. Derneğin adresini verip bundan böyle derneğe gitmemi tembihlediler. Ama bana fazla çekici gelmiyordu yaklaşımları. 'Yangından mal kaçırır' gibi yaklaşıyorlardı. Kolaycı bir yaklaşımdı. 'Tamam, bulduk' der gibiydiler... Devrimciliğin özüne, onun teorik ideolojik boyutuna, örgütsel pratik işleyişine yabancıydım. Genel bazı doğrulardan etkilemişim hepsi o kadar. Bilgi bilinç yoksunluğu vardı, 'kendim ikna olmadan salt başkalarının istemiyle devrimci olmam ya da herhangi bir fraksiyona girmem' diyordum. Bu çok bilinçli planlı bir yaklaşım değildi, ama baştan beri bu eğilim vardı. Bu da kendime güvenimi artırıyor.

Aile ortamı, çevre bu tür açılımlara kapalı değil, doğal, hazır bir zemin aslında... Bunun yanında sosyal yaşamda da kapalılık yok. Kendi içinde hem birbirine sıkı sıkıya bağlı, belli bir aile düzeni, disiplini var, ama hem de özerk bir ilişki biçimi gözleniyor. Babamın kaba demokratisi, hümanist kişiliğinin bunda rolü büyük. Anneye otoriter kişiliği sebebiyle daha mesafeliyiz. Her iki yaklaşımın yarattığı boşluk en çok ağabeyimin işine yarıyordu. Erkek ve ilk çocuk olmanın avantajını da kullanınca kendi başına karar verme, çevre bulma ve ilişki geliştirme sorunu olmuyordu. Benim üzerimde de kız çocuğu olduğum için bir ayrıcalık kaba bir baskı yaşaklama yoktu. Annemin tersine babam beni öne çıkartıyor, sevgisini gösteriyor, değer veriyor. Bunu derinden hissediyordum.

Avrupa yaşamı belli kolaylıklar sağlasa da çekici gelmiyordu bana. Kocaman şehir ve kocaman binalar, her şeyiyle farklı bir halk... İlk başlarda bazı şeyler garip geliyordu. Örneğin daha yeni havaalanından inip gelmiştik. Durakta beklerken bazı çiftlerin ortak yerde öpüşmeleri karşısında utanmış başımı öne eğmişim. Üstelik babam ve ağabeyim de yanımdaydı. Yine Türk bakkalına gittiğimiz yolun üzerindeki bir lokanta köpeklerle aitti. Bakkala her gidiş-gelişte, kafasında tüylü kalpakları, kürklü, dudakları boyalı ve asalı şemsiyeli yaşlı kadın erkeklerin

köpeklerle oraya gidişlerini izliyor, öfkeleniyordum. İhtiyarlar kaldığı yer ve ihtiyarların çok bakımlı olması da güzeldi. Bizde yaşlanmayı kimse istemez. Ele ayağa düşmeden hayırlı bir avuç toprak dilenir tanrıdan ya da Düzgün Baba'dan.

Genç kız olma çağındayım. Daha çok kendi beğenilerimle hareket ediyordum. Her şeye özenme yok, tam tersine herkesin yaptığını yapmama, farklı, ikna olduğum, hoşuma giden şeyleri yapma eğilimi daha fazla. Başkalarının hatırını kırmama, onların beğenilerine de önem verme olsa da, daha çok kendi beğenilerini esas alıyordum. Hatta bu konuda inatçıydım da. Boyanma, rüküş giyim vb şeylere ilgim yoktu. Ama saçlarımın çok kıvrıkcık oluşunu bir türlü sevmemişimden düz peruk takıyordum. Babam peruklu halimle beni tanıyamamış:

"Hoş geldin kızım. Sakine nerede?" diye sormuştu.

Fark ettiğinde de kahkahayla gülmüştük. Fakat babam da, ağabeyimde, birçok arkadaş da kıvrıkcık saçlarımı beğeniyordu, onun doğallığı daha güzel diyorlardı. Ama ben o perukla ta Dêrsim'e kadar gitmişim.

### Kürtlük ile devrimcilik bir arada anlamıydı

Bir geceye daha gidiyoruz babamla... Sanki bizi örgütleyen gizli bir güç vardı. Oysa her şey biraz da kendiliğinden oluyordu. Yeniye, değişikliğe açık bir konum var, tutuculuk yok. Bu konum bizi hiç farkında olmadan birçok şeyle buluşturuyordu. İ-KDP'nin düzenlediği bir geceydi bu, babam gecenin niteliğini fazla anlamamıştı. Büyük ihtimalle kendisi de fazla bilgi sahibi değildi. Bir Kürt gecesi olduğunu anlaması yeterli olmuştu. Kürtçülük olgusuna yabancıydık henüz. 'Aleviyiz' diyorduk. Avrupa'daki kimliğimiz de Türk'tü. Pasaport, nüfus cüzdanı ve iş yerlerindeki kitaplarda ya da devletin resmi kurumlarında Kürt yoktu. İster Tuncelili, ister Kayserili, Trakyalı olsun. TC vatandaşı herkes Türk kavramıyla anılırdı. Bu o kadar önemli de değildi. Kimse milliyet kökeni aramıyordu. Var olan solculuk devrimciliğe de bu ayırım yoktu! Ama Ali Gültekin, Kemal Burkay Dêrsim'de 'Kürtçü' olarak biliniyordu. Bir küfür gibi söylenirdi: 'Kürtçü!' Onlarda kitap çoktu. İsmail Cem'in Doğu Sorunu kitabı da vardı. Doğuluyduk, ondan ilgiyi çekmişti. Başka da kimse Kürtlükten söz etmezdi. Babam nereden bulmuştu, onu o geceye götürün şey neydi? Bir işçiydi. Çocukları, ailesi vardı ve onlara çok tutkundu. Ama eski okul okuyanlardandı. İlkokul da olsa onun aydınlanmasına yarıyordu. Ve herhalde alevilikteki özün etkileri vardı, tutuculuğa kaymıyordu. Bu konuda ağabeyimden daha girişkendi. Ağabeyiminki sessizdi, dikkat çekmezdi ilgisi, tavırları.

Yine üçümüz gitmiştik geceye. Oraya giderken başımda peruk, uzun sade bir etek ve gömlekle gitmişim. Ama gece çok farklıydı. Milli giysiliydi tüm davetliler. Yabancılar bile bizim milli giysilerimizi giymişlerdi. Bir renk cümbüşüydü. Salon çok büyük değildi. Daha çok bir lokantayı andırıyordu. Kürtçe-Almanca konuşuluyordu. Sunucunun kendisi de kumaştan şalvar, gömlek giymiş, başında da kefiyesi vardı... Kürtçe'nin bazı sözcükleri

**\*Üzerinde dar anlamda da olsa konuştuğumuz, tartıştığımız, türküler dizdiğimiz sosyalizmi yaşayanlardan öğrenmek güzeldi.**

**Demek ki hayal değildi, demek ki uğruna mücadele edilirse gerçekleştirilebilirdi.**

**Henüz öyle yakından ilgili kitaplar okumamıştım. Ama somut örneği vardı.**

**Doğu Almanya yanı başımızdaydı, istenilseydi kapılardan izinli gidilip gelinebilirdi.**

**Gerçi çok istiyordum, ama ağabeyim her defasında beni atlatıyordu."**

anlaşıyordu, onun dışında anlayamadık. Almanca'ya çevrilince babam biraz anlıyordu. Ardından videoda Barzani hareketi, Mahabat'tan parçalar gösterildi... Atatürk'ten, Dêrsim, Şeyh Said, Koçgiri'den söz ediliyordu. Dêrsim ve katliamından bahsedilince saçları sifıra vurulmuş ve birbirine bağlanmış insanlar gösteriliyordu... Sonra ağırlıklı olarak peşmergelerden söz ediliyor. Çekilen film bir savaşı, çatışmaları içeriyordu. 1974'tü ve Irak rejimine karşı peşmergelerin direnişi vardı. Saddam faşisti de arada gösteriliyordu. Fakat daha sık olarak M. Mustafa Barzani gösteriliyordu. O da dağdaydı. Peşmerge kıyafetiyle, belinde raxt, şutik vardı...

O gecede beni en çok etkileyen ve uzun süre tek mısrasıyla dilimden düşmeyen; "Birkakım ha birkakım, riya Lenin birkakım" türküsü oldu. Bunu hep beraber koro halinde söylediler. Daha başka Kürtçe türküler söylediler, saz eşliğinde... Sonuçta da hep birlikte halay çektiler. Babam buna dayanamaz işte! Hele bir de yanında genç oğlu ve kızı varsa hiç dayanmazdı. Fakat ben öyle bir ortamda oynamak istememiş, ağlamaklı tepki göstermiş, milli kıyafetimin olmayışına üzülmişim. Babam bu halime gülmüş ve "ben nereden bileyim milli kıyafettir herkes. Hem bilseydim de bir gecede sana nereden bulacaktım... Senin fiştanın da uzun, güzel, gel oynayalım" demişti.

Benim inadımı kıramamıştı. Sahi o anda duyduğum utanç neyin utanıcıydı, neden o kadar önemli olmuştu! Oysa daha önceleri Kürtlükten utanmayı yaşamıştım. Türkçe'yi iyi bilmemek anemin Türkler gibi konuşamaması etkilerdi. Şimdi ise Kürt giysileri, Kürtlüğü ifade eden rengarenk giysileri giymediğim için, o insanların içinde başkaldığı yaşadığım için utanmıştım. Belki çok basitti, ama Kürtlüğü arama, onu sahiplenme duygusuydu o utançta dile gelen. Ve Kürtlük ile devrimcilik bir arada anlamıydı...

Ev sahibimiz hastalanmıştı. Durumu ciddiye. O ana kadar sadece bir oğlu ve bir kızının olduğunu sanıyordum. Bir kızını da Doğu Berlin'de olduğunu öğreniyoruz. En büyük çocuklarıymış hem de. Berlin'in batısında ailenin bir parçası, diğer tarafında başka bir parçası vardı. Her iki parçada rejim farklıydı üstelik. Sosyalist bir ülkede yaşamak nasıl bir şeydi? Ağabeyim sık sık gider gelirdi, ama bize fazla bir şey yansıtmazdı. Duvardaki kulelerden, dürbünlerden şehri izlemişim, bu farkı anlamamıştım. Orada yıkık binalar yeniden inşa ediliyordu ve duvardan içe doğru uzun bir hat boşa ve tehlikeli yerler olarak adlandırılıyor, tehlike işaretleriyle dikkat çekiliyordu. Duvarların üstünde tel örgü vardı. Elektrikli tel örgülerdi bunlar. İki ayrı devlet sınırı demek ki böyleydi.

Ev sahibinin kızı konsolosluklar aracılığıyla istenmiş ve kabul edilmişti. Sosyalist düzen içinde yaşayan birini

görmek nasıl bir şeydi? Heyecanlandırmıştı, merak uyandırmıştı bende. Daha sonra onu evimizde misafir etmiş, sohbetlerde soru yağmuruna tutmuştu. Eşitlik, özgürlük neydi? Kendisinin yaşamı nasıldı, zengin yoksul aynı nasıl kalkmıştı... Tüm bu konularda sorular sormuştuk. O da yanıtlamıştı. Kendisinin evi, arabası olduğunu söylemişti. Herkesin çalıştığını, savaşın yıkıntılarının yok edilmesinin kolay olmadığını söylemişti. Tabii, insan fark edebiliyordu, diğer kardeşlerinden farklıydı. Olgun, oturaklı ve bilinçliydi. Diğerlerinin aklı bir kanş havadaydı... Peder için esprisine takılıyordum. Daha önceleri de çok yapardı bu tür esprileri. Ali Gültekin'in Kürtçülüğünden sosyalistlik ya da komünistlikten söz edildiğinde Tahtahali köyündeki İbrahim amcaya anar; "Kürt devleti kurarsanız Ape İbrahim de reisi cumhur yaparsınız" derdi. O gün de yine bizim ateşli ateşli soru soruşumuza ve sosyalizme ilgimize gülmüş;

"Ben de size birer araba alırım ne var, sosyalizm buysa kolaydır!" diyerek fazla ilgisizden rahatsız olmuştu o an.

Üzerinde dar anlamda da olsa konuştuğumuz, tartıştığımız, türküler dizdiğimiz sosyalizmi yaşayanlardan öğrenmek güzeldi. Demek ki hayal değildi, demek ki uğruna mücadele edilirse gerçekleştirilebilirdi. Henüz öyle yakından ilgili kitaplar okumamıştım. Ama somut örneği vardı. Doğu Almanya yanı başımızdaydı, istenilseydi kapılardan izinli gidilip gelinebilirdi. Gerçi çok istiyordum, ama ağabeyim her defasında beni atlatıyordu. Duvardan Doğu Almanya'yı izlediğimi tatmin etmiyordu. Bir giz gibiydi benim için Doğu Almanya. Mutlaka farklı yanları vardı ve esas olarak onları görmek gerekiyordu. Buna ulaşmak o kadar olanaksız olmadığı halde gerçekleştirilmişti. Ama bunun kendisi sosyalizme ulaşma, onu bir gelecek olarak görme istemini hep canlı tuttu.

Babam oldukça yoruluyordu, üç vardiya çalışıyordu. Ve bu onun sağlığını etkilemişti. Hastalanmış, hastaneye yatırılmıştı. Bir kişi çalışıyor, dokuz kişi yiyor. Bu haksızlıktı! Bazen dayanamayıp ağlardım. Babam iş dönüşü evin merdiveninden güçlükle çıkardı. Sabahları saat zili çaldığında ise lanet okurdum. Çoğunlukla yemek yemeden kalkar giderdi. Arada bir sefer tasında hazırladığım yemekleri götürürdü. O zaman biraz rahatlardım. Bir de sevdiği yemekleri yapınca, o zaman babama bir katkım olmuş gibi sevinirdim. Ama öte yandan sadece yemek, temizlik vb işlerle uğraşmayı sindiremiyordum. Tatmin etmiyordu beni. Bir defasında "hizmetçi miyim" diyerek kızgınlığımı dışa vurmam da bir işe yaramamıştı. Bunu söylerken babama ya da ağabeyime hizmet etmeyi istemediğimi kastetmiyordum kuşkusuz. Gelen giden çoktu, daha çok yararlanmacı olanları, işleri olmadığı halde sık sık gelenleri kastediyordum. Bir de işe girmek istediğimi bildirdiğimde babamın çalışmamı reddetmesi ve hatta ayıp olarak görmesine tepkiydi. Babam:

"Sonra ne derler... İsmail küçük bir kız götürüp çalıştırdı... Başına bir şey gelirse ne yaparım? Gavur memleketi. Görüyorsun sokak serserileri çok, ayaslar çok... Yook! katiyen!.." derdi.

Gittiğimiz dil kursu da fazla işe yaramıyordu. Benim ortaokul sürecinde öğ-

rendiğim temel derslerdi. Üstelik biz derslerden daha çok Türkçe sohbet ederdik. Özellikle bazı kızlar laf olsun diye geliyorlardı okula... Ağabeyim onlardan bazılarına takılır giderdi. Eve yalnız geldiğim olurdu. Babam bunu fark edince kızar uyanırdı. Ağabeyim bir süre İranlı bir kızla arkadaşlık yapmıştı. İran Kürtlerindendi. Babam o kızı sevmişti... Fakat arkadaşlıklar uzun sürmemişti. Evlenmeye fazla yanaşmamıştı. Seçiciydi, kendi ölçüleri vardı. Fakat bunun yanında o şekilde birçok kıza takılması, arkadaş edinmesi de fazla doğru değildi. Geçici, aldatıcı, yarar sağlamayan arkadaşlıklardı. Bunu bir kere kendisine söylediğimde kızmış "sen karışma bu işel.." diyerek küfür etmişti. Bazen bu küfürleri 'sevgi sözcüğü' olurdu. Babam zaman zaman endişelerini çeşitli biçimlerde dile getirirdi. Düşüren kızlar, düşüren arkadaşlıklar vardı, koca Avrupa'yı, insanı rahatlıkla eritir, yozlaştırırdı.

Mazgirtli Ali'nin Alman eşiyile aramız iyiydi. O biraz Türkçe de biliyordu. Benim de yarım yamalak Almancam vardı, idare ediyorduk. Çalışmamak, boş olmak anlamsız geliyordu. Almanya'ya gelişimizi bu nedenle çekici bulmuyordum. Gerçi Berlin güzel bir şehirdi. Ama parkları, büyük mağazaları beni tatmin etmiyordu. Parklarındaki sular, tepelikler bile sonradan yapmaydı. Suni yol, suni tepe, suni dere yatağı! Dêrsim'in ormanlarını, köylerini, Munzur'unu öz-lüyordum.

Tabii Berlin'in çok güzel yerleri de vardı. Semtin parka yakın oluşuna seviniyordum. Kanalın her iki yakası parktı, o yeşilikte yürümek, o temiz çimlere, toprağa basmak en hoşuma giden şeydi...

Alman komşumuza çalışmak istediğimi belirterek okul dışında çalışabileceğim bir iş bulmak için yardımcı olmasını istemişim. O da kabul etmişti ve birlikte iş bulmak için birçok iş yerine uğramış ve sonunda bir alışveriş yerinde büyükçe bir markette iş bulmuştu. Zor bir iş değildi, haftada bir gün gidecektim ve sepetlerin dizilmesi, ortalığın toplanmasıyla uğraşacaktım. Okula gittiğime dair belgeyi de almıştım. Kimliğim, fotoğrafım, oturma belgesi vb tüm belgeler tamamdı... Sadece babamın izni kalmıştı ki, o izin vermeden gizlice ne kadar çalışabilirdim?

Aynı günlerde gelen mektuplardan annemin hamile olduğunu öğrendik. Çok kızdım bu duruma Öfkeyle babama kızıyordum. "Yeter" diyordum, "bu kadar çocukla ne yapacaksınız?" Ağabeyim de kızıyordu. Babam biraz utanarak, biraz mahcup haklı olduğumuzu söylüyor... Ama olan olmuştu.

Babam çalışmamı kabul etmedi. Bir gün bile işe gidemedim bu yüzden. Ben de kızarak, "o halde beni gönder, burada kalmak istemiyorum" dedim... Babam beni ikna etmek için çok uğraştı. Eve geldiğinde sıcak bir yemek yemenin, çocuklarını görmenin onun için ne kadar önemli olduğunu dili döndüğü kadar anlattı bana. Ama sonuçta bizi göndermenin daha uygun olduğunu kabul etti.

Sürecek

**"Kürtçülük olgusuna yabancıydık henüz. 'Aleviyiz' diyorduk.**

**Avrupa'daki kimliğimiz de Türk'tü. Pasaport, nüfus cüzdanı ve**

**iş yerlerindeki kitaplarda ya da devletin resmi kurumlarında Kürt yoktu.**

**İster Tuncelili, ister Kayserili, Trakyalı olsun. TC vatandaşı herkes**

**Türk kavramıyla anılırdı. Bu o kadar önemli de değildi. Kimse milliyet kökeni**

**aramıyordu. Var olan solculuk devrimciliğe de bu ayırım yoktu!"**

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile Türkiye sol hareketinin duayenlerinden Mihri Belli'nin 1997 yılında gerçekleştirdiği söyleşi

# BÜYÜK DÖNÜŞÜM

**Abdullah Öcalan:** 12 Mart darbesinden kıl payı kurtuldum. O zamanlar Kızılder olayı yaşanmıştı. Biliyorsunuz, Kızılder, devrimci hareketin önderlerini hazin bir biçimde kaybetmesidir. Biz bundan çok etkilendik. Ben sempatican düzeyindeydim ve Siyasal'da, 12 Mart'a karşı ilk defa bir boykot yaptık. Daha sonra ODTÜ bunu takip etti ve biz 7 Nisan'da içeri alındık. Bize on beş yıl isteniyordu, Denizleri idam eden Baki Tuğ tarafından. Fakat hakkımızda çok somut şeyler, örgüt üyeliği falan yoktu. Dolayısıyla yakayı ucuz kurtardık. Altıyedi ay içeride kalmakla ben gereken dersi çıkardım.

Tutukluluk döneminde bir de Denizlerin idamını yaşadık. Sonra da çıktım cezaevinden. O süreçler Kürt sorunu üzerinde biraz yoğunlaşmam vardı. THKP-C'nin kendini fazla yenden örgütleyemeyeceğini gördükten sonra, 1972'nin sonu ve 1973'ün başlangıcında bir Kürt aydınlar grubunun Kürdistan statüsüne dayalı bir çıkışın oldukça sonuç alıcı olacağını düşündüm ve bana göre o dönemin en ciddi adımlarından birisi budur. Yani Türk solu büyük bir parçalanma içinde, devrimci önderlerini yitirmiş, benim bir birey olarak katılmam fazla sonucu etkilemeyecek. Ama Kürt onjini ne-redeyse bakir bir toprak gibi. Türkiye devrimi deneyimlerinden ders çıkararak, özellikle "milli demokratik devrim" tezinin Kürdistan için doğru olduğunu ve buraya uyarlamasının epey sonuç alacağını düşünerek bir gruplaşmaya cesaret ettim. Çok zor, ama 1973'ün başlangıcında gruplaşma kararını vermişim ve bahar aylarında çok küçük bir grubu isim vermeden kurmaya çalıştık. 1973-74-75'e kadar, Kürdistan gerçeğine dayalı, bana göre ulusal sorunun doğru bir çözümüne cevaptı attığımız adımlar.

Türkiye solunun karmaşasından, dolayısıyla boş olabilecek çabalarından kendimizi kurtarmak ve bunu yaparken biz Türkiye gençlik hareketinden kopmadık. O zaman Ankara Yüksek Devrimci Demokratik Öğrenci Derneği'nin kurucusu ve fiilen başkanlığını da yaptım ve bayağı bu etkili de oldu ve oradan, yani 12 Mart sonrası gençlik hareketinin fiilen önderliği gibi bir konumu da yürüttüm. Hem o Kızıdere'ye karşı, demokratik kitle örgütlenmesini yaptık ve o zaman ayrıyeten benim çok dar yürüttüğüm Kürt gruplaşması da vardı. Bunları birlikte yürüttük ve bana göre hala doğruluğu olan da bu yaklaşımdır. Hem Türkiye'nin geniş devrimci demokratik gelişmesiyle bağını koparmayacak, hem de Kürt ulusal sorununa dayalı öz örgütlenmeleri, yani Kürt orijinalitesine dayalı örgütlenmeleri de yaratacağıdır. İşte yaratıcı yaklaşım budur!

Ben bu özgünlüğü gösterdim. Kimse başlangıçta şans vermiyordu bize ve fazla da duyulmamıştık. Ama bana göre, tarihin böyle çok ciddi bir eksikliğini ulusal sorunda giderdiğimiz ve bir de gerçekten demokratik öğrenci hareketinin bu açık yönüne itibar edişimiz, o dar grup çatışmasına fazla girmeyişimiz bizim şansımız oluyor. Ve biz 1970'lerin ortalarından itibaren iki anlamda da başarılıydık. Yani bir yerde sizin 1965'lerde geliştirdiğiniz, "Türkiye için



milli demokratik devrim" tezini Kürdistan'a uyarlıyorsunuz, ayrıyeten öğrenci hareketi için o geliştirdiğiniz yaklaşımları, 1970'lerin ortalarında gençlik hareketine uyarlıyoruz. 10 yıl gecikmeli veya 10 yıl sonra bir tekrarlama ve oldukça başarılıdır bu.

**Mihri Belli:** Bir kararlılık sergiliyorsunuz.

– Evet, kararlı ve yanımızda tutarlı Türk arkadaşlar da var. **Haki Karer** ve **Kemal Pirler** gibi. Kürt arkadaşları da içine alıyorum. Bu, aslında siz de takdir edersiniz ki, yeni bir tarihin başlangıcıdır. Esas dikkat edilmesi gereken de bana göre 1975'lerden itibaren bu eğilimdir! Ve sonuç alan da budur. Nitekim çok iri gövdeli Dev-Yol gibi örgütler vardı, bilmem Halkın Kurtuluşu vardı, TKP vardı, vurdulu kırdılı bir süreçte mangalda kül bırakmayan bu grupların yanında biz çok ufaktık. Ama tutum doğru olduğu için, 12 Mart yenilgisinden dersleri iyi çıkardığı için, ayakta kaldı. Mesela ben diyordum; "hep sürekli bir örgüt olmalı," yine genelleşmeden de vazgeçmiyordum, yani "hep geniş çalışma" diyordum. İki çalışmayı birleştirdim, bunu biraz da o zamanın doğru sosyalist örgütlenmesi olduğunun inancını biraz da teorik kitaplardan okumuştum.

1975 sonrası, 1975-80 arası bana göre şu dikkat çekici özelliklere sahiptir: Faşist hareket oldukça örgütlenmiştir, 1960 sonrası Türkiye'nin Milliyetçi Hareket Partisi'ni – o ilk önce Cumhuriyetçi Köylüler Partisi'dir – onu ele geçirişi, komünizmle mücadele derneklerini ülkü ocaklarına dönüştürmesi var. Ki biliyorsunuz Türkiye ordudayken Amerika'da eğitime gidiyor. 1949'da, ilk CIA'dan kontrgerilla dersleri alıyor ve Türkiye'ye döndükten

sonra da, 1950'lerden sonra Elazığ'da toplumsal ilişkiler bölümü, yani sanırım olası komünist harekete karşı Türkiye görevlidir ordu bünyesinde, Özel Harp Dairesi bünyesinde. İşte 27 Mayıs'ın etkili bir albaydır, becerbilse tam bir faşist darbeye dönüştürecek onu. Bu anlamda Madanoğlu ekibinin karşı koyuşu, ona bu fırsatı vermeyişi değerlidir bana göre. Bildiğiniz üzere birkaç askeri darbe girişimiyle Türkiye amaca ulaşmayınca, o bilinen sivil faşist hareketi geliştiriyor, fakat ordu içinde de güçlü dayanakları var, CIA ile de güçlü bağları var. Yani o model aslında dünya genelinde takip ediliyor. 1960'larda temelini atıyor sivil faşist hareketin, 1970'lere doğru geldiğimizde kadrosunu kuruyor, 1970'ler sonrası o birinci ve ikinci milli cephe hükümetiyle zaten bakan olarak yer tutuyor ve ülkücü hareket gerçekten militanlaşıyor.

12 Eylül'e gelirken, solun bu dağınlığına karşı, sağ ve faşist ülkücü milliyetçi hareket aslında örgütlüdür ve kontrgerilla ile zaten yakından bağlantılı. Bu yıllarda kontrgerilla üzerinde de kısaca durmak istiyorum. Her ne kadar 12 Mart sürecinde varsa da, asıl rolünü giderek 1975'lerden sonra oynuyor. Şimdi o zaman Ecevit suikastı vardır, bize yönelik Namık Kemal Ersun darbesiyle bağlantılı bir tutuklama vardır; Kemal Pir, Karasu ve benim olduğum bir eve, böyle bir şey vardır. Sanırım o 1 Mayıs katliamı vardır, 1977, bunlar aynı tarihtedir ve ciddi bir faşist darbe durumu vardır. Daha sonra epey cinayet işlenir, bu TİP'lerin öldürülmesi cinayeti biliyorsunuz, size karşı da, çok planlı komplolar vardı sanırım!

– 1979'da.

– Evet, sizin Özel Harp Dairesi'nin

emirleri doğrultusunda hedeflediğiniz de kesinlikle inanıyorum. Öyle bir faşist grubun eylemi değildi sadece.

– Türkiye'nin işi değildi.

– Değildi, bunu idrak ediyorsunuz tabii. Bununla aslında sol tasfiyesi ileri düzeyde gerçekleştiriliyor. 12 Eylül, aslında 1977'de yapılacaktı. Yapılmayışının nedeni; bu milliyetçi cephe deneyimleridir, bana göre. Bir de Ecevit'in 1978 başbakanlığı vardır. O durum da bence biraz engelliyor. Biz, tabii biraz güç aldık bu Ecevit başbakanlığı döneminde. Özellikle kontrgerillanın vurma eylemleri bana göre biraz sınırlandırılmış olsa gerek, eski hızla yapılmıyordu. 2 Temmuz 1979'da yurtdışına çıktım. Ve böylelikle bu çok tehlikeli süreci atlattık...

– 1979'da mı çıktınız?

– Tabii, 2 Temmuz'da çıktım ben. O dönemler size yönelik de saldırılar oldu. O zaman kesin darbe öncesi temizlik yapıyor. Tüm direnme odakları gidecek. Ben diyordum; "taş çatılsa bizim ömrümüz birkaç aylıktır. Eğer Ortadoğu'ya çıkış imkanı bulursak belki bir şansımız olur." İşte bu uyanıklığı iyi gösterdim, daha 12 Eylül gelmeden kararı verdim ve çıkışı gerçekleştirdim. Yani bir yerde 12 Mart'ta aldığım en önemli ders; darbe gelmeden mevziye çekilmek oldu.

Bu çok isabetli karardır ve benim çıkardığım en önemli sonuçtur. "Mahirler böyle gitti, biz böyle gitmemeliyiz" dedim kendime. Ve bu sanırım bu düşünce, çok önemli bir tarihi süreci yeniden başlattı.

12 Eylül yapıldığında dikkat edilirse dişe dokunur, bir direnme bile olmadı.

– Olmadı, evet.

– Ne oldu? Sizin işte uzun süreli gerek sosyalist hareketin çıkışı, gerekse

başta devrimci gençlik hareketi olmak üzere, Türkiye devrimci hareketi özellikle 1965'lerden itibaren sürekli gelişme gösteren bu hareket, 12 Mart'la ilk toplanmasıyla birlikte 12 Eylül'de noktalanıyor. Ve ondan sonra bana göre artık yaprak kıpırdamıyordu. Sanırım siz yurtdışındaydınız, bir ara Ortadoğu'ya geldiniz, onu hatırlıyorum o da değerli bir çalışmaydı. Antifaşist direniş cephesine inanıyordunuz, birlik istiyordunuz, ama Türkiye gruplarının hali belliydi değil mi, hatırlıyor musunuz?

– Hali belliydi, orada bir tek niyeti bozuk sendin.

– Niyeti bozuk, bana "niyeti bozuk" diyorsun.

– (...) iyi niyetli anlamında, yani kurulu düzen bakımından niyeti bozuk.

– Bir an önce yani kendilerini kurtarmak.

– Hatırlıyor musun? Hani bu bir bildiri yayınladı da, orada işte "bütün mücadele şekillerine başvurular, silahlı mücadele esas olmak üzere..." anlamında bir cümle vardı.

– Bütün mücadele biçimleri denenmelidir.

– "Değerlendirilir" falan diye bir cümle geçiyor, ben dedim ki; "bütün mücadele şekilleri dendiğine göre öyle bir durum olur ki silah esas olmayabilir" dedim. "Bütün mücadele" dedikten sonra "tamam" dedin sen, "bu içerir, silahlı mücadeleyi de." Neydi o kısa boylunun adı?

– Taner.

– Taner Akçam.

– Dev-Yol'un tasfiyecisi.

– Taner "yok, illa kovalım" diye diretti. "Hiç öyle bir niyetim yoktu halbuki."

– Yani o sürece tanık oldunuz.

– O sürece tanık olduk ve esas bir şeyi öğrendik; nasıl bir örgüt yok edilir? Onu öğrendik.

– O temelde değil mi? "Nasıl tasfiye edilir?" Ve zaten bence bütünüyle o süreç bir tasfiye sürecidir.

– Tasfiye sürecidir.

– Ne kadar örgüt, bilmem merkez bildiri çıkarırsa çıkarsın, dört dörtlük bir tasfiye süreciydi.

– Tasfiye süreciydi.

– Onu değerlendirmeniz bence isabetli. O süreç belki sizde üzüntü yaratmıştır, ama bizim sanırım çabalarımızı biraz gördünüz ve ciddi olduğunu fark ettiniz.

– Ciddi, kesin.

– Dikkat edilirse, yani sizi bir yerde hem Türkiye devrimci, hem sosyalist hareketinin en yaşlı demeyeceğim, bu anlamda en diri siması olarak da değerlendirirken; aslında 1980 sonrası Türkiye solunun acı çözümlü ve tasfiyesiyle birlikte, bizdeki gelişmenin umutlu olduğunu siz her zaman takdir ettiniz. 15 Ağustos Atılımı'nı duyduğunuzda, sanırım bu umudunuz daha da güçlendi.

– Ben "bir şeytanın bacağı kırıldı, bir ay sürse dahi, devrimciler için bu tarihi bir olaydır" dedim.

– Dediniz değil mi?

– "Dönüm noktasıdır" dedim.

– Evet.

– Benim için önemli olan, öbür Kürt hareketlerinden farklı olarak sizin hareketin enternasyonalist niteliğidir.

– Açıkta bu.

**"Kimse başlangıçta şans vermiyordu bize ve fazla da duyulmamıştık. Ama bana göre, tarihin böyle çok ciddi bir eksikliğini ulusal sorunda giderdiğimiz ve bir de gerçekten demokratik öğrenci hareketinin bu açık yönüne itibar edişimiz, o dar grup çatışmasına fazla girmeyişimiz bizim şansımız oluyor. Ve biz 1970'lerin ortalarından itibaren iki anlamda da başarılıydık."**



– Yani, esas iddianız Türk düşmanlığı değil ötekiler gibi.

– Türkiye düşmanlığının gereği mücadele değil.

– Bu açık seçik belliydi.

– Kaldı ki Türkiyeli arkadaşlarımız vardı saflarımızda.

– Ötekilerde ilkel milliyetçilik sırtıyordu.

– Nasıl ki hakim ulus şovenizmi sırtıyorsa, bizdekilerin ilkel milliyetçiliği o derece sırtıyordu. Siz bunu da gördünüz ve ben bunu olumlu buldum.

Tabii bizim hareket gerçekten bu 15 Ağustos Atılımıyla dikkat ederseniz, değerlendirdiğiniz gibi sadece şeytanın bacağıyla kalmıyor, yenilmesi ve sanırım büyük dönüşümlere yol açacağını takdir ettiniz.

– Türkiye tarihinde dönüşümlere yol açıyor.

– Bunu fark ettiniz diyorum. Bazı değerlendirmeleri de bizzat yazılarda yaptınız.

– Evet, ben bir Türkiye devrimcisi olarak onun için Kürt direnişine karşı olumlu tutum içindeyim.

– Birçok gruba rağmen, sizin tavırlarınız, bence oldukça enternasyonalizme uygun, hem de devrimci bir yaklaşımdır. Yani birçoğu bize ipe sapa gelmez suçlamalar yaptılar. İşte “PKK hareketi küçük burjuva milliyetçiliğidir,” bilmem nedir.

– Bir arkadaştan mektup almıştım; “işte bu hareket Kürdistan’ın ulusal kurtuluş hareketidir, bu zafere yol açtıktan sonra onu bir sosyalist devrimle taçlandırmak bize düşecektir” dedi.

“Yahu bu hareketin başındaki adamlar ‘biz de sosyalistiz’ diyor, onlara mı inanayım, sana mı inanayım? Peki, onlar niye taçlandırmaları bir sosyalist devrimle” diye karşılık verdim.

– Doğru, yani Türkiye’yi sosyalizme yaklaştıracak insan görülebilir.

– Tabii boş laftı onunkisi. Yani ulusal demokratik devrimi başkası yapacak, onlar da, “sen kenara çekil, sıra bende” diyecekler!

– Sosyalist devrimi de onlar yapacak, değil, tabii, o kendini aldatıyor. Bir milli demokratik devrimi yapan sosyalist devrimi de yapar.

– Tabii. Sana niye devretsin bu işi, sen kimsin?

– Sanırım bu Kürt yükselişini siz büyük umutla selamladığınız gibi, bu 14 yılı neredeyse tam bir savaş biçiminde sürdürme yeteneğini göstermemizin Türkiye için ne anlama geldiğini biliyorsunuz.

– Evet.

– Bu Türkiye’yi büyük dönüşüme tabi tutmak değil midir?

– Gayet tabii. Bugün mesela birçok sorunlara ilişkin yeni durumları birlikte tahlil etmemiz bu mücadelenin bir sonucudur.

– Bu yaklaşım bana biraz çarpıcı ve doğru gibi geliyor. Türkiye’yi tartışmak artık bu büyük devrimci savaşla bağlantılıdır, değil mi? Yani şimdi düzen partileri bile, dikkat ederseniz, bütün tartışmalarını bu savaşla bağlantılı ele alıyorlar. Maalesef bu artık sol gruplar kendi kendilerini likide etmiş, tasfiye etmiş bu gruplar, burjuva partilerinden bile daha geni.

– Lafını etmiyorlar, sanki böyle mesele yok.

– Etmiyorlar, çok ilginç, değil mi?

– Memleketin birinci sorununun lafını etmeden solculuk, bazı çevrelere göz kırpmaktır.

– Ve gelişmelerinin de en temel nedeni bu değil mi?

– Şimdi istersen, biz Türkiye’deki toplumsal muhalefeti ele alalım.

– Evet. Siz, hem o muhalefette, hem de muhatap kim olmalıdır? Soruna ilişkin yaklaşımlarınızı geliştirin, ben de tamamlayayım.

– Bence, muhalefet değil de muhatap.

– Ha muhalefet, ha muhatap nasıl ele alınır.

– Şimdi biz biliyoruz Türkiye’de sosyalist düşüncüyü benimseyen bir sol var. Sol dediğimiz zaman, onu kastediyoruz. Tabii buna ayrıca da bir Kürt muhalefet hareketi var, HADEP’in legalite ile temsil ettiği, onu da kastediyoruz sol derken.

– Tamam.

– Onun için parlamentere “sol”, kendilerine sol diyen gruplar müsaadenizle düzen partileridir bunlar. Solun bazı sloganlarını muhalefetteyken demagogik amaçlarla kullanmış olan bir Refah Partisi ortaya çıktı ve önemli ölçüde de puan topladı bu yoldan. O da bir gerçek tabii. Yani Refah Partisi, uzun süre biricik muhalefet partisi gibi görülebildi ve gücünün kaynağı da budur, yani birinci parti durumuna gelmesinin..

– Sol söyleme sahip çıktı.

– Sahip çıktı ve kitlelerin yurtseverlik duygularını gıcıklayamadı. Önemli bir şey. RP’nin ne kadar fos olduğunu o bir yıllık iktidarında gördük. Bunu iyice gördük. Şimdi ona ben bunun için sol demeyeceğim de, Türkiye gerçeğinde toplumsal muhalefet diyeceğim. Bunun bölünmüş olduğu bir gerçek; hem legalitede, hem illegalitede. Ve sol adına yapılan sansasyonel bazı girişimler filan olduğunu, yani sol adına girişimlerin içinde yine bazı tertipler olduğu da açık. Mesela bir Perinçek’in

partisi, gayet keskin sol lafazanlıkla resmi politikayı savunur.

– Birliği engelliyor.

Mihri Belli: Şimdi bunun dışında daha da tehlikeli olanı da var. Mesela bilmem bir “Kürtlerin hareketi milliyetçi, bilmem ulusal kurtuluşçu nitelik taşıyor. Biz sosyalistiz. Yüce hedeflere yönelik mücadelemiz var, dolayısıyla mesafemizi koruyalım” buraya varan tahliller var. Yani hareketi küçümseyen, milliyetçi harekettir falan. Bunu tabii ki sosyalist devrimle taçlandırmak gerekir ki, o da bize düşüyor. Bu laflara da ben muhatap olmuşumdur. Şimdi bunun örgütlü bir ifadesinin “şu adamdır, falan örgüttür,” diyecek durumda değilim. Şimdi Kürt ulusal demokratik direnişine karşı tutum, tumusol kağıdıdır. Kaç paralık demokratin Türkiye’de, Türkiye gerçeğinde, kaç paralık devrimcinin? Buradan belli olur. Tutumun olumsuzsa, ağızla kuş tutsan, sen ne demokratin, ne de tutarlı sol. Demokrat ne demek? Bir halkın kendi kimliğiyle siyaset alanında yerini almasına engel olur mu, bir demokrat? Olmaz.

– Tabii. Ve o, kendi halkının da demokrati olamaz.

– Kendi halkının da demokrati olamaz, onu diyorum. Şimdi dolayısıyla bir tumusol kağıdıdır. Eğer sen burada tutarlı durumdaysan, dayanışma halinde olacaksın ve iki halkın eşit olarak gönüllü birlik şartlarında yaşamasından yanassın. Ve ben şahsen bir ortak vatanla yaşamadan yanayım, ayrı yaşamadan yana değilim. Tabii bu birlik ancak demokrasi şartlarında mümkündür. Faşist uygulamalar ülkenin bölünmesine varır. Bizim mücadelemiz; gönüllü birlik doğrultusunda, ortak vatan çatısı altında mücadeledir.

– Biz buna “eşitlik ve özgürlük temelinde birlik” diyoruz.

– Birlik, tamam, gönüllü birlik. Şimdi burada Türkiye solunun, yani Türkiye toplumsal solunun..

– Şimdi yeniden kendine gelebilir mi Türkiye solu? Türkiye soluna ne öneriyorsunuz? Biz nasıl bir muhatap yaratalım?

– Ben şuna kaniyim; şu anda her örgüt içinde aynı çalışmalar yaparak bilmem o örgütün duruma egemen olmasını sağlamaya çalışmak ve onun çatısı altında birliği sağlamak hayaldir, olmaz bu iş.

– Taktik açıdan çok yanlış.

– Yanlıştır. Şimdi bir gerçekliktir bölünmüşlük, dolayısıyla bölünmüş solun içinde hedef birliği olduğu sürece, koordineyi çalışmak zorundayız. Görev kendisini dayatıyor. Mesele bu.

– Yani temel görev, aslında koordinasyondur.

– Temel görev, çeşitli örgütler arasında koordinasyon halinde çalışmayı sağlamaktır. Ve bir organ, koordinasyon komitesi kurmak ve buna işlerlik kazandırmaktır.

Şimdi gerçekleri görelim; bir miting oluyor, ayrı ayrı örgütler miting yapıyorlar, pek başarılı olmuyor. HADEP’le ÖDP birlikte bir banş şenliği yapıyorlar ve devrimci sloganları atıyorlar, barış istiyorlar. “Akan kan dursun” diyorlar ve oraya on binler geliyor ve coşku içinde birlikte kutlanıyor. Şimdi iki barış şenliği oldu, bir de Ankara’daki miting. 12-13 Nisan’da bileşenler mitingi.

Hem çeteleşmeye karşı, hem kirli savaşa karşı sloganlar altında miting oluyor, son derece başarılı oluyor Ankara ölçüsünde. Mesela düzen partileri o çapta miting yapamıyorlar, toplumsal muhalefet yapabiliyor, o da bir kısmıyla. Bütün güçleriyle birleşseler kim bilir ne olur?

– Dev gibi. Adeta 1970’lerdeki toplumsal muhalefetin çok ilerisinde, değil mi?

– Tabii, çok ilerisinde. Hayır, başka insanlar yani, bence yaşlı başlı insanlar bunlar.

– O zaman gençlikti, şimdi bütünyle halk.

– Tabii, halktır. Şimdi..

– Hatta gençlik zayıf, çok ilginç çekişiyor değil mi? Sonunda yaşlı başlı insanlar en önde.

– Yalnız tabii orada büyük bir potansiyel gençliği unutmamak gerekiyor.

– Ama şu anda ikinci planda.

– Şimdi burada bir Sultanahmet mitingi oluyor. Onunla boy ölçüşebilecek bir şey var. Bu dincilerin yaptığı bilmem laik eğitime karşı yaptıkları miting var.

Bayağı büyük bir miting oluyor, fakat öteki partilerin yaptığı mitingler sönük geçiyor. Bu da neyi gösteriyor? Bu laik cephe, bilmem dinci cephe ayrımının sahteliğini gösteriyor!

Hakiki mevzilenme toplumsal muhalefettir; dincisiyle, laikle.

– Dikkatinizi çekiyorum; laik, anti laik muhalefet, bir saptırma muhalefettir.

– Saptırma muhalefettir tabii, dikkatleri başka yöne çekmek amaç.

– Biraz daha açar mısınız?

– Şimdi dikkat edin, laik muhalefet, laik cephenin kurulması Susurluk olayını izleyen dönemde oldu. Işık söndürme olayı ki milyonlar katıldı buna ve muazzam bir şeydi.

– Ve bir de kirli savaşa karşıydı.

– Kirli savaşa karşı sloganlarla beraber atılıyordu, temiz toplum isteğini dile getiren sloganlar. Baktılar gidışat kötü, bunu yönlendirdiler ve laiklik sloganını ön plana çıkararak saptırdılar. Şimdi bu laiklik tuzağını iyi tanımak lazım.

– Tıpkı dikkatinizi çekirim-1970’lerdi Karaoğlan hareketi gibi oluyor. Solun büyük binasını laiklik sloganı adı altında çarpıtma. Bunu işleyelim biraz, doğru.

– Şimdi bu durumda önümüzde yeni belli hedeflere yönelik; bir toplumsal muhalefet koordine şekilde hareket etti mi, yüzbinleri harekete geçiriyoruz, milyonları da harekete geçirebiliriz.

– Doğru.

– Bu gerçek. Eğer yapmazsak, önümüzde diyelim bir seçim var. Bu seçime HADEP, ÖDP, Emek Partisi, SİP, legal illegal bütün örgütlenmeler, bütün demokratik kuruluşlar omuz verdikleri takdirde ve koordineli şekilde bu seçime katıldıkları takdirde, biz ana muhalefet oluruz ve barajı aştığımız gibi, iktidara yönelik bir güç haline geliriz. Bu bir gerçek. Türkiye’nin gerçeğiyle bu iş buraya geldi. Buraya nasıl geldi? Bu, muhakkak ki Kürt ulusal demokratik hareketinin belirleyici bir yeri var. Onu

bilelim. Ayrıca bu hareketin başında çağımızın devrimci düşüncesini eylem kılavuzu bilen bir önderliğin bulunması Türkiye halkı için büyük şanstır ve bunu değerlendirmekle yükümlüyüz. Ve burada bize, yani Türkiye sosyalistlerine görev düşüyor. Acil görev, bir an önce; solun, yani toplumsal muhalefetin çeşitli kolları arasında koordinasyonu kurmak, buna işlerlik kazandırmaktır. Sloganlar bellidir, bağımsızlık hedefidir, demokrasi, gerçek demokrasi hedefidir. Yani şimdiye kadar bize o demokrasi diye sunulan şey değil.

– Kürt-Türk ilişkilerinde eşitlik mümkün mü?

– Yani bütün ulusal demokratik güçlerin, örgütlü olarak siyaset alanında yerini alması ve kendi sınıf açılardan, kendi kimlikleriyle aktif olabilmeleri. Demokrasi budur..

– Kürtler açısından da?

– Kürtler açısından da, Türkiye açısından da hedef budur.

– Yani ulusal demokratik talepleriyeli..

– Kendi kimlikleriyle, ne demektir yani? Kendi kimlikleriyle, başka olabilir mi? Şimdi bu demokratik hedeftir ve elbetteki çalışan insan için insanca bir yaşam, gittikçe küçülen bir ekmek değil, gittikçe büyüyen bir somun hedeftir. Budur, benim söyleyeceğim.

– Yani “toplumsal muhalefeti ne kadar güçlendirirsek, o kadar o kalıcı olur” diyorsun.

– O kadar kalıcı sonuç alınır banş doğrultusunda ve demokrasi hedefi doğrultusunda.

– Sizce bu faşist blok çözülüş halindedir, devrimci blok da, ulusal demokratik blok da gelişme halindedir?

– Yalnız unutmayalım ki düşman da uyumuyor. Amerika bütün olanaklarıyla arkalarında.

– İşte bundan sonraki günlerde, tahmininiz ne olabilir?

– Refah Partisi gibi çalışan parti yoktur. Gayet sistemli çalışıyorlar. Şimdi bizim şansımız nedir, üstünlüğümüz nedir? Üstünlüğümüz, biz mesela bizim sloganlarımızla Refah Partisi, katı, marjinal bir durumdan en büyük parti durumuna gelebildi. Onun % 5’i ise o dinci kesimden aldığı oy, geri kalan da bizim oylarımızdır. Bir vatansızlığa hitap etti millet, antiemperyalist duygularına hitap etti millet ve anti siyonist duygularına ve komşu müslüman halklarla dayanışma ruhuna hitap etti, dayanışma özlemine de büyük hitap etti. Şimdi maskesi düşmüştür, bir yıllık iktidar sürecinde. İmzayı basmıştır İsrail’le ittifaka.

– Antisyonistliği laftır.

– Bundan sonrası halkın önüne çıkıp da antisyonist demagoji yapamaz. Bilmem intifada şovlarını yapamaz, yapsa bile foyasını meydana çıkarmak kolaydır. Biz halka gittiğimizde, antiemperyalizm davasını savunduğumuzda, bağımsızlık ve demokrasiyi savunduğumuzda hayatımızla ispat etmişizdir. Bu davaya bağlılığımızı. Ve siyonizme karşı Filistin halkının mücadelesinde biz kan döktük. Bir tane dinci gidip de savaşı mı siyonist saldırılarına karşı? Burada bizim inandırıcılığımız var, ötekiler fostur ve istedikleri kadar kalkıp da sonra Filistin halkının ulusal demokratik savaşını, bir vatan toprağı uğruna savaşını kalkıp da bir cihad haline dönüştürmek, onu bir din savaşı haline dönüştürmek o davaya hizmet değildir. O dava 70 senedir sürüyor ve orada hristiyan Araplarda öldü. Mücadeleyi cihat diye sunmak saçmadır.

– Banş severler var İsrail’de de.

– Onlarda en ters koşullarda mücadele ediyorlar.

– Rabin bile barış istediği için vuruldu.



**“Toplum, neredeyse toptan bir faşist çeteleşmeye karşı. Zaten faşist blokun gelişmesinin en temel nedenlerinden birisi de, toplumun bütünün bu devlet eliyle, çok gizli, ama çok tehlikeli palazlanan çeteye karşı ayağa kalkması. İşte ışık söndürme eylemleri, işte buna ilişkin yapılan birçok miting net bir biçimde gösteriyor ki, toplum aslında faşist bloklaşmaya karşı büyük tepki halindedir.”**

– Tabii, yani kandı, onlar da kandı...  
– Yani gecikmiş bir moda. Sahte destekler.

– Biz hakiki şehit verdik, onlar intifada şovlarında elde yeşil bayrak, taş atarak bilmem ondan sonra güya kurşun yiyip yere düşüyor ve “la ilahe illallah” diye şov yapıyorlar.

Böyle şehit olunmaz. Şehit, hakikaten göğsünü kurşuna germekle olunur. Sosyal demokrasiye gelince, sosyal demokrasinin barutu tükenmiştir. Sosyal demokrasi adı altında, Ecevit 1960’larda bize karşı bir sağ alternatif sundu halka. Bugün, iyice sağa kaymıştır, Türkeş’le omuzdaş durumuna düşmüştür. Ve tabii Erdal İnönü’nün, Karayalçın’ın, tam dört sene süren Çiller ile o kirli koalisyonu var.

– Özel savaşın en büyük destekleyiciler.

– Yani faşist zulmün doruğa çıktığı dönemin itibarlıları derler.

– Faşist blok içindeydiler!

– İçindeydiler, Çiller kadar içindedirler. Karayalçın’ın ne farkı vardır Çiller’den. İnönü’nün ne farkı vardır? Burada kalkıp da demokrasi memokrası, yutturamazlar halka bir daha. Biz bu bakımdan da güçlüyüz, inandırıcıyız. Onun için büyük üstünlüğümüz var.

Hayatımızla, ispatlanmıştır bunlar. Onun için gelecek bizimdir, yeter ki omuz omuza verebilelim, yeter ki koordine şeklinde hareket edebilelim.

– Şimdi isterseniz ben sonuca bağlayayım. Ana hatlarıyla aslında yeni dönem Türkiye toplumsal hareketini değerlendirmiş bulunuyorsunuz. Bu 1970 yıllarındaki gençlik hareketinin aslında çok üstünde bir toplumsal muhalefettir. Çok köklüdür, çok kapsamlıdır ve gençlik neredeyse ikinci plandadır. Bir bu yönünü bence iyi görmek gerekir. Buna dayalı tıpkı 1970 sonrası Karayalçın Ecevit hareketi gibi bir hareketi dayatma imkanları da yok. Her ne kadar Baykal CHP’si bir laiklik sloganı adı altında tekrar saptırma ve bu potansiyele konma hevesindeyse de, bana göre, sizin de iyice vurguladığınız gibi; İnönü, Karayalçın beş yıllık özel savaş iktidarında en az Çiller kadar bu faşist blokta yer aldıkları için tutunacaklarını sanmıyorum. Halklarımız bun-

ları fazlasıyla artık tanımıştır. Yeter ki biz biraz görevlerimize, özellikle bloklaşmamıza doğru sahip çıkalım.

– Yalnız şurada CHP’nin tertipleri üzerinde biraz durayım. Şimdi CHP ile ÖDP’nin seçim birliği yapması için girişimler var. Perde arkasından milletvekiliği önerdiği, teklif ettiği kimseler var ve burada bu iyiliksever gibi geçen Cumhuriyet gazetesinde bazı kalemler, “ÖDP’den sosyalistlerin meclise girmesi fena mı olur” anlamında şeyler yazıyorlar. Şimdi bu şartlar altında bir sosyalistin, 12 Eylül dönemini takip eden günlerdeki gibi. SODEP çatısı altında çalışma olanağı araması başka şeydir, CHP sosyal demokrasi denen akımın icraatını gördükten sonra, faşizmin içinde yarıldıklarını gördükten sonra kalkıp da, onlarla saf birliği etmesi, başka şeydir. Bu resmen intihardır, siyasi intihardır, ihanettir.

– Tamam, katılıyorum görüşünüze, yani CHP’nin bu potansiyeli bir kez daha utanmazca, laiklik sloganı altında saptırma istediği bir gerçek. Buna tabii meydan vermemek, sol, sosyalist kesim başta olmak üzere yakıcı bir görevdir, umarım bu görevlerini görürler.

CHP’yle ilişkiler nasıl olmalı? Biz ona da değinebiliriz, ama öncelikle burada gerekli olan, görülmesi gereken; bu CHP’nin beş yıllık özel savaşta amansız bir faşist blok ortağı olduğudur. Bunu çok iyi görmek ve CHP’yi ille de değerlendireceksek bu temelde değerlendirmek gerek. CHP bu konuda tutum belirliyor mu? Hata, hata değil ihanet yaptığını görüyor mu ve Baykal buna kökten karşı mı? Bu konuda bence tutumlar irdelenmeli.

Yine vurguladığınız gibi, Refah’ın sol söyleme, sloganına sahip çıkarak büyük bir güç toparlaması vardı, toplumsal muhalefete konması vardı. İyi oldu, şu bir senelik iktidar sürecinin antiemperyalistliği, antisyonistliğinin laf olduğu, yine yoksullara bir şey veremeyeceği, rantiyecilerin en kodaman kesimlerinden birisi olduğunun ortaya çıkması da toplumsal muhalefetin yönünü doğru belirlemede, kanalize etmede önemli bir rol oynamıştır.

Kısaca hem Refah türü, hem CHP

türü toplumsal muhalefete konmak isteyen güçlerin söyleyeceği bir şey yok, burjuvazi de artık bu iki partiyi kullanarak kendi yönetimini biraz daha sürdürmesi, eskisi kadar kolay değildir.

Bu arada çok daha önemli olarak, bu ülkücülerin devlet bünyesindeki çeteleşmesine toplumun büyük bir tepkisi vardır. Artık bu anlamda toplum, neredeyse toptan bir faşist çeteleşmeye karşı. Zaten faşist blokun gelişmesinin en temel nedenlerinden birisi de, toplumun bütünün bu devlet eliyle, çok gizli, ama çok tehlikeli palazlanan çeteye karşı ayağa kalkması. İşte ışık söndürme eylemleri, işte buna ilişkin yapılan birçok miting net bir biçimde gösteriyor ki, toplum aslında faşist bloklaşmaya karşı büyük tepki halindedir.

Toplumun şu anda yaşadığı can alıcı süreç bu! Türk toplumu, öncü örgütüne, onun koordinesine, bütün sol ve demokratik kitle örgütlerinin birlikteliğine kavuşmamış da olsa, için için kaynayan bir potansiyel demokratik muhalefet gücü halindedir. İlk defa Türkiye toplumu, gerek açık devlet, gerek gizli, gerek yüzeysel, gerekse derin devletin kitleleri olmaktan çıkıyor, kendi muhalefetinin yakıcı ateşi içinde bulunuyor. Burada eksik olan buna öncülük edecek güçlerin dağınıklığı, koordinesizliğidir.

Ayrıyeten çok önemlidir, burjuvazinin halkı oyalamak için kullanabileceği bütün silahlar kullanılmıştır; faşist ülkücü hareket, daha sonra devlet eliyle çete, özel tim hareketi, hatta korucular politikası tamamen bitmiştir, deşifre edilmiştir. CHP’nin sosyal demokratiği, Ecevit’iyle, İnönü’süyle ve en son Baykal’ıyla da aslında teşhir edilmiştir. Yani o silah da artık fazla etkili olmayacaktır. Doğru Yol eriyor, sağ parti bile artık toparlanamayacak duruma gelmiştir kendi içinde.

Yeni hükümet bana göre geçiş durumunu arz ediyor. Doğrudur, bundan sonra en çok dikkat edilmesi gereken, Amerika kendini yeniden toparlayıp yandaşını arayacaktır. Muhtemelen merkez bir sağ partiyi oluşturacaktır, bu hükümet üzerinde etkisini kullanacaktır, tekrar ordu içinde etkinliğini geliştirmek isteyecektir. Bunlara hep dikkat

etmeliyiz. Ordu içinde, burjuva partileri içinde ve hatta sol hareket içinde ABD’nin gelişmeleri nasıl hakimiyeti altına almak istediğini görmeli ve buna göre tedbirlerimizi geliştirmeliyiz. Buna Avrupa’yı da eklemek gerekiyor aslında. Avrupa’yı da işte “demokratır” ve “Avrupa demokrasisinin izinde yürüyalım” demek, yapılabilecek en aptalca girişimlerden birisidir. Buna karşı da son derece uyanık olmalıyız. İster Yılmaz Avrupa demokratiğini yürütmek istesin, ister Baykal yürütmek istesin, bunların demokratiğinin ne olduğu çoktan ortaya çıkıp teşhir olunmuştur.

Bu tuzağa da düşmemek kaydıyla, görüldüğü gibi ardına kadar toplumsal muhalefete zemin açılmıştır. Ayrıyeten bütün zaafalarına, yetersizliklerine rağmen Türkiyeli solcular, sosyalistler başta olmak üzere, devrimciler canlarıyla halka bağlılığını kanıtlamışlardır. Denizlerin idam sehпасında “yaşasın Kürt-Türk halklarının kardeşliği” sloganı bizim için çarpıcıdır. Yine bütün Türkiyeli sosyalistlerin Kürtlerin varlığını savunmaları, bunu hayatlarıyla ödemeleri, birçok partinin kurulup kapatılması da bu nedenle önemlidir. Yine binlerce şehidi vardır. Bunlar önemli bir birikimdir, yüzbinlerce tutuklusu olmuştur, hala vardır. Bunlar büyük bir miras. Bütün dağınıklığına rağmen birçok grup var hala. Bunlar hepsi bizim mirasımız, olumlu yanlarımız. Eksik olan nedir? Gerçekten herhangi bir partiyi büyümeye çalışmak yerine vurguladığımız gibi, bu mirasın dağınıklığından kurtarılması, bunun için kesin bir koordinasyon merkezi lazım.

Şimdi üst düzeyde bu koordinasyonun sağlanması önemi vardır. Bana göre de bu potansiyelin örneğin şimdiki örgütlenmeler var, HADEP başta olmak üzere, ÖDP, hatta başka partiler var, bilmem Sosyalist İktidar Partisi. Emek Partisi, diğer partileşmemiş gruplar da var. Onları da bünyesine alarak bir koordinasyon merkezi kurulmalıdır. Şimdi bu koordinasyon merkezi, büyük bir birikimin merkezidir. Yeni bir parti kurmaya gerek yok. Bu birikim günlük olarak güncel politikayı yapabilecek, bunun yayın organını çıkarabilecek ve miting gibi tamamen legal gösterilerini kararlaştırıp sevk idare edebilecek bir karar organıdır. Hayata geçirilmesini sağlayacak binlerce görevli var, onbinlerce halktan insanları var. Bütün bunları o zaman fazla çar çur etmeden, yeni oyunlara düşmelerine de fırsat vermeden, derhal, acil görev olarak bir koordinasyon merkeziyle işe başlamak. Bu konuda hiç koşul ileri sürmeye gerek yok bence. Neden? Çünkü herkes istediği ideolojik çizgisini sürdürebilir. Herkesi güçlendirecek bir adımdan bahsediyoruz.

Koordinasyon merkezi herkesi firtinadan koruyacak bir şemsiyedir, çatı örgütüdür diye düşünüyorum ben. Yani çatı örgütü, herkesi korur, herkes onun altında daha sağlıklı gelişir. Bu açıdan işte “koordinasyon ne oluyor, böyle bir biçim pek görülmemiştir” dememek gerekir.

– Marjinallikten kurtulmanın yoludur.

Kendini tuzaqlara karşı korumanın, anlamsız güç kaybetmenin ve tek başına kalmamanın. Tek yoludur.

– Doğrudur.

– Kesin ivedi acil bir görevdir. Bana göre herkes üzerine düşeni hızla yerine getirmelidir, kim gücü oranında nasıl katılabiliyorsa öyle katılmalıdır. Bizim herhangi bir şart dayatmamız yoktur ve bir PKK dayatması olmasının da asla gereği yok. Ama biz kitle temelimize nasıl HADEP’i desteklediyssek, bu koordinasyonu da destekleyeceğimizi, Türkiye sosyalistleri, her tür dev-

rimci halk muhalefetinden yana olanlar bilmelidir.

Bunun yanında tabii bizim kitle mücadeleye organlarımız vardır, onları hızla geliştirmek gerekiyor. Vurguladığı gibi yani, bir yayın organını da çıkarabilir, hatta bir radyosu da olabilir, bunların hepsi uygundur. Bu, aynı zamanda halklarımızın ilk defa eşit ve özgür temelde bir birlik platformu da oluyor, yani öz mücadelelerine dayalı bir platform oluyor. Düzen partileri alabilirdi gerilerken, güç kaybederken, halk muhalefetinin alabilirdiğine gelişmesi, halklarımız da bu birlikteliğini, gönüllü birlikteliğinin artık bir umut olmaktan çıkışı, bizzat maddi bir güç olması anlamına geliyor. Burada teoriden bahsetmiyorum, çizgiden bahsetmiyorum, pratiğin ta kendisinden bahsediyorum. Çünkü çok diri bir Kürt özgürlük gücü var, bunun yanında Türk halkının artık ölenemez bir toplumsal muhalefeti var. Bunları birleştirmek, Türkiye’de demokrasinin ta kendisidir! Ve ilk defa Türkiye demokrasisinin başarma şansı doğuyor! Bunu büyük selamlamak gerekiyor.

– Gerçekten, tarihte ilk defa.

– İlk defa demokrasiyi tadacaklarını!

– Tabii.

– Ben size bunu, bütün açıklığıyla söyleyelim; bizim eylemimiz Türkiye’yi demokrasinin eşğine kadar getirmiştir! Açık söylemeliyim, bunu birçok çevre söylemektedir; “PKK’nin artık Türkiye’nin demokrasinin ayrılmaz bir parçası” olduğunu birçok çevre idrak ediyor. Biz Türk düşmanlığı yapmıyoruz, biz Türkiye’yi antidemokratizme boğan faşistleşmeye karşıyız. Bizim Türkiye sevgimiz, her zaman söylediğim gibi herkesten daha fazladır. Yani PKK’yi illa Türkiye açısından değerlendirmek istiyorsak veya Kürt ulusal demokratik hareketini Türkiye’nin çok muhtaç olduğu demokrasi aşısıdır. Vurguladığınız gibi demokrasinin turnosal kağıdıdır, yine vurguladığınız gibi Doğu’dan bir kez daha egemenlerin ezdiği Türkiye halkının yardımına koşan Kürt halkıdır. Nasıl ki tarihin bütün kritik dönemlerinde Türk Kürtsüz edememişse, bu sefer de Türk –ama ağır basan yani toplumsal muhalefet olan, devrimci olan ve halk olan Türk-Kürde bir kez daha muhtaç düşmüştür ve Kürt, bence büyük bir ulusal demokratik kalkışla, ona büyük müttefikliği, büyük ortaklığı özverilice yapmıştır. Bunu selamlamak gerekiyor.

Ben buna “büyük dönüşüm” diyorum, halklarımızın eşit ve özgür temelde büyük buluşması diyorum, heyecan duyuyorum ve başarı şansını da artık çok yüksek görüyorum. Çünkü günbegün bu birliktelik yeni temellerde, gerçek kimlikleriyle, sınıf ve ulusal talepleriyle hayat buluyor. Bundan başka çarenin olmadığını ordudan tutalım, bütün çevreler bunu böyle değerlendiriyor. Bize düşen bunun önünde engel olmak değil, hızla bunun çatı örgütlenmelerini, bazı taktik adımlarını döşemektir. Çok ağır bedeller ödenmiştir, boşa gitmemiştir, gerisi başarıyla taçlandırılmaktır, bunu yapmaktır.

Ben bu temelde, bu vesileyle bu görüşmemize yüksek değer biçiyorum. Uzun sürenin büyük bir devrimci sosyalist kimliği olarak sizleri ve bu temelde Türkiye devriminin de bu bütün şehitlerini ve var olan örgütlerinin de değerini böyle takdir ediyorum. Selamlıyor ve yeni, çok önemli olan birliktelik görevlerimizde de hem umudumun dile getiriyorum, hem üstün başarılar diliyorum. Selamlarımla birlikte, saygılarımla sunuyorum.

– Ben de.

# 1 Mayıs ruhu ve bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor

baştarafı 32 de

**B**u anlamda 1 Mayıs ayında o direnişçi, özgür ve demokratik özünü 20. yüzyılda reel sosyalizmde yaptığı katkılarla ortaya koymuştur. Reel sosyalist hamle olarak kendisini temsil etmiş, pratikleştirmiştir. Şöyle diyebilir insan; kapitalist modernite sistemine karşı tüm ezilenleri temsilen özgürlük ve demokrasi çıkışı keskinlikle 1 Mayıs direnişçiliği temsil ediyor. Bu kapitalizme karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesinin ilk adımıdır, doğuşudur, çıkışıdır, sembolüdür. Dolayısıyla yeni dünyada özgür ve demokratik olmanın, bunun ruhunu, bilincini temsil etmenin, yaşamanın temel gerçeğidir.

Bu büyük yürüyüşün ikinci büyük adımını reel sosyalist devrim süreci olarak değerlendirmek tarihsel bakımdan doğrudur. Marks ve Engels'in kuramlaştığı, bilinç ve örgüt haline getirdiği, Rus devrimcilerinin Lenin öncülüğünde pratikleştirdiği siyasi ve askeri olgu haline dönüştürdüğü yaklaşık yüz elli yıllık bir tarihsel süreci temsil ediyor reel sosyalizm gerçeği de. Bu da kapitalist modernite sistemine karşı sosyalist bilinç ve yaşam olarak ifade edilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi arayışının bu yolda tarihsel yürüyüşün ikinci dönemini, ikinci büyük gelişme sürecini temsil ediyor. Birinci süreç 1 Mayıslarla temsil edilen o vahşi kapitalist saldırıya karşı araçları kapitalizmin o teknik varlığını tahrip etmeden 1 Mayıs direnişçiliğine kadar ulaşan o gerçeği temsil ediyorsa aynı şekilde kapitalist modernite sistemine karşı sosyalist bilim temelinde özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi yürüyüşünün ikinci büyük dönemini de reel sosyalizm süreci temsil ediyor. Reel sosyalizmin çözümlüyle bu çözümlüden çıkartılan dersler ve yeni bir ruh, yeni bilinç ve yeni örgütlülük, yeni mücadele tarzıyla sosyalizmin demokrasiyle birleştirilerek demokratik sosyalist çizgide geliştiğiniyse 21. yüzyılın sosyalist hamlesi olarak ifade ediyoruz. 21. yüzyılın başından itibaren 1 Mayısların direnişçiliğinin, özgürlükçü demokratik özünün bu yeni demokratik sosyalist çizgi ve bu uğurda yürütülen mücadeleler temsil ediyor. Dolayısıyla 1 Mayıs direnişçiliği, 1 Mayıs ruhu, 1 Mayıs bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor. Demokratik sosyalizm çizgisiyle mücadele eden hareketlerde temsili buluyor. Kapitalist modernite sistemine karşı ezilenlerin, emekçilerin kendi demokratik modernitelerini bilinç olarak, politik ahlaki yaşam sistemi olarak yaratmalarını ifade ediyor, içeriyor.

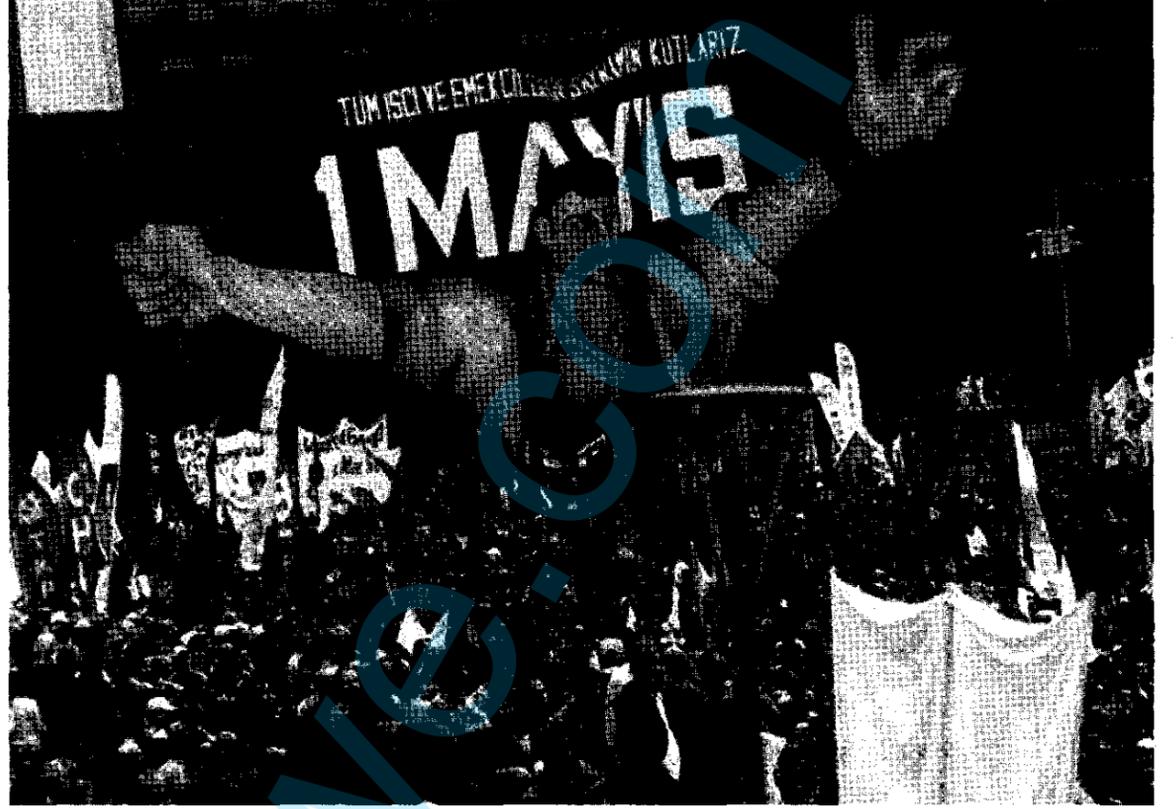
## 21. yüzyıl sosyalizmi her açıdan daha derindir

21. yüzyıl sosyalizmi kapitalist modernite sistemine karşı özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadelesinin keskinlikle üçüncü büyük çıkışı, dönemi oluyor. Bunu bu temelde ifade etmek yanlış değil, hatalı değil. Tabii bu çıkış hem kapitalizmin ilk döneminde yürütülen mücadelelerin derin derslerini ortaya çıkarmaya hem de reel sosyalizm sürecinin o zengin pratik derslerini olumlu olumsuz, doğru yanlış dersleriyle açığa

çıkartıp özümsemeye dayanıyor. Bununla birlikte kapitalizm öncesi tarihsel sürecin uygarlık döneminin tüm ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi için, eşitlik için yürüttükleri mücadelenin derslerine de dayanıyor. Dahası merkezi uygarlık öncesi demokratik uygarlık tarihine, doğal komünal toplum tarihinin derslerine, neolitik devriminin kadın öncülüğündeki tarım köy devriminin o büyük ve zengin derslerine de dayanıyor. Bütün bu tarihsel dayanakla birlikte 21. yüzyılın başında kapitalist modernite sisteminin geldiği, ulaştığı kanserleşme durumunu tahlil ederek bunun kapitalizm, yani azami karcılık, ulus devlet despotizmi ve endüstriyalizm biçiminde tüm insanlık üzerinde yaratmaya çalıştığı toplum kırımı değerlendirmeyi, anlamayı ve bütün bunlara karşı özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinin ruhunu, bilincini, ideolojik politik çizgisini, örgütlülüğünü, strateji ve taktiklerini bilimsel bir temelde geliştirmeyi ve hayata geçirmeyi ifade ediyor.

Bu bakımdan 21. yüzyıl sosyalizmi ruhsal olarak da, düşünsel olarak da, pratik eylemsel olarak da daha derindir, daha kapsamlıdır. Daha bütünlüklü ve düşünsel sistemiyle birlikte daha zengin bir örgüt ve eylem çizgisine dayanmaktadır. Bu bakımdan da önceki iki dönemin derslerini özümsemekle birlikte onların bir devamı veya bir tekrarı kesinlikle değildir. Yeni dönemin koşullarını, özelliklerini temsil, ifade etmektedir. Bu bakımdan da ortaya çıkmış yenilikler, değişim gerçeğine göre özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinde de bir yenilenmeyi, değişimi, yeniden yapılanmayı hem kuram hem eylem olarak ifade etmektedir. Bu noktada kapitalist modernite sistemine karşı tarihin önceki süreçlerinin derslerine dayalı olarak geliştirilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinde en ileri değişim dönemi olarak paradigma değişimini de içermektedir.

Bu noktada Önder Apo'nun geliştirdiği düşünce geçmişe dayalı eleştirel özeleştirel yaklaşım, bir bütün insanlık tarihinin özgürlük, eşitlik ve demokrasi yürüyüşündeki derslerini derinden çıkarıp özümseme, sentezleme durumu; bunlardan çıkartılan ve günümüz dünyasını kapsamlı ve derinlikli bir biçimde analiz etme ve bu analizden özgür, eşit ve demokratik bir yaşam için yürüyüşün bilincini, çizgisini, strateji ve taktiklerini çıkartmada çok ileri bir düzeyi temsil ediyor. Bununla birlikte reel sosyalizm eleştirisinde onu cepheden reddetmeyen, olumsuzlamayan, ama hata ve eksikliklerini de özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi anlayışıyla ortaya koyup aşmasını bilen en derin eleştirel yaklaşım Apocu sosyal bilim yaklaşımı oluyor. Bunu ilk kapsamlı olarak AİHM savunması ve Bir Halkı Savunmak kitaplarında ortaya koydu Önder Apo. Aslında 1986'dan itibaren reel sosyalizme dönük daha açık bir biçimde eleştirdiği eleştirel yaklaşımlarının 1990'dan sonra reel sosyalizmin çözümlü sürecinde bunların daha da derinleştirilerek geliştirilmesinin bir sonucu olduğunu ifade ettiğimiz kitapların ortaya koyduğu görüşler. Yani bir anda ortaya çıkmadı. Dahası, daha ilk çıkış anından itibaren



sosyalizmle ifade edilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi ruhu, anlayışı ve ilkeleriyle başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalizm adına kurulmuş devletlerdeki pratikleşme arasındaki farklılığı her zaman gördü Önder Apo. Bunların örtüşmediğini, bir ve aynı olmadığını; teori ve pratik çelişik, kopuk olduğunu hep değerlendirdi. Bu noktada sosyalizmin içerdiği özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi ilkelere sonuna kadar sahip çıkar, onları benimserken, onları adına gerçekleşen pratikleşmelerdeki farklılıkları da hep eleştirdi. Bunları revizyonizm olarak tanımladı. Apocu önderliksel çıkış reel sosyalizmdeki revizyonist anlayışı, pratiğe hep eleştirel yaklaştı, onunla hep bir ideolojik mücadele içinde oldu. Daha önderliksel doğuş, Apocu çizginin oluşumunda bunlar vardır. 1986 PKK III. Kongresi'nden itibaren ise bu durum hem Kürdistan'da PKK'nin yarattığı gelişmelere dayanarak hem de Sovyetler Birliği ve diğer ülkelerde yaşanan olumsuzlukları eleştirerek, çözümlenerek daha da güçlü bir eleştirel düzey kazandı. Bu sürecin sonuçlandığı yeni bir düşünceye, özgürlük arayışında, sosyalizm mücadelesinde paradigma değişimi yapacak düzeye AİHM ve Bir Halkı Savunmak kitaplarıyla Önder Apo ulaştı. Bu baştan ideolojik düzeyde eleştirel yaklaşımın tarihsel süreçteki gelişmelere de dayanarak ulaştığı bir sonuç oluyor. Fakat ulaşılan sonuç kesinlikle yüzyesil değildir, güncel mücadele durumunu ifade etmiyor, onun çok ötesine geçiyor. Hatta reel sosyalizmin de kapitalist modernite sistemine karşı yürütülen sosyalizm mücadelelerinin de ötesine geçiyor. Ondan önce orta ve ilk çağlarda da merkezi uygarlık sistemine karşı tüm ezilenlerin yürüttükleri özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde yaşanan önemli bir eksikliği, hatayı görüp düzeltmeyi ifade ediyor. Bu eksiklik ki aslında tüm görkemine, insanlığı bilinçlendirme ve harekete geçirmelerine ve zaman zaman da siyasi başarı elde etmelerine rağmen özgür ve demokratik yaşamın sisteme kazanamamasına götürülen, sürekli egemen sömürücü sistemin yeniden hamle yaparak özgürlükçü adımları, birikimleri kendi

inde eritmesini sağlayan temel bir hatanın düzeltilmesini ifade ediyor. Bu paradigma değişimi olarak tanımlandı. Burada en temel konu sosyalizm gibi özgürlük, farklılıklara dayalı ve demokrasi ilkelerini devletçi siyasi yapıyla, sistemle yaratmanın yanlışlığını ifade ediyor. Dikkat edilirse burada düşünce, amaç, ilke son derece özgürlük, eşitlik ve demokratik muhtevaya sahip. Fakat bunların gerçekleşmesi için öngörülen araç ise baskı ve sömürü aracıydı. Hem de insanlığın başına bela olmuş, tarihin bir döneminde ortaya çıkmış ve bütün insanlığı adeta esir almış, teslim almış, köleleştirmiş bir araç ifade ediyor. Böyle bir baskı, sömürü ve köleleştirme aracıyla özgürlük, eşitlik ve demokrasi aracının sağlanamayacağı açık bir gerçek. Bu bakımdan paradigma değişimi çok çok önemli. Sadece reel sosyalizmin bir temel hatasının düzeltilmesi değil, aslında reel sosyalizme kadar gelen tüm özgürlük ve demokrasi arayışlarının, mücadelelerinin içinde yaşadığı temel bir hata ve eksikliği düzeltmeyi ifade ediyor.

## İnsanlığa hizmet eden güç kazandıran doğru düşüncedir

21. yüzyılın özgürlük, demokrasi, sosyalizm mücadelesi böyle bir değişimle birlikte geliyor. Önder Apo'nun 21. yüzyılın başında insanlığın özgür, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi uğrunda geliştirdikleri düşünce ve eyleme en büyük katkısı böyle bir paradigma gerçekleştirmesi oluyor. Bunları en son demokratik toplum manifestosunda beş ciltlik kitapta çok kapsamlı bir teorik izaha kavuşturmuş oluyor. Böylece 21. yüzyıl sosyalizminin teorik yapılandırılması, demokratik modernite çizgisi olarak en kapsamlı bir tahlile, sistemli bir ifadeye kavuşturulmuş bulunuyor. Önder Apo'nun demokratik sosyalizm olarak da ifade ettiği, yeni dönemin özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinin çizgisi olarak ortaya koyduğu demokratik modernite çizgisi 21. yüzyılın özgürlük ve sosyalizm çizgisi oluyor. Tüm ezilenler açısından özgürlük çizgisi oluyor. Kadının özgürlük çizgisi,

işçi ve emekçinin kurtuluş çizgisi, ezilen halkların kurtuluş çizgisi, gençliğin, özgürlük arayışlarının kurtuluş çizgisi olarak ortaya çıkıyor.

Merkezinde Önder Apo'nun geliştirdiği bu yeni özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi çizgisi olmak üzere demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigma temelinde şekillenen demokratik modernite çizgisi olmakla birlikte 21. yüzyılın ilk çeyreğinde geçmişten dersler çıkararak reel sosyalizmi eleştirip onu aşmaya çalışarak yeni sosyalizm mücadelesini geliştirme yönünde arayışlar, çabalar da çok çeşitli biçimlerde bulunuyor. Tek mücadele Önder Apo'nun geliştirdiği mücadele değil. Bu doğrultuda sadece Kürdistan'da mücadele yürütülüyor. Dünyanın dört bir yanında böyle bir düşünsel arayış, teorik tartışma ve pratik örgütsel mücadele söz konusu. Aslında 19. yüzyılda sadece Avrupa ve Amerika'yla sınırlıydı kapitalist modernite sistemine karşı yeni düşünce, özgürlükçü düşünce üretme ve mücadele etme durumu. 20. yüzyılda Ekim Devrimi'yle birlikte Asya'ya ve dünyanın dört bir yanına yayıldı. Ama bu yayılma dar oldu, sınırlı oldu. Dar bir sınır mücadelesiyle ulus mücadelesi içinde kilitlenip kaldı. Şimdi 21. yüzyılda özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesi 19. yüzyılın sadece Avrupa'yla Amerika'ya sınırlı kalma durumunu, yine 20. yüzyılın dar, sınıf ve ulus kesimine dayanma durumunu taşıyor. Bu bakımdan daha geneldir, her bakımdan daha geniştir. Gerçek anlamda dünyaya yayılmış durumda, bütün toplumsal kesimleri, her renkten, her ırktan, her cinsten toplumları içine alıyor. Bu anlamda 21. yüzyılda küresel bir mücadele olma karakteri çok daha başatır. Yine dar sınıf ve ulus mücadelesi olmaktan çıkarak başta kadın özgürlüğü olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin özgür, demokratik, eşit yaşam arayışının temsilcisi haline geliyor. Bu bakımdan da tüm ezilenlere, bütün özgürlük arayışlarına hitap ediyor. Bu yönüyle de toplumsal bakımdan daha fazla genişlemiş, çok farklı kesimlere, sınıflara, ezilen cinse hitap eden, onları etkileyen duruma gelmiş bulunuyor. Bu gerçeği biz Önder Apo'nun geliştirdiği

gerçekliği biz Önder Apo'nun geliştirdiği düşünce ve eylemde gördüğümüz gibi, dünyanın değişik alanlarında yaşanan bütün arayışlarda görüyoruz. Bu anlamda düşünen, tartışan, yoğunlaşan, kendini insanlığın özgür ve demokratik yaşamıyla birleştiren, buna adayan çok sayıda insan var, düşünür var, sosyal bilimci, aydın ve sosyalist var. Bunlar gerçekten de büyük çaba harcıyorlar. 21. yüzyılın başında özgür ve demokratik yaşamı bu temelde insanlığı yeniden yapılandırmayı geliştirebilmek için on binlerce yıllık tarihin derslerini özümsemek üzere çok büyük bir yoğunlaşma, arayış, araştırma, tartışma yürütüyorlar. Böyle bir fikir yoğunlaşması, tartışması var ve bunların ortaya çıkardığı önemli sonuçlar var. Birçok alanda kapitalizmin en çok geliştiği merkezlerde olduğu kadar kapitalizmin çevre alanlarında, dünyanın ücra köşelerinde de bu tür arayış içinde olan, düşünce üreten kesimler, onların değerli çabaları ortaya çıkıyor. Bütün bunlar da düşüncede netlik kazandığı ölçüde pratikte eyleme dönüşüyor. Yeni özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadeleleri bu temelde gelişiyor. 21. yüzyılın demokratik sosyalizm mücadelesi, demokratik modernite mücadelesi bu çerçevede gelişme kaydediyor.

Bugün 1 Mayıs'ta temsil edilen, direnişçilik, özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadeleciliği kesinlikle böyle geniş bir teorik ve pratik kapsamda gelişme kaydediyor. Bunu rahatlıkla böyle görebiliriz. Belki devlet egemenliği ve silah hakimiyeti bakımından 20. yüzyıldaki silah hakimiyetine ulaşmaktan uzaktır bu özgürlük ve sosyalizm mücadeleciliği, ama iyi bilelim ki devletin ve silahın gücü bir yere kadardır. Her şeye kadir değildir. Ondan daha fazla insanlığa hizmet eden, güç kazandıran doğru düşüncedir, doğru teoridir, doğru toplumsal çözümlemeyi gerçekçi bir biçimde yapan sosyal bilimdir. Sosyal bilimin gücü her türlü silahın ve devletin gücünün çok çok daha ötesindedir. Bu bakımdan 21. yüzyılda gelişen sosyalizm böyle bir güce dayanıyor, yeni bir sosyal bilime dayanıyor. 19. ve 20. yüzyıllardan çok daha düşüncenin gücüne, insan bilincinin ve yarattığı bilimin gücüne dayanıyor. Bu bakımdan da belki devlet gücü gibi, silah gücü gibi gözler görür değil, ama gerçekte onlardan çok daha fazla etkilidir, güçlüdür. Bunu kesinlikle böyle bilmek, görmek, anlamak gerekir. Düşüncenin, insan bilincinin ve yarattığı bilimin gücü kadar güç başka hiçbir şeyde yoktur. İnsanlık tarihi bu gerçeği net bir biçimde doğruluyor. O halde 21. yüzyıl sosyal mücadeleleri daha büyük bir güçle gelişiyor. Yeni bir düşünceye, daha doğru bir sosyal bilime dayandıkları için önceki süreçlerden daha güçlü gelişiyorlar. Bu bakımdan da daha iddialılar, daha umutlular. Pratikleşmeleri de bu oranda daha coşkulu ve heyecanlı oluyor.

### En büyük heyecanı coşkuyu Kürtler yaşıyor

Biz bu coşku ve heyecanı en iyi Kürt halkının özgürlük mücadelesinde görüyoruz. Kuzey Kürdistan'da görüyoruz, Batı Kürdistan'da görüyoruz, Doğu Kürdistan'da görüyoruz, Kürtlerin bulunduğu, yaşadığı her yerde görüyoruz. Bugün çok iyi biliyoruz ki tüm ezilenler, başta kadınlar, emekçiler, işçiler, gençler olmak üzere tüm ezilen insanlık 1 Mayıs ruhuyla sokaklara dökülüyor, özgür, farklılıklara dayalı eşit ve demokratik bir dünya yaratmak için ortak bir mücadele yürütüyor. Büyük bir coşku ve heyecan içinde. Bu konuda en büyük heyecanı Kürtler yaşıyor. Büyük coşku Kürt'ün yaşadığı coşkidir. Bütün ezi-

lenlere, insanlığa örnek oluşturacak, örnek olacak, ruh oluşturacak kadar büyük bir heyecan ve coşkuya sahipler. Bu sadece bir heyecan ve coşkuya kalmıyor, aynı oranda büyük bir cesaret ve fedakarlık, kahramanca bir direniş olarak ortaya çıkıyor ve günün 24 saatinde pratikleşiyor. Böyle büyük bir coşku, ruh tarihi bir direniş ise Önder Apo'nun geliştirdiği bu büyük düşünceyle, demokratik modernite çizgisiyle mümkün oluyor. Yani hiçbir şey kendiliğinden değildir. Önu aydınlatılmadan hiçbir şey gerçekleşmiyor. Önder Apo'nun deyimiyile yaprak bile kımlıdamıyor. Her şey önu aydınlatılarak ve o uğurda örgüt ve eylem geliştirilerek yaratılıyor, kazanılıyor, sağlanıyor. Bu savaşta da böyledir, barışta da böyledir. Dikkat edilirse bir kere doğru düşünce ortaya çıkartılıp benimsendi mi artık koşullar neyi gerektirirse gerektirsin, hangi biçimde mücadele etmek söz konusu olursa olsun o düşünceyi yaratan ve benimseyenler her türlü mücadele yürütme gücü gösteriyorlar. Her türlü mücadele değişikliğini anında yapıyorlar. Böyle bir değişim esnekliğine ve gücüne sahipler.

Bu değişimi en iyi Kürdistan'a görüyoruz. Dikkat edelim savaş hamlesi de insanlığa heyecan verecek kadar bir kararlılıkla, coşkuya, tutkuyla oluyor, barış hamlesi de ateşkesi de, yine bütün insanlığa özgürlük, demokrasi ve eşitlik arayışlarına en büyük coşkuyu, heyecanı verecek kadar tutkuyla oluyor. Hepsinde Kürt halkının yaşadığı büyük bir tutku var, heyecan var, coşku var ve her biçimde de bunu insanlığa yayıyor, mal ediyor. İnsanlığa öncülük konumunda yürütüyor. Neden oluyor bu, işte burada önderlik gerçeğini görmek lazım. Önderlik aydınlatıcılığı, -yani felsefenin, ideolojinin- yani teorinin gücünü görmek lazım. Düşüncenin gücünü görmek lazım. Kesinlikle Kürt halkının gösterdiği güç, öncülük düşüncenin gücüyle oluyor. Elinde kendini koruyacak silahı bile yok, kamını doyuracak ekmeği bile yok neredeyse. Doğru dürüst çalışma yapamıyor. Maddi yaşam her gün dört bir yandan gelen saldırılarla zehir edildiği kendisine. Ama bütün bunlara karşı büyük bir moral güce sahip çok tükenmez bir enerjile karşı duruyor. Kahramanca bir cesaret ve fedakarlık ortaya koyuyor; büyük coşku ve heyecanla direniyor, mücadele ediyor. Her türlü baskı, zorluk, acı Kürt Özgürlük mücadelesinde sevince, heyecana, coşkuya dönüşüyor. Bu neyle oluyor? Düşüncenin gücüyle oluyor. Bu gücü iyi görmemiz lazım, iyi anlamamız gerekli. İnsana, topluma yön veren en büyük gücün düşünce gücü olduğunu iyi anlamalıyız. Bu tarihte de böyledir, günümüzde Kürdistan'da yaşanan gerçeklik de bunun böyle olduğunu net bir biçimde bize gösteriyor.

Düşünce gücü demek Önderlik gücü demektir. Düşünsel varlık demek önderlik varlığı demektir. Bu büyük düşünce gücünü önderliksel gerçeklik, önderliksel duruş, doğuş, yürüyüş sağlıyor. Bunları iyi bilelim. Bu bakımdan da 21. yüzyıl daha büyük bir düşünce gücüyle gelişen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi yüzyılı oluyor. Böyle bir mücadelenin en temel alanlarından bir tanesi Ortadoğu olurken, Ortadoğu'daki gelişmeleri yönlendiren ise Kürdistan özgürlük mücadelesi oluyor. Günümüzde çok daha net bir biçimde böyle. En son Önder Apo'nun 2013 Newroz'u'nda ortaya koyduğu irade, geliştirdiği açıklama, insanlığa yönelttiği özgürlük ve demokrasi çağrısıyla; önderlik ve Kürt özgürlük mücadelesinin Ortadoğu'yu ve insanlığı yönlendime gücünün başat olduğunu, öncü düzeyde olduğunu netçe herkese gösterdi. Şimdi

herkes bunu itiraf ediyor, kabul ediyor. Şimdiye kadar Önder Apo'nun kendini övmesi olarak tanımlayanlar vardı, PKK'nin kendini merkez olarak algılayanlar, ifade etmeye çalışanlar vardı. ama artık herkes bu tür yaklaşımların bir yanılgı olduğunu, kendilerini kandırma olduğunu gördü, görüyor. Herkes yeni durumu tartışıyor ve anlamaya çalışıyor. Önderlik ve PKK gücünün, bunların temsil ettiği sosyalizm gücünün, özgürlük, demokrasi ve eşitlik gücünün ne kadar etkili olduğunu görüyor ve kabul ediyor. İstese de ediyor, istemese de ediyor. İstemeyen de kabul etmek zorunda kalıyor. Ona karşı doğru durabilmek, mücadele edebilmek için önderlik ve PKK gerçeğini her zamankinden daha fazla doğru tanımaya ve anlamaya çalışıyor. Günümüzde Türkiye'de, Ortadoğu'da dünyanın dört bir yanında yaşanan tartışmalar kesinlikle bu temeldedir.

### 1 Mayıs ruhuyla daha çok dolu olmalıyız

Biz bu çerçevede 1 Mayıs'ı yaşıyoruz. 2013'ün emek bayramını kutluyoruz. Gerçekten de emek bayramı emeğin özgürlüğünü, bu uğurda kahramanca direnişini temsil ediyor. Bu da en çok günümüzde inkar ve imha sistemine karşı, kültürel soykırım sistemine karşı kahramanca savaşan Kürt halkının özgürlük mücadelesine denk düşüyor. Dolayısıyla 1 Mayıs emek bayramının bugün herkesten çok Kürt bayramı, Kürdistan özgürlük bayramı olduğu bir gerçek. Önderlik gerçeği böyledir, çizgi gerçeğimiz böyledir. Fakat ne yazık ki halk da bunu yaşarken bunu yeterince idrak edememe, bu anlamda Newrozlarda, 8 Martlarda olduğu gibi 1 Mayıs'ları tam hissedememe, sahiplenememe gibi bir durum içimizde yaşıyoruz. Bunu da eleştirmek lazım, ciddi bir eksiklik. Nereden kaynaklanıyor bu eksiklik? Aslında 1 Mayıs'ı anlamamaktan kaynaklanıyor. 1 Mayıs'ı anlamamak demek Apocu çizgiyi, demokratik modernite çizgisini tam ve derinlikli anlamamak anlamına geliyor. Önderlik çizgisini tam anlamamayı ifade ediyor. Bunu iyi bilmek lazım. Bu konuda bir özeleştirel, daha eleştirel bir yaklaşım içinde olmamıza ihtiyaç var. Çünkü başka türlü bu durumu izah etmek mümkün değil.

Nereden bakılırsa bakılsın 1 Mayıs'ın temsil ettiği gerçekliği Apocu demokratik modernite çizgisinde en güçlü bir biçimde yaşadığı, yaşatıldığı tartışma götürmez bir gerçek. Önderlik gerçeği de bunu yaşıyor, halk da bunu yaşıyor. Bunu yeterince hissedemeyen, duymayanların durumu neyi ifade ediyor? Böyle bir mücadele içinde olsalar da bu ruhu, bu duyguyu, bu bilinci tam edinemediklerini, bir bilinç çarpıklığı içinde olduklarını gösteriyor. Bunu hiç çekinmeden söyleyemizde bir sakınca yok. Burada açığa çıkıyor ki Önderliğin düşüncelerini anlama ve özümsemede eksikliklerimiz var, çarpıklıklarımız var. Dilde yüzeysel olarak Önderlik düşüncelerini esas alıp ona bağlı kaldığımızı söylesek de özde bizim düşüncemize yön veren farklı düşünce kalıplarının, ilkelennin olduğu ortaya çıkıyor. Bunu da zaten bütün toplantılarımızda, tartışmalarımızda eleştiriyoruz, özeleştirisini veriyoruz. Zaten bu nedenle savaşta yeterince başarılı olamıyoruz, ideolojik mücadelede yeteri etkinlik gösteremiyoruz, siyasi çalışmalarda tam başarı sağlayamıyoruz. Bu bizim yaşadığımız bir gerçeklik. Parti topluluğu olarak Önderlik çizgisinin kadroları olarak önderlik çizgisinden kopuşumuzun bir durumunu ifade ediyor. Bu kadar pratikteki hata ve eksiklik göstermemiz, dolayısıyla da bu kadar eleştiriyile muhatap

kalmamız da buradan kaynaklanmaktadır. Savaşta, pratikte, ideolojik, siyasi, askeri, örgütsel mücadelede yaşadığımız hata ve eksikliklerine en somut göstergelerinden birisi, 1 Mayıs gerçeğine yaklaşımımız oluyor. İkisi birbirini tamamlıyor, doğruluyor, çok farklı değildir.

Dolayısıyla buradan neden böyle bir eksiklik gösteriliyor denildiğinde zaten pratikteki durumumuz da bunu ifade ediyor diyerek rahatlıkla cevap verebiliriz. Bu doğru bir durum değil tabii, eksik bir durumdur. 1 Mayıs gerçeğini anlamamak Apocu çizgiyi anlamamaktır. Apocu çizgiyi anlamamak kapitalist modernite sistemine karşı özgürlük, demokrasi sistemini, demokrasi mücadelesini düşüncede, strateji ve taktikte tam anlamamak demektir. Bunu böyle ifade etmek kesinlikle hatalı değildir. Bu açıdan da bu konudaki eleştiri ciddidir. Affedilemez, öyle basit görülemez bir eksiklik. Dikkat edilirse kültürel soykırımcı rejim Kürt özgürlük mücadelesiyle birleşmesini engellemeye çalışıyor. Geçen yıllarda Newroz'da Amed'te milyonların toplanmasına izin veren devlet yönetimi 1 Mayıs'ta Amed'de miting yapılmasını her zaman yasakladı. 1 Mayıs'ın Kürt bayramı olmasını istemeyen inkar ve imha sistemidir; faşist Türk rejimidir. Kültürel soykırım rejimidir. Kürt özgürlük bilincinin ve mücadelesinin, Kürt özgürlük bilincinin ve mücadelesinin, tüm ezilenlerin, tüm emekçilerin, halkların, kadınların, gençlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle birleşmesini enternasyonalist bir yapı kazanmasını istemiyor. Dar, sınırlı, milliyetçi bir temelde kalmasını istiyor. Niye? Çünkü öyle kalan güçlü bir pratik geliştiremez, öyle olan kuşatmadır demektir, öyle olanı bastırmak, imha ve tasfiye etmek her zamankinden daha kolaydır. Ama genelleşeni, evrenselleşeni, küreselleşeni, başkalarıyla birleşeni kolay kolay kuşatma ve ezme gerçekleşmez, mümkün olmaz. Bu bakımdan bizdeki zayıflıklar, içimizde taşıdığımız kapitalist modernite sisteminin şu veya bu düşünce etkisinden kaynaklanıyor. Öyle çok bilinçli, niyetli değil, ama bize yedirilmiş düzen bilincinin içimizde, beynimizde yaşamasını temsil ediyor. Ama diğer yandan da düşmana hizmet eden, tam da onun istediği noktaya bizi götürüren bir durum oluyor. Bunu da görüp bu noktada daha da eleştirel özeleştirel olmamız lazım.

Önderlik çizgisinin ve Kürt halkının 1 Mayıs'ta yaşadığı ruhu bir bütün parti hareketi olarak, PKK ve PAJK gerçeği olarak tümüyle temsil etmemiz gerekiyor. Böyle olmazsa biz Önderlik ve halk bütünlüğünden koparız. Onlara pratikte öncülük etme görev ve sorumluluğumuzu başlarıyla yerine getiremeyiz. Onlarla bütünlüklü olamayız. Sonuçta da hata ve eksikliklerimizi aşamayız, düzeltemeyiz. Böyle bir özeleştirel yaklaşımla da 1 Mayıs ruhunu, heyecanını bilinçli bir biçimde böyle bir günde özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesi yürüten güçler olarak daha fazla temsil etmeliyiz. 1 Mayıs'ı tıpkı diğer bayramlar gibi bir Kürt özgürlük bayramı gibi anlamalı, ele almalı, yaşmalı ve yaşatmalıyız. 1 Mayıs ruhuyla daha çok dolu olmalıyız. 1 Mayıs gerçeğini günümüzde teori ve pratiğe dönüştürmüş olan Apocu çizgiyi bütün başarılarıyla özümseyip onu pratikte başarıyla ulaştırmak için tüm gücümüzle çalışmalıyız. Doğru Apocu militan bu temelde olur. Gerçek özgürlük ve demokrasi bilincine bu biçimde ulaşılır. Başarılı bir pratikçi haline böyle gelinir. 21. yüzyılın zafer kazanan gücü de böyle olunur. Bunu çok iyi bilmemiz, anlamamız gerekli. Bu 1 Mayıs bize gerçekleri daha çok öğretiyor, bu bilinci veriyor. Yüzlerce şehidimiz var. 1 Mayıs'la birlikte Mayıs şehitler ayına giri-

yoruz. 2 Mayıs Mehmet Karasungur yoldaşın şehadet günü, 11 Mayıs Mizgin arkadaşın şehadet günü, 17 Mayıs dörtlerin şehadet günü, 18 Mayıs şehitler günümüz Haki Karer yoldaşın Kürdistan özgürlük mücadelesinin ilk büyük şehadetinin yaşandığı gün. 19 Mayıs Halil Çavgun yoldaşın şehadet günü. Mayıs ayının her gününde onlarca şehidimiz var. En son İran rejiminin idam ederek katlettiği, şehit düşürdüğü yoldaşlarımızın şehadet ayı, Soranların, Ronahilerin kahramanca direniş ayı. Dolayısıyla 1 Mayıs direnişçiliği PKK'nin kahramanlık ayında, şehitler ayında yaşıyor, onu temsil ediyor. Yine 6 Mayıs'da Denizlerin idamı var Önderliksel çıkışa ışık tutan direniş günü olarak, İbrahimlerin şehadet günü 18 Mayıs.

Bu anlamda da 1 Mayıs'ın işçi emekçi direnişçiliği, kahramanlığı olma gerçeği Kürdistan özgürlük mücadelesi gerçeğinin kahramanlık ayı olma gerçeğiyle iç içe geçiyor, birleşiyor. Dolayısıyla PKK gerçeği 1 Mayıs gerçeğiyle etle tımak gibi iç içedir. Bunu iyi anlamamız, doğru özümsememiz, bunun gereklerini pratikte yerine getirmemiz bizi önderlik ve şehitler çizgisinin kahraman militanı yapar. Her koşulda doğru anlayan ve doğru pratikleştiren gücü haline getirir. Çünkü şehitlerimiz her zaman her yerde temel güç kaynaklarımız. Doğruyu bulma ve uygulama gücü kazanma kaynaklarımız. Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru anladığımız, o çizgiyi özümsemişimiz ölçüde 1 Mayıs çizgisini, demokratik modernite çizgisini derinliğine anlamış ve uygulamış oluruz. Dolayısıyla bu 1 Mayıs'ta bu kahraman şehitlerimizi saygıyla anmalıyız. Şehitler ayını kendimizi şehitler çizgisinde, 1 Mayıs çizgisinde özeleştirelinden geçirecek düzeltme, yenileme, Apocu çizgiyi derinliğine özümseme ve başarılı bir biçimde uygulama gücü kazanmak için mücadele ayı haline getirmeliyiz. Böyle yaklaşırsak doğru yaklaşmış oluruz, doğru anlamış oluruz. Böyle yaklaşan herkes 1 Mayıs'ı da doğru anlar, PKK'yi de doğru anlar, Apocu çizgiyi de doğru anlar; dolayısıyla da 21. yüzyılın doğru anlayan ve başarılı pratikleşen özgürlük militanı, sosyalizm militanı haline gelir.

Bu konuda her kesten daha çok PKK olarak bizim iddia sahibi olduğumuz tartışma götürmez bir gerçektir. Bu iddiayı önderlik çizgisinden ve onun pratikleşmesinden alıyoruz. Böyle bir iddiayla tüm yoldaşlar olarak kendimizi eğitiyoruz, örgütüyoruz. Önderlik ve parti gerçeğimizin taşıdığı iddia, onun neferleri olarak hepimizin iddiası oluyor. Böyle büyük bir iddia kazanmak, onun gereklerini yerine getirmek üzere de Apocu çizgiyi derinliğine özümseme, anlama ve pratikleştirme için mücadele etmek bizi doğru bir insan, özgür bir insan, bir mücadele militanı, zihniyet ve vicdan devrimi yapmış onurlu bir kişi haline getirir. Hepimizin kararlılığı bu 1 Mayıs'ta bu temeldedir. Dolayısıyla da 1 Mayıs'ın bundan sonra daha fazla Kürt özgürlük mücadelesinin geliştirici gücü olacağına inanıyoruz. Kürt özgürlük yürüyüşünün daha çok 1 Mayıs'larla birleşerek, kaynaşarak bölgeye ve insanlığa ilham kaynağı olacağına, küresel düzeyde yürütülen özgürlük mücadelelerine katkı sunacağına inanıyoruz. Bizim başarımız insanlığın başarısı olacaktır. Dünyanın dört bir yanından gelişecek her türlü özgürlükçü başan bizim başarımız olacak. Beş bin yıllık egemenlik düzenini aşma ve insanlığı yeni bir dünyaya, yeni ve özgür bir yaşama taşıma amacını gerçekleştireceğiz. Önder Apo'nun amacı ve hedefi budur, şehitlerimiz bu uğurda kanlarını döktüler. Önderlik ve şehitler gerçeği bize bunu emrediyor, bizim de bu emrin gereklerini pratikte başarıyla yerine getireceğimiz tartışmasızdır.

# 1 Mayıs ruhu ve bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor

**B**aşta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların halkımızın ve insanlığın 1 Mayıs emek bayramını kutluyoruz. 1 Mayıs şehitleri şahsında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden tüm kahraman şehitleri saygı ve minnetle anıyoruz. Şehitlere verdiğimiz 1 Mayısları yaşatma, özgürlük ve demokrasi amaçlarını başarma sözümüzü yineliyoruz.

Bugün dünyanın dört bir yanında işçi emekçiler ortak bir amaç uğrunda mücadele ediyorlar; birlik, dayanışma ve örgütlülüklerini geliştiriyorlar. Emekçi insanlık küresel birliğini sağlıyor. Hangi renkten, hangi ırktan olursa olsun, dünyanın neresinde yaşıyor bulunursa bulunsun yüz milyonlarca, hatta milyarlarca insan aynı duyguları hissediyor, aynı duyguları paylaşıyor ve aynı ruhu yaşıyor. Ortak amaçta birleşiyor. Daha güzel, daha özgür, demokratik, daha paylaşımcı, dayanışmacı, yaşanabilir bir dünya için mücadele ediyor.

1 Mayıs, insanlığın küresel düzeydeki bütünlüğünü temsil ediyor. Her ne kadar egemen çevreler küreselleşme olarak sermayenin bütünselleşmesinden söz ediyorlarsa da aslında gerçek küreselleşme özgürlük ve demokrasi amacıyla mücadele eden insanlarca gerçekleştiriliyor. İşçiler, emekçiler, kadınlar küresel sermaye düzeni tarafından, küresel kapitalist modernite sistemi tarafından, ezilen tüm insanlık tarafından temsil ediliyor. Böyle bir küresel insanlığın özgürlük ve demokrasi amacı doğrultusunda var oluşunu temsil eden en önemli günlerden, göstergelerden bir tanesi 1 Mayıs emek bayramı oluyor.

1 Mayıs, insanlığı özgürlük ve demokrasi ilkeleri etrafında en güçlü bir biçimde birleştirmeyi, bunun ruhunu, bilincini, eylemini temsil ediyor. Bugün dünyanın dört bir yanında bu temsiliyeti net bir biçimde görüyoruz, yaşıyoruz. 21. yüzyılın ilk çeyreğinde 1 Mayıs ruhuyla insanlık geleceğe daha umutlu, güvenli bakıyor. Daha doğru bir özgürlük ve demokrasi bilinci ediniyor, sosyalizm anlayışı geliştiriyor. Bu temelde de daha bilinçli, örgütlü, daha coşkulu, heyecanlı bir biçimde yürüyor. Bu bütün engellemelere, egemen baskıcı sistemin bütün karartmasına, yok etmesine, maskeleyişine rağmen tartışılmaz, gözle görülecek kadar açık bir gerçeklik oluyor. Tabii bu coşkuyu işçi ve emekçilerin özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle yarattıkları bu büyük duyguyu, ruhu bütün ezilenler birlikte yaşıyor. Küresel düzeyde gençlik, kadınlar, tüm ezilen halklar özgürlük ve demokrasi amacı için mücadele ettiklerinden, böyle bir ortak amaç etrafında birleştikten sonra emek bayramını kendi bayramları olarak görüyorlar, kutluyorlar.

Bu noktada elbette en fazla büyük bir özgürlük yürüyüşü içinde olan Kürt halkı bulunduğu her yerde anlamına uygun, özünü temsil edecek bir şekilde yaşıyor, yaşıyor. Yüzdeler 99 işçi ve emekçi konumuna gelmiş olan bir halk olarak aslında ezilen halk, ezilen sınıf, ezilen cins olma konumunu tüm boyutlarıyla yaşıyor. Bu da Önder Apo öncülüğünde geliştirilen özgürlük ve demokrasi bilinciyle yeni bir arayışa, yeni bir yaşam yaratmaya yönelik halk olarak topyekun bir mücadele biçimini

ortaya çıkarmayı gerektiriyor. Kürdistan özgürlük mücadelesinin böyle bir karakterinin olduğu açık. Bu bakımdan hareket olarak da halk olarak da bu günü büyük bir direnme günü, mücadele günü olarak, özgürlük ve demokrasi yolunda kararlılıkla yürüme günü olarak yaşıyoruz. Herkesten daha fazla da içinde bulunduğumuz süreçte böyle bir şeyi gündeme almayı Kürtler hak ediyorlar. Kürt gençleri, Kürt kadınları, Kürt emekçileri hak ediyor. Çünkü günün anlamına hem sosyal olarak hem de ideolojik ve siyasi bakımdan en yakın, onu en temsil edebilir düzeyde bulunuyor. Bu gerçeği böyle bilmemiz, görmemiz, ifade etmemiz lazım.

## Reel sosyalizm çözüldü 1 Mayıs ise hala yaşıyor

1 Mayıs, insanlığın egemen sisteme karşı tarihten gelen direnişçi geleneğinin, demokratik ve özgür yaşam arayışının politik ahlaki toplum ölçülerini yaşatma durumunun önemli bir durağını, dönemini ifade ediyor. Kesinlikle 1 Mayıs gerçeğini böyle bir tarihsel konum içinde ele almak, değerlendirmek, ondan asla kopartmamak gerekiyor. 1 Mayıs'ı reel sosyalizmle özdeşleştirmek kesinlikle doğru değildir. Reel sosyalizmin 20. yüzyılda 19. yüzyılın ikinci yarısında 1 Mayıs'a sahip çıkmaya çalıştığı, 1 Mayıs idealleriyle kendisini birleştirmeye ve bu temelde bir alternatif yaşam anlayışı haline geldiği bir gerçek. Bu bakımdan 1 Mayıs'ı reel sosyalizm yaratmadı, reel sosyalizm 1 Mayıslarla temsil edilen, insanlığın daha özgür ve bir demokratik yaşam arayışı içinde ortaya çıktı. Temsil edemediği kadar 1 Mayıs gerçeğiyle özdeşleşti. Temsil edemediği yerde de ayrı düşüştü, koptu. Dikkat edilirse reel sosyalizm çözüldü. Alternatif olma iddiasını, dahası varlığını kaybetti. Ama 1 Mayıs yaşıyor. 1 Mayıslar anlamı daha da derinleşerek, insanlığın, ezilenlerin, emekçilerin kalbinde özgür yaşam ruhu ve arayışı olarak daha da canlanarak derinleşerek yaşıyor. 1 Mayıslar tüm ezilenlere, özgürlük ve demokrasi arayışlarına ruh vermeye, ilham olmaya, düşünce ve duygu, cesaret ve fedakarlık kazandırmaya devam ediyor. Bu bile 1 Mayıs'ın egemen sisteme karşı doğal komünal toplum özelliklerini, politik ahlaki toplum ölçülerini yaşatmak üzere başta kadınlar olmak üzere tüm ezilenlerin yürüttükleri özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önemli bir parçası oluyor. 1 Mayıs'tan önce bu mücadeleyi farklı isimlerde, farklı kesimlerin kesintisiz olarak sürdürdüğünü biliyoruz.

Erkek egemen despotik sistemin gelişimine karşı kadın direnişini, özgür insan direnişini, halkların, kabilelerin, aşiretlerin direnişini, kölelerin özgürleşmek üzere özgür insanlığın da köleleşmeye karşı nasıl bir tarihsel mücadele, direniş içinde olduklarını çok iyi biliyoruz. Önder Apo böyle bir tarihsel çizgiyi egemen güçlerin, sınıfların, devletçi sistemin bütün karartmalarına rağmen herkesin aydınlatılabileceği düzeyde anlattı. Beş bin yıllık egemen merkezi uygarlık sisteme karşı en başta sistemin köleleştiği kadınların özgürlük mücadeleleri başta olmak üzere tüm baskı altına



alınan, ezilen, köleleştirilmek istenen kesimlerin nasıl sürekli bir Özgürlük mücadelesi içinde olduklarını, köleleşmek için ne tür ruh, bilinç, duygu, örgütlülük yarattıklarını, nasıl bir eylem ortaya çıkardıklarını temel boyutlarıyla ortaya koydu. Peygamberlik hareketlerini değerlendirdi, yine doğunun özgürlükçü demokratik düşünceler sistemlerini, duygusunun sürekli arayışını değerlendirdi. Manizmi, Zerdüştlüğü aydınlatı. Newrozları yeniden tarihsel anlamına kavuşturdu. Tarihte olduğu yerde güçlü bir biçimde oturttu ve hak ettiğini kazandırdı. Ortaçağda da etnisitenin, halkların bu kabile aşiret düzenlerinin egemen devletçi sistemin köleleşmesi karşısında nasıl bir direnme, politik ahlaki toplum gerçeği olduğunu ortaya koydu.

1 Mayıs bütün bunların devamı olarak yeni dünya, modern dünya, kapitalist dünya denen sürecin, tarihsel gelişiminin başlangıç aşamasında, o vahşi kapitalizmin dünyayı soyup soğana çevirme ağızlılığıyla saldırdığı, binlerce, on binlerce yıllık tarihsel süreç içerisinde insanlığın ortaya çıkarmış olduğu birikimleri büyük bir ağızlılıkla yağmalayıp kendi elinde birleştirmeye çalıştığı, aynı zamanda insan köleliğini çok daha derin, karmaşık hale getirerek insan emeğini daha derinden sömürme çabası içine girdiği o vahşi kapitalizm döneminin ortaya çıkardığı tarihi büyük bir direniş temsil ediyor 1 Mayıs. Kapitalist modernitenin alternatif olarak yarattığı işçi sınıfının modernite sistemini çok derinden anlamasa da onun yönelttiği baskı, saldırıyı derinden hissederek, kendisi için bunun nasıl bir tehlike arz ettiğini görerek buna karşı yiğitçe direnişini ifade ediyor. Bütün özgürlük günleri gibi 1 Mayıs da kahramanca bir direniş günü oluyor. Dolayısıyla yeniçağda kapitalist modernite sistemine karşı tüm ezilenlerin özgürlük ve demokrasi için kahramanca direnişlerini temsil eden, onun sembolü olan, böyle bir direnmenin ruhunu, bilincini, cesaret ve fedakarlığını ifade eden bir gün oluyor. 1 Mayıs'ı böyle anlamak, tanımlamak gerek; bu daha doğrudur, özüne ve anlamına daha uygundur. Bu bakımdan Newrozlar gibi,

8 Martlar gibi büyük bir direnme, mücadele günü olduğu, her türlü baskı ve egemenliğe karşı özgürlük ve demokrasi için insanlığın cesaret ve fedakarlıkla kahramanca direnişini temsil ettiği tartışmasızdır. Bu nedenle 1 Mayıs'ın tarihsel gerçekliği daha güçlüdür. 1 Mayıs'ın özgürlükçü, demokratik ve mücadelecilik içeriği, anlamı daha derindir. Beş bin yıllık erkek egemen sisteme karşı insanlığın özgür kalma, köleleşmeme, özgürleşme, demokratik bir yaşama ulaşma doğrultusunda yürüttüğü özgürlük mücadelesinde önemli bir durağı ve aşamayı temsil ediyor. Aslında kapitalist modernite sistemine karşı da ezilenlerin tüm kesimleriyle birleşerek kahramanca direnebileceğini, direnmenin bilincini, ruhunu, cesaret ve fedakarlığını yaratabileceğini gösteriyor. Bu nedenle de son iki yüzyıllık özgürlük direnişinin en güçlü, en öncü direnişlerinden birisi oluyor. Newrozlar, 8 Martlar devam ettirdiği gibi, onlarla birleştiği gibi, kapitalist modernite sistemine karşı da tüm ezilenlerin, emekçi kesimlerin ve halkların bilinçlenip örgütlenerek direnebileceğini, bunun cesaret ve fedakarlığını yaratabileceğini, böyle bir direnişte sonuç alabileceğini gösteriyor. 1 Mayıs'ın tarihsel anlamı, özgürlük ve demokrasi tarihi içerisindeki yeri, konumu kesinlikle böyledir.

## Sosyalizm bir rüya değil

1 Mayıs direnişçiliğiyle birlikte gelişen kapitalist modernite sistemine karşı duruş, özgür ve demokratik duruş yaratma arayışı, bunun için geliştirilen mücadeleler 19. yüzyılın ortasında Marks ve Engels'in kuramadığı bilimsel sosyalizm olarak bir bilimsel ve taktik bilince ulaşıyor. 19. yüzyılın ikinci yarısının bu temelde yaşanan ideolojik örgütsel mücadele olduğunu biliyoruz. Kapitalist modernite sisteminin yarattığı yeni köleler, işçi ve emekçiler bu dönemde daha güçlü bir özgürlük bilinci, örgütlenme anlayışı ediniyorlar ve yeni bir özgürlük arayışını kesim olarak tarih sahnesine çıkıyorlar. Bu büyük çıkışın 1917 Ekiminde büyük Rus

Devrimi'ne insanlığı götürdüğünü biliyoruz. Ekim devrimi 1 Mayıslarla başlayan, 19. yüzyılın ikinci yarısındaki o büyük sosyalist tartışma ve örgütlenmeyle önemli bir güce kavuşan, yeni özgürlük ve demokrasi anlayışının ete kemiğe büründüğü siyasi, askeri ve sosyal bir güç haline geldiği bir adımı ifade ediyor. Reel sosyalizm olarak tanımlanan ve tarihe geçen bu büyük adım iyi biliyoruz ki 20. yüzyıla damgasını vuruyor. Tarih boyunca insanlığa en fazla heyecan kazandıran, nicel bakımdan en fazla kesimlere kendini yayabilen bir özgürlük arayışçılığı oluyor.

Reel sosyalizmin bugün çözüldüğünü yaşadığı, bu temelde eleştirip tartıştığımız süreçte bu gerçeğini göz ardı etmemek, kesinlikle görmezden gelmemek lazım. Hata ve eksiklikler özü tam temsil edememe, ondan saparak daralma, çözüme ayrı bir gerçeklik, fakat bir dönem özün de temsil edildiği, dile geldiği, insanlığın büyük bir heyecan ve coşkuyla yeni bir arayışa yöneldiği dönemde onun temsil ettiği ruh, bilinç, örgütlülük ve eylemin gücü ayrı bir şey, farklı bir gerçeklik. Birincisi yaşandı diye ikinci ifade ettiğimiz görmezden gelinemez, inkar edilemez, yok sayılmaz. Kesinlikle öyle yaklaşmak doğru olmaz. Hem bu büyük görkemi görmek, bunun nedenlerini, görkemi yaratan değerleri iyi anlamak, iyi özümsemek gerekli, hem de bunu temsil edemeyen, bundan kopan, dolayısıyla büyük gelişmeler yaratılmış olmasına rağmen kağıttan kaplan gibi çöken o durumu, onu yaratan nedenleri, etkenleri, ona yol açan hususları anlamak, bilince çıkarmak gerekli. Tabii bunlar ayrı şeyler. Her ikisini de doğru anlamak, görmek, hakkını kesinlikle vermek gerekiyor. Öyle birbirine karıştırmamak gerekiyor. Bu bakımdan 1 Mayısların 20. yüzyılda Rus Ekim Devrimi temelinde gelişen sosyalizm hareketinin en temel değerlerinden, sembollerinden biri olduğu ve 20. yüzyılda tüm emekçileri, ezilenleri özgürlük ve demokrasi mücadelesine sevk etmede büyük bir rol oynadığı tartışma götürmez bir gerçek.